

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวาง
เฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน

โดย

นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปะการออกแบบ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพผ่านงานศิลปะ
จัดวางเฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปะการออกแบบ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

A STUDY OF CHANGES IN AESTHETIC NATURAL PHENOMENATHROUGH SITE
SPECIFIC ART, A CASE STUDY ON HUA HIN BEACH.

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts DESIGN ARTS
Silpakorn University
Academic Year 2023
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิง
สุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัว
หิน

โดย นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์

สาขาวิชา ศิลปะการออกแบบ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. ประดิพัทธ์ เลิศรุจิดำรงค์กุล

คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

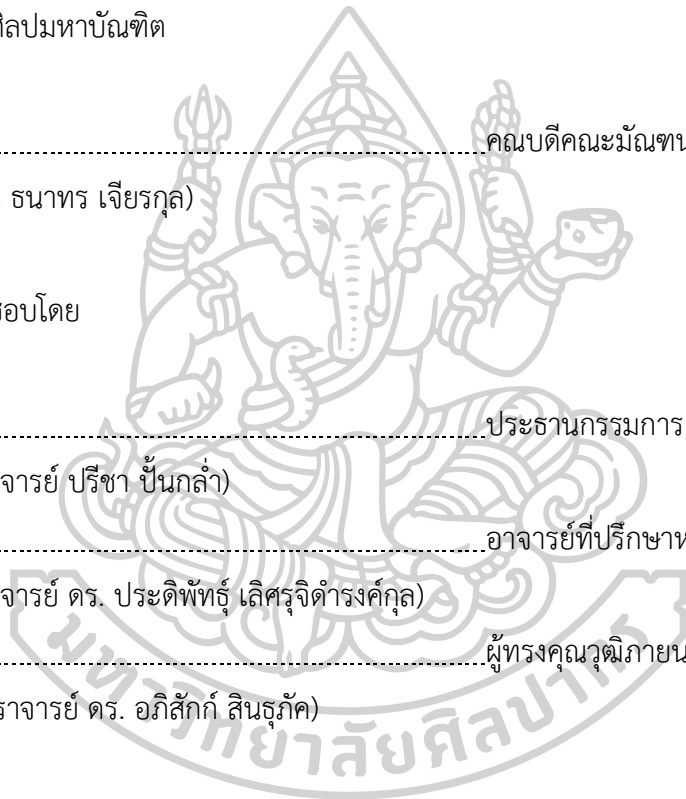
..... คณบดีคณะมัณฑนศิลป์
(อาจารย์ ดร. ธนาทร เจียรกุล)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปรีชา ปั่นเกล้า)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประดิพัทธ์ เลิศรุจิดำรงค์กุล)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิสักดิ์ สีนธุภาค)

640420014 : ศิลปะการออกแบบ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ศิลปะจัดวาง, ศิลปะจัดวางเฉพาะที่, ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

นางสาว พรฉัตร อุไรรัตน์: การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. ประดิพัทธ์ เลิศรุจิดำรงค์กุล

วิทยานิพนธ์นี้ชี้ให้เห็นถึงการศึกษามุ่งเน้นที่กระบวนการสำรวจการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางสุนทรียศาสตร์บริเวณชายหาดหัวหินผ่านศิลปะจัดวางเฉพาะที่ โดยใช้สถานที่ชายหาดหัวหินเป็นกรณีศึกษา ซึ่งหัวหินเป็นเมืองตากอากาศเก่าแก่เป็นที่นิยมอย่างมากตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีชายหาดที่มีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติทั้งด้านกายภาพและด้านสุนทรียศาสตร์ หาดทรายที่กว้างมีสีเขียวละเอียด น้ำทะเลใสสะอาด และจุดเด่นที่สำคัญคือโขดหินที่เรียงรายเป็นเอกลักษณ์ ผู้วิจัยจึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะนำเสนอเรื่องราวจากการสังเกตคุณค่าทางประสบการณ์เชิงความงามและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มีวัตถุประสงค์ในการตั้งคำถามและตีความงานศิลปะจัดวางถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวงานกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสามารถสร้างมุมมองใหม่ๆ ให้กับผู้มาเยือนชายหาดได้อย่างไรบ้าง ? และเพื่อเป็นสื่อกลางของการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งเพื่อแสดงความไม่จีรังของการดำรงอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสำรวจความสัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อรวบรวมข้อมูลผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้า การสังเกต การสัมภาษณ์ผู้มาเยี่ยมชมชายหาด การศึกษาวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบทางศิลปะของงานจัดวางเฉพาะที่ เช่น พื้นผิว สี สัน รูปทรงและมิติของภาพสะท้อนโดยมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

กล่าวโดยสรุปว่าการศึกษาและออกแบบสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนี้เป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอมุมมองที่แตกต่างออกไป ทั้งภาพและนัยยะที่เกี่ยวกับการตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานศิลปะ การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและผู้คน ทั้งยังช่วยยกระดับเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม โดยผลการวิจัยและการออกแบบนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้มาเยี่ยมชม นักท่องเที่ยว ผู้ชมงานศิลปะ และบุคคลที่ต้องการทำความเข้าใจจุดตัดระหว่างศิลปะกับการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ

640420014 : Major DESIGN ARTS

Keyword : Installation Art, Site-specific art, Natural phenomena

MISS Pornchat URAIRAT : A STUDY OF CHANGES IN AESTHETIC NATURAL PHENOMENATHROUGH SITE SPECIFIC ART, A CASE STUDY ON HUA HIN BEACH. Thesis advisor : Associate Professor Pradiphat Lertrujidumrongkul, Ph.D.

The research delves into a study that thoroughly examines the shifts in the aesthetic phenomenon of Hua Hin Beach through site-specific art, in which the researcher used Hua Hin Beach as a case study. Hua Hin is an old resort town that has been very popular from the past to the present. Some beaches are unique both physically and aesthetically. The wide sandy beach is white and delicate, with clear seawater; the main highlight is the rocks lined up uniquely. The author was inspired to present a story from observing the experience value of beauty and natural phenomena. The author aims to question and interpret the site-specific art interaction with the natural environment and how it can create new perspectives for visitors to the beach, and it serves as a conduit for the transformation of all things to show the impermanence of existence in the natural environment and to explore the delicate relationship between man and the environment , to collect data through study, research, observation of beach visitor interviewers, and an analytical study of the artistic elements of local site-specific art such as textures, colors, shapes and dimensions of reflections about the natural environment.

In conclusion, the study and design of this artwork are part of presenting a different perspective; for example, the correlation between visual depictions and their underlying implications plays an integral role in grasping the interconnection among works of art, the changes in nature, and the changes in people. Furthermore, this contributes to advancing and promoting sustainable tourism and conserving natural resources and the environment. The results of this research and design will benefit visitors, tourists, art viewers, and people who want to understand the intersection between art and natural changes.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ จากคณาจารย์ทุกท่าน ได้แก่ อาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประดิพัทธ์ เลิศรุจิดำรงกุล, อาจารย์ ดร. เรืองลดา ปุณยลิขิตและอาจารย์ รองศาสตราจารย์ปรีชา ปั่นเกล้า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

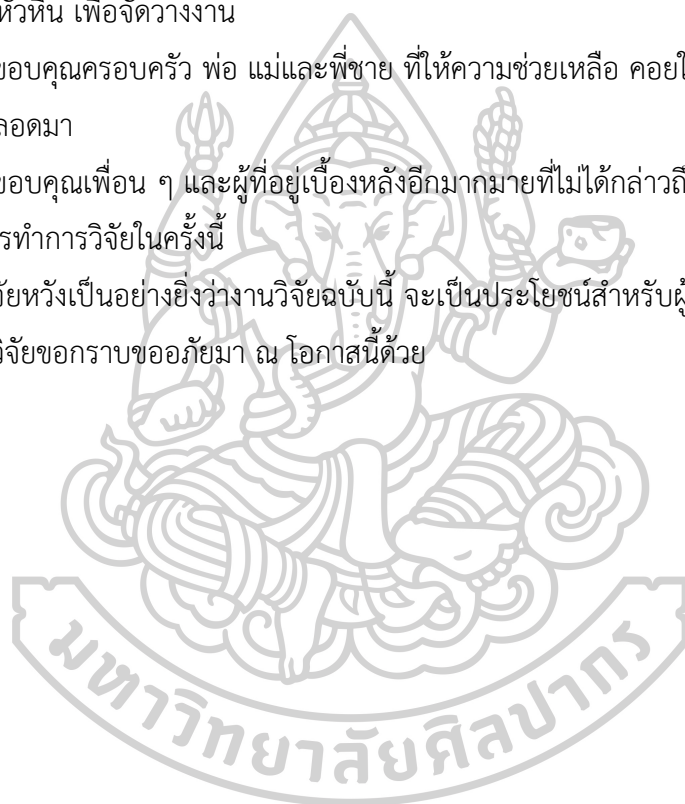
ขอขอบคุณ คุณนพพร วุฒิกุล นายกเทศมนตรี เมืองหัวหิน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้พื้นที่ชายหาดหัวหิน เพื่อจัดวางงาน

ขอขอบคุณครอบครัว พ่อ แม่และพี่ชาย ที่ให้ความช่วยเหลือ คอยให้คำแนะนำ สนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และผู้ที่อยู่เบื้องหลังอีกมากมายที่ไม่ได้กล่าวถึง ที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจ ในการทำการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอกราบขอภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พรฉัตร อุไรรัตน์

สารบัญ

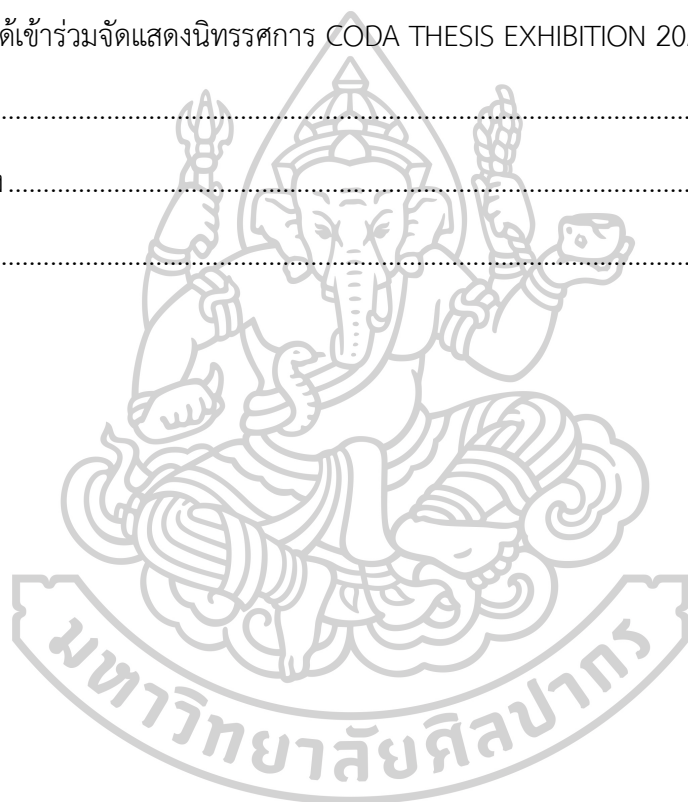
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	1
บทที่ 1 บทนำ	9
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	9
1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	10
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	10
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	11
1.4.1 ขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหาข้อมูล.....	11
1.4.2 ขอบเขตการศึกษาด้านพื้นที่ ชายหาดหัวหิน (ซอยหัวหิน 61).....	11
1.4.3 ขอบเขตการศึกษาด้านประชากร.....	11
1.5 ขั้นตอนการศึกษา.....	12
1.5.1 กำหนดวัตถุประสงค์.....	12
1.5.2 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล.....	12
1.5.3 วิเคราะห์ข้อมูล ที่รวบรวมได้ทั้งหมด วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสู่การสร้าง แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานสร้างสรรค์ผลงานตามแนวความคิดที่วางไว้.....	12
1.5.4 การร่างแบบตามแนวความคิดเบื้องต้น (Project Image).....	13
1.5.5 ติดตั้งผลงานจริงบนพื้นที่ในช่วงเวลาที่ระบุ และสร้าง QR Code.....	13
1.5.6 วิเคราะห์และอภิปรายผลการศึกษา.....	13

1.5.7 ประเมินผลงานสร้างสรรค์.....	13
1.5.8 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	13
1.6 ระยะเวลาการดำเนินการ	13
1.7 วิธีการศึกษา.....	14
1.8 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย.....	14
1.9 วิธีการนำเสนอผลงาน	14
1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
1.11 นิยามศัพท์เฉพาะ	15
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
2.1 การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับพื้นที่ชายหาดหัวหิน	16
2.1.1 ประวัติความเป็นมา / เรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์.....	16
2.1.2 เอกลักษณ์ของพื้นที่และวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อ	17
2.1.3 กิจกรรมในพื้นที่ชายหาดหัวหิน.....	21
2.1.4 สภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และเส้นทางคมนาคมการเข้าถึง	22
2.1.5 ลักษณะภูมิอากาศและฤดูกาล	23
2.2 ข้อมูลทางปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ และข้อมูลเชิงสุนทรียศาสตร์	24
2.2.1 การเปรียบเทียบพื้นที่ชายทะเลกับพื้นที่อื่น ๆ ในอำเภอหัวหิน.....	28
2.2.2 นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองหัวหิน.....	31
2.3 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับทฤษฎีศิลปะและทฤษฎีการรับรู้	32
2.3.1 ศิลปะจัดวาง (Installation Art).....	32
2.3.2 ประเภทของศิลปะจัดวาง.....	32
2.3.3 ศิลปะจัดวางเฉพาะที่ (Site-specific Art).....	34
2.3.4 ภูมิศิลป์ (Land Art)	35
2.3.5 ศิลปะเชิงแนวคิด (Conceptual Art)	37

2.3.6 ศิลปะลัทธิจลนิยม (Minimal Art)	38
2.3.7 Dazzle Painting / Razzle dazzle / Dazzle Camoufleurs	40
2.3.8 อิทธิพลทางสุนทรียศาสตร์ของคิวบิสม์.....	41
2.3.9 ทฤษฎีแนวความคิดเชิงปรัชญาของญี่ปุ่น	42
2.3.10 การสร้างประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ (Sense of Place)	43
2.3.11 การศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมองเห็น (Visual Perception Theory)	44
2.3.12 การรับรู้ภาพสะท้อน (Reflection).....	45
2.2.13 บทบาทของกระจกเงาในงานศิลปะ (Reflections on the mirror in art)	45
2.4 ข้อมูลอิทธิพลแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบ.....	47
2.4.1 ตัวอย่างผลงานศิลปะจากกระจกเงา/ภาพสะท้อน.....	47
2.4.2 รายละเอียดในการออกแบบและการแสดงอัตลักษณ์ของพื้นที่.....	51
2.4.3 ข้อมูลด้านวัสดุและข้อมูลเชิงเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	55
2.5 การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการวิจัย	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
3.1 กำหนดประเด็นปัญหาของการวิจัย	61
3.2 รูปแบบของการวิจัย	62
3.3 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	62
3.3.1 รวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	62
3.3.2 รวบรวมข้อมูลจากการใช้เครื่องมือ.....	63
3.4 ขั้นตอนการออกแบบแนวความคิด	72
3.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาแนวคิด	73
3.5.1 เริ่มจากการกำหนดพื้นที่จัดวางผลงานเฉพาะที่.....	73
3.5.2 การรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สังเกตและการขยายความเชิงความหมาย.....	77
3.5.3 ประเด็นเรื่องการศึกษาวัสดุ.....	86

3.5.4	จากการที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น.....	87
3.6	ขั้นตอนการทดลอง (Experimental Design).....	89
3.6.1	การนำศักยภาพผ่านทักษะส่วนตัวกับการประยุกต์ใช้.....	89
3.6.2	การตั้งคำถามความเป็นไปได้ใหม่ในการออกแบบ (Feasibility).....	93
3.6.3	การตั้งคำถามกับแนวทางความคิดสร้างสรรค์	101
3.6.4	การบูรณาการ.....	102
3.6.5	การสร้างแรงบันดาลใจ	109
3.7	ขั้นตอนและกระบวนการ.....	114
3.7.1	ขั้นตอนการเตรียมผลงาน	114
3.7.2	ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ก่อนวันจัดแสดงผลงาน.....	120
3.7.3	ขั้นตอนการติดตั้งผลงานกับสถานที่จริง	121
บทที่ 4	ผลการดำเนินการวิจัยและสรุปผล.....	127
4.1	สรุปการทดลองหลังการติดตั้งผลงาน	128
4.1.1	การรับรู้ถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ.....	128
4.1.2	สรุปผลการมีส่วนร่วมของผู้คนบริเวณชายหาดหัวหิน.....	140
4.1.3	สรุปผลการวิเคราะห์จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะติดตั้งเฉพาะที่.....	141
4.2	ผลงานออกแบบ ชื่อ Event : SEA AES (Hua Hin).....	143
4.2.1	แนวคิดของชื่อ Event : SEA AES (Hua Hin)	143
4.2.2	การออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโปสเตอร์	145
4.2.3	สื่อประชาสัมพันธ์เชิญชวนและสื่อข้อมูลเพื่อเผยแพร่ใน QR Code	147
4.2.4	ผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่	150
4.3	สรุปผลการดำเนินการวิจัย.....	157
บทที่ 5	การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	160
5.1	การเปรียบเทียบข้อค้นพบจากการทำวิจัยและข้อเสนอแนะ	160

5.1.1 การเปรียบเทียบทดลองตัวแปรที่แตกต่างกันในประเด็นสถานที่จัดวาง	160
5.1.2 ข้อค้นพบจากการทำวิจัย	165
5.1.3 การอภิปรายและข้อสรุป.....	165
5.1.4 ข้อเสนอแนะและทิศทางการวิจัยในอนาคต	168
5.2 ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ	170
5.3 ความคิดเห็นและสิ่งที่ชุมชนสะท้อนกลับสู่ผู้วิจัย	177
5.4 ผู้วิจัยได้เข้าร่วมจัดแสดงนิทรรศการ CODA THESIS EXHIBITION 2023.....	177
ภาคผนวก.....	182
รายการอ้างอิง	194
ประวัติผู้เขียน	197

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	ภาพถ่ายบริเวณชายหาดหัวหินในอดีต.....	18
ภาพที่ 2	ภาพถ่ายบริเวณชายหาดหัวหินในอดีต.....	18
ภาพที่ 3	ภาพถ่ายหมู่บ้านชาวประมงหัวหินในอดีต.....	19
ภาพที่ 4	ภาพถ่ายท่าเรือเล็ก หมู่บ้านชาวประมงหัวหิน.....	20
ภาพที่ 5	กิจกรรมขี่ม้าเลียบหาดและกีฬาไคท์บอร์ด บริเวณชายหาดหัวหิน.....	21
ภาพที่ 6	ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ.....	24
ภาพที่ 7	ปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง 1.....	25
ภาพที่ 8	ปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง 2.....	26
ภาพที่ 9	ภาพบรรยากาศชายหาดสวนสน.....	28
ภาพที่ 10	ภาพบรรยากาศชายหาดเขาตะเกียบ.....	29
ภาพที่ 11	ภาพบรรยากาศชายหาดหัวหิน.....	30
ภาพที่ 12	Riverbed by Olafur Eliasson, 2014, Danish Museum.....	33
ภาพที่ 13	Forest of Resonating Lamps – One Stroke, 2019.....	34
ภาพที่ 14	โรเบิร์ต สมิธสัน : Spiral Jetty (1970).....	36
ภาพที่ 15	แนนซี โฮลต์ : Sun Tunnels (1973 - 1976).....	36
ภาพที่ 16	โจเซฟ โคซุช (Joseph Kosuth) : One and Three Chairs (1965).....	37
ภาพที่ 17	โดนัลด์ จัดด์ (Donald Judd) : Untitled (1969).....	38
ภาพที่ 18	โรเบิร์ต มอร์ริส : L-Beams (1967).....	39
ภาพที่ 19	แดน ฟลาวิน : “Monument” 1 for V. Tatlin (1964).....	39
ภาพที่ 20	แนวคิดลายพรางบนตัวเรือรบของฝ่ายสัมพันธมิตรในช่วงสงครามโลก ปี 1919.....	40
ภาพที่ 21	Pablo Picasso, 1910, Girl with a Mandolin, Museum of Modern Art.....	41
ภาพที่ 22	หนังสือความคิดเชิงปรัชญาของญี่ปุ่น.....	42

ภาพที่ 23	ดร. เอลิซาเบธ ฮีลีย์ นักโบราณคดีชาวอังกฤษ ขณะส่องกระจกออกแบบซีเดียน.....	46
ภาพที่ 24	The Ring installation by Arnaud Lapierre in Place Vendôme in Paris.....	47
ภาพที่ 25	Mirror house, by Ekkehard Altenburger - Isle of Tyree/Scotland.....	47
ภาพที่ 26	Quarter mile mirror poles, by Phillip K Smith.....	48
ภาพที่ 27	Tilted circles diagram, by Olafur Eliasson, Baroque Baroque.....	49
ภาพที่ 28	Your felt future, by Olafur Eliasson.....	49
ภาพที่ 29	The sun mirror in Rjukan.....	50
ภาพที่ 30	ภาพเก็บรวบรวมเอกลักษณ์ของงานศิลปะ / สิ่งของ / สถานที่.....	51
ภาพที่ 31	บรรยากาศในหมู่บ้านศิลปิน หัวหิน.....	52
ภาพที่ 32	บรรยากาศส่วนจัดแสดงศิลปะของ Cicada Market.....	52
ภาพที่ 33	สตรีทอาร์ตบริเวณถนนพูลสุข ชุมชนชายทะเล ชุมชนสมอเรียง.....	53
ภาพที่ 34	สตรีทอาร์ตที่สามารถพบได้โดยทั่วมืองหัวหิน.....	53
ภาพที่ 35	ผลงานของคุณ Toon into Arts.....	54
ภาพที่ 36	กระจกเงา.....	55
ภาพที่ 37	กระจกกลวดยลาย.....	56
ภาพที่ 38	ภาพแผ่นอะคริลิก มิลเลอร์ สีต่าง ๆ.....	57
ภาพที่ 39	ข้อเปรียบเทียบระหว่างกระจกเงาและแผ่นอะคริลิก.....	58
ภาพที่ 40	แผนภาพ Double Diamond Diagram แสดงกระบวนการวิจัย.....	59
ภาพที่ 41	แผนภาพ Double Diamond Diagram ของการวิจัย.....	60
ภาพที่ 42	แบบสอบถามประชาพิจารณ์ 1.1.....	63
ภาพที่ 43	ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 1.2.....	64
ภาพที่ 44	ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 1.3.....	64
ภาพที่ 45	ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 1.4.....	65
ภาพที่ 46	ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 1.5.....	65

ภาพที่ 47 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 2.1	66
ภาพที่ 48 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 2.2	66
ภาพที่ 49 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 2.3	67
ภาพที่ 50 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 2.4	67
ภาพที่ 51 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 2.5	68
ภาพที่ 52 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 3.1	68
ภาพที่ 53 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 3.2	69
ภาพที่ 54 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 3.3	69
ภาพที่ 55 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 3.4	70
ภาพที่ 56 ผลสรุปแบบสอบถามประชาพิจารณ์ 3.5	70
ภาพที่ 57 การลงพื้นที่สัมภาษณ์และนำเสนอผลงานแก่นายกเทศมนตรี หัวหิน.....	71
ภาพที่ 58 เครื่องมือศิลปะกับพื้นที่.....	72
ภาพที่ 59 ทางลงชายหาด ซอยหัวหิน 19	74
ภาพที่ 60 ทางลงชายหาด ซอยถนนแนบเคหาสน์ 7.....	74
ภาพที่ 61 ทางลงชายหาด ซอยหัวหิน 61	75
ภาพที่ 62 ทางลงชายหาด ซอยหัวหิน 75	75
ภาพที่ 63 ทางลงชายหาด ซอยตะเกียบ 1.....	76
ภาพที่ 64 พื้นที่พิจารณาจัดวางผลงาน.....	76
ภาพที่ 65 แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คน กิจกรรมและสถานที่.....	77
ภาพที่ 66 แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ชายหาดและทะเล.....	78
ภาพที่ 67 แสดงก้อนหินรูปแบบต่าง ๆ.....	79
ภาพที่ 68 แสดงถึงท้องฟ้าในแต่ละช่วงเวลา.....	80
ภาพที่ 69 แสดงถึงปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง.....	81
ภาพที่ 70 แสดงถึงการขยายความชายหาดและทะเล.....	82

ภาพที่ 71 แสดงถึงการขยายความก้อนหิน.....	83
ภาพที่ 72 แสดงถึงการขยายความหาดทราย.....	84
ภาพที่ 73 แสดงถึงการขยายความท้องฟ้า.....	85
ภาพที่ 74 แสดงถึงการส่องแผ่นหินอบซิเดียน.....	86
ภาพที่ 75 ศึกษาเครื่องใช้ไม้สอยของชาวประมงเรือเล็ก 1.....	88
ภาพที่ 76 ศึกษาเครื่องใช้ไม้สอยของชาวประมงเรือเล็ก 2.....	88
ภาพที่ 77 ศึกษาเศษวัสดุเปลือกหอยจากทะเลที่ไม่ใช้แล้ว 1.....	89
ภาพที่ 78 ศึกษาเศษวัสดุเปลือกหอยจากทะเลที่ไม่ใช้แล้ว 2.....	90
ภาพที่ 79 ศึกษาเศษวัสดุเปลือกหอยจากทะเลที่ไม่ใช้แล้ว 3.....	90
ภาพที่ 80 การประยุกต์แนวความคิดในการออกแบบ.....	92
ภาพที่ 81 ข้อมูลสถิติน้ำขึ้น-น้ำลงจากแอปพลิเคชัน TIDE.....	94
ภาพที่ 82 ข้อมูลสถิติน้ำขึ้น-น้ำลงจากกรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ.....	94
ภาพที่ 83 การกำหนดตำแหน่งที่ตั้ง ซอยหัวหิน 65.....	95
ภาพที่ 84 การกำหนดตำแหน่งพิจารณา 4 พื้นที่.....	95
ภาพที่ 85 พื้นที่ 1-4.....	96
ภาพที่ 86 การวิเคราะห์การสร้ากรอบมุ่มมอง.....	98
ภาพที่ 87 การวิเคราะห์การสร้ากรอบมุ่มมอง ผ่านทฤษฎีการมอง.....	99
ภาพที่ 88 การวิเคราะห์การสะท้อนมุ่มมองโดยรอบ.....	100
ภาพที่ 89 แสดงแนวความคิดในการออกแบบ.....	101
ภาพที่ 90 ความน่าจะเป็นของรูปร่าง.....	102
ภาพที่ 91 ความน่าจะเป็นของมุ่มมองการสะท้อน.....	103
ภาพที่ 92 ภาพแสดงการมองเห็นในแนวตั้ง มุ่มมองขึ้นและลง.....	104
ภาพที่ 93 ภาพเขียนแบบของโครงเหล็กเพื่อแสดงความสูงและวัสดุที่ใช้.....	105
ภาพที่ 94 แสดงถึงวัสดุที่ใช้ในการทำโครงและระดับความสูงเทียบกับมนุษย์.....	106

ภาพที่ 95 แสดงภาพของผลงาน หน้ากว้างที่ต่างกัน.....	106
ภาพที่ 96 แสดงพื้นที่ติดตั้งผลงาน	107
ภาพที่ 97 ภาพผลงานทดลอง	108
ภาพที่ 98 แบบจำลองผลงาน.....	108
ภาพที่ 99 การออกแบบลวดลายการผสมผสาน (Random).....	109
ภาพที่ 100 การออกแบบลวดลายการเปลี่ยนแปลง (Fade).....	110
ภาพที่ 101 การออกแบบลวดลายความมงคล (Malai).....	111
ภาพที่ 102 วิธีการถักอวนของชาวประมง	112
ภาพที่ 103 รูปแบบการถักอวนของชาวประมง	112
ภาพที่ 104 รูปแบบของลอบตักปลา.....	113
ภาพที่ 105 โครงสร้างของผลงาน.....	115
ภาพที่ 106 โครงเหล็กที่ทำสีแล้ว.....	115
ภาพที่ 107 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผลงาน	116
ภาพที่ 108 ขั้นตอนการจัดเรียงแผ่นอะคริลิค 1	116
ภาพที่ 109 ขั้นตอนการจัดเรียงแผ่นอะคริลิค 2	117
ภาพที่ 110 ขั้นตอนการจัดเรียงแผ่นอะคริลิค 3	118
ภาพที่ 111 การนำการผู่อวนมาประยุกต์ใช้.....	118
ภาพที่ 112 เทคนิคการผูกเอ็นกับแผ่นอะคริลิค.....	119
ภาพที่ 113 แผ่นอะคริลิคแต่ละหน้ามาติดตั้งบนโครงเหล็ก	119
ภาพที่ 114 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ติดตั้งตามสถานที่สาธารณะ	120
ภาพที่ 115 ขั้นตอนการขนย้ายและเตรียมผลงานก่อนติดตั้ง	121
ภาพที่ 116 ขั้นตอนการจัดเตรียมภายในเต็นท์.....	122
ภาพที่ 117 ภาพจุดติดตั้งผลงานเวลา 8.30 น. น้ำทะเลขึ้นสูงอยู่ที่ 0.6–0.7 เมตร	123
ภาพที่ 118 สภาพอากาศของจุดติดตั้งผลงานเวลา 8.30 น. ช่วงที่มีฝนตกหนัก.....	123

ภาพที่ 119	ขั้นตอนการกำหนดจุดติดตั้งผลงาน	124
ภาพที่ 120	ขั้นตอนการติดตั้งผลงาน.....	124
ภาพที่ 121	ภาพผลงานที่ติดตั้งเสร็จแล้ว 1	125
ภาพที่ 122	ภาพผลงานที่ติดตั้งเสร็จแล้ว 2	126
ภาพที่ 123	ภาพระยะใกล้ของผลงาน รูปแบบ “Malai”	128
ภาพที่ 124	ภาพระยะใกล้ของผลงาน รูปแบบ “Random”	129
ภาพที่ 125	ภาพระยะใกล้ของผลงาน รูปแบบ “Fade”	130
ภาพที่ 126	ภาพระยะกลางของผลงาน รูปแบบ “Malai”.....	131
ภาพที่ 127	ภาพระยะกลางของผลงาน รูปแบบ “Random”	132
ภาพที่ 128	ภาพระยะกลางของผลงาน รูปแบบ “Fade”	133
ภาพที่ 129	ภาพถ่ายจากโดรน บริเวณจุดติดตั้งผลงาน	134
ภาพที่ 130	ภาพการสะท้อนของภาพโดยตรงที่คาดเดาผลได้	135
ภาพที่ 131	ภาพการสะท้อนของภาพไม่สามารถคาดเดาผลได้	136
ภาพที่ 132	ภาพที่สร้างความต่อเนื่อง ในความไม่ต่อเนื่อง	137
ภาพที่ 133	ภาพวิดีโอไทม์แลปส์ (Time-lapse) แสดงขั้นตอนการติดตั้งผลงาน	138
ภาพที่ 134	ภาพวิดีโอไทม์แลปส์ (Time-lapse) แสดงการพฤติกรรมของผู้ชมผลงาน	139
ภาพที่ 135	ข้อมูลสถิติของผู้ที่แสกน QR CODE	140
ภาพที่ 136	ข้อมูลสถิติของผู้ที่แสกน QR CODE ในแต่ละช่วงเวลา	140
ภาพที่ 137	เพจ Facebook ของเทศบาลเมืองหัวหิน	141
ภาพที่ 138	เพจ Facebook ของนายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน.....	142
ภาพที่ 139	หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หัวหินสาร ฉบับที่ 1989 วันศุกร์ที่ 16 มิถุนายน 2566.....	143
ภาพที่ 140	ภาพแนวคิดของชื่อ Event : SEA AES (Hua Hin).....	144
ภาพที่ 141	ภาพโปสเตอร์รูปแบบภาษาไทย.....	145
ภาพที่ 142	ภาพโปสเตอร์รูปแบบภาษาอังกฤษ.....	146

ภาพที่ 143	ภาพประกอบของสื่อข้อมูลเพื่อเผยแพร่ใน QR Code-TH.....	147
ภาพที่ 144	ภาพประกอบของสื่อข้อมูลเพื่อเผยแพร่ใน QR Code-ENG.....	148
ภาพที่ 145	ภาพประกอบของสื่อประชาสัมพันธ์ใบเชิญชวน / Invitation Card).....	149
ภาพที่ 146	ภาพของผลงานทั้งหมดในช่วงเช้า.....	150
ภาพที่ 147	ภาพของผลงานทั้งหมดในช่วงบ่าย	151
ภาพที่ 148	ภาพของผลงานทั้งหมดในช่วงค่ำ.....	152
ภาพที่ 149	ภาพของผลงานที่มุ่มมองจากทะเลเข้าหาชายหาด ในช่วงค่ำ	153
ภาพที่ 150	ภาพปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและผลงาน 1	154
ภาพที่ 151	ภาพปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและผลงาน 2	155
ภาพที่ 152	ภาพปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและผลงาน 3	156
ภาพที่ 153	ภาพบรรยากาศตลาดซีเคต้า หัวหิน.....	160
ภาพที่ 154	ภาพแสดงตำแหน่งและตัวอย่างการจัดวาง	161
ภาพที่ 155	ภาพแสดงการจัดวางผลงาน	162
ภาพที่ 156	ภาพแสดงบรรยากาศ	163
ภาพที่ 157	ภาพเปรียบเทียบตัวแปรสถานที่.....	164
ภาพที่ 158	วัตถุประสงค์และประเภทของงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่.....	171
ภาพที่ 159	ข้อมูลด้านวัสดุที่ใช้แทนภาพสะท้อนโลหะวัสดุโครงสร้าง	172
ภาพที่ 160	ภาพจำลองการตั้งคำถามเชิงจำนวน	173
ภาพที่ 161	การจำลองภาพสะท้อนของน้ำที่เกิดขึ้นจากภาพถ่ายจริง	174
ภาพที่ 162	บรรยากาศของการนำเสนอ IP1	175
ภาพที่ 163	บรรยากาศของการสอบกลับกรอง.....	176
ภาพที่ 164	ภาพรวมทั้งหมดของเพลทบรรยากาศภาพ 2 มิติ.....	178
ภาพที่ 165	จำลองการออกแบบนิทรรศการรูปแบบ 3 มิติ	178
ภาพที่ 166	เพลท QR code แสดงข้อมูล	179

ภาพที่ 167 ภาพการจัดแสดงนิทรรศการ CODA THESIS EXHIBITION 2023	180
ภาพที่ 168 เอฟเฟกต์เกิดขึ้นจากวัสดุและแสงไฟในหอศิลป์	181
ภาพที่ 169 ภาพคณะกรรมการและผู้วิจัย	181

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชายหาดหัวหิน อยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นสถานที่พักผ่อนตากอากาศริมทะเลที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศไทยเป็นที่ตากอากาศของเจ้านายในสมัยก่อนและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นชายหาดที่มีเอกลักษณ์ มีกลุ่มโขดหินที่กระจัดกระจาย หาดทรายกว้างขาวละเอียด น้ำทะเลใสและบรรยากาศที่ค่อนข้างเงียบสงบแม้ใกล้ใจกลางเมืองหัวหินเหมาะแก่การมาเที่ยวและพักผ่อน ชายหาดหัวหินมีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ในปี พ.ศ. 2377 ได้มีชาวบ้านมาตั้งถิ่นฐานบริเวณนี้ เนื่องจากเป็นชายหาดมีความสวยงามมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการเกษตรและการประมง เดิมชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านสมอเรียง” ต่อมาพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนเรศวรฤทธิ์ ต้นราชสกุลกฤดากร ได้สร้างตำหนักชื่อ “แสนสำราญสุขเวศน์” ด้านทิศใต้ของหมู่โขดหินริมทะเล ซึ่งปัจจุบันอยู่บริเวณชายหาดหน้าโรงแรมเซ็นทาราแกรนด์บีชรีสอร์ทและวิลล่าหัวหินและทรงขนานนามหาดทรายบริเวณนี้ว่า “หัวหิน” โดยมาจากโขดหินที่เรียงรายเป็นเอกลักษณ์ เมื่อเวลาผ่านไปบริเวณนี้ก็ถูกเรียกในชื่อเดียวกันว่า “หัวหิน” และเจริญเติบโตขยายขึ้นเป็นอำเภอหัวหินจนถึงปัจจุบัน (CHAUNGTAISONG, 1990)

ชายหาดหัวหิน เป็นชายหาดที่มีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติทั้งด้านกายภาพและด้านสุนทรียศาสตร์ มีหาดทรายที่กว้างมีสีขาวละเอียด น้ำทะเลใสสะอาด บริเวณรอบข้างมีบ้านพักตากอากาศสไตล์โคโลเนียลสามารถบอกเรื่องราวของความเป็นเมืองตากอากาศเก่าแก่ ความเปลี่ยนแปลงของหัวหินได้เป็นอย่างดี และจุดเด่นที่สำคัญคือโขดหินที่เรียงรายเป็นเอกลักษณ์ ผู้วิจัยจึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะนำเสนอเรื่องราวจากการสังเกตคุณค่าทางประสบการณ์เชิงความงามและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่สัมพันธ์กันของก้อนหิน หาดทราย ท้องฟ้า น้ำทะเล และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้คน กิจกรรมที่เกิดขึ้นและเวลาที่เปลี่ยนแปลง โดยนำเสนอผ่านการสร้างกระบวนการออกแบบงานศิลปะในรูปแบบของศิลปะจัดวาง ผลงานจะติดตั้งในพื้นที่ชายหาดหัวหิน เพื่อให้ผลงานเป็นตัวแทนภาพสะท้อนการเห็นความงามจากการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งซึ่งแสดงความจริงยั่งยืนของการมีอยู่ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและเพื่อสำรวจความสัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การวิจัยเรื่องการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพ ผ่านงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ ทัศนศึกษา ชายหาดหัวหิน ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวางกับพื้นที่ชายหาดหัวหิน (ซอยหัวหิน 61) จากการสังเกตคุณค่าทางประสบการณ์เชิงความงามด้วยแรงบันดาลใจจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในพื้นที่ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่สัมพันธ์กันของก้อนหิน หาดทราย ท้องฟ้า น้ำทะเล และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้คนและเวลา ผ่านการสร้างกระบวนการออกแบบงานศิลปะ

โดยศึกษาประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลและออกแบบกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่เพื่อสื่อสาร ลักษณะทางกายภาพ ความหมาย การอุปมาอุปไมยของวัตถุและสิ่งแวดล้อมเชิงสุนทรียภาพ โดยผ่านกระบวนการรับรู้เชิงประสบการณ์ของมนุษย์
2. สร้างสื่อกลางซึ่งแสดงออกถึงกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะผ่านแรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นจากพื้นที่ โดยการทดลองสร้างวัตถุให้เป็นภาพ ผ่านกระบวนการประยุกต์สร้างสรรค์รูปแบบ (Pattern) การมองเห็นในมิติที่แตกต่าง เพื่อสร้างประสบการณ์ในการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติบนพื้นที่โดยเน้นย้ำความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
3. ประยุกต์การสร้างภาพสะท้อน (Reflection) โดยขยายความเชิงคุณค่าผ่านกระบวนการสร้างแบบทดลองและผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่เป็นตัวแทนภาพสะท้อนการรับรู้ความงามจากการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของพื้นที่ผ่านมิติของเวลา

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ผู้วิจัยสร้างสรรค์งานศิลปะจัดวางเฉพาะที่บริเวณชายหาดหัวหิน (ซอยหัวหิน 61) จากการสังเกตศึกษาเรื่องราว ความเป็นมาและลักษณะพิเศษของพื้นที่ผ่านการทดลองและผ่านกระบวนการออกแบบที่มีความสอดคล้องกับพื้นที่ทั้งในด้านกายภาพและเชิงสุนทรียภาพ สามารถสร้างประสบการณ์ในการรับรู้ของการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติบนพื้นที่ชายหาดหัวหิน โดยเน้นย้ำการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผลงาน ผู้คน สถานที่และเวลา เพื่อให้ผลงานศิลปะเป็นตัวแทนของความรู้สึกที่มีต่อสถานที่ (Sense of Place) การรับรู้คุณค่าของถิ่นที่ และการแสดงออกซึ่งภาพสะท้อนการมองเห็นความงามจากการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งซึ่งแสดงความไม่จีรังยั่งยืนของการมีอยู่ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพ ผ่านงานศิลปะจัดวาง เฉพาะที่ ทัศนศึกษา ชายหาดหัวหิน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหาข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ผู้คน กิจกรรม ที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปและ ในโอกาสพิเศษ บริเวณพื้นที่ชายหาดหัวหิน (ซอยหัวหิน 61)

2. ข้อมูลรายละเอียดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้น บริเวณพื้นที่ชายหาดหัวหิน

3. ข้อมูลด้านวัสดุ การทดลองในการสร้างสรรค์ผลงานและระบุมูลของการทดลอง

4. ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะจัดวางเฉพาะที่

5. ข้อมูลด้านศิลปะการออกแบบ

6. ข้อมูลทฤษฎีทางการรับรู้ สุนทรียศาสตร์และทฤษฎีการออกแบบที่เกี่ยวข้อง

ศิลปะจัดวาง (Installation Art)

ศิลปะเฉพาะที่ (Site Specific Art)

ภูมิศิลป์ (Land Art)

ศิลปะเน้นแนวคิด (Conceptual Art)

ศิลปะลัทธิจลนิยม (Minimal Art)

1.4.2 ขอบเขตการศึกษาด้านพื้นที่ ชายหาดหัวหิน (ซอยหัวหิน 61)

1. ข้อมูลทางกายภาพ มุมมองของพื้นที่ชายหาดหัวหินและแนวความคิดเชื่อมโยงแนวทาง ในการสร้างเกณฑ์ในการเลือกพื้นที่ออกแบบติดตั้งผลงาน

2. ข้อสังเกตจากการเก็บข้อมูลลักษณะความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (Implicit Knowledge) ซึ่งต้องอาศัยการเข้าไปในพื้นที่พิจารณาบ่อยครั้งในหลายเวลาเพื่อเก็บข้อมูลในหลายมิติ เช่น บรรยากาศในแต่ละเวลา สถานการณ์ที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อมในพื้นที่บริเวณจัดวางผลงานและ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เป็นตัวแปรเฉพาะในการออกแบบ เช่น น้ำขึ้น-น้ำลง สีสนของท้องฟ้า รายละเอียดของก้อนหิน เป็นต้น

3. ข้อมูลความสัมพันธ์ของสถานที่ ผู้คนและผลงาน จากการสัมภาษณ์ เป็นต้น

1.4.3 ขอบเขตการศึกษาด้านประชากร

ประชากรชุมชนชายหาดหัวหิน ซอย 61 และประชากรนักท่องเที่ยวชาวไทยและ ชาวต่างชาติ

1.5 ขั้นตอนการศึกษา

1.5.1 กำหนดวัตถุประสงค์

การกำหนดวัตถุประสงค์การออกแบบและประเด็นที่สำคัญในการนำเสนอผลงาน รวมถึงระเบียบวิธีการทำงานในเบื้องต้น

1.5.2 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

1.5.2.1 รวบรวมข้อมูลเอกสาร งานวิจัยและผลงานการออกแบบ

1. ทบทวนข้อมูล ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด มุมมองและการสร้างประสบการณ์เพื่อสร้างแรงบันดาลใจเกี่ยวกับผลงาน

2. รวบรวมข้อมูลเฉพาะในขอบเขตสถานที่ออกแบบชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61 ในหลายมิติ ทั้งทางกายภาพ ทางปรากฏการณ์ธรรมชาติ ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี เทศกาลประจําถิ่น งานศิลปะ วิถีของผู้คนทั้งคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว

3. รวบรวมข้อมูลกระบวนการคิดและการสร้างสรรค์งานศิลปะ จัดวางเฉพาะที่ ทบทวนข้อมูลผ่านกรณีศึกษาถึงแนวทาง รูปแบบงานที่เกี่ยวข้องตามแนวความคิดที่กำหนดไว้

4. รวบรวมข้อมูลและสร้างแนวทางการทดลองเกี่ยวกับวัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

5. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้คนผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกับผลงาน (Public Participation)

1.5.2.2 รวบรวมข้อมูลจากการใช้เครื่องมือ

สัมภาษณ์คนในชุมชนพื้นที่ชายหาด ซอยหัวหิน 61 คนโดยรอบที่เกี่ยวข้องและกลุ่มของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติและเทศบาลเมืองหัวหิน

1.5.2.3 รวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สังเกตการณ์

บันทึกข้อมูลในสถานการณ์ต่าง ๆ รายละเอียดคน กิจกรรม การมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุทางธรรมชาติ เช่น ก้อนหิน พื้นทรายและวัตถุที่ถูกพัดมาจากทะเล ในฐานะนักท่องเที่ยว ผู้คนมาพักผ่อนหย่อนใจริมชายหาด และรายละเอียดของ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เปลี่ยนไปในแต่ละเวลา

1.5.3 วิเคราะห์ข้อมูล ที่รวบรวมได้ทั้งหมด วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสู่การสร้างแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานสร้างสรรค์ผลงานตามแนวความคิดที่วางไว้

1.5.4 การร่างแบบตามแนวความคิดเบื้องต้น (Project Image)

1. สร้างกระบวนการทดลองโดยระบุสถานการณ์ เวลา และตัวแปรต่าง ๆ เช่น การสร้างภาพสะท้อนจากวัตถุ เช่น กระจกเงา (ที่ได้แรงบันดาลใจจากคุณสมบัติความมันเงา การสะท้อนของเศษวัตถุจากทะเล) โดยในกระบวนการออกแบบแทนกระจกเงาที่เป็นวัตถุ เสมือนภาพหนึ่งภาพที่รับการสะท้อนของภาพตรงหน้า

2. สรุปตำแหน่งที่ติดตั้ง ระยะเวลาที่เหมาะสม ระบุเทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

3. ร่างแบบที่พัฒนาทั้งสองและสามมิติไปพร้อม ๆ กัน เพื่อสร้างสถานการณ์ดูการตอบสนองของตัวแปรที่กำหนดจากบริบทโดยรอบ เช่น รองรับพฤติกรรม อิริยาบถของคน ตำแหน่งที่สังเกตการณ์กับมุมมองที่เกิดขึ้น เป็นต้น

4. สร้างแบบจำลองต้นแบบ 3 มิติ เพื่อศึกษาเทคนิคการติดตั้ง วิเคราะห์ความเป็นไปได้จริงของวัสดุต่าง ๆ ที่เลือกใช้ เพื่อให้สามารถติดตั้งได้จริงในพื้นที่พิจารณา โดยไม่ไปทำความเสียหายให้กับบริบททางธรรมชาติ

5. วิเคราะห์ถึงการรับรู้ การถ่ายทอดแนวความคิดผ่านผลงานพร้อมทั้งพิจารณาความงามทางสุนทรียศาสตร์

6. นำเสนอผลงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับคำแนะนำในการต่อยอดผลงาน

7. ดำเนินการขยายผลตามรูปแบบที่ได้พัฒนาต่อยอดแล้ว

1.5.5 ติดตั้งผลงานจริงบนพื้นที่ในช่วงเวลาที่ระบุ และสร้าง QR Code

เพื่อเป็นสื่อในการแสดงรายละเอียดผลงานเบื้องต้นเพื่อติดตั้งหน้างานจริง พร้อมบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว (Documentary) เพื่อต่อยอดในการนำเสนอและขยายผลต่อยอดในช่องทางอื่นต่อไป

1.5.6 วิเคราะห์และอภิปรายผลการศึกษา

1.5.7 ประเมินผลงานสร้างสรรค์

1.5.8 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

1.6 ระยะเวลาการดำเนินการ

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาดำเนินการประมาณ 1 ปี โดยเริ่มศึกษาครั้งแรกตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 และนำเสนอวิทยานิพนธ์ภายในเดือนกันยายน 2566

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการวิจัย โดยประมาณ 80,000 บาท

1.7 วิธีการศึกษา

ประเภทงานวิจัย : การวิจัยเชิงคุณภาพ (แบ่งตาม Creswell, 1998) มีการใช้คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเป็นข้อมูลและมีลักษณะการบรรยาย แปลความหมาย หรือทำความเข้าใจ ตามการศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenological study) เป็นการศึกษาประสบการณ์ของมนุษย์ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ประสบการณ์ และปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับงานศิลปะ

โดยแบ่งชุดข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ชุดข้อมูลภาคสนามจากการลงพื้นที่ชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61 และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คนในพื้นที่ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

เทศบาลเมืองหัวหิน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลภาคเอกสารและสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่ที่ตั้งผลงาน ข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ มิติของคน วัฒนธรรม ประเพณี งานศิลปะ วิธีของคนในชุมชน เป็นต้น และชุดข้อมูลวัสดุที่ใช้ในการทดลอง ข้อมูลด้านศิลปะการออกแบบที่เกี่ยวข้องกับผลงาน

1.8 อุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

1. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ ไอแพด กล้องถ่ายรูป คอมพิวเตอร์
2. หนังสือและงานวิจัยออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง
3. กระดาษร่าง
4. ชุดเครื่องมือในการเก็บข้อมูล
5. รถยนต์
6. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์

1.9 วิธีการนำเสนอผลงาน

1. ผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ตั้งในสถานที่จริง บริเวณชายหาดหัวหิน 61 ตามเงื่อนไขและเวลาที่ระบุ
2. ภาพถ่ายและภาพเคลื่อนไหว Documentary
3. นำเสนอผลงานทั้งกระบวนการติดตั้งและผลงานที่สมบูรณ์
4. การนำเสนอผลงานผ่าน Power Point และแนวคิดในการออกแบบในกระดาษขนาด A2
5. เล่มวิทยานิพนธ์

1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่บริเวณหาดหัวหิน ซึ่งสามารถสะท้อนบริบทและสุนทรียศาสตร์ของพื้นที่ เพื่อสร้างประสบการณ์ในการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติบนพื้นที่ชายหาดหัวหิน

2. ผลงานที่เป็นตัวแทนภาพสะท้อนการเห็นความงามจากการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งตามกาลเวลาซึ่งแสดงความไม่จีรังยั่งยืนของการมีอยู่ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทำให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความไม่คงอยู่ถาวร โดยใช้พื้นที่ชายหาดหัวหิน ซอย หัวหิน 61 มาเป็นสถานที่หลักในการนำเสนอ

3. ผลงานที่สร้างประสบการณ์ ความทรงจำร่วมกับสถานที่ ผ่านวิถีคิด การรับรู้ในมุมมองใหม่ ๆ ผ่านภาพ บรรยากาศ วัตถุทางธรรมชาติ คนสิ่งแวดล้อมและบริบทรอบ ๆ ตัว

1.11 นิยามศัพท์เฉพาะ

ศิลปะการจัดวาง หมายถึง ประเภทของงานศิลปะที่มีที่ตั้งเฉพาะจุด, เป็นงานสามมิติ ที่ออกแบบเพื่อที่จะแปรสภาพการรับรู้ของสิ่งแวดล้อม (perception of a space) โดยทั่วไปแล้ว“ศิลปะจัดวาง” จะหมายถึงศิลปะภายในตัวสิ่งก่อสร้าง ถ้าตั้งอยู่ภายนอกก็มักจะเรียกว่า “ศิลปะภูมิทัศน์” (Land art) ศิลปะจัดวางอาจจะเป็นได้ทั้งศิลปะที่ติดตั้งอย่างถาวรหรือเพียงชั่วคราวก็ได้ ประเภทของงานก็ครอบคลุมตั้งแต่การใช้วัสดุที่พบโดยทั่วไป ที่มักจะเลือกสรรจากวัสดุที่ทำให้มีความกระเทอะการณ์ รวมไปถึงวัสดุสมัยใหม่เช่น วิดีโอ, เสียง, การแสดง เป็นต้น

ศิลปะจัดวางเฉพาะที่ หมายถึง งานศิลปะที่สร้างขึ้นในพื้นที่แห่งใดก็ได้ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวจะต้องถูกสร้างหรือแปรสภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของผลงาน โดยงานศิลปะที่นำมาติดตั้งในพื้นที่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อพื้นที่ที่ถูกกำหนดไว้เท่านั้น เพราะตัวผลงานจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดกับพื้นที่ หากเคลื่อนย้ายไปจัดวางที่อื่นจะไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับพื้นที่ สามารถใช้สื่อ วัสดุ หรือเทคนิคได้อย่างอิสระ ศิลปะจัดวางเป็นงานศิลปะที่มีความสามารถทำให้ผู้ชมได้รับประสบการณ์ และการมีส่วนร่วมกันกับวัตถุทางศิลปะ (SODAMAK & KUNAVICHAYANONT, 2022)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวาง เฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ในพื้นที่ชายหาดหัวหิน โดยใช้ข้อมูลทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ผู้คน กิจกรรม ที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปและในโอกาสพิเศษ บริเวณพื้นที่ชายหาดหัวหิน
2. ข้อมูลรายละเอียดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้น บริเวณพื้นที่ชายหาดหัวหิน
3. ข้อมูลด้านวัสดุ การทดลองในการสร้างสรรค์ผลงานและระบุผลของการทดลอง
4. ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะจัดวางเฉพาะที่
5. ข้อมูลด้านศิลปะการออกแบบ
6. ข้อมูลทฤษฎีทางด้านการรับรู้ สุนทรียศาสตร์และทฤษฎีการออกแบบที่เกี่ยวข้อง

2.1 การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับพื้นที่ชายหาดหัวหิน

2.1.1 ประวัติความเป็นมา / เรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์

ชายหาดหัวหิน อยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหาดที่มีชื่อเสียงเป็นอันดับต้นของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เป็นที่ตากอากาศของเจ้านายในสมัยก่อน มีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ชายหาดหัวหิน ซึ่งตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของตัวเมืองหัวหิน เป็นชายหาดที่มีหาดทรายกว้าง ละเอียด น้ำใสพอประมาณ และมีจุดเด่นที่สำคัญคือจะพบโขดหินเรียงรายอยู่เป็นจำนวนมาก ชายหาดหัวหินมีความยาวกว่า 5 กิโลเมตร ทั้งเป็นหาดที่มีความส่วนตัวหรือหาดสาธารณะที่อยู่บริเวณชอยดำเนินเกษม นักท่องเที่ยวจึงชอบมาพักผ่อน เล่นน้ำทะเล กิจกรรมตามชายหาด จุดเด่นที่เป็นสัญลักษณ์ของหาดหัวหินคือการขี่ม้าเลียบไปตามชายหาด ชายหาดหัวหินจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในอดีตบริเวณหาดหัวหินเป็นหมู่บ้านเล็กชาวประมงเล็ก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ซึ่งเป็นที่ปรึกษากรมรถไฟหลวงในขณะนั้น ทรงทราบว่าพื้นที่นี้มีชายหาดที่มีความสวยงามจรดเขาตะเกียบ มีโขดหินที่ยื่นลงไปทะเลที่มีชื่อเรียกแต่ก่อนว่า “แหลมหิน” เมื่อทางรถไฟเสร็จสิ้น พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และชนชั้นสูงในสมัยนั้นต่างไปซื้อที่ดินบริเวณหาดหัวหิน เพื่อสร้างบ้านพักตากอากาศ แทนที่จากในสมัยก่อนต้องนั่งเรือไปพักผ่อนที่เกาะสีชัง และ

ปัจจุบันยังคงเห็นสถาปัตยกรรมเก่าแก่ของบ้านพักตากอากาศเหล่านี้ ตามชายหาดหัวหิน อาคารบ้านพักตามแนวชายหาด สามารถบอกเรื่องราวของความเป็นเมืองตากอากาศเก่าแก่และความเปลี่ยนแปลงของหัวหินได้ดี นับว่าเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของการมาเที่ยวหัวหิน ที่มาของคำว่า “หัวหิน” นั้น มีที่มาโดยพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนเรศวรฤทธิ ได้สร้างตำหนักหลังใหญ่ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61 ในปัจจุบัน บริเวณนี้มีโขดหินรายล้อมอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของหาดที่นี่ และทรงขนานนามหาดทรายบริเวณนี้เสียใหม่ว่า “หัวหิน” จนเมื่อเวลาผ่านไป ทั้งตำบลในบริเวณนี้ก็ถูกเรียกในชื่อเดียวกันว่า “หัวหิน” และเจริญเติบโตขยายขึ้นเป็นอำเภอหัวหินจนถึงปัจจุบันนับตั้งแต่มีการสร้างทางรถไฟสายใต้ที่ตัดผ่านมายังเมืองหัวหิน

2.1.2 เอกลักษณ์ของพื้นที่และวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อ

เอกลักษณ์ของพื้นที่

สิ่งที่ทำให้หัวหินมีความแตกต่างจากเมืองชายทะเลอื่นคือบรรยากาศของเมืองยังคงกลิ่นอายของยุคสมัยในอดีตที่มีมนต์ขลังไม่เสื่อมคลาย เอกลักษณ์โดดเด่นของหัวหิน คือ ชายหาดหัวหิน ซึ่งมีโขดหินที่กระจายตัวอยู่หน้าโรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ บีช รีสอร์ท แอนด์ วิลล่า หัวหิน หรือโรงแรมรถไฟในอดีต อยู่บริเวณซอยหัวหิน 61 ชายหาดหัวหินเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักตากอากาศที่มีชื่อเสียงเป็นอันดับต้นของเมืองไทย ด้วยโขดหินเรียงรายเป็นเอกลักษณ์ น้ำทะเลใส หาดทรายกว้างและสะอาด บริเวณนี้จะมีชายหาดตลอดแม้ในเวลาขึ้นน้ำขึ้น บรรยากาศดี หัวหินจึงเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทุกยุคทุกสมัย ชายหาดที่สวยงาม วัฒนธรรมที่หลากหลาย และประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ความสวยงามและโรแมนติกของหาดหัวหินเป็นที่มาของนวนิยายและละครหลากหลายเรื่อง รวมทั้งยังมีพระราชวังไกลกังวล สำหรับแปรพระราชฐานในฤดูร้อน นอกจากนี้ยังมีการรักษาสถาปัตยกรรม บ้านพักตากอากาศเก่าแก่ที่ยังคงคุณค่าและมีสถานที่ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ในอดีต เช่น สถานีรถไฟหัวหิน สถานที่ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็นสถานีรถไฟที่มีสถาปัตยกรรมสวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของไทย นอกจากนี้ในบริเวณสถานียังมี พลับพลาพระมงกุฎเกล้าฯ รวมถึงป้ายสถานีหัวหิน อันเป็นเอกลักษณ์ให้นักท่องเที่ยวแวะเวียนมาถ่ายภาพ เป็นต้น

ภาพที่ 1 ภาพถ่ายบริเวณชายหาดหัวหินในอดีต
(ที่มา : <https://www.chillpainai.com>, 2560)

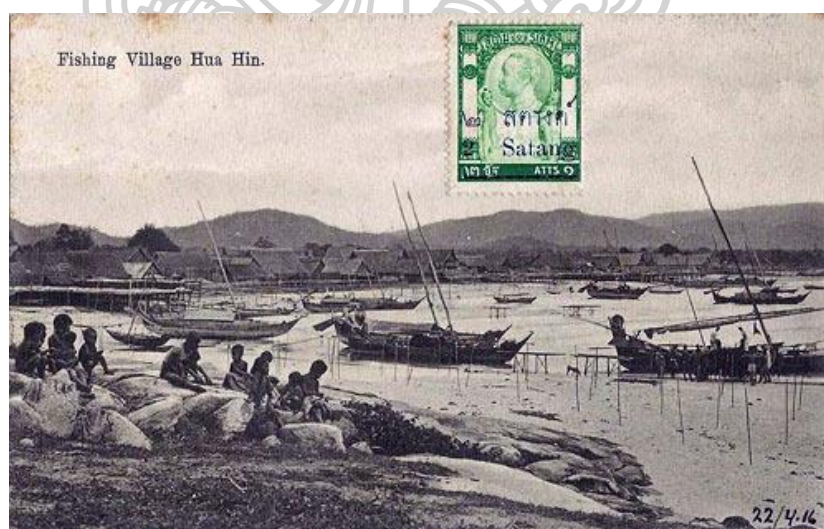
ภาพที่ 2 ภาพถ่ายบริเวณชายหาดหัวหินในอดีต
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

วิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อ

วิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายเป็นเมืองที่สงบ ไม่วุ่นวาย ประชากรมีจำนวนไม่หนาแน่น คนในชุมชนประกอบอาชีพเกษตรกร ประมงและค้าขายเป็นหลัก เนื่องจากพื้นที่สภาพแวดล้อมของอำเภอหัวหินมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการเกษตรและการประมง นอกจากนี้ยังมีการให้บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ได้แก่ ที่พัก รีสอร์ท โรงแรมหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ อีกทั้งการคมนาคมที่สะดวกสบาย และมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง

วิถีชาวประมง

อำเภอหัวหิน เดิมเป็นหมู่บ้านชาวประมงขนาดเล็ก สภาพแวดล้อมที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีเพียงเรือหาปลาขนาดเล็กแบบดั้งเดิม ออกไปนอกชายฝั่งรอบหมู่บ้านเท่านั้น ทำให้ทะเลนั้นเปรียบเสมือนบ้านหลังหนึ่งสำหรับชาวประมง แสดงถึงการที่มนุษย์พยายามปรับตัวเข้าหาธรรมชาติ โดยผ่านการสังเกตปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ทิศทางของลมมรสุม น้ำขึ้นน้ำลง ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์และดวงดาว เป็นเครื่องหมายบอกทิศทางแทนเข็มทิศของชาวประมง ประสบการณ์เหล่านี้ทำให้ชาวประมงได้รับรู้ถึงความเหมาะสมในการออกเรือ

ภาพที่ 3 ภาพถ่ายหมู่บ้านชาวประมงหัวหินในอดีต
(ที่มา : <https://luxuryhuahin.com/th/blog/hua-hins-history>, 2564)

ความเชื่อของชาวประมง

วิถีชีวิตของคนหัวหิน มีเอกลักษณ์แตกต่างจากเมืองอื่น โดยเฉพาะความเชื่อ ประเพณีที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพและวิถีชีวิต ศาลเจ้าแม่ทับทิมเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ โดยศาลเจ้าแม่ทับทิมหัวหิน เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และเคารพสักการะของชาวหัวหินมาช้านาน เป็นสถาปัตยกรรมแบบจีน ปัจจุบันมีรูปเคารพหลายองค์ คือ เจ้าพ่อสายน้ำเขียว เจ้าแม่กวนอิม และเจ้าแม่ทับทิม มีเรื่องเล่าจากคนดั้งเดิมของหัวหินว่า มีแผ่นไม้ลอยทวนน้ำเข้ามาทางหมู่บ้านประมงหัวหิน ชาวบ้านเห็นเป็นอัศจรรย์จึงนำมาสักการะและสร้างศาลขึ้นเรียกกันว่า ศาลเจ้าพ่อสายน้ำเขียว ซึ่งเป็นที่เคารพของชาวประมงหัวหินอย่างมาก โดยก่อนออกเรือไปจับปลาในทะเลจะมีการจุดประทัดขอพรจากเจ้าพ่อก่อนเพื่อความเป็นสิริมงคล นอกจากนี้ยังมีความเชื่อเกี่ยวกับเรือ ในการเคารพ บูชา “แม่ย่านางเรือ” ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อาศัยอยู่ในเรือแต่ละลำ ชาวประมงจะนำรูป เทียน ขนม ดอกไม้ และผ้าผูกบริเวณหัวเรือ เพื่อความสะดวก เพื่อให้เดินเรืออย่างปลอดภัยและได้ผลผลิตมากเพื่อนำไปขาย หรือในปัจจุบันใช้วิธีการแปะแผ่นทองคำแทนการใช้พวงมาลัยดอกไม้ ทำให้สะดวกมากขึ้น ความเชื่อในแม่ย่านางเรือมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ วิถีชีวิต และความปลอดภัย จนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 4 ภาพถ่ายท่าเรือเล็ก หมู่บ้านชาวประมงหัวหิน
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

2.1.3 กิจกรรมในพื้นที่ชายหาดหัวหิน

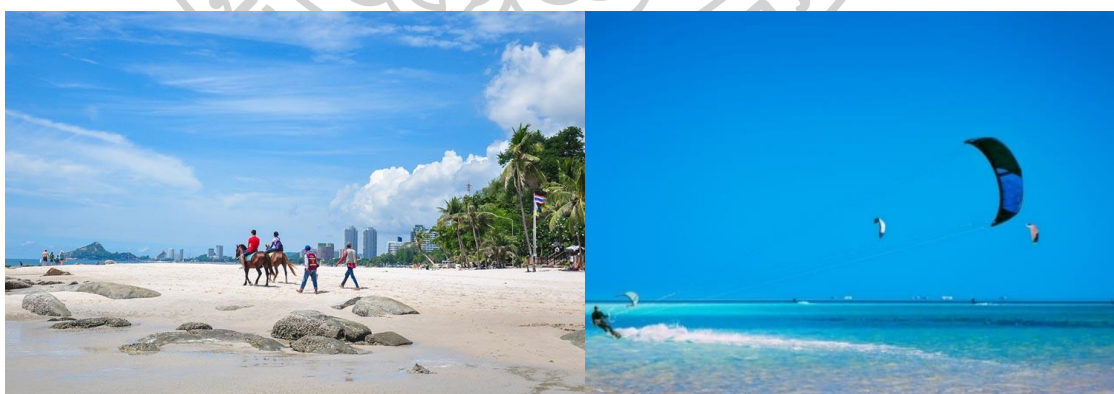
บริเวณชายหาดหัวหินมีกิจกรรมมากมายให้คนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวได้ใช้เวลาพักผ่อน ดื่มด่ำกับบรรยากาศที่สวยงามโดยรอบ มีร้านอาหารริมหาด ชายหาดสามารถนั่งพักผ่อน เดินชมวิว และเล่นน้ำทะเล นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอีกมากมาย เช่น การตกบาตร ริมหาดในช่วงเช้า ซี่ม้า ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของหัวหิน และกีฬาทางน้ำอีกมากมาย

ซี่ม้า เทียบเลียบหาดชมทิวทัศน์ของชายหาดหัวหิน การซี่ม้าเป็นกิจกรรมกลางแจ้งที่โด่งดังเป็นที่นิยมในหมู่คนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

ไคท์บอร์ด (Kiteboarding) อีกหนึ่งกีฬาทางน้ำกำลังมาแรงและได้รับความนิยมซึ่งที่นี่เหมาะกับบรรยากาศเล่นกีฬาชนิดนี้ เพราะหัวหินมีบริเวณหาดทรายที่ยาว น้ำตื้น ประกอบกับบรรยากาศที่อบอุ่นตลอดทั้งปีและสภาพลมที่เอื้ออำนวย ทำให้การเล่นกีฬาทางน้ำเป็นที่นิยมกันมาก นิยมเล่นในช่วงเดือนมีนาคมและเมษายน เนื่องจากกระแสลมไม่แรงมากนักและช่วงน้ำลด

นั่งพักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากชายหาดหัวหิน มีหาดทรายที่กว้างทำให้คนในชุมชนนำเสื่อมาให้นักท่องเที่ยวได้เช่า เพื่อพักผ่อน ดื่มด่ำกับบรรยากาศ ซึ่งชายหาดที่นี่สามารถมาเที่ยวได้ตลอดปี แม้ในช่วงที่น้ำขึ้นก็ยังคงมีหาดทรายอยู่

การจัดงานอีเว้นท์ต่าง ๆ ได้แก่ การวิ่งมาราธอนเลียบบชายหาดหัวหิน งานดนตรีแจ๊ส และรายการแข่งขันเรือใบประจำปี งานส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์พื้นที่ชายหาดหัวหิน เป็นต้น

ภาพที่ 5 กิจกรรมซี่ม้าเลียบบหาดและกีฬาไคท์บอร์ด บริเวณชายหาดหัวหิน

(ที่มา : <https://blueelephantcookingschool.com/hua-hin>, 2564)

2.1.4 สภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และเส้นทางคมนาคมการเข้าถึง

ที่ตั้งของอำเภอหัวหิน

อำเภอหัวหิน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ติดกับทะเลอ่าวไทยเป็นพื้นที่ ที่ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทิศตะวันตกเป็นภูเขา พื้นที่ลาดเอียงลงสู่ทะเลอ่าวไทยมีพื้นที่รวม 86.36 ตารางกิโลเมตร หรือ 53,975 ไร่ มีถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4)

อำเภอหัวหิน มีอาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	จรดเขตเทศบาลเมืองชะอำ ห้วยทรายใต้ จังหวัดเพชรบุรี
ทิศใต้	จรดตำบลหนองหอย อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศตะวันออก	จรดทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	จรดตำบลทับใต้ และตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน

ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่ระหว่างเทือกเขาตะนาวศรีและอ่าวไทย มีความกว้างประมาณ 60 กิโลเมตร ลักษณะพื้นที่ทั่วไปทางตะวันตกซึ่งติดต่อกับสหภาพพม่าเป็นทิวเขาสูงประกอบด้วยป่าไม้ พื้นที่ค่อย ๆ ลาดต่ำ ลงมาทางตะวันออกเป็นป่าละเมาะเล็ก ๆ จรดชายฝั่งทะเลเหมาะแก่การเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ โดยชายหาดหัวหินนั้นทอดตัวยาวถึง 5 กิโลเมตร

การเข้าถึงพื้นที่ ชายหาดหัวหิน

ชายหาดหัวหิน ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของอำเภอหัวหิน การเข้าถึงชายหาดหัวหินนั้นมีการคมนาคมที่สะดวกและไม่ไกลจากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางได้หลากหลายทั้งการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวและการขนส่งสาธารณะ ชายหาดหัวหินมีทางลงชายหาดสาธารณะอยู่ประปรายตามชายหาดต่าง ๆ

- บริเวณทางลงชายหาดกลางเมืองหัวหิน ทางลงหาดมีสองจุด คือ เข้าทางซอยหัวหิน 61 ปลายถนนดำเนินเกษมเป็นจุดหลักที่มีนักท่องเที่ยวนิยมกันมาก ส่วนอีกจุดคือบริเวณศาลเจ้าแม่ทับทิม
- ซอยหัวหิน 75 สามารถจอดรถได้ตลอดแนวในซอย ชายหาดกว้าง สามารถนั่งเล่นได้
- ซอยหัวหิน 19 หรือสวนสาธารณะ 19 ไร่ มักจะเป็นที่จัดงานประจำของหัวหิน มีสนามเด็กเล่น สามารถจอดรถได้จำนวนมาก มีลานกิจกรรม
- ถนนแนบเคหาสน์ 7 หรือ โรงแรมนาวิกรมัย สามารถเดินไปสะพานปลาหัวหินได้ด้วย

2.1.5 ลักษณะภูมิอากาศและฤดูกาล

ภูมิประเทศอำเภอหัวหินอยู่ติดชายฝั่งทะเล ทำให้มีลมจากทะเล สภาพอากาศโดยทั่วไปเย็นสบาย ไม่ร้อนอบอ้าว ส่งผลทำให้ปริมาณน้ำฝนอยู่ในเกณฑ์น้อย ถึงต่ำมากทุกปี ลักษณะอากาศจึงคล้ายคลึงกับภาคกลาง แต่เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเลจึงได้รับไอน้ำและความชุ่มชื้นจากทะเลในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทยทำให้ไม่หนาวมากในฤดูหนาว และไม่ร้อนมากในฤดูร้อน

ฤดูกาลของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้ดังนี้ คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีระยะประมาณ 3 เดือน คือ เมื่อฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลงแต่อากาศไม่ร้อนมากเนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล ทำให้ได้รับลมเย็นและไอน้ำจากทะเลอากาศจึงคลายความร้อนอบอ้าวลง และฝนตกค่อนข้างน้อยซึ่งช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมเป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวนิยมมากที่สุด

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้มีฝนตกชุกตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมและฝนตกหนักในเดือนตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิลดลงและมีอากาศหนาวเย็นทั่วไป ส่วนอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ทางภาคใต้ตอนบนซึ่งมีอาณาเขตใกล้กับภาคกลาง จึงมีอากาศหนาวเย็นคล้ายกับทางภาคกลาง และมีฝนตามบริเวณชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน

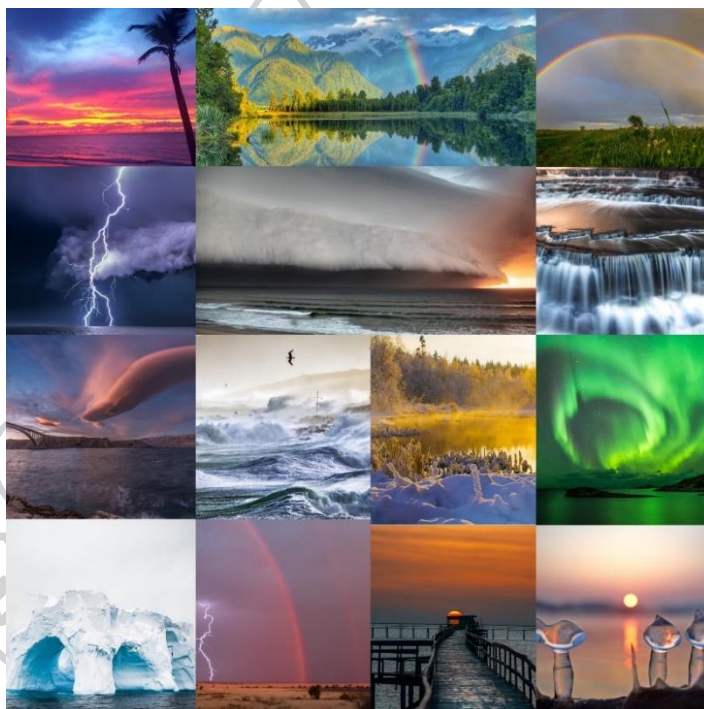
2.2 ข้อมูลทางปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ และข้อมูลเชิงสุนทรียศาสตร์

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (Natural Phenomena)

ปรากฏการณ์ คือ สิ่งที่เกิดขึ้นและสังเกตได้

ธรรมชาติ คือ คำที่ใช้สำหรับบรรยายทุกสิ่งบนโลกที่ไม่ได้ถูกสร้างโดยมนุษย์ อาทิ มนุษย์ สัตว์ ภูเขา แม่น้ำ ต้นไม้ หรือฝน เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (Natural Phenomena) เป็นปรากฏการณ์ที่มนุษย์ไม่ได้สร้างขึ้นเอง และมีผลกระทบกับมนุษย์ ตัวอย่างเช่นเหตุการณ์ที่พบเห็นทั่วไป ฝนตก ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า พายุ และเหตุการณ์ที่ไม่พบบ่อยนัก เช่น โลกร้อน สุริยุปราคา ฝนดาวตก

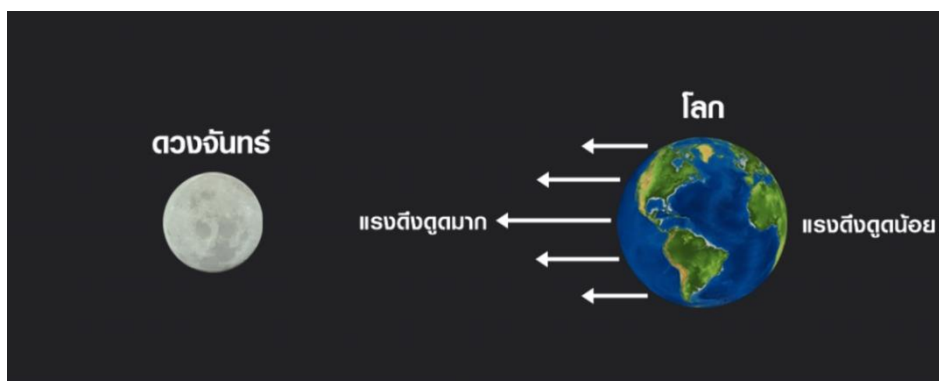
ภาพที่ 6 ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

(ที่มา : <https://public.wmo.int/en/files/image0jpeg, 2566>)

ปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) มาจากภาษากรีกว่า Phenomenon หมายถึง การปรากฏ ขึ้น (appearance) และคำว่า Logos ที่หมายถึงการพิจารณาที่มีเหตุผล ปรากฏการณ์วิทยา มุ่งให้ความสนใจเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตของมนุษย์ นักปรากฏการณ์วิทยามักถามว่า “อะไรคือสาระสำคัญของประสบการณ์ของผู้คนเหล่านี้” หรือ “อะไรคือ ความหมายของปรากฏการณ์ของผู้ที่มีประสบการณ์”

ปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง

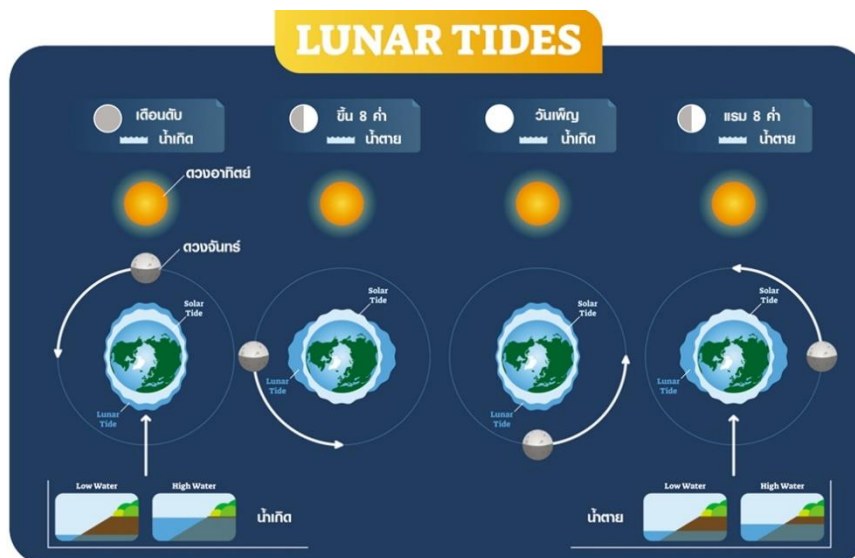
ปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง เป็นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพระอาทิตย์ โลก และดวงจันทร์ ซึ่งเป็นผลมาจากแรงดึงดูดที่ดวงจันทร์และดวงอาทิตย์กระทำต่อโลก โดยดวงจันทร์จะมีอิทธิพลต่อโลกมากกว่าดวงอาทิตย์ เนื่องจากดวงอาทิตย์อยู่ห่างจากโลกถึง 390 เท่า ขณะที่ดวงจันทร์อยู่ใกล้โลกมากกว่า แรงดึงดูดของดวงจันทร์จึงมีอิทธิพลทำให้เกิดน้ำขึ้นน้ำลงมากกว่าดวงอาทิตย์

ภาพที่ 7 ปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง 1

(ที่มา : <https://www.truelookpanya.com/knowledge/content/68024, 2562>)

จากการที่โลกหมุนรอบตัวเอง 1 รอบ ทำให้บริเวณต่าง ๆ ของโลกด้านที่ใกล้ดวงจันทร์และด้านตรงข้ามดวงจันทร์เกิดปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง วันละ 2 รอบ โดยขณะที่โลกหมุนรอบตัวเองนั้น น้ำขึ้นจะเกิดบนผิวโลกด้านที่หันเข้าหาดวงจันทร์ เนื่องจากเป็นจุดที่ใกล้ดวงจันทร์มากที่สุด แรงดึงดูดระหว่างดวงจันทร์กับโลกจึงมีความเข้มมาก นอกจากนี้ น้ำขึ้นยังเกิดบนผิวโลกด้านที่อยู่ตรงข้ามกับดวงจันทร์ด้วย แต่ไม่ใช่เพราะแรงดึงดูดมากกว่าบริเวณอื่นเช่นเดียวกับด้านที่อยู่ใกล้ดวงจันทร์ หากเป็นเพราะผิวโลกด้านที่อยู่ตรงข้ามกับดวงจันทร์นั้นได้รับอิทธิพลจากแรงดึงดูดระหว่างโลกกับดวงจันทร์น้อยกว่าบริเวณอื่น เมื่อโลกบริเวณอื่นถูกดึงดูดเข้าหาดวงจันทร์มากกว่าผิวโลกด้านที่อยู่ตรงข้ามกับดวงจันทร์ ทำให้ผิวโลกด้านที่อยู่ตรงข้ามกับดวงจันทร์กลายเป็นจุดที่น้ำไหลมารวมกันมาก เกิดเป็นน้ำขึ้นอีกจุดบนโลก

ภาพที่ 8 ปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง 2

(ที่มา : <https://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/68024, 2562>)

ปรากฏการณ์น้ำเกิด (Spring tides)

เมื่อมีการเรียงตัวอยู่ในระนาบเดียวกันของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และโลก หรือ ดวงอาทิตย์ โลก และดวงจันทร์ ในช่วงเวลาที่ดวงจันทร์เต็มดวง หรือก็คือวันขึ้น 15 ค่ำ (Full moon) และวันแรม 15 ค่ำ (New Moon) แรงดึงดูดของดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่กระทำต่อโลกจะเสริมกันสูงสุด ทำให้เกิดปรากฏการณ์น้ำเกิด (Spring tides) หรือน้ำขึ้นสูงสุด ซึ่งระดับน้ำที่ขึ้นสูงสุดกับระดับน้ำที่ลงต่ำสุดจะมีความแตกต่างกันมาก

ปรากฏการณ์น้ำตาย (Neap tides)

ปรากฏการณ์น้ำตาย เกิดขึ้นในวันขึ้น 8 ค่ำ และวันแรม 8 ค่ำ เมื่อดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และโลก ไม่ได้เรียงตัวบนแนวเดียวกัน แต่ตั้งฉากซึ่งกันและกัน โดยดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ทำมุมตั้งฉากกัน 90 องศา แรงดึงดูดของดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่กระทำต่อโลกจะไม่เสริมกัน ต่างฝ่ายต่างออกแรงกระทำต่อโลก ทำให้เกิดปรากฏการณ์น้ำตาย (Neap tides) ซึ่งระดับน้ำที่ขึ้นสูงสุดกับระดับน้ำที่ลงต่ำสุดจะไม่แตกต่างกันมาก ทั้งนี้จะเห็นว่า ปรากฏการณ์น้ำเกิดและน้ำตายนี้มีความสัมพันธ์กับข้างขึ้นและข้างแรม โดยจะเกิดขึ้นรวมกัน 4 ครั้งใน 1 เดือน

ผลกระทบของน้ำขึ้น-น้ำลง

น้ำขึ้น-น้ำลงมีผลต่อการเพิ่มหรือลดของระดับน้ำในมหาสมุทร การที่น้ำลงอาจทำให้บริเวณช่องทางเดินเรือตื้นเขิน การเดินเรือจึงไม่สะดวก ดังนั้น นักเดินเรือจึงต้องคอยติดตามการเกิดน้ำขึ้นและน้ำลงอยู่เสมอ ปรากฏการณ์นี้ยังส่งผลกระทบต่อระดับน้ำบริเวณปากแม่น้ำอีกด้วย การที่น้ำขึ้นทำให้น้ำในมหาสมุทรไหลเข้าสู่แม่น้ำ น้ำเพิ่มขึ้นสูงท่วมบ้านเรือนที่อยู่ริมชายฝั่ง และเกิดน้ำเค็มและน้ำจืดผสมผสมกันเป็นน้ำกร่อย หากมีน้ำขึ้นหนุนสูงมากเกินไปอาจทำให้พืชสวนหรือการเกษตรเสียหายได้ เป็นต้น

ลมบก ลมทะเล / ทิศทางลม

ลม เป็นการเคลื่อนที่ของอากาศในแนวราบ เกิดจากความแตกต่างของอุณหภูมิและความกดอากาศของ 2 บริเวณ ลมบกเกิดตอนกลางคืนและลมทะเลเกิดตอนกลางวัน โดยเป็นลมที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนตำแหน่งของอุณหภูมิเหนือพื้นที่บนบกและในทะเล ซึ่งช่วงเวลาในแต่ละฤดูกาลก็จะทำให้เกิดลมในแต่ละพื้นที่ต่างกันไป ยังช่วยให้เกิดการคมนาคมทางน้ำ ใช้ผลิตกระแสไฟฟ้า ใช้ในการเล่นกีฬา เช่น วา วู เรือใบ วินเซิร์ฟ เป็นต้น

ลมทะเล (Sea breeze)

ในเวลากลางวันพื้นดินจะดูดความร้อนได้ดีกว่าพื้นน้ำ ทำให้อุณหภูมิเหนือพื้นดินนั้นสูงกว่าอากาศขยายตัว และมีความกดอากาศต่ำกว่า อากาศเหนือพื้นน้ำที่อุณหภูมิต่ำกว่า และมีความกดอากาศสูงจึงเคลื่อนที่เข้ามาแทน เรียกชื่อตามแหล่งที่ลมมาจากว่า ลมทะเล คือลมที่พัดจากทะเลเข้าสู่ฝั่ง ลมทะเลให้ความรู้สึกที่เย็นสบายเมื่อเวลาเราไปเที่ยวทะเล และชาวประมงจะใช้ลมนี้ช่วยพัดเรือเข้าสู่ฝั่งอีกด้วย

ลมบก (Land breeze)

ส่วนในเวลากลางคืน พื้นดินจะคายความร้อนได้ดีกว่าพื้นน้ำ ทำให้อุณหภูมิเหนือพื้นน้ำนั้นสูงกว่าอากาศขยายตัว และมีความกดอากาศต่ำกว่า อากาศเหนือพื้นดินที่อุณหภูมิต่ำกว่า และมีความกดอากาศสูงจึงเคลื่อนที่เข้ามาแทน ลมจึงพัดจากบกไปสู่ทะเล เรียกชื่อตามแหล่งที่ลมมาจากว่า ลมบก ชาวประมงใช้ประโยชน์จากลมบกในการพัดเรือออกจากฝั่ง เพื่อออกไปหาปลาในเวลากลางคืน

คลื่นทะเล

เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เป็นผลจากการเคลื่อนไหวของน้ำทะเล โดยมีสาเหตุทั้ง เกิดจากลม แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด แผ่นเปลือกโลกใต้ท้องทะเล แรงดึงดูดจากดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ เป็นต้น หรืออีกแง่มุม “คลื่น” เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ทำให้ผู้คนได้ใช้เวลากับชายหาด เพื่อสร้างความผ่อนคลาย แต่ในมุมมองของนักอนุรักษ์ “คลื่น” คือ เป็นตัวการสำคัญตัวหนึ่งที่ทำให้เกิดกัดเซาะบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

สีของท้องฟ้า ในแต่ละช่วงเวลา

สีของท้องฟ้า เกิดจาก “การกระเจิงของแสง” เป็นการที่รังสีของแสงอาทิตย์ส่องมาตกกระทบ โมเลกุลของอากาศบนโลกจาก โดยแสงดวงอาทิตย์ ซึ่งเป็นแสงสีขาว ที่เกิดจากสีของแสงทั้ง 7 สี รังสีของแสงอาทิตย์ โดยแต่ละแถบสีจะมี ความยาวคลื่นไม่เท่ากัน คลื่นแสงยาวที่สุดก็คือ “คลื่นแสงสีแดง” คลื่นแสงที่มีความยาวคลื่นสั้นที่สุด คือ “คลื่นแสงสีน้ำเงิน” ได้นั้นคือ การกระเจิงของแสงอย่าง ที่กล่าวมาแล้ว แต่แสงสีน้ำเงินมีขนาดความยาวคลื่นที่สั้นที่สุดจึงทำให้เกิดการกระเจิงของแสงได้ดีกว่าสีอื่น จึงทำให้มนุษย์บนโลกมองเห็นท้องฟ้าเป็นสีคราม แต่เหตุที่สีของท้องฟ้าเปลี่ยนไปเป็นสีอื่น นั้นเกิดจากปัจจัยอื่นด้วย รวมถึงมุมที่แสงตกกระทบกับบรรยากาศก็มีผลต่อการปรากฏสีของท้องฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไป

2.2.1 การเปรียบเทียบพื้นที่ชายทะเลกับพื้นที่อื่น ๆ ในอำเภอหัวหิน

พื้นที่ชายหาดในอำเภอหัวหิน มีความยาวกว่า 20 กิโลเมตร และมีชายหาดกระจายตัว ออกไปในหลากหลายพื้นที่ ซึ่งยกตัวอย่างจำนวน 3 หาด ที่มีความยอดเยี่ยมและเปรียบเทียบข้อสังเกตของแต่ละพื้นที่ ดังต่อไปนี้

หาดสวนสน

หาดสวนสนประดิพัทธ์ หรือคนหัวหินเรียกสั้นๆว่า หาดสวนสน ที่มาของชื่อนี้คงเป็นแนวต้นสนประดิพัทธ์ที่มีอยู่ตลอดแนวชายหาด ชายหาดนี้ตั้งอยู่ในการดูแลของศูนย์การทหารราบ แต่ก็เปิดให้นักท่องเที่ยวทั่วไปเข้าไปท่องเที่ยวพักผ่อนได้ เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัว สามารถเล่นน้ำได้และมีที่พักโรงแรมและบังกะโลไว้คอยให้บริการ

ภาพที่ 9 ภาพบรรยากาศชายหาดสวนสน

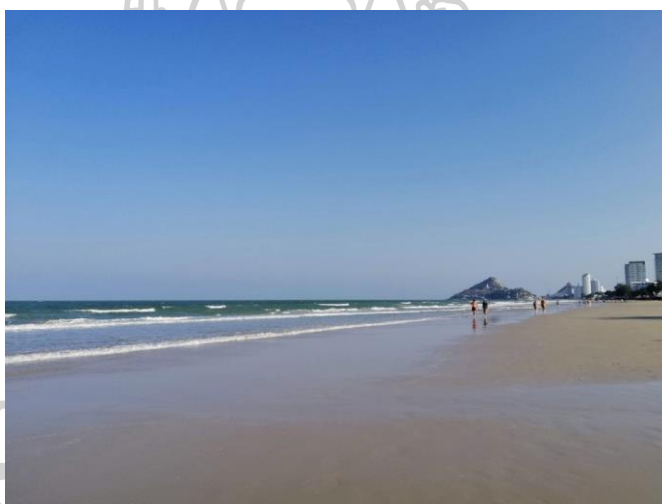
(ที่มา : <https://huahinpocketguide.com/suanson/>, 2560)

ข้อสังเกต

1. เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นหมู่คณะ
2. มีที่พัก โรงแรม บังกะโล รองรับนักท่องเที่ยว
3. แนวต้นสนประติพัทธ์ ช่วยทำให้บรรยากาศร่มรื่น และเป็นเอกลักษณ์ของหาดนี้
4. อยู่ห่างไกลจากอำเภอเมืองหัวหิน ซึ่งเหมาะกับผู้ที่มิรถยนต์ส่วนตัว

หาดเขาตะเกียบ

หาดเขาตะเกียบ มีหาดทรายที่ขาวสะอาด น้ำทะเลสีครามโดยมีฉากหลังเป็นเขาตะเกียบ และตลอดแนวชายหาดยังมีกิจกรรมทางน้ำที่น่าสนใจอยู่อีกมากมาย อาทิ Kite boarding , Jet ski หรือจะเป็นขี่ม้าบนชายหาด อีกทั้งยังมีร้านอาหารและ ที่พักมากมาย ตลอดแนวชายหาดอีกด้วย

ภาพที่ 10 ภาพบรรยากาศชายหาดเขาตะเกียบ

(ที่มา : <https://huahin.town/recommend/20-beaches-huahin-bangsaphan/>, 2560)

ข้อสังเกต

1. ชายหาดเขาตะเกียบมีความยาวประมาณ 1.5 กิโลเมตร ทะเลสะอาด ลมเย็นในช่วงบ่าย นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาเดินเล่น และลงเล่นน้ำ ทั้งเดินทางง่าย
2. ชายหาดมีความลาดชันน้อย ทรายขาวละเอียด บริเวณชายหาดมีร้านอาหาร โรงแรม ที่พักและร้านจำหน่ายสินค้าจากชาวประมงและของทะเลแห้ง

หาดหัวหิน

ชายหาดหัวหินมีจุดเด่นที่มีกลุ่มโขดหินหินเรียงรายเป็นเอกลักษณ์ กระจายตัวอยู่ทั่วหาด ซึ่งทำให้เป็นที่มาของชื่ออำเภอหัวหิน ชายหาดหัวหินทอดยาวบรรจบกับหาดเขาตะเกียบ น้ำทะเลสีครามตัดกับหาดทรายกว้าง มีสีขาวละเอียด มีบรรยากาศที่สงบ เหมาะแก่การมาพักผ่อนและใช้เวลา มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ทำมากมาย เดินเล่น เล่นน้ำทะเล รวมถึงการได้ชมพระอาทิตย์ขึ้นในยามเช้าที่หาดแห่งนี้ มีร้านอาหารให้นั่งดื่มด่ำกับบรรยากาศ และมีพื้นที่สำหรับกิจกรรมทางน้ำ มีการจัดงานอีเวนต์ต่าง ๆ เช่น การจัดงานวิ่งมาราธอน การจัดเทศกาลดนตรี เป็นต้น

ภาพที่ 11 ภาพบรรยากาศชายหาดหัวหิน

(ที่มา : <https://huahin.town/recommend/20-beaches-huahin-bangsaphan/>, 2663)

ข้อสังเกต

1. เป็นชายหาดที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย อยู่ใจกลางเมืองหัวหิน
2. ชายหาดที่เป็นเอกลักษณ์ มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน
3. มีโขดหิน กระจายตัวรอบหาด เป็นเอกลักษณ์และภาพจำของเมืองหัวหิน
4. เป็นชายหาดยอดนิยมของหัวหิน
5. เป็นชายหาดที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการที่รองรับนักท่องเที่ยวได้ดี
6. มีทางลงหาดสาธารณะหลายทางตามซอยต่าง ๆ ในเมืองหัวหิน

2.2.2 นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองหัวหิน

ยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเมืองหัวหิน

1. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน และเศรษฐกิจ
2. ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ
3. ส่งเสริมและพัฒนาการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิการ สังคม ชุมชน และคุณภาพชีวิต
5. ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานและบริการ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นอยู่เป็นอันดับแรก โดยทางเทศบาลเมืองหัวหิน ได้เน้นย้ำในยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากอำเภอหัวหินนั้นได้ชื่อว่าเป็นเมืองท่องเที่ยวอันดับต้น ๆ ของประเทศ มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติจำนวนมากในแต่ละปี จึงมีการพัฒนาแนวคิดทางยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้อำเภอหัวหินดำรงรักษาความเป็นเมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของอำเภอหัวหิน
3. พัฒนามาตรฐานการบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว
5. พัฒนาอำเภอหัวหินให้น่าอยู่ ควบคู่การอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับทฤษฎีศิลปะและทฤษฎีการรับรู้

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลการศึกษากลุ่มเคลื่อนไหวทางศิลปะที่เกี่ยวข้อง (Art Movements) ดังนี้

2.3.1 ศิลปะจัดวาง (Installation Art)

ความหมายของศิลปะจัดวาง

ศิลปะจัดวาง (Installation Art) คือ งานศิลปะที่สร้างขึ้นในพื้นที่แห่งใดก็ได้ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวจะต้องถูกสร้างหรือแปรสภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของผลงาน ซึ่งจะส่งผลให้มีความหมายแตกต่างไปจากเดิม โดยที่ศิลปินที่ทำงานในลักษณะนี้จะไม่นำสิ่งต่าง ๆ มาเพียงแค่จัดวางในพื้นที่เพียงเพื่อความสวยงาม หรือความเหมาะสมเท่านั้น แต่เป็นการสร้างพื้นที่ขึ้นมาใหม่ตามธรรมชาติ เทคนิค หรือการใช้สื่อไม่ว่าจะเป็นวัสดุเหลือใช้ วัสดุสำเร็จรูป งานจิตรกรรม ภาพถ่ายภาพพิมพ์ ประติมากรรม หรือแม้กระทั่งผลงานวาดเส้น มาสร้างสรรค์ให้เป็นผลงานศิลปะที่แสดงออกถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และจินตนาการของศิลปิน ศิลปะในรูปแบบนี้สามารถสร้างกับพื้นที่ได้หลากหลาย เช่น บนผนัง เพดาน พื้น หรืออาจจะเป็นพื้นที่ที่เป็นห้องมุมใดมุมหนึ่งของตัวอาคาร โดยที่ผู้ชมผลงานสามารถเดินเข้าไปในงานเพื่อสัมผัสกับความคิดของศิลปิน หรืออาจกลายเป็นส่วนหนึ่งของผลงานของศิลปินได้ด้วยเช่นเดียวกัน (SUNANTA, 2019)

โดยทั่วไปแล้ว ศิลปะจัดวาง หมายถึงศิลปะภายในตัวสิ่งก่อสร้าง ถ้าตั้งอยู่ภายนอกก็มักจะเรียกว่า ศิลปะภูมิทัศน์ (Land art) และศิลปะสองประเภทนี้คาบเกี่ยวกัน ศิลปะจัดวางอาจจะเป็นได้ทั้งศิลปะที่ติดตั้งอย่างถาวรหรือเพียงชั่วคราวก็ได้ ศิลปะจัดวางได้รับการติดตั้งในการแสดงงานนิทรรศการศิลปะ เช่น ในพิพิธภัณฑ์หรือหอศิลป์ หรือในบริเวณทั้งที่เป็นของส่วนบุคคลและของสาธารณชน ประเภทของงานก็ครอบคลุมตั้งแต่การใช้วัสดุที่พบโดยทั่วไป ที่มักจะเลือกสรรจากวัสดุที่ทำให้มีความกระตือรือร้น รวมไปถึงวัสดุสมัยใหม่เช่นวิดีโอ, เสียง, การแสดง, ความเสมือนจริงแบบดื่มด่ำ (Immersive virtual reality) และอินเทอร์เน็ต ศิลปะจัดวางหลายชิ้นเป็นศิลปะเฉพาะที่ (Site-Specific Art) ซึ่งหมายความว่าป็นงานที่ออกแบบให้ติดตั้งตรงตำแหน่งหรือสถานที่ที่สร้างงานศิลปะโดยเฉพาะเท่านั้น

2.3.2 ประเภทของศิลปะจัดวาง

ศิลปะจัดวาง (Installation Art) หรือ ศิลปะติดตั้ง หมายถึงประเภทของงานศิลปะที่มีที่ตั้งเฉพาะจุด เป็นงานสามมิติ ที่ออกแบบเพื่อที่จะแปรสภาพการรับรู้ของสิ่งแวดล้อม (perception of a space) เป็นรูปแบบของผลงานศิลปะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับการใช้พื้นที่ร่วมกันกับวัตถุ หรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งหนังสือ Understanding Installation Art เขียนโดย มาร์ค โรเซนทอล (Mark Rosenthal) นักเขียนและนักประวัติศาสตร์ชาวอังกฤษ ได้แยกประเภทของศิลปะจัดวางประกอบไปด้วย 2 รูปแบบ ได้แก่

1. จัดวางเต็มพื้นที่ว่าง (Filled – Space Installation) เป็นรูปแบบศิลปะจัดวางโดยการสร้างความหมายให้กับพื้นที่ ซึ่งในพื้นที่นั้นอาจเป็นเพียงห้องว่างเปล่าทั่วไป หรือเป็นห้องจัดแสดงในแกลเลอรี โดยศิลปินผู้สร้างงานจะนำวัตถุ หรือวัสดุเข้าไปสร้างผลงานในพื้นที่

2. จัดวางเฉพาะที่ (Site – Specific Installation) เป็นศิลปะจัดวางที่มีความเฉพาะเจาะจงโดยงานศิลปะที่นำมาติดตั้งในพื้นที่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อพื้นที่ที่ถูกกำหนดไว้เท่านั้น เพราะตัวผลงานจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดกับพื้นที่ หากเคลื่อนย้ายไปจัดวางที่อื่นจะไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับพื้นที่ การสร้างงานลักษณะนี้มีรูปแบบและวิธีคิดในการจัดการกับพื้นที่ โดยต้องศึกษาจากพื้นที่ที่เข้าไปติดตั้งว่าอะไรคือปัญหาของพื้นที่ หรือโจทย์ของพื้นที่นั้นเป็นอย่างไร แนวทางในการคิดศิลปะจัดวางเฉพาะพื้นที่มีด้วยกัน (SODAMAK & KUNAVICHAYANONT, 2022)

ตัวอย่างงานศิลปะจัดวาง

Riverbed by Olafur Eliasson, 2014, Danish Museum

ผลงานศิลปะจัดวางร่วมสมัยของ Olafur Eliasson ที่ได้ติดตั้งงานด้วยการเติมเต็มพื้นที่ทั้งหมดของพิพิธภัณฑ์ด้วยหินสองตันจากประเทศไอซ์แลนด์ ภูมิทัศน์ที่สร้างขึ้นใหม่ทำจากหินบะซอลต์สีน้ำเงิน ลาวา กรวด และทราย การไหลของน้ำที่เลียนแบบแม่น้ำและเสียงของลำธารก็เป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์นิทรรศการ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ชมเป็นสิ่งสำคัญในการติดตั้งงานศิลปะร่วมสมัย (OLAFUR, 2014)

ภาพที่ 12 Riverbed by Olafur Eliasson, 2014, Danish Museum

(ที่มา : <https://www.archdaily.com>, 2557)

Forest of Resonating Lamps – One Stroke, Cherry Blossoms by teamLab

ผลงาน ป่าแห่งแสงสะท้อน เป็นผลงานของ teamLab (teamLab, 2019) ทีมงานสตูดิโอของญี่ปุ่นเป็นผลงานอินเทอร์แอคทีฟที่ประกอบด้วยหลอดไฟแก้วนับพันหลอดที่จะส่องสว่างตามความเคลื่อนไหวของผู้ชม แสงสีเปลี่ยนไปตามฤดูกาลด้วยการหุ้มหลอดไฟด้วยผ้าไหมแบบดั้งเดิมของญี่ปุ่น ฤดูใบไม้ผลิที่ดอกซากุระบาน

ภาพที่ 13 Forest of Resonating Lamps – One Stroke, 2019

(ที่มา : <http://realmetro.com/amazing-installation-art-2019>, 2562)

2.3.3 ศิลปะจัดวางเฉพาะที่ (Site-specific Art)

ความหมายของศิลปะจัดวางเฉพาะที่

ศิลปะจัดวางเฉพาะที่ (Site Specific Installation) เป็นศิลปะจัดวางที่มีความเฉพาะเจาะจงโดยงานศิลปะที่นำมาติดตั้งในพื้นที่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อพื้นที่ที่ถูกกำหนดไว้เท่านั้น เพราะตัวผลงานจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดกับพื้นที่ หากเคลื่อนย้ายไปจัดวางที่อื่นจะไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับพื้นที่ การสร้างงานลักษณะนี้มีรูปแบบและวิธีคิดในการจัดการกับพื้นที่ โดยต้องศึกษาจากพื้นที่ที่เข้าไปติดตั้งว่าอะไรคือปัญหาของพื้นที่ หรือโจทย์ของพื้นที่นั้นเป็นอย่างไร แนวทางในการคิดศิลปะจัดวางเฉพาะพื้นที่มีด้วยกัน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. จัดวางเฉพาะที่ : บุกรุกแทรกแซง (Site Specific Installation : Interventions) เป็นการสร้างศิลปะ เพื่อเป็นการแสดงเนื้อหาที่แปลกแยก การสร้างศิลปะจัดวางในลักษณะนี้อาจติดตั้งในพื้นที่ที่มีเนื้อหา เรื่องราว บริบท หรือพื้นที่ที่มีความสำคัญ แต่มักเป็นตำแหน่งที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์โดยตัวผลงานมักจะนำเสนอตามความเป็นจริง หรือนำเสนอสภาพแวดล้อมนั้น ๆ นอกจากนี้ผู้ชมที่มีส่วนร่วมในการรับชมอาจได้รับผลกระทบต่อพฤติกรรม หรือการเคลื่อนไหวไปตามสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

2. จัดวางเฉพาะที่ : สัมพันธกลมกลืน (Site Specific Installation : Rapprochements)

เป็นการทำให้กลมกลืนโดยศิลปินจะต้องหยั่งรู้ หรือรู้จักธรรมชาติของผู้ชมเป็นอย่างดี เข้าใจลักษณะของคนที่เข้าชมงาน การสร้างงานจะเป็นเหมือนการสะกดผู้เข้าชมให้คล้อยตามไปกับผลงานของศิลปิน โดยศิลปินจะต้องเข้าถึงอหิชาสัยของคนที่อยู่ในพื้นที่นั้น ๆ โดยคุณสมบัติของงานประเภทนี้มีการเจาะจงพื้นที่อย่างมาก และทั่วไปผลงานจะติดตั้งรวมเข้ากับสถานที่อย่างแนบเนียนจนแทบจะกลืนหายไปกับสถานที่

2.3.4 ภูมิศิลป์ (Land Art)

ภูมิศิลป์ บางตำราเรียกว่าธรณีศิลป์ หรือเรียกอีกชื่อว่า เอิร์ธอาร์ต (Earth art) หรือ เอิร์ธเวิร์กส์ (Earthworks) เป็นปรัชญาศิลปะที่เกิดขึ้นในปลายคริสต์ทศวรรษ 1960 มีวัตถุประสงค์ในการต่อต้านงานศิลปะที่กลายเป็นสิ่งผิดธรรมชาติ, เป็นพลาสติก และ เป็นงานค้าขายกันจนเกินหน้าที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา ละทิ้งขนบธรรมเนียมของการทำงานศิลปะแบบเดิมและสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม กระตุ้นให้ผู้ชมตั้งคำถามว่าจริง ๆ แล้ว ที่ทางของศิลปะควรจะอยู่ที่ไหนกันแน่ ?

แนวคิดนี้พัฒนามาจากศิลปะมินิมอลลิสม์และคอนเซ็ปชวลอาร์ต ผสมกับการเริ่มต้นของกระแสเคลื่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม แนวคิดต่อต้านความเป็นธุรกิจของศิลปะ การทำงานศิลปะที่ต้องการพื้นที่ธรรมชาติอันกว้างใหญ่และเปิดโล่ง มักจะนำวัสดุที่ได้มาจากธรรมชาติโดยตรงมาใช้ทำงานศิลปะ ไม่ว่าจะเป็น ดิน หิน ก้อนกรวด ต้นไม้ใบหญ้า กิ่งไม้ (ที่เก็บตกได้) หรือแม้แต่ น้ำ และ มักจะเป็นงานชั่วคราว หรือบางครั้งก็เป็นงานที่ทำขึ้นถาวรแต่ปล่อยให้เปลี่ยนแปลงและเสื่อมสลายไปตามธรรมชาติ แล้วบันทึกแต่เพียงภาพถ่ายหรือวิดีโอเอาไว้เป็นหลักฐานเท่านั้น ด้วยการทำงานที่ไม่คงทนถาวร เสื่อมสลายง่าย และมีอายุสั้นเช่นนี้ ทำให้พวกเขาหลุดพ้นจากความเป็นธุรกิจในตลาดศิลปะกระแสหลัก

ศิลปินแลนด์อาร์ต ไม่ได้ทำงานศิลปะที่ “วางอยู่” ในภูมิทัศน์ธรรมชาติ หากแต่ใช้ภูมิทัศน์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดงานศิลปะ เป็นแนวคิดของการทำงานศิลปะที่เฉพาะเจาะจงกับพื้นที่ ศิลปินแลนด์อาร์ตผู้โดดเด่นและทรงอิทธิพลที่สุดคนหนึ่งคือ โรเบิร์ต สมิธสัน (Robert Smithson) หนึ่งในผู้บุกเบิกกระแสเคลื่อนไหวทางศิลปะนี้ให้แพร่หลาย ในช่วงแรก สมิธสันทำผลงานจิตรกรรมในแบบแอ็บสแตร็กเอ็กซ์เพรสชันนิสต์ ก่อนที่จะได้พบกับศิลปินมินิมอลลิสม์และคอนเซ็ปชวล อย่าง คาร์ล อังเดร (Carl Andre) โด널ด์ จัดด์ (Donald Judd) คลายส์ โอลเดนเบิร์ก (Claes Oldenburg) และแนนซี โฮลต์ (Nancy Holt) ในต้นทศวรรษ 1960

ตัวอย่างผลงานภูมิศิลป์

โรเบิร์ต สมิธสัน : Spiral Jetty (1970)

ภาพที่ 14 โรเบิร์ต สมิธสัน : Spiral Jetty (1970)

(ที่มา : <http://www.tate.org.uk/>, 2565)

การติดตั้งงานประติมากรรมจัดวาง Spiral Jetty (S. ROBERT, 1970) ลงไปบนพื้นที่ส่วนที่ปนเปื้อนของ ใช้เพียงวัสดุธรรมชาติที่พบในพื้นที่ทะเลสาบ สื่อให้เห็นถึงความสำคัญของช่วงเวลาในการก่อตัวและเปลี่ยนสภาพแวดล้อม โครงสร้างรูปขดกันหอยได้แรงบันดาลใจมาจากรูปแบบการเติบโตของผลึกแก้ว

แนนซี โฮลต์ : Sun Tunnels (1973 - 1976)

ภาพที่ 15 แนนซี โฮลต์ : Sun Tunnels (1973 - 1976)

(ที่มา : <https://umfa.utah.edu/land-art/sun-tunnels/>, 2564)

ผลงานชิ้นนี้ (NANCY, 1973—1976) แสดงความสนใจหลงใหลในดาราศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และระบบนิเวศวิทยาประติมากรรมกลางแจ้งรูปท่อคอนกรีตทรงกระบอกขนาดใหญ่โตเส้นผ่าศูนย์กลางสองเมตร วางทิศทางของอุโมงค์ภายในท่อสอดคล้องกับทิศทางขึ้นและตกของพระอาทิตย์ในช่วงครีษมายันและเหมายัน

2.3.5 ศิลปะเชิงแนวคิด (Conceptual Art)

ศิลปะเชิงแนวคิด (Conceptual art) คือศิลปะที่กรอบความคิด (Concept) หรือความคิดที่เกี่ยวข้องกับงานมีความสำคัญกว่าความงามและวัสดุที่ใช้ เริ่มต้นในช่วงกลางทศวรรษ' 60s จนถึงช่วงกลางทศวรรษ' 70s โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอเมริกาและยุโรป กระจายมาถึงเอเชีย งานหลายชิ้นที่สร้างขึ้นที่บางครั้งก็เรียกว่า “ศิลปะจัดวาง” ของศิลปิน ซอล เลวิทท์จึงเป็นงานที่สามารถประกอบขึ้นได้โดยผู้ใดก็ได้โดยการทำตามคำสั่งที่ซอลระบุไว้ให้ วิธีการสร้างงานศิลปะนี้เป็นพื้นฐานของงานของคานียามของ “ศิลปะเชิงแนวคิด” คือ การสร้างศิลปะเชิงแนวคิด ความคิดหรือแนวคิดเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการสร้างงาน เมื่อศิลปินใช้รูปลักษณ์ของศิลปะเชิงแนวคิดก็จะหมายความว่า การวางแผนและการตัดสินใจที่จะสร้างงานได้รับการทำไปแล้ว การสร้างงานจริงจึงเป็นการทำอย่างเป็นพิธีเท่านั้น ความคิดกลายมาเป็นเครื่องมือในการสร้างงานศิลปะ ศิลปินประเภทนี้มักทำงานในหลากหลายรูปแบบ ศิลปะจัดวาง การแสดงสด บอร์ดอาร์ต แลนด์อาร์ต วิดีโอ ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว และโปสการ์ด ไบปลิว โปสเตอร์ เป็นต้น

ตัวอย่างผลงาน

โจเซฟ โคซูธ (Joseph Kosuth) : One and Three Chairs (1965)

ภาพที่ 16 โจเซฟ โคซูธ (Joseph Kosuth) : One and Three Chairs (1965)

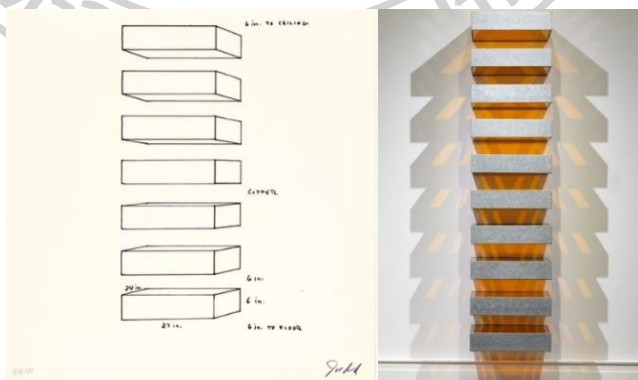
(ที่มา : <http://www.antonioquioto.it/art, 2564>)

ผลงานศิลปะจัดวางที่ประกอบด้วย แก้วอีธรรมดๆ หนึ่งตัว ภาพถ่ายแก้วอีตัวนั้นขนาดเท่าจริง กระดาษถ่ายสำเนาขนาดใหญ่ที่พิมพ์ความหมายของคำว่า ‘แก้วอี’ จากพจนานุกรมลงไป ซึ่งภาพถ่ายที่ว่าเป็นภาพถ่ายของแก้วอีที่ตั้งอยู่ในห้องแสดงงาน และทั้งแก้วอีและภาพถ่ายจะเปลี่ยนไปทุกครั้งที่เปลี่ยนสถานที่แสดงงาน (JOSEPH, 1965)

2.3.6 ศิลปะลัทธิจลนิยม (Minimal Art)

มินิมอลลิสม์ เป็นกระแสเคลื่อนไหวทางศิลปะที่ถือกำเนิดขึ้นในนิวยอร์กช่วงต้นทศวรรษ 1960 เป็นปฏิกิริยาต่อต้านศิลปะแนวแอ็บสแตรกต์เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ ที่เฟื่องฟูในอเมริกาในช่วงก่อนหน้า ที่ทำงานศิลปะแนวสัจนิยม สาดสี เทสี เพื่อแสดงออกทางอารมณ์ ศิลปินรุ่นต่อมาเกิดเบื่อหน่าย และรู้สึกว้า ล้าพังอารมณ์ความรู้สึกไม่ใช่ทางออก และไม่สามารถสื่อสารความคิดได้ แต่เป็นเพียงความงามที่เกิดจากความชำนาญในทักษะศิลปะ พวกเขาจึงคิดค้นแนวทางการทำงานศิลปะที่ละทิ้งอารมณ์ความรู้สึก ด้วยการใช้เทคนิคการผลิตหรือเครื่องมือเครื่องไม้เครื่องมือจากโรงงานหรือระบบอุตสาหกรรมนอกจากจะละทิ้งอารมณ์ความรู้สึกแล้ว ศิลปินเหล่านี้หลีกเลี่ยงการทำงานที่แอบแฝงสัญลักษณ์ เรื่องราว หรือการอุปมาเปรียบเปรยถึงสิ่งอื่นใด หากแต่หันมาให้ความสำคัญกับเนื้อแท้ และสาระสำคัญของวัตถุหรือวัสดุที่ใช้ในการสร้างงานแทน จนเกิดเป็นการสร้างสรรค์แบบใหม่ที่จิตใจหลีกเลี่ยงหรือแม้แต่ล้มล้างสุนทรียะและความงามทางศิลปะแบบเดิม ๆ ลงอย่างสิ้นเชิง Minimalist ได้รับอิทธิพลมาจากหลักแนวคิดแบบเซน (Zen) ของศาสนาพุทธ ที่มีสอนว่า “อย่ายึดติดวัตถุสิ่งของ” นอกจากนี้ยังมีแนวคิดสอดคล้องกับปรัชญาของญี่ปุ่น สังเกตได้จากศิลปะของญี่ปุ่นส่วนใหญ่เน้นค่อนข้างเป็นศิลปะแบบ Minimalist ปรัชญาแนวคิดแบบวาบิ-ซาบิ ในเรื่องของการใช้สิ่งของหรือวัตถุน้อยชิ้น แต่มากไปด้วยความหมายหรือคุณค่า โดยยกตัวอย่างศิลปินมินิมอลลิสม์ที่สำคัญ ได้แก่

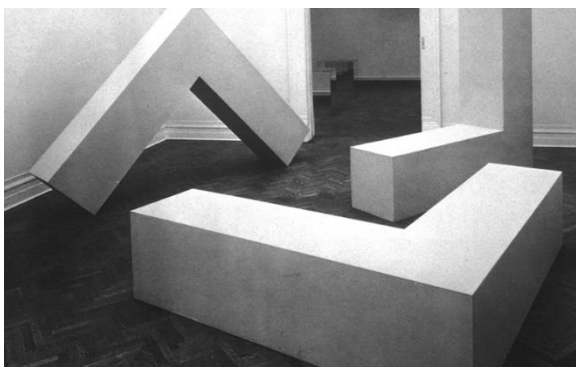
1. โดนัลด์ จัดด์ (Donald Judd) ศิลปินชาวอเมริกัน มีผลงานชิ้นเด่น อย่าง Untitled (1969) เป็นการนำเสนอศิลปะวัตถุรูปทรงธรรมดาสามัญอย่างกล่องสี่เหลี่ยมธรรมดาๆ มาจัดแสดงในรูปแบบที่แตกต่างจากขนบทางศิลปะแบบเดิม (DONALD, 1969)

ภาพที่ 17 โดนัลด์ จัดด์ (Donald Judd) : Untitled (1969)

(ที่มา : <https://buffaloakg.org/artworks/19724-untitled>, 2565)

2. โรเบิร์ต มอร์ริส (Robert Morris): L-Beams (1967) ประติมากรชาวอเมริกันผู้เป็นที่รู้จักจากงานศิลปะที่ทำจากกล่องไม้อัดทาสีขนาดใหญ่ รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงคล้ายเสา และตัวอักษรแอล ประติมากรรมรูปทรงเรขาคณิตอันธรรมดาสามัญและไม่โดดเด่นเตะตาเหล่านี้ เดิมทีถูกใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบฉากบนเวทีบัลเลต์ (M. ROBERT, 1965-1967)

ภาพที่ 18 โรเบิร์ต มอร์ริส : L-Beams (1967)

(ที่มา : <https://aevansmaker.wordpress.com/2017/04/07/after-modernism-recap/>, 2564)

3. แดน ฟลาวิน (Dan Flavin): “Monument” 1 for V. Tatlin (1964) ศิลปินอเมริกันผู้เป็นที่รู้จักจากผลงานประติมากรรมและศิลปะจัดวางที่ทำจากหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ ด้วยการนำหลอดไฟเหล่านั้นมาประกอบเป็นโครงสร้างรูปทรงเรขาคณิตต่างๆ อย่างรูปทรงตาราง เส้นตรง และวางเรียงซ้ำ ต่อเนื่องกันเขาเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ในการมองเห็นของผู้ชม (DAN, 1964)

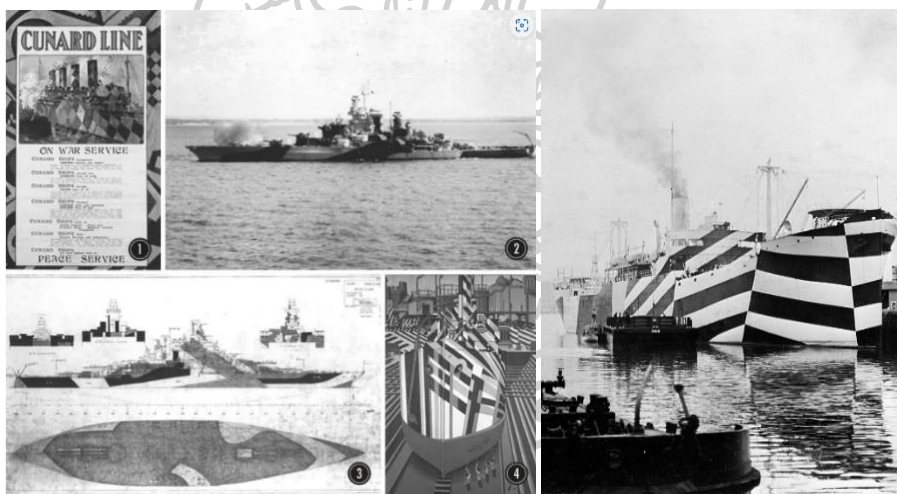
ภาพที่ 19 แดน ฟลาวิน : “Monument” 1 for V. Tatlin (1964)

(ที่มา : <https://www.artsy.net/artwork/dan-flavin-monument-1-for-v-tatlin/>, 2565)

2.3.7 Dazzle Painting / Razzle dazzle / Dazzle Camoufleurs

ผู้ประดิษฐ์ลายพรางนี้ เป็นศิลปินและนักวาดภาพประกอบชาวอังกฤษ นอร์แมน วิลกินสัน ซึ่งประจำการบนเรือดำน้ำลำหนึ่งของกองทัพเรือในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง คำว่า “Camouflage” มีที่มาจากคำกริยาในภาษาฝรั่งเศส ซึ่งมีความหมายว่า “ซ่อนเร้น, อำพราง” เริ่มขึ้นตั้งแต่สมัยช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อกองทัพฝรั่งเศสได้จัดตั้งหน่วยทหารที่มีชื่อว่า Camoufleurs ในช่วงราวปี 1914 โดยมีภารกิจที่สำคัญคือ ทาสียานพาหนะ, ยุทโธปกรณ์ รวมถึงอาคารฐานทัพทางการทหาร ให้มีสีสันทึกลมกลืนกับสภาพภูมิประเทศ เพื่อการพรางตาจากข้าศึกในระยะไกล อีกทั้งยังมีหน้าที่ลบล่องรอยต่าง ๆ ทั้งรอยยางรถยนต์ ปลอกกระสุน เพื่อไม่ให้ข้าศึกสะกดรอยตามได้ เรียกได้ว่าเป็นหน่วยพรางตัวโดยเฉพาะ เทคนิคการพรางตัวด้วยลวดลาย Camouflage ได้ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายโดยกองทัพต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น กองทัพอังกฤษเอาลาย Camouflage ไปทาที่เรือรบเพราะเชื่อว่าจะทำให้เรืออยู่ ของเยอรมนี คาดเดาขนาดและตำแหน่งของเรือได้ยากลำบากขึ้น

ซึ่งในปัจจุบันมีการนำลวดลายนี้มาใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งลวดลายที่ใช้ในการทหาร นอกจากนั้นวงการแฟชั่นก็นำมาใช้ในการออกแบบตกแต่งผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อีกด้วย

ภาพที่ 20 แนวคิดลายพรางบนตัวเรือรบของฝ่ายสัมพันธมิตรในช่วงสงครามโลก ปี 1919
(ที่มา : <https://nastavnik124.ru/>, 2563)

ข้อสังเกต : จากข้อมูลข้างต้น ทำให้ทราบถึงแนวคิดการออกแบบผลงานศิลปะที่ไม่สามารถคาดเดาได้สามารถ ส่งผลต่อการมองเห็น การพรางตาและการบิดเบือน โดยไม่ได้ใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างแต่เป็นการออกแบบลวดลายที่มีผลต่อการมองเห็นของสายตามนุษย์

2.3.8 อธิพลาทางสุนทรียศาสตร์ของคิวบิสม์

ศิลปะแบบคิวบิสม์ (Cubism) คือ การค้นหาความงามจากรูปทรงของเหลี่ยม ลูกบาศก์ ค้นหาโครงสร้างตามความจริงที่เป็นแท่ง ๆ มากกว่าจะไปเน้นที่รายละเอียดในธรรมชาติ ถือเป็น การสร้างสรรค์งานศิลปะที่แสดงให้เห็นวัตถุตามมิใช่แค่การเลียนแบบวัตถุ เพราะยังคงมีเนื้อหาและเรื่องราวในภาพอยู่ อาจถือได้ว่าเป็นศิลปะที่พยายามเชื่อมโยงทั้งทางความคิด และสายตา เข้าด้วยกัน เป็นการสร้างรูปทรงเรขาคณิต โดยการหาโครงสร้างแยกย่อยแล้วนำมาประกอบเข้ากันใหม่ โดยสีที่ใช้ จะใช้สีมืด ไม่สด ไม่รุนแรง เป็นสีแบน ๆ หรือบางทีจะนำโครงสร้างด้านหน้าและด้านหลังมาประกอบ พร้อม กันเพื่อให้สามารถเห็นวัตถุนั้นทั้งสองด้านได้ในคราวเดียวกันและเห็นถึงความตื้นลึกของภาพ แม้อยู่ในระนาบเดียวกัน ซึ่งศิลปะแบบคิวบิสม์นั้นเป็นอีกหนึ่งวิธีการแก้ปัญหาของภาพเขียนที่มีเพียง สองมิติและตาเห็นได้แค่ด้านเดียว การสร้างมิติในการรับรู้งานศิลปะแบบคิวใช้เทคนิคการลงสีหรือลง เส้นขอบเพื่อทำให้เกิดภาพโดยการเชื่อมโยงทางความคิดและสายตา เป็นอีกหนึ่งวิธีการแก้ปัญหา ภาพเขียนที่มีเพียงสองมิติและตาเห็นได้แค่ด้านเดียวทำให้มองเห็นเป็นหลายมิติแม้จะอยู่ ในระนาบ เดียวกันนับว่าเป็นศิลปะอีกประเภทหนึ่งที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและน่าสนใจ

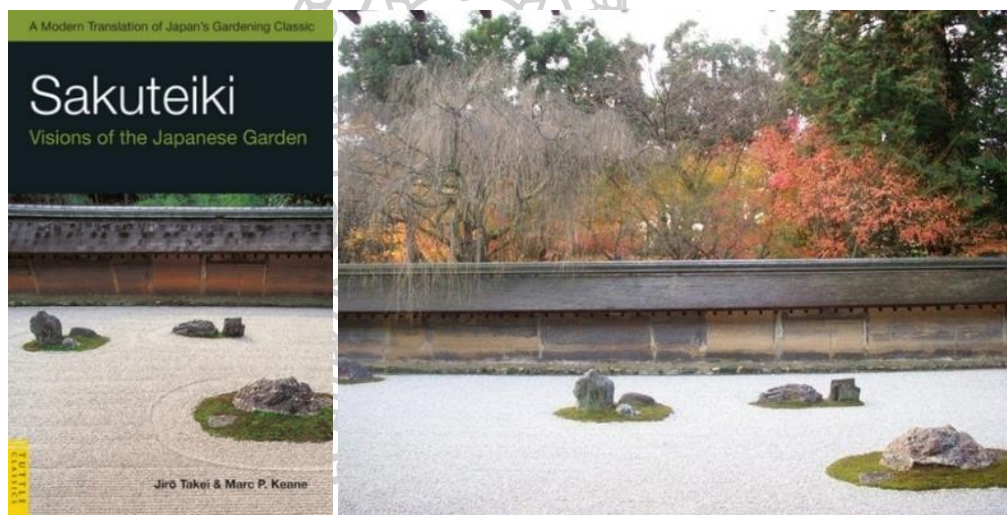

ภาพที่ 21 Pablo Picasso, 1910, Girl with a Mandolin, Museum of Modern Art
(ที่มา : <https://webneel.com/famous-pablo-picasso-paintings>, 2565)

ข้อสังเกต : จากภาพ (PABLO, 1910) และข้อมูลข้างต้นศิลปะแบบคิวบิสม์มีแนวคิดที่ เน้นไปที่มิติของการมองเห็นภาพด้านอื่นภายในภาพเดียว สามารถแสดงการทับซ้อนและปิดบัง ระหว่างกัน รวมทั้งมีการตัดทอนรูปทรง ให้ดูง่ายขึ้นกว่ารูปจริงของวัตถุหรือสภาวะที่แท้จริงของ รูปทรงนั้น ๆ ด้วย

2.3.9 ทฤษฎีแนวความคิดเชิงปรัชญาของญี่ปุ่น

วะบิ สะบิ เกี่ยวข้องกับสุนทรียภาพแห่งความไม่เที่ยง การเห็นความงามของสิ่งที่ไม่สมบูรณ์แบบความไม่ยึดติดในวัตถุ นำพาจิตให้สงบและเข้าถึงความงามแห่งความเรียบง่ายที่ไม่สมบูรณ์แบบนั้น วะบิ สะบิ จึงเป็นสุนทรียภาพที่เกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งกับการพิจารณาถึงความไม่เที่ยงแท้แห่งสรรพสิ่ง ซึ่งความเป็นอนิจจังนี้ ในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า มุโจ (mujo) ความเป็นธรรมชาติของวัตถุที่ไม่จำเป็นต้องมีรูปทรงสมบูรณ์แบบ แม้ในท่ามกลางความผูกרון สรรพสิ่งต่าง ๆ ที่รายรอบอาจไม่สมบูรณ์ ตระหนักถึงความงามอันจริงแท้ที่มีได้ขึ้นอยู่กับรูปลักษณ์ภายนอก เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากพุทธศาสนาแบบ “เซน” ที่ดำรงอยู่อย่างลึกซึ้งในสังคมญี่ปุ่นรวมทั้งเป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการชื่นชมสุนทรียภาพ แบบโม-โนะโนะอะวะระระ พร้อมกับความเชื่อที่ว่าทุกสิ่งในธรรมชาติล้วนมีความรู้สึก ไม่ว่าจะสายน้ำ ก้อนหิน ต้นไม้ (POR, 2018)

ภาพที่ 22 หนังสือความคิดเชิงปรัชญาของญี่ปุ่น

(ที่มา : <https://www.kobo.com/ww/en/ebook/sakuteiki, 2560>)

2.3.10 การสร้างประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ (Sense of Place)

การรับรู้พื้นที่ (Sense of Place) เป็นคำที่ถูกใช้อย่างกว้างขวางในแวดวงการศึกษา และออกแบบสภาพแวดล้อม เมือง และสถาปัตยกรรม เป็นคำที่มีเสน่ห์แต่ยากจะเข้าใจ เนื่องด้วยเป็นแนวคิดเชิงพื้นที่ ซึ่งยังลึกลงไปในความรู้สึกของมนุษย์ ด้วยคำว่า พื้นที่ สถานที่ และ ถิ่นที่ (SINGHANAT, 2020)

“พื้นที่” (Space) คือ มิติทางกายภาพของพื้นที่ ซึ่งหลายครั้งในบทสนทนาต่าง ๆ ลดทอนมิติทางสังคมและจิตวิทยาออกไปจากการรับรู้ Place

“สถานที่” ก็เป็นคำที่เราส่วนใหญ่ใช้กับอาคาร ทั้งที่ความเป็นพื้นที่สาธารณะและชุมชน ก็เป็นส่วนหนึ่งของความเป็น Place

“ถิ่นที่” เป็นคำที่มีนัยยะของความเป็นเฉพาะถิ่น (Locality) ของพื้นที่ ไม่จำกัดอยู่ภายในอาคารสถานที่ ครอบคลุมขอบเขตต่าง ๆ ของสภาพแวดล้อม ถิ่นที่อาจจะเป็นคำที่ใกล้เคียงมากที่สุด การทำความเข้าใจ Sense of Place จึงเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและความคิดของมนุษย์ในพื้นที่ ดังนี้

1. การใช้งาน ความผูกพันกับพื้นที่หนึ่งๆ จะเริ่มก่อตัวขึ้นจากการใช้งาน ปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่มองเห็นได้จาก ผู้คนรวมกลุ่มใช้งานพื้นที่มาน้อยเพียงใด การเคลื่อนที่ของผู้คน ระยะเวลาของการอยู่อาศัยและใช้ชีวิตในพื้นที่นั้น

2. ความผูกพัน ความพอใจในพื้นที่หนึ่ง จะเริ่มก่อตัวขึ้นจากความผูกพัน ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างบุคคลกับพื้นที่ เข้าใจได้จากความภูมิใจของคนต่อกายภาพพื้นที่ ตอบสนองอัตลักษณ์ของกลุ่มคนและผู้คนรู้สึกมั่นคงและปลอดภัย สร้างความรู้สึกภูมิใจ มั่นใจ และปลอดภัย

3. ความพอใจ ความรู้สึกดีต่อพื้นที่จะปรากฏเมื่อเราพอใจกับที่นั้น ๆ ประเมินได้จากความสอดคล้องระหว่างวิถีชีวิตของเราที่เปลี่ยนไปกับสภาพแวดล้อมที่ปรับเปลี่ยนตามหรือไม่ ผู้คนมีความคาดหวังกับพื้นที่นั้น ๆ ผู้คนเห็นคุณค่าของพื้นที่นั้น Place ที่ดีต้องตอบรับความเปลี่ยนแปลง ผู้คนเห็นคุณค่าของพื้นที่นั้น

2.3.11 การศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมองเห็น (Visual Perception Theory)

ทฤษฎีของการมองเห็น (Visual theory)

การรับรู้การเห็นของมนุษย์ ถือเป็นกระบวนการทางธรรมชาติ โดยเป็นเรื่องของจักขุสัมผัส ความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลได้เคยผ่านพบมาหรือเป็นสิ่งเร้าภายนอก ทำให้เกิดการรับรู้ ภาพที่ปรากฏในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีการมองเห็นได้ 4 ประการ ดังนี้

1. การเห็นรูปและพื้น เป็นองค์ประกอบแรกที่มีมนุษย์มองเห็น เราจะสามารถรับรู้ได้เป็นอันดับแรกพร้อมกันทั้งรูปและ พื้นหลัง โดยมีวัตถุเป็นรูปทรงและบริเวณรอบ ๆ เป็นพื้น แต่จะเห็นส่วนใดเป็นรูปทรงของวัตถุและส่วนใด เป็นพื้นนั้นขึ้นอยู่กับว่าจะเพ่งมองและให้ความสำคัญกับบริเวณใดของภาพ ซึ่งภาพบางภาพ หรือ ชิ้นงานศิลปะบางชิ้น เราอาจมองเห็นรูปทรงกับพื้นสลับกับการมองเห็นของอีกคนหนึ่งก็ได้ ส่วนภาพ เหมือนจริง หรือภาพสัญลักษณ์ที่ต้องการจะสื่อสารให้เกิดความชัดเจน จะต้องทำให้รูปทรงมีความเด่นชัด แล้วลดความเด่นของส่วนพื้นลงไป เพื่อให้สามารถระบุได้ง่ายว่าสิ่งใดเป็นรูปทรงและสิ่งใดเป็นพื้น

2. การเห็นแสงและเงา เป็นการรับรู้ หรือมองเห็นวัตถุ เนื่องจากบริเวณที่วัตถุตั้งอยู่มีแสงสว่างส่องกระทบเข้ามา ความเข้มของแสงและเงาก็จะลดน้อยลง ดังนั้น คุณค่าของแสงและเงาจึงมีอิทธิพลต่อ รูปทรงของวัตถุ

3. การเห็นความเคลื่อนไหว เป็นการรับรู้หรือมองเห็น เนื่องจากวัตถุมีการเคลื่อนไหว หรือ ตัวเราเป็นผู้ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวเอง ในกรณีที่วัตถุเคลื่อนไหวเราจะมองเห็นเป็นการเคลื่อนที่ที่แสดง ออกมาในลักษณะที่รวดเร็ว หรือเชื่องช้า เห็นทิศทาง จังหวะการเคลื่อนไหวของวัตถุ แต่ถ้าตัวเราเป็นผู้เคลื่อนไหวเอง เราจะเห็นภาพของวัตถุมีการเปลี่ยนแปลงขนาดและรูปทรงไปตามมุม หรือทิศทางที่เรา เคลื่อนไหว

4. การเห็นตำแหน่งและสัดส่วน เป็นลักษณะการรับรู้ หรือมองเห็นวัตถุตามระยะห่างของการมอง คือ ถ้าเราอยู่ใกล้วัตถุก็จะสามารถมองเห็นวัตถุได้ชัดและเห็นรายละเอียดมากขึ้น แต่ถ้าอยู่ไกลก็จะ มองเห็นวัตถุไม่ชัดเจน หรือเมื่อเรามองวัตถุชิ้นเดียวกันในระยะใกล้จะเห็นว่ามีความใหญ่กว่าเมื่อมอง ในระยะไกล สัดส่วนของวัตถุยังมีความเกี่ยวข้องกับ ความใกล้-ไกล ความชัดเจน ความพร่ามัวอีกด้วย อันเป็นผลของความสัมพันธ์ระหว่างระยะของตัวเรา ต่อการเห็นวัตถุ

2.3.12 การรับรู้ภาพสะท้อน (Reflection)

ภาพที่เกิดจากกระจกเงา

การที่มองเห็นภาพต่าง ๆ ได้ เกิดจากแสงจากวัตถุสะท้อนมาเข้าตา ดังนั้นเมื่อเห็นภาพจากกระจกเงา ก็แสดงว่ามีแสงสะท้อนภาพจากกระจกเงามาเข้าตา การสะท้อนของแสง เกิดขึ้นเมื่อมีแสงจากแหล่งกำเนิดตกกระทบบนผิววัตถุ โดยอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับสะท้อนแสงมีทั้ง กระจกเงา กระจกนูน กระจกเว้า ประโยชน์ของการสะท้อนแสงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอุปกรณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้มากมายการสะท้อนแสงจะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผิวของวัตถุนั้นเรียบ เป็นมัน เช่น ผิวกระจกเงาราบ ผิวโลหะขัดมัน ทำให้เกิดการสะท้อนอย่างมีระเบียบ แต่ถ้าวัตถุมีผิวไม่เรียบ เช่น พื้นไม้ พื้นผิวก้อนหิน ทำให้เกิดการสะท้อนไม่มีระเบียบ เป็นต้น

กระจกเงาราบ เป็นกระจกแบนราบ มีด้านหนึ่งสะท้อนแสง ภาพที่เกิดขึ้นเป็นภาพเสมือนอยู่หลังกระจก มีระยะภาพเท่ากับระยะวัตถุ และขนาดภาพเท่ากับขนาดวัตถุ ภาพที่ได้เป็นภาพกลับด้านกันจากซ้ายเป็นขวาของวัตถุจริง

กระจกเงาเว้า คือกระจกที่ใช้ผิวโค้งเว้าเป็นผิวสะท้อนแสง ภาพที่เกิดจากการวางวัตถุไว้หน้ากระจกโค้งเกิดได้ทั้งภาพจริงและภาพเสมือน โดยภาพจริงอยู่หน้ากระจกและภาพเสมือนอยู่หลังกระจก สำหรับขนาดของภาพมีทั้งขนาดใหญ่กว่าวัตถุ ขนาดเท่าวัตถุ และขนาดเล็กกว่าวัตถุ ขึ้นอยู่กับระยะวัตถุ

กระจกเงานูน คือกระจกที่ใช้ผิวโค้งนูนเป็นผิวสะท้อนแสง และรังสีสะท้อนอยู่คนละด้านกับจุดศูนย์กลางความโค้ง ส่วนภาพจากกระจกนูนจะให้ภาพเสมือนที่มีขนาดเล็กกว่าวัตถุ เป็นภาพกลับซ้ายเป็นขวาและเห็นในมุมกว้าง เช่น ติดกระจกเงานูนไว้ตามสี่แยกเพื่อให้เห็นรถที่วิ่งมาได้ หรือติดไว้ในห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

2.2.13 บทบาทของกระจกเงาในงานศิลปะ (Reflections on the mirror in art)

ประวัติศาสตร์ของกระจกเงา

กระจกเงานั้นมีประวัติความเป็นมายาวนาน โดยการสร้างภาพสะท้อนที่สามารถพบได้ในหินออบซิเดียน ขัดเงา โลหะ หรือแม้แต่ผ้า กระจกที่ทำจากหินแก้วภูเขาไฟสีดำ หรือ "กระจกออบซิเดียน" (Obsidian mirror) กระจกเงาที่อายุเก่าแก่ที่สุดค้นพบประมาณ 6200 ปีก่อนคริสตกาล กระจกออบซิเดียนมีลักษณะเป็นทรงกลมสีดำ ทำจากหินแก้วภูเขาไฟที่ขัดมันจนขึ้นเงาและสะท้อนแสงได้พิพิทภัณฑ์บริติชมิวเซียมในกรุงลอนดอนเก็บรักษาไว้ พบว่าเป็นหินแก้วภูเขาไฟจากเมืองปาซูกา (Pachuca) ในประเทศเม็กซิโก ซึ่งเป็นศูนย์กลางการสกัดหินออบซิเดียนของจักรวรรดิแอซเท็กในยุคโบราณ (BBCNEWS, 2021)

ต่อมาการทำกระจกเป็นธุรกิจที่เฟื่องฟูมากในหมู่ชาวอิทรัสคัน และชาวโรมัน โดยการใช้โลหะ เงินและทอง จะให้ภาพสะท้อนที่เหมือนจริงกว่าหิน กระจกที่เป็นโลหะขัดมันนิยมใช้กันเรื่อยมาจนถึงปีคริสต์ศักราช 1300 เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ขึ้น เมื่อมีการพัฒนาการทำแก้วให้เป็นกระจกได้

ภาพที่ 23 ดร. เอลิซาเบธ ฮีลีย์ นักโบราณคดีชาวอังกฤษ ขณะส่องกระจกออปติเคียน (ที่มา : <https://www.bbc.com/thai/features-58861785>, 2560)

การใช้กระจกเงาในงานศิลปะ

กระจกเงา การสะท้อนของกระจกอาจมีความหมายที่คลุมเครือและขัดแย้งว่า กระจกเงานั้นแสดงภาพความเป็นจริง หรือ ภาพลวงตา สะท้อนให้เห็นความงามหรือความจอมปลอม สะท้อนตัวเองหรือเป็นเพียงแค่มุมมองและความลึก คำตอบนั้นไม่แน่นอนเหมือนกับตัววัตถุเอง กระจกเงาจึงถูกนำมาใช้เพื่อสะท้อนความหมายทั้งหมดเหล่านั้นและถูกนำมาใช้บ่อยในงานศิลปะ

1. แสดงถึงภาพความเป็นจริง (Vision) เริ่มต้นยุคสมัยใหม่ศิลปินมีการใช้กระจกเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการมองเห็นและการแสดงตัวตนของความจริง และมักมีการวาดภาพกระจกลงไปในงานศิลปะ กระจกสามารถแสดงทักษะของศิลปินในการทำให้ภาพมีความลึก มุมมอง และแสง
2. ภาพลวงตา (illusion) นอกจากการแสดงถึงภาพความเป็นจริงแล้ว กระจกยังสามารถทำให้เกิดภาพลวงตาได้อีกด้วย ความนูนและความเว้าของกระจก ทำให้เกิดขนาดของภาพที่ต่างออกไปจากเดิม รวมถึงมุมมองในภาพนั้นถูกกลับด้านหรือบิดเบือนไปจากเดิม
3. การสะท้อนกลับ (reflection) กระจกเงาในงานศิลปะสามารถสร้างภาพสะท้อนให้มองเห็นอารมณ์และความเป็นจริงทางกายภาพ ทำให้เกิดความหมายที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.4 ข้อมูลอิทธิพลแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบ

2.4.1 ตัวอย่างผลงานศิลปะจากกระจกเงา/ภาพสะท้อน

- ผลงานที่มีความสัมพันธ์กับพื้นที่และย่าน

ภาพที่ 24 The Ring installation by Arnaud Lapierre in Place Vendôme in Paris

(ที่มา : <https://www.bbc.com/thai/features-58861785>, 2562)

Ring Installation, by Arnaud Lapierre - Vendôme in Paris, 2011

เป็นผลงานที่นำเอากล่องกระจกมาจัดวางสลับไปมาในรูปทรงระบอบ ซึ่งเปลี่ยนการรับรู้ของพื้นที่ด้วยการกลมกลืนไปกับพื้นที่และในบางช่วงเวลาจะมีการสะท้อนของผู้เข้าชม ท้องฟ้า และอาคาร สถาปัตยกรรมที่สวยงาม เป็นเอกลักษณ์ของเมืองปารีส

- ผลงานที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของเวลา

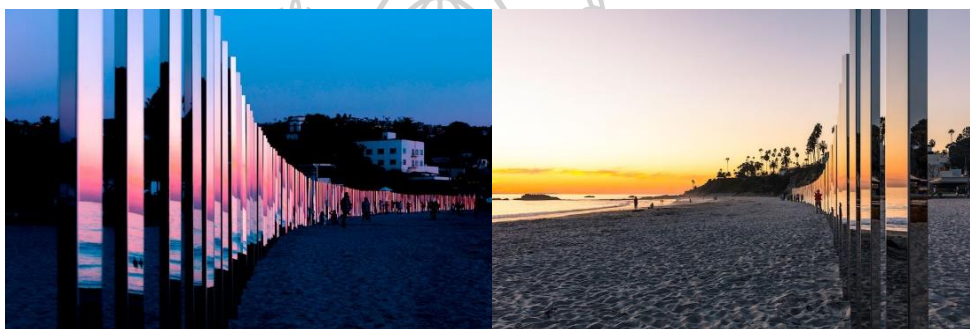
ภาพที่ 25 Mirror house, by Ekkehard Altenburger - Isle of Tyree/Scotland

(ที่มา : <https://mymodernmet.com/ekkehard-altenburger-mirror-house>, 2561)

Mirror house, by Ekkehard Altenburger - Isle of Tyree Scotland, 2012

บ้านกระจกหลังเล็กสะท้อนภูมิทัศน์โดยรอบ ผลงานชิ้นนี้ Mirror House เป็นการติดตั้งชั่วคราวบนเกาะไทร์ี่ ในประเทศสกอตแลนด์ กระจกและโครงสร้างเหล็กมีขนาด 5 x 5 x 6.5 ฟุต ผลงานที่แสดงภาพสะท้อนที่สวยงามของภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่อาคารนั้นตั้งอยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เป็นการติดตั้งเฉพาะสถานที่ ทำให้เกิดสร้างขอบเขตที่ไม่ชัดเจนระหว่างจุดสิ้นสุดของภูมิทัศน์และภาพสะท้อนของผลงาน

- ผลงานที่มีความสัมพันธ์กับปรากฏการณ์ธรรมชาติ

ภาพที่ 26 Quarter mile mirror poles, by Phillip K Smith

(ที่มา : <https://theawesomedaily.com>, 2560)

Quarter mile mirror poles, by Phillip K Smith, Laguna beach, 2017

ผลงานศิลปะที่มีลักษณะเป็นเสาทำจากสแตนเลส สูง 10 ฟุต ติดตั้งเสากระจกจำนวน 250 เสาบนชายฝั่งลา구나บีชในแคลิฟอร์เนีย ได้เรียงตัวทอดยาวไปตามชายหาด เป็นแนวโค้ง ทำหน้าที่เหมือนกระจกเงาสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ธรรมชาติ สีของมหาสมุทร ท้องฟ้า และชายฝั่งตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน สรรวจการรับรู้ของแสง ที่ว่าง และสี

- ผลงานที่ทำงานกับการมองเห็น-แสงเงา-พื้นผิว

ภาพที่ 27 Tilted circles diagram, by Olafur Eliasson, Baroque Baroque
(ที่มา : <https://olafureliasson.net/artwork/tilted-circles-diagram-2008/>, 2556)

Tilted circles diagram, by Olafur Eliasson - Baroque Baroque, 2008

เป็นผลงานที่นำกระจกรูปวงกลมและวงรีในรูปแบบต่าง ๆ จำนวนยี่สิบห้าชิ้น มาจัดเรียงบนผนังเรียบในองศาที่ต่างกัน ทำให้เกิดมิติ ความสัมพันธ์ระหว่างวงกลมและวงรี

- ผลงานที่ทำงานกับการปฏิสัมพันธ์ของคน (Interaction, Participation)

ภาพที่ 28 Your felt future, by Olafur Eliasson
(ที่มา : <https://olafureliasson.net/artwork/tilted-circles-diagram-2008/>, 2559)

Your felt future, by Olafur Eliasson, Baroque Baroque, 2011

เมื่อเข้าไปในห้องที่ตอนแรกดูเหมือนเป็นห้องเปล่า ผู้เข้าชมจะถูกดึงดูดให้มองขึ้นไปเพดาน อะลูมิเนียม ในพื้นผิวที่เป็นกระจกเงา มีลักษณะคล้ายระลอกคลื่น สามารถสะท้อนให้เห็นภาพของพื้นที่โดยรอบ เมื่อผู้เข้าชมผลงานขยับตัวจะเกิดภาพสะท้อนที่มีการเคลื่อนไหวความสัมพันธ์กับบนเพดาน

บทบาทของกระจกในแนวทางที่สร้างประโยชน์และเอกลักษณ์ให้กับย่านหรือพื้นที่

ภาพที่ 29 The sun mirror in Rjukan

(ที่มา : <https://petmaya.com/sunlight-sunmirror-rjukan-norway/>, 2564)

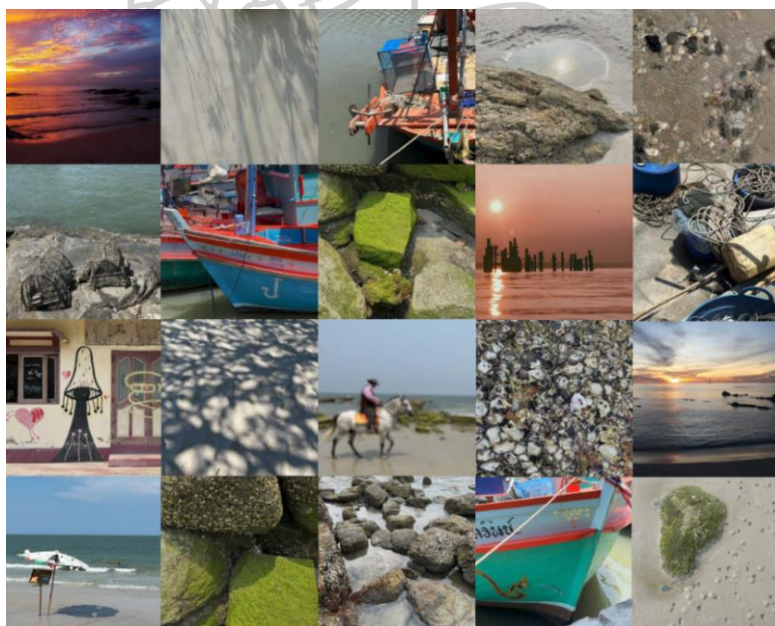
The sun mirror in Rjukan

กระจกพลังงานแสงอาทิตย์ ที่เมือง Rjukan ประเทศนอร์เวย์ ไปทางตะวันตกเฉียงเหนือ หนึ่งในเมืองที่มีความมืดมิดที่สุดในโลกในช่วงเดือนธันวาคมและมกราคม เนื่องจากปรากฏการณ์ “อาทิตย์เที่ยงคืน” โดยกระจกเหล่านี้ถูกติดตั้งอยู่เหนือเมืองประมาณ 450 เมตร สามารถจับความเคลื่อนไหวตามดวงอาทิตย์ เพื่อให้สะท้อนแสงแดดลงสู่เมืองได้อย่างถูกต้องผลลัพธ์ก็คือ กระจกได้กลายเป็นเหมือนดวงอาทิตย์เทียมที่ช่วยส่องแสงสว่างลงสู่เมืองที่มีมืดมิด ไอเดียนี้เกิดขึ้นครั้งแรกโดย แซม ไรต์ ตั้งแต่ปี 1913 และในปี 2013 กระจกเหล่านี้ก็ถูกติดตั้งได้สำเร็จ นอกจากประโยชน์ด้านการใช้งาน ที่ให้ความสว่างแก่เมือง Rjukan แล้ว กระจกยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสวยงามของธรรมชาติโดยรอบเมืองได้อีกด้วย

2.4.2 รายละเอียดในการออกแบบและการแสดงอัตลักษณ์ของพื้นที่

แรงบันดาลใจในการออกแบบสร้างสรรค์

เริ่มต้นจากการที่ผู้วิจัยเป็นคนในพื้นที่เกิดและเติบโตที่อำเภอหัวหิน ทำให้ได้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของพื้นที่ ชายหาดหัวหินเป็นพื้นที่ที่เก็บรวบรวมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของชาวประมงดั้งเดิม และของคนในพื้นที่หัวหินตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รอบข้างชายหาดจะมีบ้านเรือนสไตล์โคโลเนียลที่เป็นเอกลักษณ์ ที่ยังคงอนุรักษ์ไว้ให้ได้ชม และด้วยบรรยากาศที่สงบเหมาะแก่การมาพักผ่อนและท่องเที่ยว ชายหาดหัวหินจึงเป็นสถานที่ยอดนิยมสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทำให้หัวหินนั้นเป็นเมืองตากอากาศที่ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรม วิถีชีวิตในอดีตและปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ ชายหาดหัวหิน มีองค์ประกอบทางธรรมชาติที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ คือ กลุ่มโขดหินที่กระจายตัวอยู่บริเวณชายหาด มีหาดทรายกว้างที่ปกคลุมด้วยทรายสีขาวละเอียด น้ำทะเลใส ทำให้เห็นถึงสิ่งของที่ถูกพัดเข้ามาชายฝั่ง พื้นที่ชายหาดหัวหิน ที่มีทั้งซากเปลือกหอยหลากหลายชนิด และความสวยงามของแสงอาทิตย์ที่สะท้อนลงบนผืนน้ำ จึงสนใจเกี่ยวกับความสวยงามที่เกิดจากธรรมชาติภาพสะท้อนที่มองเห็นจากวัตถุเหล่านั้นว่าสามารถนำมาเล่าเรื่องราวถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบริเวณชายหาดหัวหิน

ภาพที่ 30 ภาพเก็บรวบรวมเอกลักษณ์ของงานศิลปะ / สิ่งของ / สถานที่

(ที่มา : พรรณีตร อุไรรัตน์, 2566)

งานศิลปะในพื้นที่อำเภอหัวหิน

Artist Village Hua Hin

หมู่บ้านศิลปิน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์รวมศิลปะมีความหลากหลาย และศิลปกรรมที่มีความหลากหลาย ในพื้นที่รวม 9 ไร่ เป็นสถานที่ผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนและได้มีการจัดนิทรรศการ เพื่อที่จะแสดงผลงานทางศิลปะของเหล่าศิลปินระดับประเทศ มีการทำWorkshop ร้านอาหารและคาเฟ่รองรับผู้มาเยือน รวมถึงร้านขายของ handmade เป็นของที่ระลึกสามารถซื้อกลับไปได้อีกด้วย

ภาพที่ 31 บรรยากาศในหมู่บ้านศิลปิน หัวหิน

(ที่มา : <https://baanpuck.com>, 2560)

Cicada Market Cicada Market

ตลาดซิคเคต้า หรือ ตลาดจ๊กจั่น เป็นแหล่งรวบรวมผลงานศิลปะ เน้นงานแนวทาง ของศิลปินมาแสดงและจำหน่ายในราคาย่อมเยา เพื่อเป็นตลาดศิลปะ สำหรับผู้เสพ ผู้ชื้องาน และศิลปิน รวมไปถึงการแสดงและดนตรี สินค้าแฮนด์เมดจากนักคิด นักสร้างสรรค์ ทั้งของแต่งบ้าน เครื่องแต่งกาย ของที่ระลึก ชิ้นงานศิลปะสำหรับนักสะสม และมีโซนรับประทานอาหาร เครื่องดื่ม ครบจบในที่เดียว

ภาพที่ 32 บรรยากาศส่วนจัดแสดงศิลปะของ Cicada Market

(ที่มา : <https://www.thetrippacker.com>, 2560)

Street Art

“สตรีทอาร์ต” เป็นอีกหนึ่งสิ่งที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตและเรื่องราวต่าง ๆ ของคนในชุมชน มักจะเห็นได้ในแหล่งท่องเที่ยวหรือแลนด์มาร์ก ซึ่งสามารถพบได้ทั่วมืองหัวหิน

บริเวณถนนพหลสุข ชุมชนชายทะเล ชุมชนสมอเรียง บริเวณซอยหัวหิน 57 โดยนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มาช่วยกันถ่ายทอดเรื่องราวและสร้างสีสันบนกำแพง ออกมาเป็น โครงการ “Street Arts at Hua Hin” สำหรับสตรีทอาร์ตที่นี้จะมีทั้งหมด 20 จุด

ภาพที่ 33 สตรีทอาร์ตบริเวณถนนพหลสุข ชุมชนชายทะเล ชุมชนสมอเรียง
(ที่มา : [https://mgronline.com/travel/detail/9640000017232, 2564](https://mgronline.com/travel/detail/9640000017232,2564))

สตรีทอาร์ต โดยศิลปินท้องถิ่นที่สามารถพบได้โดยทั่วมืองหัวหินอยู่หลายจุด ทั้งบริเวณข้างถนน บนพื้นฟุตบอล และกำแพง เป็นการเพ้นท์ลวดลายบนกำแพงเป็นสัญลักษณ์รูปดวงตา ทำให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว จนเกิดการตั้งคำถามลงบนโลกโซเชียลว่า มีความหมายอย่างไรและเป็นผลงานของผู้ใด

ภาพที่ 34 สตรีทอาร์ตที่สามารถพบได้โดยทั่วมืองหัวหิน
ที่มา : (ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ตัวอย่างผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ในอำเภอหัวหิน

ผลงานของคุณ Toon into Arts ศิลปินอิสระ ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะขึ้นจาก แห, อวนเก่า ของชาวประมง โดยศิลปินได้สร้างขึ้นเป็นการเฉพาะ ให้กับโรงแรม Villa Centro หัวหิน เมื่อปลายปี 2020

ศิลปินได้ออกแบบผลงานศิลปะที่มีความเชื่อมโยงกับทะเล ใช้วัสดุที่เป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ของ ชาวประมงในพื้นที่ สร้างสรรค์เป็นรูปแบบของสัตว์ทะเลต่าง ๆ เช่น ปลาและปลาหมึก เล่นกับบริบท ของพื้นที่ เช่น การนำท่วงท่าของปลาที่ว่ายน้ำอยู่มาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่ใช้ประดับตกแต่งกับ กำแพง

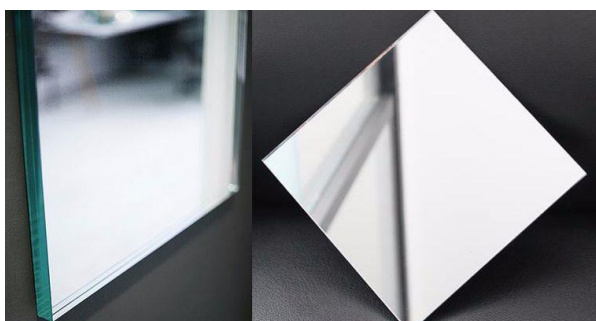
ภาพที่ 35 ผลงานของคุณ Toon into Arts
(ที่มา : เพจ Facebook : Toon into Arts, 2565)

2.4.3 ข้อมูลด้านวัสดุและข้อมูลเชิงเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงาน

วัสดุกระจกเงา และวัสดุทดแทน

กระจกเงา (Mirror Glass)

เป็นกระจกที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ทำจากการเอากระจกใสหรือกระจกสีมาฉาบผิวด้านหนึ่งด้วยโลหะเงิน แล้วเคลือบด้วยสีหรือเซลแล็กอีกชั้น เพื่อป้องกันการขีดขีดหรือหลุดล่อนของโลหะเงิน

ภาพที่ 36 กระจกเงา

(ที่มา : <https://www.wazzadu.com/article/1384, 2564>)

คุณสมบัติเฉพาะของกระจกเงา

กระจกเงา เป็นวัสดุที่มีความสามารถในการสะท้อนดีจนสามารถเห็นภาพสะท้อนของวัตถุได้ชัดเจน สาเหตุที่เราสามารถเห็นภาพในกระจกเงาได้ เนื่องจากแสงจากวัตถุไปตกกระทบกับกระจก แล้วสะท้อนกลับมาเข้าตา

กระจกเงาที่เห็นทั่วไปก็มีผิวที่เรียบแบนเสมอกัน สามารถสะท้อนภาพจากวัตถุได้เท่ากันหมด ภาพที่เกิดขึ้นจึงเป็นภาพเสมือนคู่แฝดกับวัตถุนั้น ๆ แต่ถ้าพื้นผิวของกระจกมีลักษณะไม่เรียบแบนระนาบ การสะท้อนของแสงจะไม่เสมอกันและภาพที่เกิดขึ้นก็จะมีลักษณะผิดเพี้ยนจากความเป็นจริงไปด้วย

กระจกที่มีลักษณะเว้า ภาพที่ปรากฏจะมีลักษณะใหญ่กว่าวัตถุจริง เนื่องจากลำแสงที่สะท้อนออกมามีลักษณะเบนเข้า ทำให้ภาพที่เห็นใหญ่ขึ้น เช่นกระจกส่องหน้าเวลาโกนหนวดในห้องน้ำที่ส่องแล้ว จะเห็นสัดส่วนของใบหน้าใหญ่กว่าปกติ

กระจกที่มีลักษณะนูน ภาพที่ปรากฏจะมีลักษณะที่กว้างกว่าปกติ และวัตถุมีขนาดเล็กลง เนื่องจากลำแสงที่สะท้อนออกมามีลักษณะถ่างออก ทำให้ภาพที่เห็นดูเล็กลง เช่น กระจกสำหรับช่วยมองในรถยนต์หรือกระจกโค้งที่ติดตามมุมทางแยก หรือทางโค้ง นั่นเอง

กระจกเงา

มีค่าความสะท้อนแสงสูงจนสามารถเห็นภาพสะท้อนของวัตถุได้ชัดเจน มีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความหนาให้เลือกหลายขนาด ตามความเหมาะสมในการใช้งาน
2. มีค่าความสะท้อนแสงสูงจนสามารถเห็นภาพสะท้อนของวัตถุได้ชัดเจน
3. สามารถตกแต่งขอบกระจกด้วยการเจียให้สวยงามและช่วยลดความคม
4. การใช้งาน : ทำเฟอร์นิเจอร์, ตกแต่งภายในอาคาร, ใช้ประดับงาน Display

กระจกลวดลาย (Pattern Glass)

กระจกลวดลายได้จากการนำกระจกโพลิต หรือ กระจกแผ่น ในการผลิตที่ยังไม่แข็งตัวเข้าไปสู่แถวของลูกกลิ้งเพื่อให้ได้ความหนาที่ต้องการ และพิมพ์ลวดลายติดกับลูกกลิ้งลงบนผิวด้านใดด้านหนึ่งของกระจก หรือทั้งสองด้าน ทำให้เกิดมีลายบนชิ้นที่ผิวกระจก ใช้ในงานตกแต่งอาคารส่วนต่าง ๆ เช่น หน้าต่าง ช่องแสงเหนือประตู ฉากกั้นห้อง โคมไฟ

ภาพที่ 37 กระจกลวดลาย

(ที่มา : <https://www.wazzadu.com/article/1384, 2563>)

คุณสมบัติเฉพาะของกระจกลวดลาย

1. โปร่งแสง แสงผ่านได้สลัวๆจึงทำให้เกิดภาพที่นุ่มนวล สวยงามแปลกตา แต่ไม่ชัดเจน
2. ไม่เหมาะที่จะนำมาผลิตกระจกนิรภัยเทมเปอร์
3. ความแข็งแรงคงทน มีน้อยกว่า 1 ใน 3 ของกระจกใสที่มีความหนาเดียวกัน เนื่องจาก

ความไม่เรียบของกระจก

วัสดุทดแทนที่พิจารณาเลือกใช้

แผ่นอะคริลิก (Mirror Acrylic)

เป็นแผ่นพลาสติก ลายกระจก มีสีสันทากหลาย เหมาะสำหรับงานตกแต่งภายนอกและภายใน เช่น ตกแต่งผนัง ตกแต่งภายใน ทำชั้นโชว์สินค้า ของชำร่วย เคสโทรศัพท์ เพอร์นิเจอร์ กรอบรูป จัดบูทนิทรรศการ มีความใสตั้งกระจก ทนทานต่อทุกสภาวะอากาศ มีน้ำหนักเบาและขึ้นรูปได้ด้วยความร้อน ความหนาขนาดเดียวที่ 2 มิลลิเมตร ขนาดแผ่น 122cm x 183 cm และ 122 x 244 cm

มีหลายชนิด ดังนี้

มิลเลอร์ปรอท M - ด้านหลังสีเทา ใช้งานเลเซอร์ได้

มิลเลอร์พีเอส PS - ด้านหลังสีขาว แบบธรรมดา

มิลเลอร์ฟิล์ม MF - ด้านหลังสีเงิน ใช้งานเลเซอร์ได้

ภาพที่ 38 ภาพแผ่นอะคริลิก มิลเลอร์ สีต่าง ๆ

(ที่มา : <https://www.hlinsupplies.co.uk/acrylic-mirror-sheets>, 2564)

คุณสมบัติเฉพาะของแผ่นอะคริลิก (Mirror Acrylic)

1. เป็นกระจกที่เน้นความปลอดภัย มีโอกาสแตกหักได้ยาก
2. มีน้ำหนักเบา ขนย้ายง่ายและสะดวก
3. ความเงาบนพื้นผิวสามารถใช้ส่องสะท้อนได้

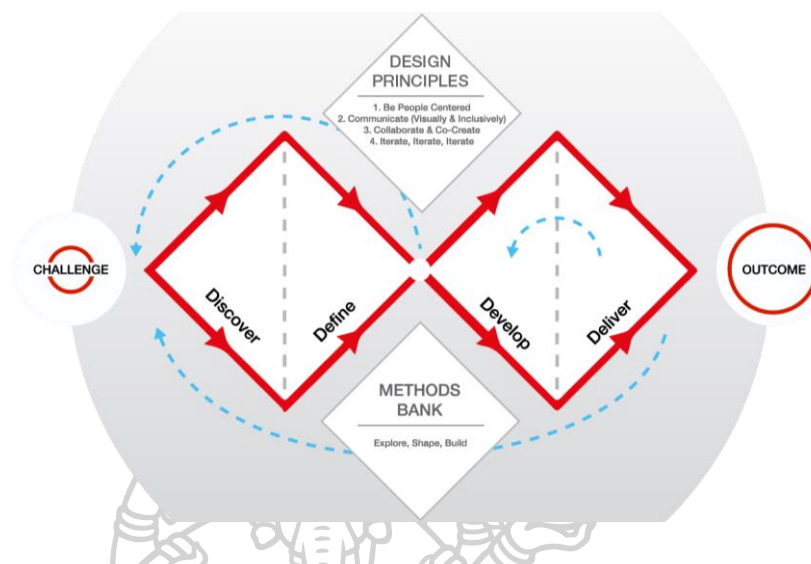
ข้อเปรียบเทียบระหว่างกระจกเงาและแผ่นอะคริลิก

ความแตกต่างระหว่าง อะคริลิกมิลเลอร์ และ กระจกเงา		
อะคริลิกมิลเลอร์ (Acrylic Mirror)		กระจกเงา (Glass Mirror)
- พลาสติกประเภทเทอร์โมพลาสติก	Raw Material	- วัสดุประเภทแก้ว
คุณสมบัติ		
 มีโอกาสแตกหักยากกว่า		 มีความหนาหลายขนาด
 น้ำหนักเบา ขนย้ายง่าย		 เปราะบาง แตกหักง่ายกว่า
 ความเงาในตัวใช้ส่องสะท้อนได้		 มีความสะท้อนแสงสูง เห็นภาพสะท้อนของวัตถุชัดเจน
 สามารถดัดเข้าโค้งได้		 สามารถตกแต่งขอบกระจกด้วยการเจียร
- นิยมใช้ประดับ Display - งานป้ายโฆษณา - ตกแต่งภายในอาคาร	การใช้งาน	- นิยมทำเฟอร์นิเจอร์ - งานป้ายโฆษณา - ตกแต่งภายในอาคาร

ภาพที่ 39 ข้อเปรียบเทียบระหว่างกระจกเงาและแผ่นอะคริลิก
(ที่มา : <https://www.hlinsupplies.co.uk/acrylic-mirror-sheet>, 2565)

2.5 การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการวิจัย

การใช้หลักการออกแบบวิจัย Design Process

ภาพที่ 40 แผนภาพ Double Diamond Diagram แสดงกระบวนการวิจัย

(ที่มา : Design Council, 2566)

แผนภาพแสดงกระบวนการวิจัยตามทฤษฎีของ British Design Councils Double Diamond IDEO's Human Centre Design Ideology or @d, school's Design Thinking process วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้หลักการ Human Centre Design เป็นศาสตร์หลักในการออกแบบ (Design Process) โดยใช้ไดอะแกรมขั้นตอนตามทฤษฎีของ British Design Council Double Diamond IDEO' โดยขั้นตอนมีทั้งหมดดังนี้ คือ

เริ่มจากการกำหนดปัญหาตั้งต้น (Problem)

ขั้นตอนที่ 1 การสืบค้นข้อมูล (Discover): Brief in, Preliminary & Secondary Research, Cluster topics

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดทิศทาง (Define): Insight, Themes Concept

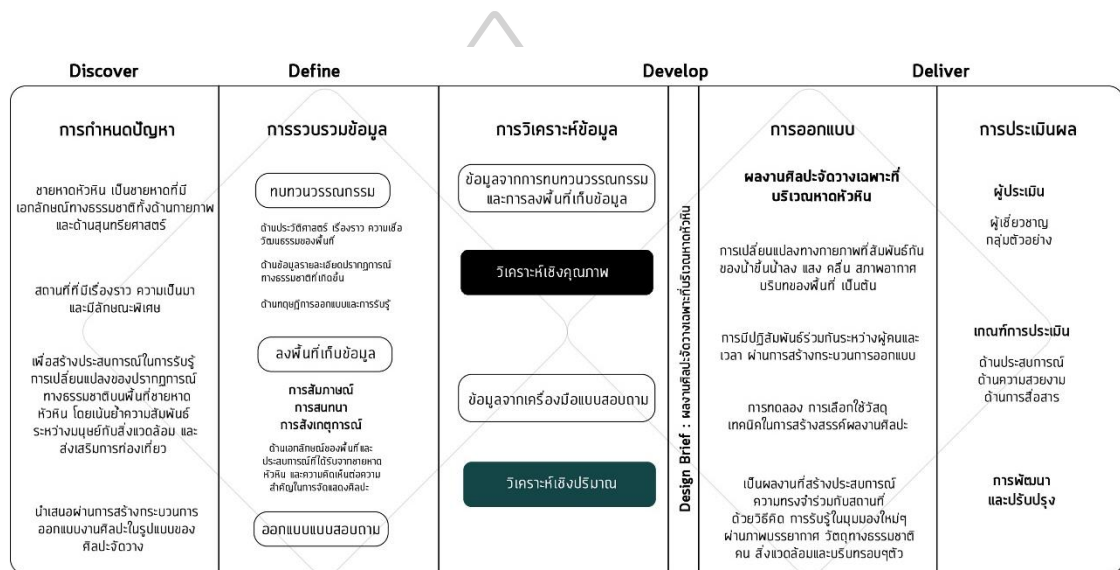
ทำให้เกิดตัวตั้งผลลัพธ์ (Measurable Result)

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาต่อยอด (Develop) Ideation, Set of Ideas, Evaluation

ขั้นตอนที่ 4 การนำผลไปสู่ (Deliver) Prototype, Test, Analyze, Build, Release out

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวาง เฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน โดยวิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการใช้หลักการ Human-centred design (HCD) ในการออกแบบและศึกษากระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ทฤษฎี Double Diamond Diagram ของ The Design Council

ภาพที่ 41 แผนภาพ Double Diamond Diagram ของการวิจัย
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

โดยมีวิธีการศึกษาหรือวิธีการวิจัย ดังนี้

1. กำหนดประเด็นปัญหาของการวิจัยและรูปแบบของการวิจัย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการขยายความเชิงความหมาย
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาแนวคิด
4. การออกแบบแนวความคิด
5. การทดลอง (Experimental Design)
6. การสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบ

3.1 กำหนดประเด็นปัญหาของการวิจัย

เริ่มจากการหาข้อมูลของพื้นที่ชายหาดหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อำเภอหัวหินตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย เทศบาลเมืองหัวหินมีพื้นที่ประมาณ 86.36 ตารางกิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพฯประมาณ 144 กิโลเมตร ชุมชนหัวหินก่อตั้งขึ้นในราวปี พ.ศ. 2377 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ในอดีตหัวหินเป็นเพียงเป็นหมู่บ้านชาวประมงขนาดเล็ก ได้ตั้งถิ่นฐานที่บริเวณนี้ ส่วนใหญ่ทำอาชีพประมง ใช้เรือเล็กในการออกหาปลาเพื่อเลี้ยงชีพ สภาพพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตรและประมง นอกจากนี้ยังมีชายหาดที่มีความสงบ บรรยากาศสวยงามเป็นเอกลักษณ์ หาดทรายที่กว้าง ขาวสะอาดและมีจุดเด่น คือ หมู่โขดหินกระจัดกระจายอยู่ทั่วหาด ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านสมอเรียง” ต่อมาพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนเรศวรฤทธิ์ (พระองค์เจ้าชายกฤษดาภินิหาร ต้นราชสกุลกฤดากร) ได้มาสร้างตำหนักหลังใหญ่ชื่อ “แสนสำราญสุขเวศน์” ที่ด้านใต้ของหมู่โขดหินริมทะเล และทรงขนานนามหาดทรายบริเวณนี้ใหม่ว่า “หัวหิน” ต่อมาตำบลในบริเวณนี้ถูกเรียกในชื่อเดียวกันว่า “หัวหิน” ในปัจจุบันหัวหินก็มีชื่อเสียงในฐานะเป็นสถานตากอากาศที่สวยงาม และโด่งดังมากขึ้นเรื่อย ๆ มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากมาท่องเที่ยวและพักผ่อน

ผู้วิจัยเป็นคนในพื้นที่อำเภอหัวหิน เกิดและเติบโตที่นี่ ได้เห็นถึงคุณค่าของพื้นที่และความเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ ซึ่งสิ่งที่ยังคงเดิมและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่คือความยังคงกลิ่นอายของยุคสมัยในอดีต ที่มีมนต์ขลังไม่เสื่อมคลาย ด้วยความงามทางด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของคนในชุมชน วิถีชาวประมงดั้งเดิม รวมถึงความงามในด้านสุนทรียศาสตร์ ทำให้ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ชายหาดหัวหินเป็นกรณีศึกษา เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวางซึ่งสะท้อนเรื่องราว สื่อสารผ่านการตีความร่วมกับคน วัตถุ ภาพ สถานที่ สภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ ผู้วิจัยได้ลงสำรวจพื้นที่ชายหาดหัวหิน จากการสังเกตคุณค่าทางประสบการณ์เชิงความงามด้วยแรงบันดาลใจจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในพื้นที่ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่สัมพันธ์กันของก้อนหิน หาดทราย ท้องฟ้า น้ำทะเล ปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง กระแสลม แสงที่เปลี่ยนไปในแต่ละช่วงเวลา การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับกิจกรรมระหว่างผู้คน เวลาและสถานที่ และการมองเห็นประเด็นที่อยากแชร์มุมมอง เรื่องราว การสื่อสารโดยการสร้างประสบการณ์ผ่านผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ด้วยความประสงค์ให้ผู้วิจัยได้คิดค้นหาความเป็นไปได้ใหม่ๆในการออกแบบ และให้ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ได้สำรวจ ไตร่ตรอง สังเกตรายละเอียดของสิ่งเล็กน้อยที่เกิดขึ้นท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ สร้างแรงบันดาลใจจากมุมมองใหม่ที่แตกต่าง กระตุ้นจินตนาการและการปลูกฝังจิตสำนึกที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

3.2 รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นประเภท : การวิจัยเชิงคุณภาพ (แบ่งตาม Creswell, 1998) มีการใช้คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเป็นข้อมูลและมีลักษณะการบรรยาย แปลความหมาย หรือทำความเข้าใจ ตามการศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenological study) เป็นการศึกษาประสบการณ์ของมนุษย์ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ประสบการณ์ และปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับงานศิลปะ

ทางผู้วิจัยได้ทำการวางแผนในการศึกษาข้อมูลในขั้นตอนต่าง ๆ ด้วยรูปแบบการศึกษาทดลอง กระบวนการคิด และวางแผนการติดตั้งผลงานรวมทั้งรวบรวมข้อคิดเห็นและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนก่อนและหลังการติดตั้ง เพื่อให้ผลงานการออกแบบในครั้งนี้ ได้รับผลตามเป้าหมายและเหนือความคาดหมายตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ตามกระบวนการศึกษาและทดลอง

3.3 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 รวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ผู้คน กิจกรรม พื้นที่ชายหาดหัวหิน
2. ข้อมูลปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ชายหาดหัวหิน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดศิลปะจัดวางเฉพาะที่และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
4. ข้อมูลด้านเนื้อหาเกี่ยวกับผลงานศิลปะเฉพาะที่และตัวอย่างผลงาน
5. ข้อมูลด้านวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

(รายละเอียดดังกล่าวถูกกล่าวถึงและรวบรวมอยู่ในบทที่ 2)

ในกระบวนการออกแบบทดลอง ทางผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจในหลายโอกาส หลายช่วงเวลา เพื่อเห็นความน่าจะเป็นที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เป็นแรงบันดาลใจ หรือเพื่อทราบถึงข้อจำกัดในข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างเป็นเงื่อนไขในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีข้อเท็จจริงตามกระบวนการออกแบบทางวิทยาศาสตร์รวมกับความงามทางสุนทรียศาสตร์ในงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่

3.3.2 รวบรวมข้อมูลจากการใช้เครื่องมือ

1. สัมภาษณ์คนในชุมชนอำเภอหัวหินและนักท่องเที่ยว
2. แลกเปลี่ยนแนวความคิดและความสัมพันธ์เกี่ยวกับประสบการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ
3. รวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่ทำประชาพิจารณ์
4. การลงพื้นที่ทำประชาพิจารณ์คนในชุมชนอำเภอหัวหินและนักท่องเที่ยว

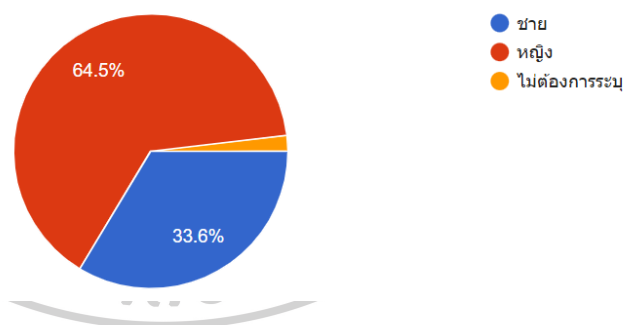
ซึ่งแสดงรายละเอียดของข้อมูลในหัวข้อต่าง ๆ ที่ระบุเป็นตัวแปรสำคัญ ประกอบไปด้วย คำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล เป็นลักษณะคำถามปลายปิด (Close-Ended Question)

จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ช่วงอายุ วุฒิ การศึกษา อาชีพ และระดับความผูกพันกับชายหาดหัวหิน โดยจะไม่มีคำถามชื่อและข้อมูลการติดต่อที่สามารถระบุตัวตนได้

1. เพศ

107 responses

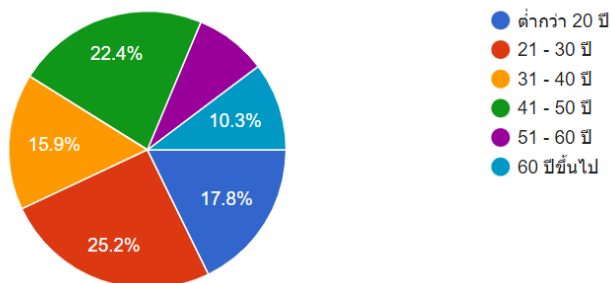

ภาพที่ 42 แบบสอบถามประชาพิจารณ์ 1.1

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

2. ช่วงอายุ

107 responses

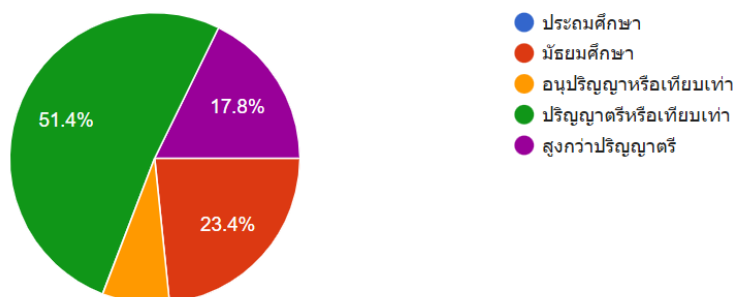
ภาพที่ 43 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 1.2

(ที่มา : พรรคชาติไทย, 2566)

3. วุฒิการศึกษา

107 responses

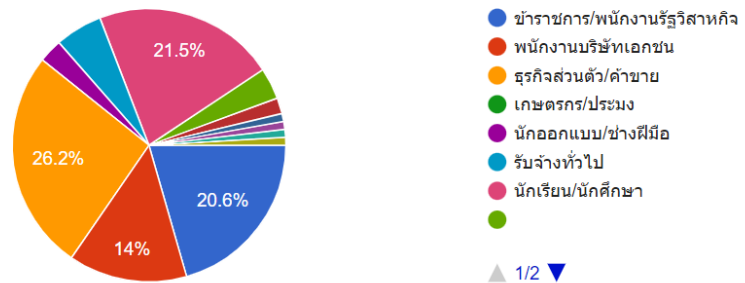
ภาพที่ 44 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 1.3

(ที่มา : พรรคชาติไทย, 2566)

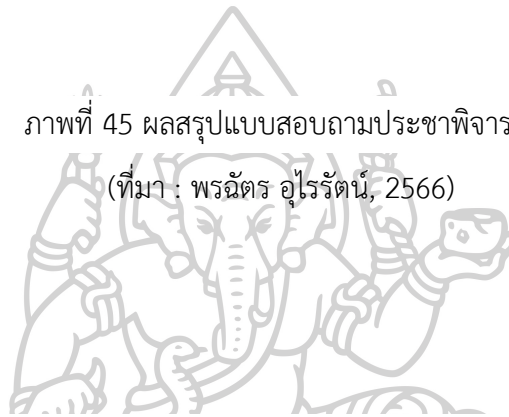
4. อาชีพ

107 responses

ภาพที่ 45 ผลสรุปแบบสอบถามประชากรพิจารณา 1.4

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

5. ระดับความผูกพันกับชายหาดหัวหิน

107 responses

ภาพที่ 46 ผลสรุปแบบสอบถามประชากรพิจารณา 1.5

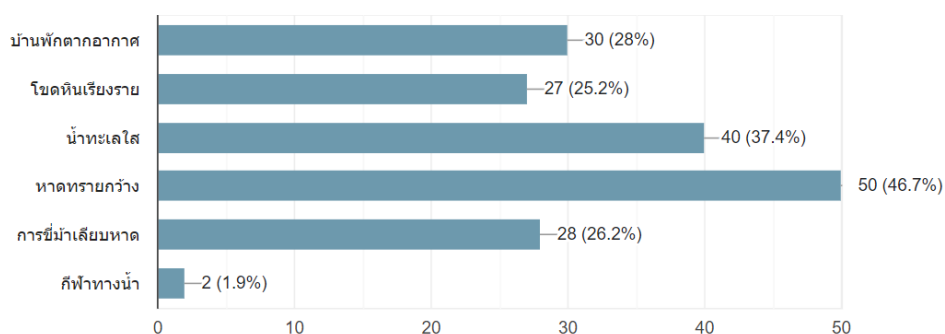
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านเอกลักษณ์ของพื้นที่และประสบการณ์ที่ได้รับจากชายหาดหัวหิน เป็น

ลักษณะปลายปิด (Close-Ended Question) จำนวน 5 ข้อ

1. ท่านนึกถึงสิ่งใดเป็นสิ่งแรก เมื่อพูดถึงชายหาดหัวหิน

107 responses

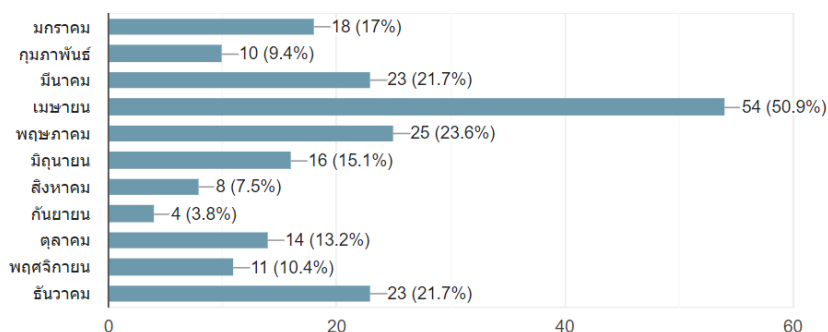

ภาพที่ 47 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 2.1

(ที่มา : พรรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

2. ท่านนิยมเที่ยวชายหาดหัวหินช่วงเดือนใด

106 responses

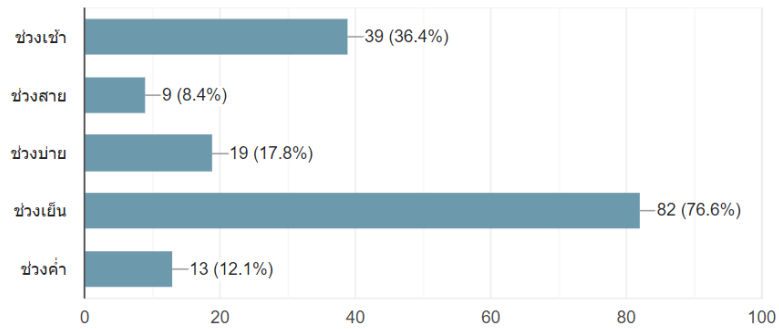

ภาพที่ 48 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 2.2

(ที่มา : พรรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

3. ท่านนิยมเที่ยวชายหาดหัวหินช่วงเวลาใด

107 responses

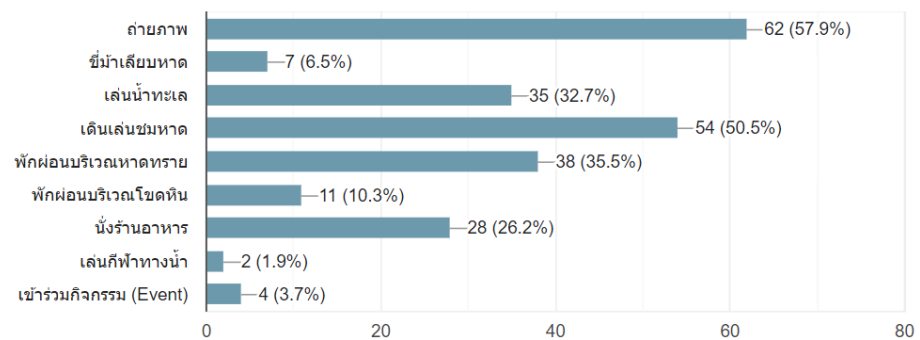

ภาพที่ 49 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 2.3

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

4. กิจกรรมที่ท่านทำ เมื่อมาเที่ยวชายหาดหัวหิน

107 responses

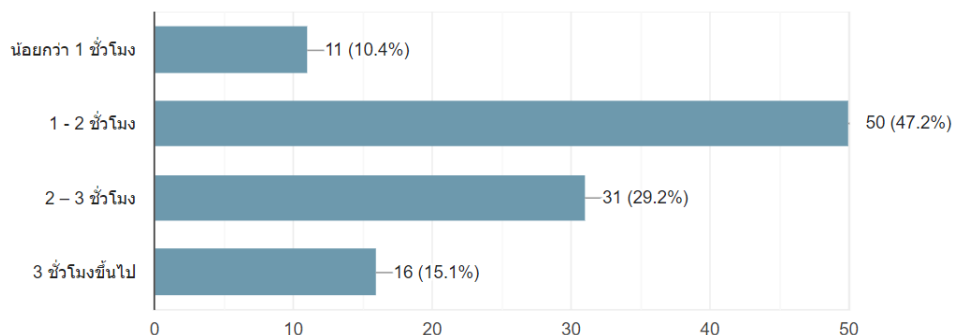

ภาพที่ 50 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 2.4

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

5. ระยะเวลาโดยประมาณที่ท่านใช้เวลาเที่ยวชวยหาหัวหินในแต่ละครั้ง

106 responses

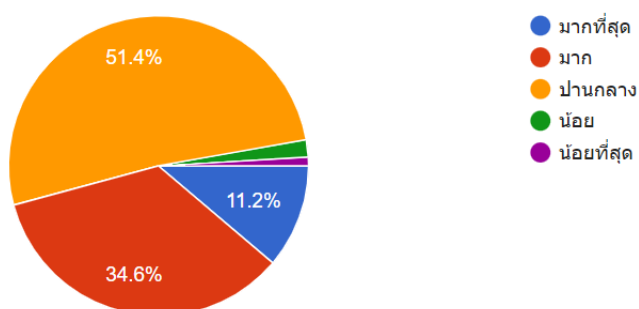
ภาพที่ 51 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 2.5

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อความสำคัญในการจัดแสดงศิลปะบริเวณชวยหาหัวหิน เป็นลักษณะปลายปิด (Close-Ended Question) จำนวน 5 ข้อ การตอบจะใช้เวลาประมาณ 5 – 15 นาทีต่อ 1 ท่าน

1. ท่านมีความสนใจเกี่ยวกับงานศิลปะ

107 responses

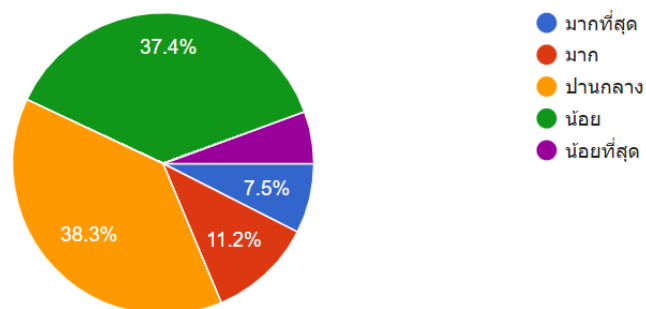

ภาพที่ 52 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 3.1

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

2. ท่านคิดว่าปัจจุบันมีการจัดแสดงงานศิลปะในอำเภอหัวหิน มีจำนวนมาก-น้อยเพียงใด

107 responses

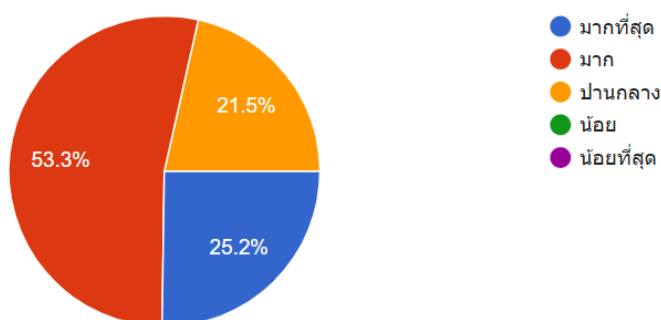

ภาพที่ 53 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 3.2

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

3. คิดว่าการนำผลงานศิลปะมาจัดแสดงชั่วคราวในพื้นที่ชายหาดหัวหิน มีความน่าสนใจ

107 responses

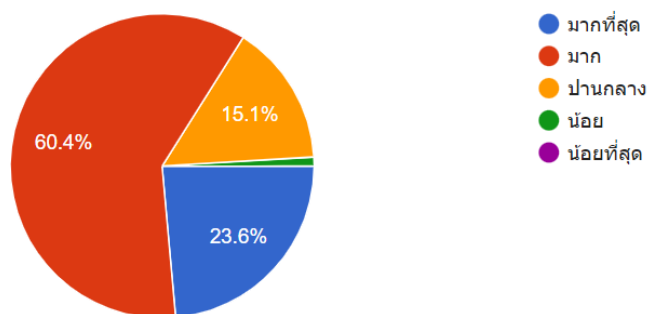

ภาพที่ 54 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 3.3

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

4. ท่านคิดว่าการจัดแสดงงานศิลปะบริเวณชายหาดหัวหินจะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว

106 responses

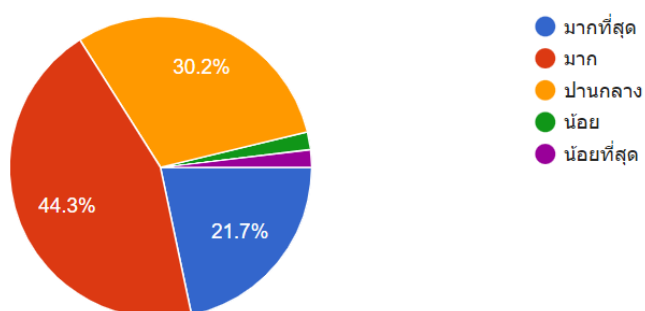

ภาพที่ 55 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 3.4

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

5. หากมีการจัดแสดงผลงานศิลปะชั่วคราวบริเวณชายหาดหัวหิน ท่านสนใจที่จะเข้าร่วม

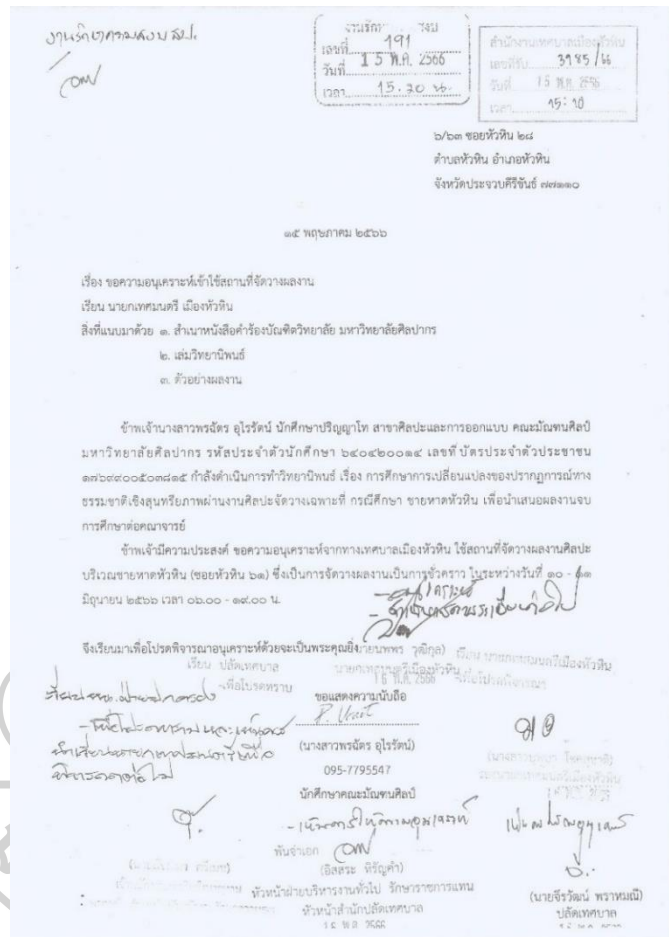
106 responses

ภาพที่ 56 ผลสรุปแบบสอบถามประชาชนพิจารณา 3.5

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

จากการทำแบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามประชาชน ทำให้ผู้วิจัยเห็นข้อสรุปทางข้อมูลสถิติแล้วยังทำให้เห็นความสัมพันธ์ของคน สถานที่ เวลา กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อใช้ในการต่อยอดแนวทางในการออกแบบ กระบวนการสร้างแนวความคิดที่เป็นระบบระเบียบอย่างชัดเจนในขั้นตอนต่อไป

ภาพที่ 57 การลงพื้นที่สัมภาษณ์และนำเสนอผลงานแก่นายกเทศมนตรี หัวหิน (ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

3.4 ขั้นตอนการออกแบบแนวความคิด

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสร้างของ รองศาสตราจารย์ปรีชา ปั่นเกล้า และได้มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การออกแบบในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะกับชุมชน ดังรูปต่อไปนี้

ภาพที่ 58 เครื่องมือศิลปะกับพื้นที่
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

เมื่อพิจารณาตามหลักการสร้างเครื่องมือศิลปะกับพื้นที่ ที่ได้นำมาต่อยอดการพัฒนาแนวความคิดงานสร้างสรรค์ศิลปะจัดวางเฉพาะที่ พบว่าทางผู้วิจัยได้ข้อสรุปและกรอบแนวทางในการทำงานที่ชัดเจนขึ้น เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อแนวความคิด เรื่องราว อารมณ์และลักษณะพื้นที่ให้สะท้อนผ่านรูปแบบที่ทำการออกแบบอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรมมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงลักษณะทางกายภาพโดยรอบเข้ามามีส่วนร่วมกับงานให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดการรับรู้และตีความได้ตรงตามเป้าหมายของโครงการออกแบบ

3.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาแนวคิด

โดยขั้นตอนต่อไปเป็นการวิเคราะห์การกำหนดขอบเขตการศึกษาและออกแบบสร้างงานตามหลักการ ในการสร้างศิลปะจัดวางเฉพาะที่ (โดยเฉพาะวัสดุที่มีคุณสมบัติในการสะท้อนภาพ) มีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 เริ่มจากการกำหนดพื้นที่จัดวางผลงานเฉพาะที่

โดยสัมพันธ์กับแนวความคิดที่วางไว้ ซึ่งตอบสนองตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ในการเลือกจากการพิจารณาความสำคัญของสถานที่ติดตั้งงานสร้างสรรค์เป็นหลักการ ดังนี้

1. การคำนึงถึงความเป็นภูมิสัญลักษณ์ (Landmark) ที่เป็นค่าน้ำหนักบ่งชี้ชัดเจนในการสร้างจุดสนใจ ไม่ว่าจะในความโดดเด่นเชิงตำแหน่ง หรือค่าน้ำหนักทางวิถีวัฒนธรรมในท้องถิ่น
2. การเป็นพื้นที่แสดงอัตลักษณ์ (Identity) ทั้งสภาพแวดล้อมกายภาพ ความเป็นวัตถุของสถานที่ที่ผู้คนทั้งในพื้นที่และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนึกถึง
3. การที่สามารถเข้าถึงได้สะดวกทั้งทางการเดินทาง ความสะดวกในการใช้บริการรถสาธารณะ การเดินทางด้วยรถส่วนตัว โดยมีทางเข้า-ออกหลักและรอง
4. การเป็นสถานที่รองรับกิจกรรมเทศกาลประจำปี ในแต่ละฤดูกาลทั้งของภาครัฐและองค์กรเอกชนตามแผนการพัฒนากองท่องเที่ยว
5. การทำหน้าที่เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของทั้งผู้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
6. การเป็นพื้นที่สำคัญทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
7. การเป็นพื้นที่ที่มีเรื่องราว อยู่ในเหตุการณ์ที่สำคัญในอดีต
8. การทำหน้าที่เป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมทางความเชื่อและศาสนา

จากเกณฑ์ในการเลือกที่ตั้งการจัดวางผลงาน ที่ได้กล่าวถึงในแต่ละประเด็นที่มีความสำคัญด้านบนโดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ย่านต่าง ๆ ที่มีศักยภาพได้ 5 สถานที่ ดังนี้

1. **ซอยหัวหิน 19** หรือสวนสาธารณะ 19 ไร่ มักจะเป็นที่จัดงานเทศกาลประจำเมืองหัวหิน มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา สามารถจอดรถได้จำนวนมาก มีลานกิจกรรม ชายหาดเล่นน้ำเล่นทรายได้

ภาพที่ 59 ทางลงชายหาด ซอยหัวหิน 19

(ที่มา : <https://www.2littlebosses.com/2022/02/public-area-hua-hin.html>, 2565)

2. ซอยถนนแนบเคหาสน์ 7 หรือ โรงแรมนาวิกรมย์ สามารถนำรถเข้าไปจอดในที่จอดรถโรงแรมได้ ด้านในมีร้านอาหารบรรยากาศดี ประตูทางลงทะเลเปิด 6.00-18.00 น. สามารถเดินเลียบริมชายหาดไปสะพานปลาหัวหินได้

ภาพที่ 60 ทางลงชายหาด ซอยถนนแนบเคหาสน์ 7

(ที่มา : <https://www.2littlebosses.com/2022/02/public-area-hua-hin.html>, 2565)

3. ชายหาด ซอยหัวหิน 61

ตำแหน่งทางลงชายหาดเลียบริมชายฝั่งตรงแยกเทศบาลหัวหิน ทางลงจะอยู่ข้างโรงแรม Centara -HuaHin สามารถจอดรถได้ริมถนนทั้งในซอยทางลงหาด และตลอดแนวถนน ที่ชายหาด

สามารถเล่นน้ำได้ มีห้องอาบน้ำสาธารณะ มีร้านอาหารที่ชายหาด หรือสามารถนำอาหารไปปูผ้านั่งเองได้ตลอดแนวชายหาด บริเวณนี้จะมีชายหาดตลอดแนวเวลาน้ำขึ้น

ภาพที่ 61 ทางลงชายหาด ซอยหัวหิน 61

(ที่มา : <https://www.2littlebosses.com/2022/02/public-area-hua-hin.html>, 2565)

4. ชายหาด ซอยหัวหิน 75

ซอยหัวหิน 75 จะอยู่ตรงข้ามร้านแม่เก็บ ร้านขนมหวานชื่อดังของหัวหิน สามารถจอดรถได้ตลอดแนวในซอย ชายหาดกว้าง สามารถนั่งเล่นใช้งานพื้นที่ชายหาดได้ทั้งช่วงเวลาน้ำขึ้นและน้ำลง และมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจโดยรอบ เช่น ร้านขายขนมเครื่องดื่มเล็ก ๆ

ภาพที่ 62 ทางลงชายหาด ซอยหัวหิน 75

(ที่มา : <https://www.2littlebosses.com/2022/02/public-area-hua-hin.html>, 2565)

5. ซอยตะเกียบ 1 หรือ ซอยศาลาแปดเหลี่ยม อยู่บริเวณหมู่บ้านตะเกียบ หน้าปากซอย มีร้าน Café Amazon มีที่จอดรถกว้าง เวลาน้ำลงหาดจะกว้าง เวลาน้ำขึ้นในบางวันจะไม่มีชายหาด แต่สามารถนั่งเล่น บริเวณศาลา 8 เหลี่ยมได้

ภาพที่ 63 ทางลงชายหาด ซอยตะเกียบ 1

(ที่มา : <https://www.2littlebosses.com/2022/02/public-area-hua-hin.html>, 2565)

ภาพที่ 64 พื้นที่พิจารณาจัดวางผลงาน

(ที่มา : <https://www.google.co.th/maps/place/Hua+Hin+Beach>, 2566)

กล่าวโดยสรุปจากการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บริเวณพื้นที่ชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61 เป็นพื้นที่ที่เมื่อเรานึกถึงความเป็นชายทะเลที่มีเอกลักษณ์ถึงความเป็นหัวหินมากที่สุด หลายคนจะนึกถึงพื้นที่บริเวณนี้เป็นอันดับแรกในท่ามกลางชายหาดหัวหินพื้นที่อื่น ๆ ทั้งยังมีสภาพทางกายภาพของก้อนหินที่โดดเด่นสะดุดตา มีสุนทรียภาพตามธรรมชาติที่น่าค้นหาจากการปรากฏตัวในแต่ละเวลาตามปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง การมีหาดทรายที่มีสีขาว เม็ดทรายมีขนาดละเอียดซึ่งเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งที่สามารถสัมผัสได้ในบริเวณนี้เป็นพิเศษ อีกทั้งขอบเขต รูปร่าง รูปทรงของพื้นที่ชายหาดที่มีพื้นที่กว้างขวาง และมีความโค้งเว้าที่สวยงามส่งผลต่อตำแหน่งของการยืน การนั่ง การเคลื่อนที่ ที่ตอบรับกับมุมมองโดยรอบได้อย่างลงตัว เสมือนเป็นพื้นที่ต่างเวลาที่สามารถมองเห็นปัจจุบัน อดีตจากบริบทของสภาพแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ประกอบกับฉากหลังที่เป็นสีส้มของท้องฟ้าในแต่ละฤดูกาลที่ให้โทนสีที่สวยงามแตกต่างกัน

3.5.2 การรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สังเกตและการขยายความเชิงความหมาย

การลงพื้นที่สำรวจ (Physical Aspect) และการสังเกตการณ์ (Meaning Aspect) ในพื้นที่ชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61 ทางผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมรายละเอียดและวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาพและข้อมูลเชิงประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในบริเวณซึ่งเป็นพื้นที่ติดตั้งผลงานศิลปะ โดยรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ข้อสังเกต เรื่อง ผู้คน กิจกรรมและสถานที่

ภาพที่ 65 แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คน กิจกรรมและสถานที่

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

จากข้อสังเกต แสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คน กิจกรรมและสถานที่พบว่าคนในชุมชนมีการใช้งานพื้นที่กับกิจกรรมที่หลากหลาย ยกตัวอย่างเช่น ตั้งแต่บริเวณทางเข้าหัวหินซอย61 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค้าขาย ของฝาก ร้านอาหารพื้นเมือง จนถึงทางลงชายหาด มีบริการขี่ม้าชมหาด และเช่าเสื้อเพื่อนั่งพักผ่อนบริเวณชายหาด นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมของคนในพื้นที่ เช่น การดำกบตา ในเวลาเช้า การออกกำลังกาย และกิจกรรมที่เกิดจากรณรงค์ ในภาครัฐและเอกชน เช่น ส่งเสริมการท่องเที่ยว การอนุรักษ์พื้นที่ เป็นต้น ส่วนการใช้พื้นที่ของนักท่องเที่ยว พบว่า สถานที่ริมทะเลส่วนใหญ่ถูกใช้ในการพักผ่อนหย่อนใจ อยู่บริเวณร้านอาหารชั่วคราวริมทะเล ถ่ายรูป นั่งพักผ่อน บริเวณชายหาด นอนอาบแดดบนหาดทราย เป็นต้น

ข้อสังเกต เรื่อง ชายหาดและทะเล

ภาพที่ 66 แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ชายหาดและทะเล

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

จากข้อสังเกต สืบเนื่องจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลในแต่ละเวลา พบว่ามีพื้นที่ชายหาดกว้างสัมพันธ์กับเวลา น้ำขึ้น-น้ำลง และเนื่องจากพื้นที่ชายหาดที่กว้าง ทำให้จุดเด่นของชายหาดหัวหิน คือสามารถมาท่องเที่ยว ประกอบกิจกรรมที่หลากหลายได้ตลอดทั้งปี หาดทรายของบริเวณนี้มีลักษณะที่ขาว ละเอียดซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชายหาดหัวหิน ทำให้ผู้คน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ นิยมนั่งพักผ่อนหย่อนใจ นั่งปูเสื่อ ทานอาหารบริเวณริมทะเล และเมื่อเดินสังเกตโดยรอบชายหาด จะพบเศษซากวัตถุทางธรรมชาติและวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ถูกพัดพาขึ้นฝั่งบริเวณชายหาด ตัวอย่างเช่น เศษเปลือกหอย เศษซากสัตว์ทะเล ปะการัง กิ่งไม้ ชิ้นส่วนอุปกรณ์ทางประมง เป็นต้น เมื่อได้นั่งลง มอง ดู และใช้เวลาไตร่ตรอง สิ่งที่เราพบทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ของความเป็นอยู่ระหว่างผู้คน ชายหาดและท้องทะเลมากขึ้น

ข้อสังเกต เรื่อง ก้อนหิน

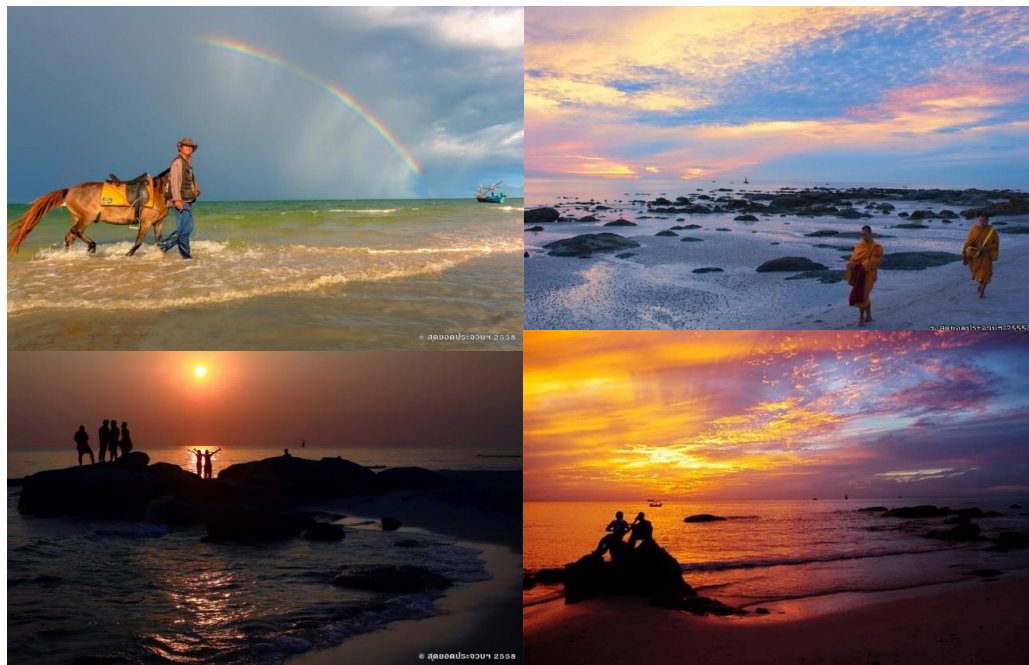

ภาพที่ 67 แสดงก้อนหินรูปแบบต่าง ๆ

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

จากการสังเกต พบว่าก้อนหินบริเวณชายหาดหัวหิน หลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านรูปร่างรูปทรง มีขนาด ความสูงที่แตกต่างกัน ลักษณะพื้นผิวที่บางก้อนมีความเรียบ บางก้อนเป็นที่อยู่ของสัตว์ทะเล และพืชน้ำ ทำให้ผู้คนเกิดกิจกรรมการนำไปประกอบอาหารหรือนำไปจำหน่ายต่อไป ก้อนหินขนาดใหญ่บางกลุ่ม ยังมีประโยชน์ในการชะลอความแรงของคลื่นที่ซัดเข้าหาฝั่ง ในเชิงความงาม พบว่า ก้อนหินมีการกระจายตัว และปรากฏตัวขึ้นเหนือผืนทราย มีช่องว่างทางธรรมชาติ ให้คลื่นน้ำได้ซัดผ่านรอบ ๆ ก้อนหินอย่างเป็นจังหวะสัมพันธ์กับคลื่นทำให้เราเห็นภาพน้ำที่นิ่งระหว่างก้อนหินเสมือนแผ่นกระจกขนาดต่าง ๆ ที่กระจายไปทั่วสะท้อนภาพท้องฟ้า

ข้อสังเกต เรื่อง ท้องฟ้า

ภาพที่ 68 แสดงถึงท้องฟ้าในแต่ละช่วงเวลา

(ที่มา : http://www.prachuapkhirikhan.go.th/_2018/travel_top/detail/2,2564)

จากการสังเกต พบว่าท้องฟ้าบริเวณพื้นที่ชายหาดหัวหิน สีสีนของท้องฟ้า เปลี่ยนไปตามเวลา และฤดูกาล โดยเฉพาะช่วงเวลาที่ทำกรวิจัย การลงสำรวจพื้นที่เป็นช่วงฤดูร้อน ในเดือนพฤษภาคม ถึงมิถุนายน พบว่าสีสีนที่เกิดจากท้องฟ้าในฤดูร้อนค่อนข้างมีความเข้มของแสงที่สะท้อนท้องฟ้าทำให้มีสีสด โดยเฉพาะเวลาเย็น หลังจากพระอาทิตย์ลับขอบฟ้า ในช่วงเวลาท้องฟ้าเปลี่ยนเป็นสีชมพูและแทบจะไม่มีควมเปรียบต่างตัดกับผิวน้ำ และสีนี้เนื่องจากเวลาดวงอาทิตย์ตกช้ากว่าฤดูกาลอื่น ทำให้การกระจายแสงในสภาพแวดล้อมริมทะเล สร้างบรรยากาศที่น่าจดจำเป็นอย่างยิ่ง

ข้อสังเกต เรื่อง ปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง

ภาพที่ 69 แสดงถึงปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

จากการสังเกต พบว่าปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง เป็นเหตุปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุดอย่างหนึ่ง เนื่องจากอิทธิพลจากการกำหนดค่าตัวแปรอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การปรากฏตัวของก้อนหินและหาดทราย โดยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางผู้วิจัยต้องใช้หลักสถิติทางวิทยาศาสตร์ผ่านแอปพลิเคชัน เพื่อให้ได้การคาดคะเน ความเหมาะสมของตัวแปรที่ควบคุมได้ในระดับหนึ่ง เช่น ทราบเวลาน้ำลงมากที่สุด โดยสัมพันธ์กับเวลาที่กำหนด และมองเห็นการเปลี่ยนแปลงของตัวเลขที่เป็นตัวแปรที่เปลี่ยนแปลงตลอดวัน ทำให้ผู้วิจัยสามารถออกแบบและวางแผนการทดลองได้ใกล้เคียงมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ข้อสังเกต อีกประเด็นที่ค้นพบคือ เมื่อเกิดปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมของผู้คนบริเวณรอบชายหาด ตามเงื่อนไขทางธรรมชาติที่เกิดขึ้น

การขยายความเชิงความหมาย (Meaning Aspect)

เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการวางแผนทางการศึกษาและวิเคราะห์หลังจากการรวบรวมข้อมูลและการลงพื้นที่สังเกต (Physical Aspect) โดยมีการวิเคราะห์แบบคู่ขนาน ทั้งทางด้านกายภาพที่รับรู้ ยังมี การขบคิดวิเคราะห์และเปรียบเทียบเชิงความหมายและการอุปมาอุปไมย (Metaphor) คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่ง ว่าเหมือนหรือคล้ายกับอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นการเน้นย้ำให้ผู้อ่าน หรือผู้ชมเข้าใจ ความหมายได้ดียิ่งขึ้น โดยแนวทางที่ผู้วิจัยได้เลือกใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะนี้ มุ่งหวังให้เกิดการ ขยายความสิ่งที่ตาเห็น และร่างกายรับรู้ สร้างการจดจำ ไปสู่มุมมองในรูปแบบที่แตกต่างออกไป สร้าง ความคาดไม่ถึงในการมีประสบการณ์ร่วมกับผลงานศิลปะ หรือทำให้เกิดแรงบันดาลใจ กระตุ้น จินตนาการจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพแบบที่เห็นเป็นอยู่ รายละเอียดการขยายความเชิง ความหมายมีดังนี้

การขยายความชายหาดและทะเล

การเล่าเรื่องจากสิ่งที่เห็นชายหาดและท้องทะเล เรารับรู้การเคลื่อนที่เข้าหาฝั่งของคลื่น สร้างตัว เป็นเกลียวม้วนกลับไปมา เรารับรู้ถึงแรงดึงดูดที่คลื่นน้ำทะเลซัดเข้าหาฝั่งหรือหาดทรายเป็นเหมือน แรงของภาพสะท้อนในแนวราบที่ดึงดูดสายตารอบอย่างไม่รู้จบตามแรงลมที่พัดพา เรารับรู้ปรากฏการณ์ น้ำขึ้น-น้ำลงที่สร้างการปรากฏและไม่ปรากฏจากการมีอยู่ เรามองเห็นแอ่งน้ำนิ่งหลังโขดหินที่มอบ ภาพสะท้อนของท้องฟ้าตามแรงกระเพื่อมของคลื่นที่อ่อนแรงทำงานรอบ ๆ ก้อนหิน สะท้อนอย่างไม่รู้ จบไปมาอย่างไม่เป็นระเบียบของแนวราบและแนวตั้ง ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นพลังของภาพสะท้อนที่ เกิดขึ้นจากการรับรู้และการตีความจากสิ่งเหล่านี้

ภาพที่ 70 แสดงถึงการขยายความชายหาดและทะเล

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

การขยายความก้อนหิน

ผู้วิจัยมองว่าก้อนหินแต่ละก้อนไม่ว่ามีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ตามที่ตาเห็นในบริเวณพื้นที่พิจารณา สิ่งเหล่านี้ปรากฏขึ้นตั้งเป็นตัวแทนของวัตถุทางกาลเวลาที่บรรจุข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ แสดงออกถึงร่องรอยความเป็นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก้อนหินต่าง ๆ เหล่านี้ยังเป็นเหมือนวัตถุที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของเวลา เช่น ปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง คราบตะไคร่น้ำหรือสาหร่ายทะเล (Sea moss) หอยและเปลือกหอย ทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิตที่เกาะตามก้อนหิน โดยตรงในประเด็นเรื่องกิจกรรมที่ผู้คนมีปฏิสัมพันธ์กับก้อนหินรองรับอิริยาบถต่าง ๆ การนั่งนอนเอนหลัง ขึ้นไปยืนถ่ายภาพ เสมือนเป็นเฟอร์นิเจอร์รองรับร่างกายมนุษย์โดยตรง หรือในทางการเป็นวัตถุที่แสดงความเป็นถิ่นที่ (Sense of Place) ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของเมืองหัวหินตามการขนานนามซึ่งก็คือโขดหินที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติบริเวณนี้ และท้ายสุดยังเป็นวัตถุที่แสดงการเปลี่ยนแปลงของการสูญสลายของการคงรูป ตามการศึกษาปรัชญาสุนทรียศาสตร์ของวัฒนธรรมญี่ปุ่นิกายเซน ที่แสดงการรับรู้ถึงการเสื่อมสลายของสสารและวัตถุ ทั้งอนิจจังด้วยความซาบซึ้งและสะท้อนให้เห็นความงดงามทางอารมณ์ที่รู้สึก

ภาพที่ 71 แสดงถึงการขยายความก้อนหิน

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

การขยายความหัตถราย

ผู้วิจัยมองว่าหัตถรายเปรียบเสมือนพื้นที่ยอมรับอิริยาบถของผู้เข้ามา รองรับกิจกรรมต่าง ๆ ทำหน้าที่เป็นพื้นหลัง (Background) ที่ไม่ต่างจากความเป็นพื้นหลังของท้องฟ้า ทั้งยังรองรับการเปลี่ยนแปลงในระดับความละเอียดที่แตกต่างกัน โดยมีความสัมพันธ์กับน้ำทะเล สัมพันธ์กับกระแสลมตามธรรมชาติ ระดับของหัตถรายส่งผลกับการปรากฏตัวของก้อนหินและการจม การไหลพันน้ำทะเล และประเด็นที่สำคัญในอีกแง่มุมหนึ่ง ซึ่งในฐานะผู้วิจัยได้ทำการค้นพบแรงบันดาลใจเบื้องต้น จุดเริ่มมาจากการที่หัตถรายเป็นที่สะสม รวบรวมวัตถุและร่องรอยทางวัตถุจากทะเล เป็นหลักฐานของเรื่องเล่าจากท้องทะเลที่บ่งบอกการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตส่งผลถึงปัจจุบัน สิ่งของต่าง ๆ ทางกายภาพและชีวภาพ ซากสัตว์สิ่งมีชีวิตที่ตายแล้ว เปลือกหอย หรือเศษไม้ เศษปะการังที่ทับถมกันไม่รู้จบ ทำให้ผู้วิจัยได้มองเห็นในความหลากหลายและแตกต่างของระบบนิเวศน์วิทยาสิ่งแวดล้อมทางทะเล

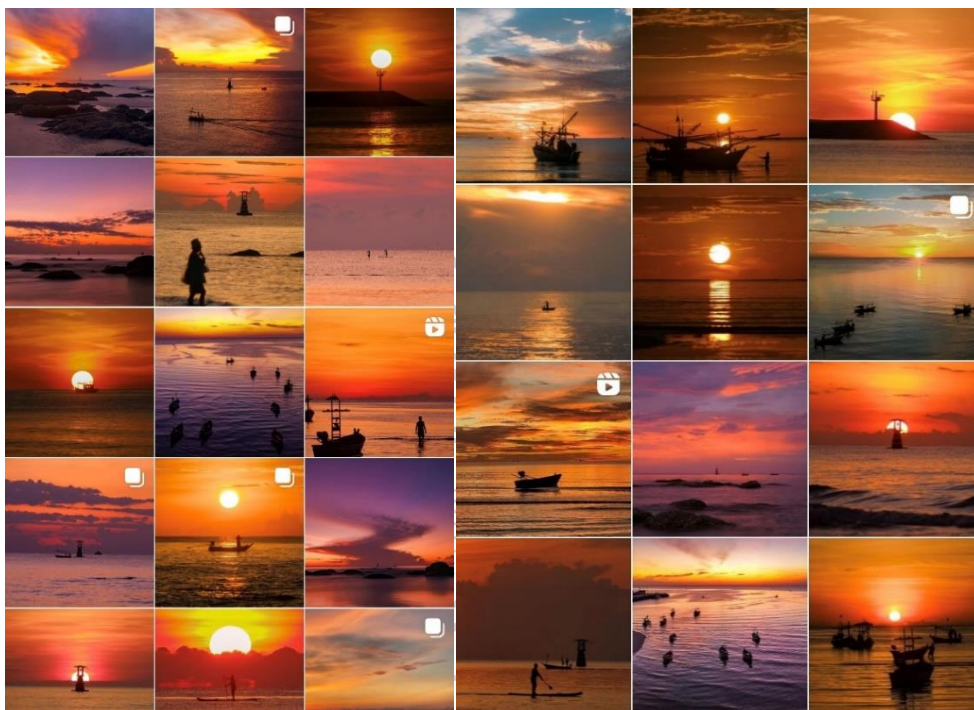
ภาพที่ 72 แสดงถึงการขยายความหัตถราย

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

การขยายความท้องฟ้า

ทางผู้วิจัยมองว่าท้องฟ้าเปรียบเสมือนพื้นหลัง (Background) ที่รองรับภาพในระยะหน้า ระยะกลางและระยะต่าง ๆ เป็นเหมือนฉากภาพยนตร์ในธรรมชาติที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามเวลาและฤดูกาล ให้ทั้งสีสันสะท้อนแสงที่ไม่เหมือนกัน เมื่อกล่าวถึงแสงธรรมชาติในระหว่างวัน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากกับการมองเห็น คุณภาพแสงสว่างที่แตกต่างกันส่งผลให้ความรู้สึกและอารมณ์ที่แตกต่างกัน เช่น บรรยากาศแสงสว่างในช่วงเช้าที่ดวงอาทิตย์ขึ้นสะท้อนน้ทะเลอย่างอบอุ่น จนแสงสุดท้ายยามเย็นที่ดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าทางทิศตะวันตก

แสงและสีส้มของท้องฟ้าอาบลงมาเป็นสีเดียวกับสีของน้ำทะเล ทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกแตกต่างออกไป โดยขึ้นอยู่กับการศึกษา ประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึกของผู้สังเกตการณ์

ภาพที่ 73 แสดงถึงการขยายความท้องฟ้า

(ที่มา : https://twitter.com/anapaht_/status/1408743780983869440/photo/1, 2565)

การขยายความเวลา

ประเด็นเรื่องของเวลาทางผู้วิจัยมองว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นตัวกำหนดกรอบในการทำงาน กรอบระยะเวลาส่งผลถึงสภาพพื้นที่ในการจัดวางผลงานที่ไม่สามารถควบคุมผลลัพธ์ได้ เช่น เวลาที่สัมพันธ์กับปรากฏการณ์ตามธรรมชาติต่างๆ การขยายความเรื่องเวลาทางผู้วิจัยจะมุ่งเน้นไปในมิติของความชั่วคราว การรับรู้ชั่วขณะ ทำให้ผู้ชมงานได้ได้ตรงการมีประสบการณ์ร่วมกับบริบทแวดล้อมที่งานศิลปะเสมือนเป็นตัวกลางในการสะท้อนภาพ สะท้อนเรื่องราวและมิติทางวัฒนธรรมสังคมที่เป็นอยู่

การขยายความกระจกหรือวัสดุสะท้อนภาพ

จากการได้ศึกษาข้อมูลในแง่มุมต่างของวัสดุสะท้อนภาพ ทางผู้วิจัยมองว่าแรงบันดาลใจจากหินออบซิเดียน (Obsidian) สีดำที่ได้ชื่อว่าเป็น “หินแห่งความจริง” เป็นที่มาการสะท้อนความจริง เรียกได้ว่าเป็นหนึ่งในวัตถุเสมือนเป็นกระจกเงาชิ้นแรกของมนุษย์ สืบต่อและพัฒนาการทางความคิดและทางเทคโนโลยีมาเป็นกระจกเงาหรือวัตถุสะท้อนภาพต่าง ๆ แนวความคิดที่ทางผู้วิจัยได้วิเคราะห์และขยายมุมมองเกี่ยวกับประเด็นนี้ คือ เป็นวัตถุบอกกาลเวลา เราสามารถมองเห็นปัจจุบันจากระยะหน้าที่เราส่องสะท้อน เราสามารถเห็นอดีตจากการสะท้อนภาพด้านหลังพื้นที่ที่เราผ่านมาและมองผ่านไปถึงพื้นที่ด้านหน้าเสมือนอนาคตของมุมมอง และเป็นวัตถุที่ถ่ายทอด ร่องรับและสื่อสาร การรับรู้ของมนุษย์ (Perception) ได้หลายหลายองศาและหลากหลายมุมมอง

ภาพที่ 74 แสดงถึงการส่องแผ่นหินออบซิเดียน

(ที่มา : <https://www.bbc.com/thai/features-58861785>, 2564)

3.5.3 ประเด็นเรื่องการศึกษาวัสดุ

ที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน หลังจากได้ทำการศึกษาวัสดุที่มีคุณสมบัติที่สามารถสร้างภาพสะท้อนได้ทั้งจากข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ข้อมูลทางกายภาพ และข้อมูลเชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้องพบว่า เมื่อเราทราบเงื่อนไขที่ชัดเจนมากขึ้นถึงข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น การตัด การเจาะ รายละเอียดความเหมาะสมการติดตั้งผลงาน การขนส่ง พบว่าวัสดุประเภทกระจกเงา มีความยุ่งยากในการนำมาใช้ค่อนข้างมาก

ที่ยังประเด็นที่สำคัญ คือ ความปลอดภัยจากการแตกร้าวหรือการสร้างความอันตรายให้กับผู้คนและสภาพแวดล้อม ทางผู้วิจัยจึงหาวัสดุที่สร้างภาพสะท้อนมาเทียบเคียงกับกระจกเงา

สืบเนื่องจากการที่ผู้วิจัยได้ทำงานในสายงานการออกแบบภายใน จึงมีแนวคิดในการนำแผ่นอะคริลิกมิลเลอร์ (Mirror Acrylic) มาเป็นวัสดุที่เป็นตัวหลักในการนำมาสร้างสรรค์ผลงาน โดยที่ตามคุณสมบัติเบื้องต้นที่ต้องคำนึงถึง เช่น ความสามารถในการสร้างภาพสะท้อนได้เทียบเคียงกระจกเงา สามารถเจาะตัดได้หลายขนาดตามการออกแบบ สามารถสร้างทางเลือกทั้งขนาด สี ได้หลากหลาย สามารถนำไปติดตั้งบนโครงเหล็กได้อย่างยืดหยุ่นทั้งรูปแบบและวิธีการ

3.5.4 จากการที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

เพื่อร่างแนวทางในการสร้างสรรค์ให้เกิดกระบวนการที่เหมาะสม การทำความเข้าใจบริบทของพื้นที่ติดตั้งเป็นประเด็นที่ต้องทำการวิเคราะห์อย่างละเอียดตามขั้นตอนที่กล่าวถึงต่อไป ซึ่งทางผู้วิจัยเริ่มจากการสำรวจ การลงพื้นที่ การวิเคราะห์พื้นที่โดยการสร้างกระบวนการวิเคราะห์ที่ตั้ง (Site Analysis) อย่างละเอียดถี่ถ้วนในขอบเขตของการวิจัย ในการออกแบบ เพื่อให้ภาพที่ปรากฏขึ้นสะท้อนคุณค่าในการมองเห็นเรื่องราว วิถีชีวิต วิธีการท่องเที่ยวผ่านการรับรู้ การตีความจากงานศิลปะที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้สังเกตและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปตลอดเวลา การทำให้วัตถุ (งานศิลปะ) กลายเป็นเสมือนภาพหนึ่งในหลากหลายภาพและมุมมองท่ามกลางภาพสภาพแวดล้อมที่กลืนเข้าหากันอย่างกลมกลืนไร้สิ่งแปลกปลอมทางทัศนวิสัย

ด้วยความตั้งใจของผู้วิจัย ได้ทำการออกแบบให้ชิ้นงานที่เข้าไปติดตั้งมีความยืดหยุ่นมากที่สุดทั้งในระบบของการแยกชิ้นประกอบและติดตั้ง ไม่ว่าจะเป็นโครงขาที่ต้องยึดลงบนพื้นที่ทรายด้วยความลึกในระดับที่สามารถสร้างความแข็งแรงรับคลื่นลม น้ำขึ้น-ลงของทะเลได้ ความมั่นคงของโครงสร้างฐาน โครงรับการติดตั้งแผ่นรับการสะท้อนภาพ อีกทั้งการใช้ภูมิปัญญาของการผูกยึดวัตถุเครื่องใช้ไม้สอยที่ใช้ในการประมงเรือเล็กที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของคนดั้งเดิมในพื้นที่ ซึ่งมีการทำงานร่วมกันของผู้วิจัยผู้คนในท้องที่ ช่างและสถาปนิกในท้องถิ่น เพื่อให้มองเห็นแนวทางในการทำงาน ข้อจำกัดในการทำงาน การขึ้นรูปโครง การออกแบบติดตั้งผลงาน การลงพื้นที่เพื่อวิเคราะห์ตำแหน่งที่สามารถเจาะยึดโครงสร้างฐานโดยไม่สร้างความเสียหายให้กับสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ

แนวทางที่ผู้วิจัยสังเกตและข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์ได้ จากชาวประมงเรือเล็ก ชุมชนเขาตะเกียบหัวหิน สามารถวิเคราะห์เพื่อนำไปต่อยอดกับการออกแบบได้ว่า ต้องมีความยืดหยุ่นในการใช้งาน สามารถถอดประกอบและแยกชิ้นส่วนได้ มีความโปร่งโดยรอบ ไม่เก็บน้ำ สามารถให้น้ำทะเลไหลเข้าออกได้สะดวก ระบายอากาศได้ดี สามารถจุ่มน้ำและอยู่ในน้ำได้ วัสดุมีความทนทานกับความเค็มของน้ำทะเล และไม่ต้านลมทะเล เป็นต้น

ภาพที่ 75 ศึกษาเครื่องใช้ไม้สอยของชาวประมงเรือเล็ก 1
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 76 ศึกษาเครื่องใช้ไม้สอยของชาวประมงเรือเล็ก 2
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

3.6 ขั้นตอนการทดลอง (Experimental Design)

จากขั้นตอนการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาแนวคิด มาถึงขั้นตอนการทดลองการออกแบบ โดยมีการกำหนดขอบเขตการทดลองไว้ดังนี้

- กำหนดตัวแปรและกระบวนการทดลองออกแบบเป็นขั้นตอน
- ออกแบบการทำทดลองก่อนทำจริง เพื่อศึกษา เรียนรู้สถานการณ์
- การนำองค์ความรู้เรื่องการสะท้อนและรูปแบบแสดงอัตลักษณ์มาร่วมสร้างสรรค์
- ดำเนินการทดลองจริงตามแบบแผนการทดลองที่กำหนดไว้
- บันทึกผลการทดลอง รายงานผลการออกแบบ

โดยผู้ทำการวิจัยได้สนใจการนำหลักการ **Pagoda based design thinking** มาประยุกต์ใช้ในการสร้างกระบวนการทดลองออกแบบนี้ด้วย ซึ่งมีการปรับรายละเอียดให้เป็นไปตามแนวทางและวัตถุประสงค์ของงานวิจัยการออกแบบที่เฉพาะกับโครงการ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.6.1 การนำศักยภาพผ่านทักษะส่วนตัวกับการประยุกต์ใช้

(Coordination Individual Skill)

ภาพที่ 77 ศึกษาเศษวัสดุเปลือกหอยจากทะเลที่ไม่ใช้แล้ว 1

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 78 ศึกษาเศษวัสดุเปลือกหอยจากทะเลที่ไม่ใช้แล้ว 2
ขึ้นรูปประกอบวัตถุการใช้งานและวัตถุทางสุนทรียศาสตร์

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 79 ศึกษาเศษวัสดุเปลือกหอยจากทะเลที่ไม่ใช้แล้ว 3
ขึ้นรูปประกอบวัตถุการใช้งานและวัตถุทางสุนทรียศาสตร์

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

การเริ่มต้นจากการนึกถึงกรอบศักยภาพผ่านทักษะส่วนตัว ทำให้เราค้นพบการมองความเหมือน
คู่ขนานที่สามารถสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันได้ ทั้งในแง่มุมมองของประโยชน์ใช้สอยและในแง่มุมมอง
สุนทรียศาสตร์ ยังก่อให้เกิดการตั้งคำถามที่น่าสนใจต่อยอดกระบวนการออกแบบอีกด้วย

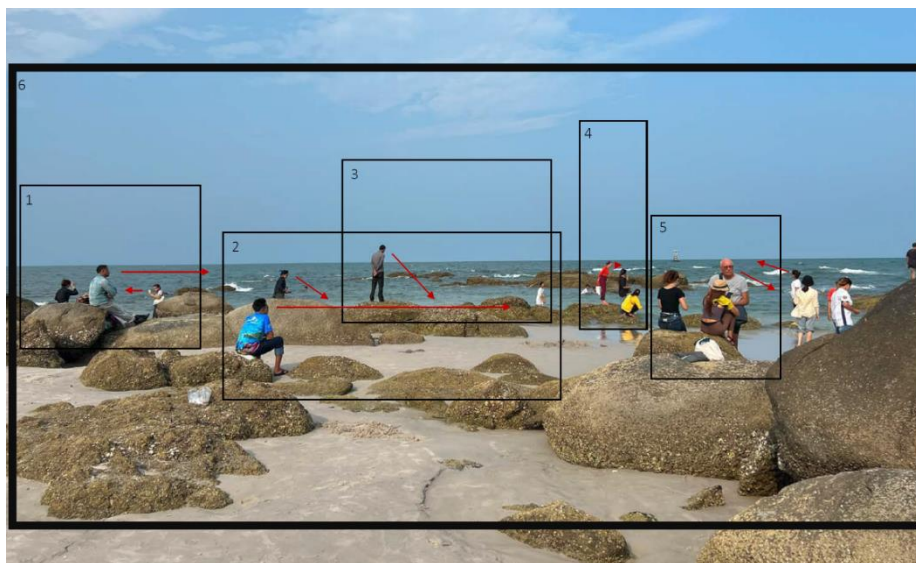
จากการลองปรับเปลี่ยนวิธีการเล่าเรื่องเดิม คือ เรื่องเล่าจากท้องทะเล คุณค่าของสิ่งที่พบเห็น วัตถุจากทะเลสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้วิจัยมากขึ้น จนขยายความพัฒนาจาก

1. วัตถุที่มีขนาดเล็ก ทำหน้าที่เป็นที่วางของ แผ่นรองตกแต่งหรือพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของการตกแต่งผนังภายในที่ใช้การขึ้นรูปและการสร้างลวดลายด้วยเศษเปลือกหอยเหลือใช้

2. การพัฒนาจากของวัตถุขนาดเล็กมาสู่วัตถุนขนาดกลางที่รองรับการใช้งานของมนุษย์ เพิ่มเนื้อหาในการใช้สอยให้มากขึ้น เน้นการสร้างความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ความเป็นวัตถุประสงค์การใช้งานกับวัตถุที่สร้างความงามตามกาลเวลาที่เสมือนผ่านเวลามาในระดับหนึ่งที่ธรรมชาติเริ่มมีส่วนในการออกแบบ ครอบคลุม ขึ้นรูปตามกลไกทางระบบนิเวศน์ริมทะเล

สืบเนื่องจากการที่เบื้องหลังการศึกษาและการทำงานของ ผู้วิจัยมีความถนัดในองค์ความรู้การออกแบบภายใน ทำให้จุดเริ่มต้นในการออกแบบผู้วิจัยมองบริบทที่จัดวางงาน (ชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61) เสมือนเป็นสิ่งแวดล้อมหนึ่งเช่นภายในห้องหรือพื้นที่หนึ่งซึ่งมีตัวแปรต่าง ๆ ที่มีกายภาพและหน้าที่เสมือนคล้ายกัน เช่น ภายในห้องมีเก้าอี้เพื่อรองรับการนั่ง บริเวณที่จัดวางงานก็มีโซฟาซึ่งรองรับอิริยาบถของผู้คนได้เช่นกัน หรือภายในห้องมีการมองวิวทิวทัศน์ภายนอกห้องที่มองไปทิศทางใดทางหนึ่ง บริเวณที่จัดวางงานก็มีทิศทางมองและเส้นนำสายตาที่ชัดเจนเช่นกัน หรือภายในห้องมีการทำสีผนังและฝ้าเพดาน บริเวณที่จัดวางงานก็มีการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของฉากหลังแสดงสีสันท้องฟ้าที่เปลี่ยนไปตามธรรมชาติ ตามเวลาสร้างบรรยากาศและส่งผลต่อความรู้สึกได้เช่นกัน เป็นต้น แต่จากการเปรียบเทียบดังที่กล่าวมา ข้อแตกต่างที่เกิดขึ้นเกิดจากที่มาที่แตกต่างกันของความเป็นสิ่งที่สร้างจากธรรมชาติ (Natural Made) และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น (Human Made)

ผู้วิจัยมีความตั้งใจในการสร้างสมดุลของแนวทางของงานออกแบบให้มีการแสดงออกซึ่งความงามทางสุนทรียศาสตร์โดยต้องมาจากการสร้างกระบวนการออกแบบจากกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่มีการค้นหาเก็บรวบรวมข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูล และการนำมาออกแบบทดลองกำหนดตัวแปรต่าง ๆ ที่วางไว้ตามแนวทางที่อยู่บนสภาพแวดล้อมที่ควบคุมไม่ได้ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สร้างสรรค์และน่าสนใจในแง่ของการบูรณาการศาสตร์การทำงาน การจัดวางในบริบทที่พร้อมจะเปลี่ยนแปลงไปตามปรากฏการณ์ธรรมชาติ การรับรู้ถึงประสบการณ์ บรรยากาศของสถานที่ และการตีความที่เกิดขึ้นจากภาพสะท้อนในมุมมองที่หลากหลาย สะท้อนภาพทางกายภาพ สะท้อนบริบทโดยรอบด้าน จากมุมมองบนหาดทรายมองออกทะเลหรือมุมมองจากทะเลมองเข้าหาดทราย โดยที่ผู้ชมมีเงื่อนไขของเวลาที่เกิดจากน้ำขึ้น-น้ำลง ที่ส่งผลต่อพื้นที่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับการงาน

ภาพที่ 80 การประยุกต์แนวความคิดในการออกแบบ

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

จากการมองในความเหมือนและแตกต่างของคู่ขนานระหว่างสภาพแวดล้อมในห้องกับสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61 จากภาพมีข้อสังเกตที่ส่งผลต่อการออกแบบดังนี้

1. เราจะเห็นกรอบในการมองภาพใหญ่ (6) ซึ่งในกรอบของภาพใหญ่มีผู้สังเกตการณ์ที่มองห่างออกมาคือผู้วิจัยอยู่บริเวณชายหาดด้านบนฝั่งที่หันหน้าเข้าหาทะเล

2. การที่เรามองในกรอบภาพของพื้นที่ต่าง ๆ (1-5) เราจะรับรู้การกำหนดการมองเห็น มุมที่มอง ความใกล้-ไกลในการมองภาพของแต่ละบุคคลภายในแต่ละกรอบภาพย่อย

3. เราจะรับรู้กิจกรรมที่คนสัมพันธ์กับอริยาบถต่าง ๆ ที่สร้างปฏิสัมพันธ์กับหาดทราย ก้อนหิน น้ำทะเล ท้องฟ้า

4. การรับรู้การเคลื่อนที่บนหาดทรายโดยรอบก้อนหินและแหล่งน้ำที่ขังโดยรอบ ทำให้เห็นระยะของการสังเกตการณ์ การปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับใกล้ชิดและห่างออกมา

5. เราจะพอคาดคะเนได้ว่าเมื่อสีของท้องฟ้าเปลี่ยนไป แสงเปลี่ยนแปลง เช่น ตอนเวลาเย็นจะส่งผลต่อกิจกรรม อารมณ์และความรู้สึกของผู้คนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมในภาพนี้ให้เกิดการรับรู้ที่สร้างจินตนาการที่ต่างออกไปอย่างสิ้นเชิงรวมถึงตำแหน่งที่อยู่ความช้า-ความเร็วการเคลื่อนที่ของคน

3.6.2 การตั้งคำถามความเป็นไปได้ใหม่ในการออกแบบ (Feasibility)

เริ่มต้นจากการสร้างความเป็นที่น่าสนใจ โดยทางผู้วิจัยมองว่าเรามีวิธีในการสร้างผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ ให้เป็นส่วนหนึ่งของกลไกทางธรรมชาติ ทำให้งานออกแบบตั้งอยู่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่าง ๆ ได้อย่างไร โดยแสดงถึงมิติของการสะท้อนให้การตีความที่หลากหลาย? เป็นโจทย์ในการทำงานที่ท้าทาย และให้รายละเอียดเบื้องต้นไม่ต่างกับการเตรียมแสดงงานในพื้นที่ปิด

โดยมีการต่อยอดเรื่องปฏิสัมพันธ์ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นรับรู้จริงของผู้ออกแบบและผู้ชม รายละเอียดดังนี้

- การเลือกทำเลที่ตั้งผลงานที่เหมาะสมที่สุดอย่างมีเหตุผล
- กระบวนการคิดวิเคราะห์ การออกแบบสร้างสรรค์ผลงานที่มีความน่าจะเป็นเกิดขึ้นได้จริง ในข้อจำกัดเวลาชั่วคราว

- การเลือกวันและช่วงเวลาที่เหมาะสมในการติดตั้งผลงาน
- การจัดการตัวแปรเรื่องปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลงตามสถิติเวลาปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง เป็นเหตุปัจจัยที่มีความสำคัญ เนื่องจากอิทธิพลจากการกำหนดค่าตัวแปรอื่น ตัวอย่างเช่น มีผลต่อการปรากฏตัวของก้อนหินและหาดทราย เป็นต้น ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ทำการสืบค้นข้อมูลของสถิติทางวิทยาศาสตร์ของปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง แต่ละช่วงวันและเวลาได้จาก ฐานข้อมูลของกรมอุทกศาสตร์และผ่านทางแอปพลิเคชัน “TIDE”

- การวางแผนการประกอบชิ้นงานที่ออกแบบอย่างยืดหยุ่น โดยแยกชิ้นติดตั้ง
- การบริหารเวลาและการคิดขั้นตอนการขนส่งชิ้นงานเข้าสู่บริเวณที่จัดแสดง
- การเข้าติดตั้งที่ต้องสามารถจัดวางลงบนพื้นทรายท่ามกลางก้อนหินหลากหลายขนาด และไม่ทำความเสียหายให้กับระบบนิเวศน์ทางทะเลและไม่ทำให้การประกอบกิจกรรมขั้นพื้นฐานของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวได้รับผลกระทบทางลบ

- การจัดการเรื่องกำหนดการแสดงผลงานและการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้ผู้สนใจหรือผ่านไปมาบริเวณนั้นได้รับรู้สิ่งที่เกิดขึ้น

- การบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้น ความงามที่ปรากฏตามการเปลี่ยนแปลงของเวลา การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น การวางแผนตามนโยบายการท่องเที่ยวให้งานศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมและชุมชน

- การสร้างแนวความคิดต่อเนื่อง เช่น การนำผลงานที่ติดตั้งเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของนิทรรศการในสถานที่ปิด ในห้องติดตั้งผลงานจัดแสดงว่าต้องมีการปรับตัวอย่างไร ต้องเพิ่มเติมเทคนิคในส่วนไหนเพื่อการเล่าเรื่องในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่าง

ภาพที่ 81 ข้อมูลสถิติน้ำขึ้น-น้ำลงจากแอปพลิเคชัน TIDE (ที่มา : แอปพลิเคชัน TIDE, 2566)

ทิวหิน (ประจวบคีรีขันธ์)
Hua Hin (Prachuap Khiri Khan)

ละติจูด (Lat) 12° 34' 33" น.(N) ลองจิจูด (Long) 99° 57' 39" อ.(E)
พ.ศ.๒๕๖๖ YEAR 2023

เมษายน APRIL			พฤษภาคม MAY			มิถุนายน JUNE		
วันที่	เวลา (h:m)	ความสูง (m)	วันที่	เวลา (h:m)	ความสูง (m)	วันที่	เวลา (h:m)	ความสูง (m)
1	0608	2.55	16	0227	2.52	1	0148	2.18
SA	1859	1.94	SU	0940	1.30	FR	0942	2.90
2	0429	2.59	17	0318	2.48	2	0300	2.08
SU	2031	1.96	TU	1044	1.43	WE	0939	0.54
3	0669	2.62	18	0415	2.45	3	1008	0.32
MO	1156	1.79	TU	1051	1.60	TH	1829	2.59
14	1406	1.87	WE	1059	1.28	SA	1914	2.62
21	2136	1.07	TH	1244	1.16	SA	2016	2.79
4	0510	2.63	19	0432	2.58	4	1043	0.16
TU	1181	1.65	FR	1119	0.96	SU	1919	2.72
15	1420	2.03	SA	1200	1.36	MO	2016	2.79
22	2237	1.12	SU	1240	1.34	TU	2110	2.57
5	0529	2.59	20	0449	2.50	5	1124	0.05
WE	1148	1.49	MO	1119	0.96	FR	1929	2.71
16	1448	1.49	TU	1221	1.21	SA	2016	2.79
23	2310	1.23	WE	1232	1.59	SU	1955	2.65
6	0546	2.52	21	0503	2.42	6	1211	-0.01
TH	1158	1.51	FR	1146	0.98	SA	2016	2.79
17	1406	1.87	SA	1240	1.34	SU	2115	2.83
24	2249	1.60	SU	1240	1.34	MO	2115	2.83
7	0557	2.43	22	0525	1.82	7	1301	-0.03
FR	1211	1.11	MO	1216	0.48	TU	2209	2.84
25	1851	2.50	SA	1216	0.48	WE	2209	2.84
8	0626	1.61	23	0517	2.01	8	1351	-0.01
SA	0604	2.35	SU	0523	2.31	FR	2256	2.82
18	1220	0.90	MO	0523	2.31	SA	2256	2.82
25	1935	2.61	TU	0523	2.31	SU	2256	2.82
9	0105	1.81	24	0210	2.15	9	1437	0.09
SU	0604	2.35	MO	0528	2.28	MO	2333	2.76
19	1253	0.70	TU	1319	0.36	FR	2333	2.76
26	2019	2.69	WE	1319	0.36	SA	2333	2.76
10	0141	2.01	25	1352	0.40	10	1519	0.28
MO	0604	2.35	TH	2220	2.65	SA	2333	2.76
20	1351	0.54	FR	2207	2.73	SU	2309	2.48
11	0221	2.18	26	1407	0.48	11	0000	2.67
TU	0603	2.39	WE	2313	2.59	SU	1600	0.58
21	1350	0.88	TH	2342	2.77	MO	1600	0.58
28	2202	2.72	FR	2342	2.77	TU	1600	0.58
12	0307	2.32	27	1503	0.59	12	0021	2.56
WE	0411	2.44	TH	1521	0.35	FR	0778	1.29
22	1433	0.41	FR	1521	0.35	SA	1021	1.29
29	2315	2.69	SA	1615	0.54	SA	1021	1.29
13	0321	0.46	28	0017	2.54	13	0036	2.43
TH	1521	0.46	SA	1615	0.54	MO	1113	1.13
14	0508	2.67	29	0127	2.52	14	0048	2.30
FR	1419	0.98	SA	1633	0.90	SU	0938	0.77
15	0235	2.70	30	0219	2.52	15	0054	2.18
SA	1735	0.74	SU	1738	1.08	MO	0954	0.47
16	0307	2.32	31	0330	2.38	16	0102	1.99
WE	0411	2.44	MO	1837	1.11	TU	1021	1.29
23	1433	0.41	MO	1837	1.11	WE	1021	1.29
30	2315	2.69	MO	1837	1.11	TH	1021	1.29
17	0351	1.81	MO	1837	1.11	FR	1021	1.29
18	0448	1.49	MO	1837	1.11	SA	1021	1.29
19	0546	2.52	MO	1837	1.11	SU	1021	1.29
20	0644	2.59	MO	1837	1.11	MO	1021	1.29
21	0742	2.59	MO	1837	1.11	TU	1021	1.29
22	0840	2.59	MO	1837	1.11	WE	1021	1.29
23	0938	2.59	MO	1837	1.11	TH	1021	1.29
24	1036	2.59	MO	1837	1.11	FR	1021	1.29
25	1134	2.59	MO	1837	1.11	SA	1021	1.29
26	1232	2.59	MO	1837	1.11	SU	1021	1.29
27	1330	2.59	MO	1837	1.11	MO	1021	1.29
28	1428	2.59	MO	1837	1.11	TU	1021	1.29
29	1526	2.59	MO	1837	1.11	WE	1021	1.29
30	1624	2.59	MO	1837	1.11	TH	1021	1.29
31	1722	2.59	MO	1837	1.11	FR	1021	1.29

ดูรายละเอียดในแบบฟอร์มหรือคลิกที่นี่เพื่อดู HEIGHTS OF WATER PREDICTED IN METERS ABOVE THE LOWEST LOW WATER

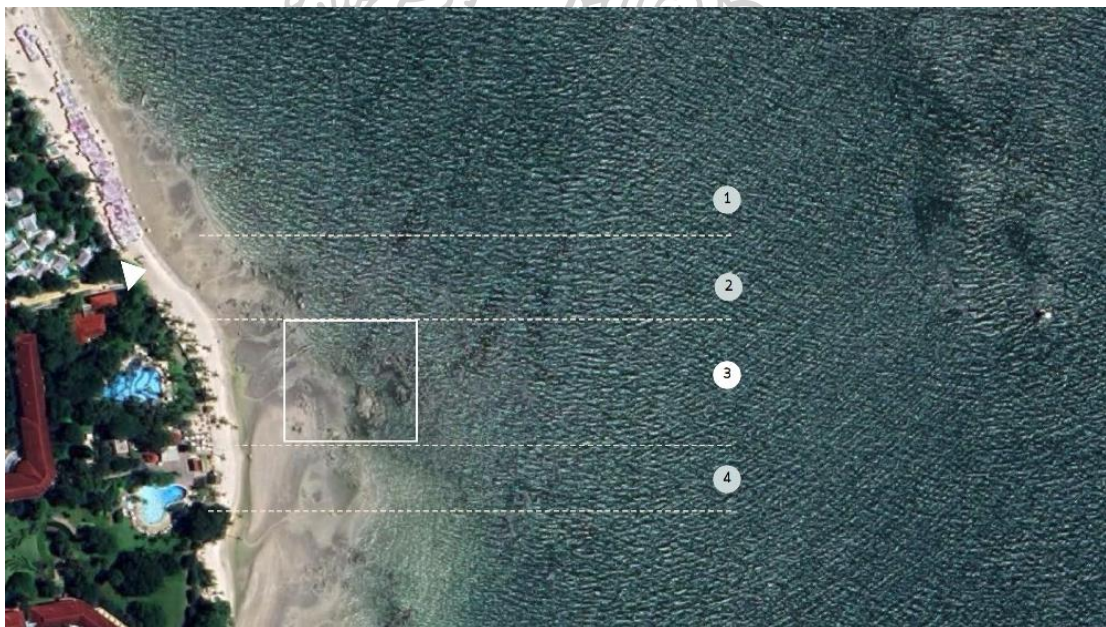
คำนวณโดย กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ

ภาพที่ 82 ข้อมูลสถิติน้ำขึ้น-น้ำลงจากกรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ (ที่มา : กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ, 2566)

กระบวนการกำหนดที่ตั้ง การจัดวางผลงาน (Site Analysis)

ภาพที่ 83 การกำหนดตำแหน่งที่ตั้ง ซอยหัวหิน 65
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 84 การกำหนดตำแหน่งพิจารณา 4 พื้นที่
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

จากการกำหนดที่ตั้ง ชายหาดในซอยหัวหิน 61 ผู้วิจัยสามารถแบ่งพื้นที่ชายหาดออกเป็น 4 พื้นที่ เพื่อทำการคัดเลือกตำแหน่งที่เหมาะสมที่สุดในการจัดวางผลงาน โดยในแต่ละพื้นที่ ตามตัวเลข ในภาพ 1-4 ซึ่งรายละเอียดของแต่ละพื้นที่มีดังนี้

ภาพที่ 85 พื้นที่พิจารณา 1-4

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

บทวิเคราะห์ชายหาดพื้นที่ 1

ชายหาดพื้นที่ 1 เป็นพื้นที่ทางฝั่งซ้ายจากมุมมองทางลงชายหาด เป็นชายหาดอีกฝั่งของโรงแรม Centara Grand ฝั่ง Village ซึ่งชายหาดบริเวณนี้มีการกระจายตัวของก้อนหินห่างกัน แนวก้อนหินค่อนข้างน้อย ไม่หนาแน่นและชายหาดบริเวณนี้ยังเป็นตำแหน่งกิจกรรม ร้านค้าขาย ร้านอาหารริมทะเล ที่มีการวางโต๊ะ เก้าอี้ชั่วคราว เวลาเปิด-ปิดบริการเป็นไปตามระดับน้ำ ดำเนินการช่วงน้ำลดที่มีพื้นที่ชายหาดกว้าง และเป็นทางเดินริมชายหาดไปยังศาลเจ้าแม่ทับทิม-เจ้าพ่อสมบุญ-เจ้าพ่อสายน้ำเขียวที่เป็นมุมอ่าวโค้งจรดชายหาด

บทวิเคราะห์ชายหาดพื้นที่ 2

ชายหาดพื้นที่ 2 เป็นชายหาดที่ตรงกับทางขึ้น-ลงหลักมากที่สุด โดยเป็นแกนเส้นตรงมาจากซอยหัวหิน 61 ตัดตั้งฉากกับถนนเพชรเกษม พื้นที่ชายหาดในส่วนนี้จึงเสมือนเป็นพื้นที่รองรับคนเข้า-ออก และเป็นมุมที่เห็นทะเลจากทางเดินด้านบนที่ค่อยๆ เดินลดระดับลงมา เป็นเหมือนความประทับใจแรกในการมาถึงชายหาดหัวหิน โดยสภาพทางกายภาพเป็นหาดทรายที่มีพื้นที่โค้งเว้ายื่นออกไปทางทะเล โดยที่เมื่อน้ำทะเลขึ้นบริเวณนี้อาจยังมีหาดทรายที่ยืนได้อยู่บ้าง และมีโขดหินกระจายตัวอยู่ปานกลางทั่วไป

บทวิเคราะห์ชายหาดพื้นที่ 3

ชายหาดพื้นที่ 3 มีความต่อเนื่องจากทางขึ้น-ลงหลักของพื้นที่ 2 โดยเดินลงมาฝั่งทางขวามือ โดยพื้นที่นี้มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นอย่างมากในเชิงสุนทรียศาสตร์ แนวหาดทรายที่โค้งเว้ากลับมาจากพื้นที่ 2 มีความหลากหลายของวัตถุทางกายภาพ เช่น ก้อนหินและโขดหินแปลกตา ทั้งทางด้านขนาด รูปร่าง รูปทรง ความน่าสนใจของระดับผิวทรายที่มีต่อปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลงที่ทำให้ประสบการณ์ไม่ซ้ำกันในการเข้าไปสำรวจแต่ละโอกาสละเวลา จากประเด็นความหลากหลายของสภาพทางกายภาพของก้อนหิน ทำให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศน์ทางทะเลโดยรอบ ๆ พื้นที่ 2 เช่น เราจะเห็นหอยที่มีชีวิตไปเกาะอยู่บนโขดหินที่เป็นแนวรองรับการซัดของคลื่นตลอดเวลา ทำให้ก้อนหินยังมีความชื้นในระดับที่เกิดตะไคร่น้ำหรือมอสทะเลปกคลุมก้อนหินให้สีเขียวดูสดุดตา ก้อนหินเรียงรายสลับซับซ้อนตลอดแนว เป็นพื้นที่ที่มีก้อนหินหลากหลายที่สุดต่อเนื่องตั้งแต่ชายหาดลงทะเล เวลาเข้าไปสำรวจต้องมีพิถีพิถันในการยืนที่ชัดเจนและจดจำได้ เพราะเมื่อเวลาน้ำขึ้นจะไม่สามารถจดจำพิถีพิถันพิจารณาได้เลย จากที่สังเกตผู้คนและนักท่องเที่ยวมักจะเข้ามาในพื้นที่นี้ มาถ่ายภาพ มานั่งบนก้อนหิน และใช้เวลาค่อนข้างมากที่สุดโดยเปรียบเทียบกับทุกพื้นที่ที่ทำการนำมาเปรียบเทียบวิเคราะห์

บทวิเคราะห์ชายหาดพื้นที่ 4

ชายหาดพื้นที่ 4 เป็นชายหาดที่ต่อเนื่องมาทางด้านขวาของทางขึ้น-ลงหลักจากพื้นที่ 3 โดยพื้นที่นี้เริ่มมีการกระจายตัวของก้อนหินและโขดหินน้อยลง ส่วนใหญ่พื้นที่ชายหาดจะมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่โรงแรม Centara Grand Beach Resort เพราะเป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมของแขกที่มาเข้าพักโรงแรม และพื้นที่ชายหาดบริเวณนี้ติดกับพื้นที่ส่วนที่นั่งของร้านอาหารโรงแรม ทำให้ความรู้สึกความเป็นพื้นที่สาธารณะน้อยลง แต่ก็ยังมีกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาใช้พื้นที่ชายหาดบริเวณนี้ตามปกติ แต่เอกลักษณ์ทางพื้นที่ เช่น แนวก้อนหินความหลากหลายแปลกตา กิจกรรมหรือการปฏิสัมพันธ์ของคนกับพื้นที่จะน้อยกว่าพื้นที่ 2 และพื้นที่ 3

ทางผู้วิจัยได้ทำสรุปพื้นที่ที่เหมาะสมที่สุดในการจัดวางผลงานอยู่ที่ พื้นที่ 3 สืบเนื่องจากการรวบรวมข้อมูลและกระบวนการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ตามกระบวนการที่ผ่านมา ต่อมาจะเป็นการ

กล่าวถึงการวิเคราะห์การออกแบบเรื่องการสะท้อนมุมมองต่างของบริบทโดยรอบพื้นที่ 3 เริ่มต้นจากกระบวนการ ดังนี้

บทวิเคราะห์ การสร้างกรอบมุมมองและการคาดเดาภาพสะท้อนจากมุมมองต่าง ๆ
ตัวแปร คือ ก้อนหิน, คนที่เข้ามาในพื้นที่, กิจกรรมที่เกิดขึ้น, เวลา, ระดับน้ำทะเลตามหลักสถิติ
ผลที่คาดเดาการสะท้อนภาพและการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับบริบทโดยรอบ

ภาพที่ 86 การวิเคราะห์การสร้างกรอบมุมมอง

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

จากภาพด้านบนทางผู้วิจัยได้ทำการสังเกตและวิเคราะห์รูปแบบการใช้พื้นที่ที่เกิดขึ้นโดยแบ่งแนวการพิจารณาออกเป็นพื้นที่ A,B,C,D,E โดยวางตัวขนานกับเส้นชายหาดตามเส้นสีขาว จะพบว่า

พื้นที่ A กิจกรรมที่เกิดขึ้น คือ การเช่าเสื้อปูลอนอาบแดด นั่งพักผ่อนวิวทิวทัศน์ โดยจะเห็นได้ว่าการกำหนดทิศทางการมอง (เส้นลูกศรสีแดง) จะหันหน้ามองออกไปที่ทะเลเป็นส่วนใหญ่

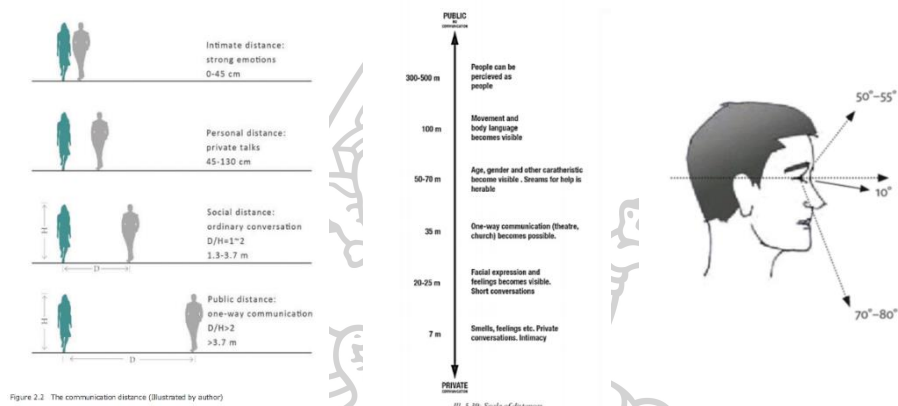
พื้นที่ B และ พื้นที่ C ส่วนใหญ่จะเป็นเส้นทางการสัญจรเดิน วิ่ง ผ่านไปมา (ตามแนวลูกศรสีฟ้า) ซึ่งส่วนใหญ่จะเดินเล่น วิ่งออกกำลังกาย บริเวณนี้จะเป็นชายหาดที่โล่ง ในกรณีน้ำลง

พื้นที่ C และพื้นที่ D จะเป็นพื้นที่ที่ผู้คนส่วนใหญ่จะเคลื่อนที่ช้าลงหรือหยุดนิ่ง เพราะเริ่มมีระดับน้ำตื้นบริเวณที่ยืนหรือเดิน โดยส่วนใหญ่คนจะมานั่ง มาถ่ายรูปบริเวณโขดหิน (จุดสีส้ม)

พื้นที่ E ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่เล่นในในกรณีน้ำขึ้น เพราะถ้าในกรณีน้ำลง พื้นที่บริเวณนี้จะเห็นกองหินโผล่ปรากฏตัวขึ้นมาเหนือทรายกระจายทั่วบริเวณ

จากการวิเคราะห์เชิงตำแหน่ง การเคลื่อนที่ กิจกรรมคน ทางผู้วิจัยมองเห็นแนวทางในการสร้างกรอบมุมมองและการคาดเดาภาพสะท้อนจากมุมต่าง ๆ จากการที่คนส่วนใหญ่ไม่ว่าอยู่ตำแหน่งพื้นที่ไหนก็ตามส่วนใหญ่จะมองลงไปทางทะเล เห็นมุมมองกว้างขวาง เส้นน้ำทะเลตัดเส้นขอบฟ้า ด้วยเหตุนี้สร้างแรงบันดาลใจทำให้ผู้วิจัยได้มองความน่าจะเป็นใหม่ๆที่แตกต่างและตั้งคำถามว่า

“จะเกิดอะไรขึ้นถ้าเราสามารถมองเห็นภาพทะเลและภาพสะท้อนบนฝั่งไปพร้อม ๆ กัน?” การรับรู้ของเราจะเปลี่ยนไป ในมุมมองเดียวเราสามารถมองเห็นได้หลากหลายมุม ยิ่งเราเคลื่อนที่โดยรอบเพื่อสร้างการปฏิสัมพันธ์กับงาน เรายิ่งเพิ่มมุมที่เราจะมองเห็นได้แตกต่างออกไป

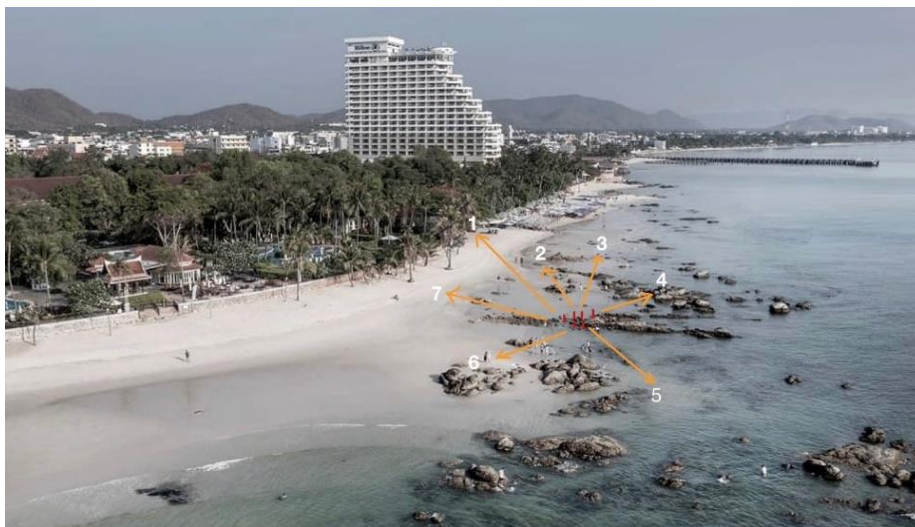
ภาพที่ 87 การวิเคราะห์การสร้างกรอบมุมมอง ผ่านทฤษฎีการมอง

(ที่มา : <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:831811/FULLTEXT01.pdf>, 2564)

จากภาพด้านบนมาจากบทความเรื่องสัดส่วนมนุษย์กับสภาพแวดล้อม (Human Scale Neighborhood) บทความจากหนังสือ City for People โดย Jan Gehl และหนังสือ The Hidden Dimension โดย Edward T. Hall ที่กล่าวถึงระยะการมองเห็นของมนุษย์กับการรับรู้เมืองหรือสภาพแวดล้อม โดยสรุปใจความได้ว่าในระยะ 30-45 cm. การกระตุ้นการรับรู้จะชัดเจนมาก จนระยะห่างออกมา 60-90 cm. หมายถึงระยะปฏิสัมพันธ์ตามปกติกับอะไรก็ตามในระยะเอื้อมแขน จนห่างออกมาระยะ 1.70-1.80 m. โดยจะเป็นระยะปกติของการสนทนาของคน ถ้าห่างออกมาถึงประมาณ 3.60 m.

จะเป็นการสร้างระยะการรับรู้ระหว่างคนกับเมืองหรือสิ่งแวดล้อมที่ไกลออกมา เป็นต้น การมองเห็นและลงก็มีผลต่อการสังเกตรายละเอียดของภาพเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น การมองลงสามารถทำได้

ง่ายกว่าการมองขึ้นข้างบน และมนุษย์เราสามารถมองลงใต้เส้นขอบฟ้า (Horizontal line) ได้ถึง 70-80 องศา ส่วนการมองขึ้นเหนือเส้นขอบฟ้าทำได้จำกัดแค่ 55 องศา ตามภาพด้านบน

ภาพที่ 88 การวิเคราะห์การสะท้อนมุมมอง

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

จากการศึกษาทฤษฎีระยะการมองเห็นและการรับรู้ เราพอจะคาดคะเนได้บ้างว่าจะให้ผลงานในแต่ละส่วนสะท้อนมุมมองจากภาพอะไรในบริบท ผู้วิจัยสามารถควบคุมตัวแปรเรื่องทิศทางการจัดวางชิ้นงานได้ ตามตัวเลขในภาพด้านบน เช่น ตัวเลข 1 แสดงทิศทางหันหาการสะท้อนภาพบริเวณทางหลักกลางหาด ตัวเลข 2 แสดงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในระยะใกล้เข้ามา ตัวเลข 3 หันไปหาแนวสะพานปลาซึ่งมีระยะไกลมาก ตัวเลขที่ 4,5 เป็นภาพสะท้อนจากมุมมองจากทะเล ตรงกันข้ามกับแนวความคิดสะท้อนภาพบนฝั่ง ตัวเลข 6,7 สะท้อนภาพกิจกรรมโดยรอบ โดยจากกรอบความคิดนี้ น่าจะนำไปสู่การทดลองจัดวางและติดตั้งผลงานให้เกิดภาพสะท้อนในด้านต่าง ๆ แต่สืบเนื่องจากคุณสมบัติของการสะท้อนของวัตถุที่เลือกมาทดแทนกระจกเงานั้นอาจจะมีบางตำแหน่งของแผ่นที่เห็นภาพโดยตรงไม่ชัดเจนบ้างจากการทดลอง ประกอบกับระยะการมองเห็นตามทฤษฎีที่กล่าวไว้ด้านบน อาจจะทำให้เกิดระยะการรับรู้ได้ในระดับใกล้และระดับกลางเท่านั้น โดยเมื่อทำการจัดวางผลงานแล้วจะรายงานผมในขั้นต่อไป

3.6.3 การตั้งคำถามกับแนวทางความคิดสร้างสรรค์

(Creative & Conceptual Framework)

จากที่ได้ตั้งคำถามกับความเป็นไปได้ในหัวข้อที่แล้วว่า “จะเกิดอะไรขึ้นถ้าเราสามารถมองเห็นภาพทะเลและภาพสะท้อนบนผนังไปพร้อมๆกัน?” การรับรู้ของเราจะเปลี่ยนไป ในมุมมองเดียวเราสามารถมองได้หลากหลายภาพไปพร้อมๆกัน เราจะสังเกตสิ่งเล็กน้อยมากขึ้น ได้ทบทวนในหลากหลายมิติ

ภาพที่ 89 แสดงแนวความคิดในการออกแบบ

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ผู้วิจัยได้ทำการนิยามชื่อเรียกโครงการออกแบบงานศิลปะนี้ โดยพยายามสื่อสารแนวความคิดการสะท้อนของภาพเป็นผลรวมที่เกิดจากการรับรู้สภาพแวดล้อมในหลากหลายมุมมองในการมองต่อหนึ่งด้าน โดยชื่อโครงการ SEA AES (Hua Hin) มาจากคำว่า SEA AES (THETIC) ที่เน้นย้ำการสะท้อนสุนทรียศาสตร์ในระบบนิเวศน์ริมทะเล และด้วยการให้ผลลัพธ์ของการสะท้อนตัวหนังสือคำว่า SEA กับ AES อย่างตรงไปตรงมาและสามารถต่อยอดการทำ Corporate Identity หรือการสื่อสารเรื่องราวหรือภาพลักษณ์ได้อย่างสร้างสรรค์ต่อไป

โดยในกระบวนการคิดเริ่มต้นนี้ได้นิยามคำต่อท้ายตามสถานที่ที่ไปจัดวางผลงาน ซึ่งสามารถนำกระบวนการออกแบบนี้ไปประยุกต์ใช้ได้เป็นต้นแบบทางความคิด (Prototype) โดยจุดเริ่มต้น

โครงการแรกอยู่ที่ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ จะเรียกว่า SEA AES (Hua Hin) หรือต่อไปมีโอกาสไปจัดวางที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จะเป็น SEA AES (Samui) เป็นต้น

3.6.4 การบูรณาการ

กระบวนการศิลปะและออกแบบ ตามทักษะที่ถนัด (Strategy)

โดยที่ผู้วิจัยตั้งใจให้กระบวนการออกแบบมีระบบระเบียบและใช้กระบวนการทดลองควบคู่การใช้ทักษะในการสร้างสรรค์ทางด้านความงาม โดยมีการตั้งคำถามต่อเนื่องในพื้นที่จัดวางผลงานเพื่อให้การออกแบบได้สร้างแนวทาง วิธีการตอบสนองต่อตัวแปรเหล่านั้น โดยเน้นการวางแผนทดลองเพื่อให้เกิดการสร้างงานศิลปะที่มีความละเอียดอ่อนต่อการนำไปวางในบริบทที่ตั้งให้มากที่สุด ซึ่งเป็นการบูรณาการกระบวนการศิลปะ ออกแบบ ความรู้เชิงช่าง ความรู้เรื่องวิศวกรรมมารับแรงเบื้องต้น โดยทางผู้วิจัยได้ทำการแยกเป็นหัวข้อเพื่อให้เกิดความชัดเจนในกระบวนการคิดมากที่สุด โดยเริ่มจากรายละเอียดดังนี้

การตั้งคำถามเชิงรูปร่าง รูปทรง ทำไมต้องเป็นรูปทรงสามเหลี่ยม?

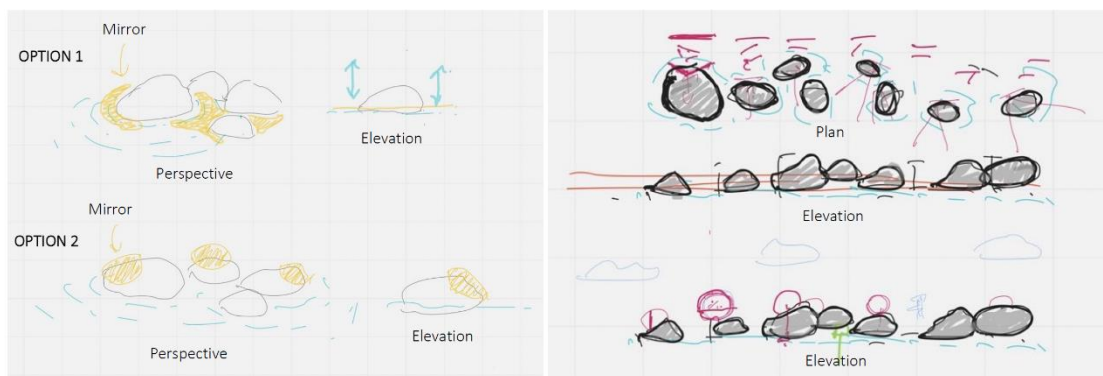

ภาพที่ 90 ความน่าจะเป็นของรูปร่าง

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

จากการที่ได้ทดลองแทนที่ด้วยรูปร่างต่าง ๆ ทางเรขาคณิต (Geometry Form) และรูปทรงอิสระ (Free Form) ความน่าจะเป็นที่ค้นพบจากการวิเคราะห์ทดลองคือ รูปร่างกลมหรือการขึ้นรูปเป็นมิติทรงกระบอก มีข้อดีคือไม่มีเหลี่ยมมุม เข้าได้ง่ายกับช่องของก้อนหินในระยะต่าง ๆ แต่ในเรื่องมิติการมองเห็นและเทคนิคทางวัสดุสะท้อนภาพไม่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการมองเห็นที่หลอกตา จากกระจกเงาผิวโค้ง เนื่องจากการบิดเบือนของภาพที่สะท้อน ราคาค่อนข้างสูงและไม่มีจำหน่ายแพร่หลาย นำมาขึ้นโครงได้ยาก ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับรูปทรงอิสระที่ยากต่อการควบคุมตัวแปรภาพ

สะท้อนที่เกิดขึ้น ส่วนรูปร่างสี่เหลี่ยม เป็นรูปร่างที่สามารถสร้างรูปทรงพื้นฐานได้ง่ายมีด้านให้สะท้อน 4 ด้าน สามารถขึ้นโครงและติดตั้งพื้นผิววัสดุสะท้อนได้ง่าย ซึ่งเป็นแบบแรกที่ถูกวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความน่าจะเป็น กล่าวโดยสรุปทางผู้วิจัยมองว่ารูปร่างสามเหลี่ยมเหมาะสมกับการนำมาใช้มากที่สุด เพราะสามารถตอบสนองเงื่อนไขที่เป็นข้อจำกัดในการจัดวางระหว่างก้อนหินได้มากที่สุด สามารถลดแรงปะทะของน้ำทะเลและลมทะเลได้ดี เป็นรูปร่างที่นำไปขึ้นรูปเป็นแท่งสามมิติได้ทรงแสดงความมั่นคงมากที่สุด และมีเหลี่ยมมุมสะท้อน สามารถสร้างความหลากหลายของภาพสะท้อนเพิ่มเติมมากขึ้น สร้างความน่าสนใจในการออกแบบในภาพรวม

ภาพที่ 91 ความน่าจะเป็นของมุมมองการสะท้อน

(ที่มา : พรรณีตร อุไรรัตน์, 2566)

จากที่ผู้วิจัยได้ทดลองสร้างแนวทางเลือกมุมมองการสะท้อน 2 แนวทางตามภาพด้านบน

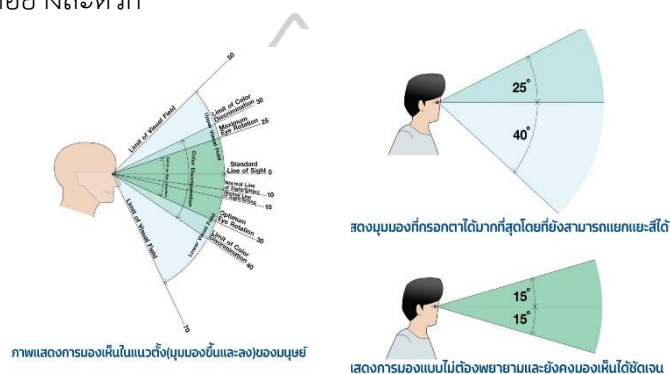
OPTION1 ภาพสะท้อนทำงานกับการมองเห็นจากด้านบนโดยวัตถุสะท้อนภาพทำหน้าที่เป็นน้ำนิ่งสะท้อนภาพที่ปรากฏด้านบน คือ ท้องฟ้าเป็นหลัก ข้อดี คือ เมื่อทำการติดตั้งแล้วไม่ด้านแนวคลื่นลม ข้อเสียที่สังเกตได้ คือ ภาพในแนวการมองเห็นกลืนไปกับระดับน้ำ หรือเมื่อระดับน้ำขึ้นอาจจะจมในน้ำทะเลได้เลย

OPTION2 ภาพสะท้อนทำงานกับการมองเห็นรูปด้าน สะท้อนภาพการแทนที่ด้านหน้าและหลังก้อนหินตามธรรมชาติ วัตถุสะท้อนภาพทำหน้าที่สะท้อนในมิติทางกายภาพ และแสดงการกักร้อนตามกาลเวลาเห็นสภาพการเปลี่ยนแปลงของบริบทบนชายฝั่งและสิ่งแวดล้อมริมทะเล

ซึ่งทั้ง 2 แนวทางสื่อสารคนละรูปแบบคนละวิธีการและความหมาย โดยทางผู้วิจัยเลือกแบบที่ 2

การตั้งคำถามกับความสูง ทำไมต้องสูงขนาดนี้?

จากข้อมูลของระดับสายตามนุษย์และขอบเขตการมองเห็น มุมมองที่คนเรามองเห็นได้โดยไม่ต้องหันศีรษะ โดยสามารถมองแนวตั้ง (ขึ้น-ลง) ซึ่งมีมุมมองที่สะดวกสบายที่สุด โดยไม่ต้องก้มหรือเงยศีรษะ คือ มุมมองแนวตั้ง 27 องศา เหนือ/ใต้ระดับสายตา และมองลงข้างล่าง 40 องศา แต่หากมองโดยที่ไม่เจาะจง หรือการมองแบบไม่ต้องพยายามและยังคงมองเห็นได้ชัดเจน คือ มุมมองแนวตั้งเหนือและใต้ระดับสายตา 15 องศา (RISC, 2021) และโดยอ้างอิงจากความสูงเฉลี่ยของคนไทยอยู่ที่ 1.5 – 1.7 เมตร จึงได้กำหนดความสูงของผลงานอยู่ที่ 1.6 เมตร เพื่อให้อยู่ในมุมมองที่สามารถกรอกตามองขึ้นและลงได้อย่างสะดวก

ภาพที่ 92 ภาพแสดงการมองเห็นในแนวตั้ง มุมมองขึ้นและลง

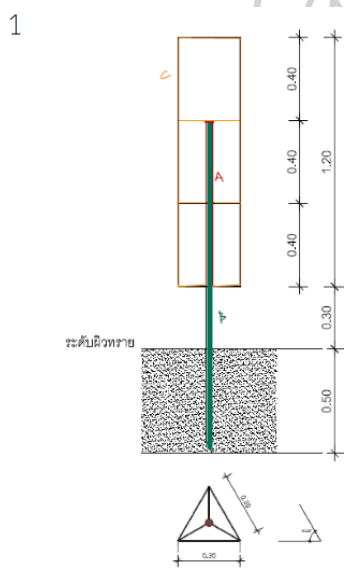
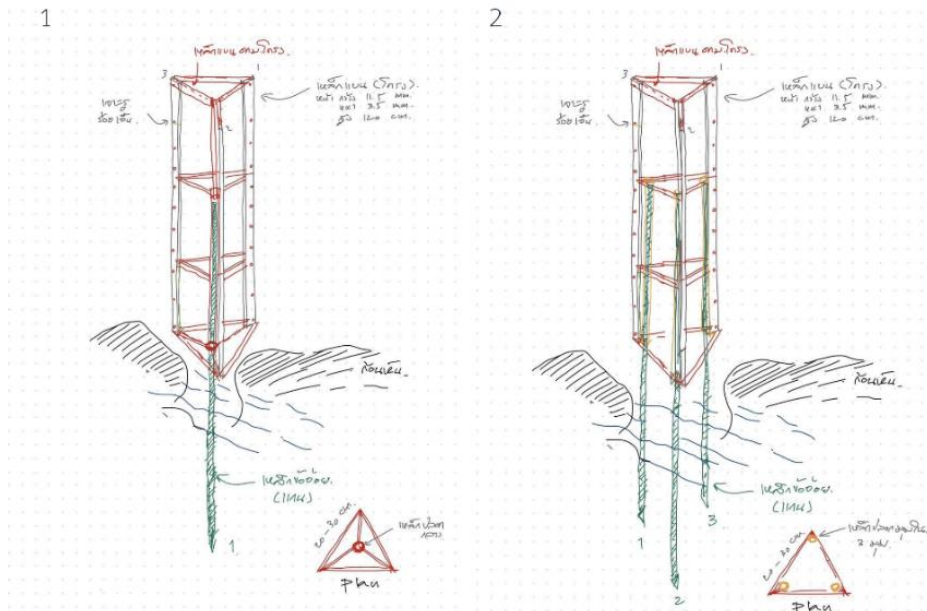
(ที่มา : บ้านและสวน, 2564)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจพื้นที่ชายหาดหัวหินในส่วนของพื้นที่จัดวางผลงานและได้ทำการวัดขนาดของพื้นที่และขนาดก้อนหิน ทำให้ได้ทราบถึงความสูงโดยประมาณจากพื้นที่ทรายของก้อนที่สูงที่สุดสูงประมาณ 1.2 เมตร ความสูงของก้อนหินส่วนใหญ่โดยเฉลี่ย ประมาณ 0.30 - 0.50 เมตร

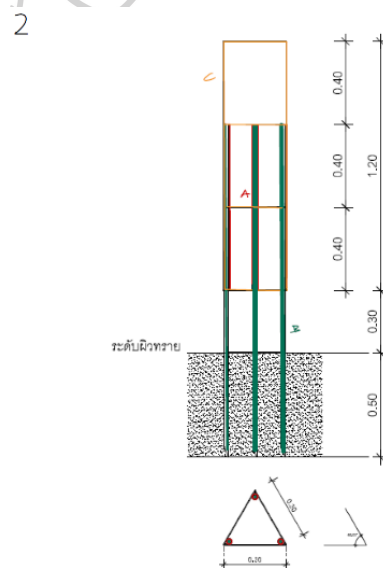
วิเคราะห์จากระดับน้ำขึ้น-น้ำลง โดยการรวบรวมข้อมูลระดับความสูงของน้ำทะเลในแต่ละช่วงเวลาที่ได้ทำการสำรวจพื้นที่ รวมถึงข้อมูลในช่วงวันที่กำหนดติดตั้งผลงานวันที่ 10 มิถุนายน 2566 และเวลาตั้งแต่เวลา 08.00 -18.00 น. จากข้อมูลของกรมอุทกศาสตร์และทางแอปพลิเคชัน Tide ความสูงของระดับน้ำทะเลประมาณ -0.50 ถึง 0.40 เมตร

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้สามารถออกแบบความสูงของผลงานได้โดยกำหนดให้สูง 1.6 เมตรจากผิวทราย และวิเคราะห์ในส่วนของความสูงของโครงเหล็กที่พื้นขึ้นมาจากทราย จากข้อมูลความสูงโดยเฉลี่ยของก้อนหินส่วนใหญ่ในบริเวณนั้นโดยเฉลี่ย ประมาณ 0.30 - 0.50 เมตร ทำให้โครงเหล็กสูงพื้นบริเวณผิวทรายขึ้นมาอยู่ที่ 0.3 ถึง 0.50 เมตร ซึ่งในส่วนนี้สามารถปรับให้เข้ากับหน้างานที่ติดตั้ง

ผลงานได้ เพื่อให้ได้ความสูงที่เหมาะสม สามารถติดตั้งงานได้และไม่ทำให้อ่อนหินในบริเวณนั้นเกิดความเสียหาย

- A ท่อแป๊บเหล็กกลม Ø 1" ผนังหนา 34 mm, หนา 1.6 mm, ยาว 80 cm, เชื่อมปิดหัว 1 ด้าน เป็นแกนกลางยึดกับโครงคานบน
- B แกนเหล็กข้ออ้อย DB 28 mm, ยาว 1.60 m, ตัดแหลม 1 ด้าน เพื่อดอกจันทวย
- C โครงเหล็กแบน หน้ากว้าง 11.5 mm, หนา 3.5 mm, สูง 1.20 m.

- A ท่อแป๊บเหล็กกลม Ø 3/4" ผนังหนา 27.2 mm, หนา 1.6 mm, ยาว 80 cm, เชื่อมปิดหัว 1 ด้าน เป็นแกนกลางยึดกับโครงคานบน
- B แกนเหล็กข้ออ้อย DB 20 mm, ยาว 1.60 m, ตัดแหลม 1 ด้าน เพื่อดอกจันทวย
- C โครงเหล็กแบน หน้ากว้าง 11.5 mm, หนา 3.5 mm, สูง 1.20 m.

ภาพที่ 93 ภาพเขียนแบบของโครงเหล็กเพื่อแสดงความสูงและวัสดุที่ใช้

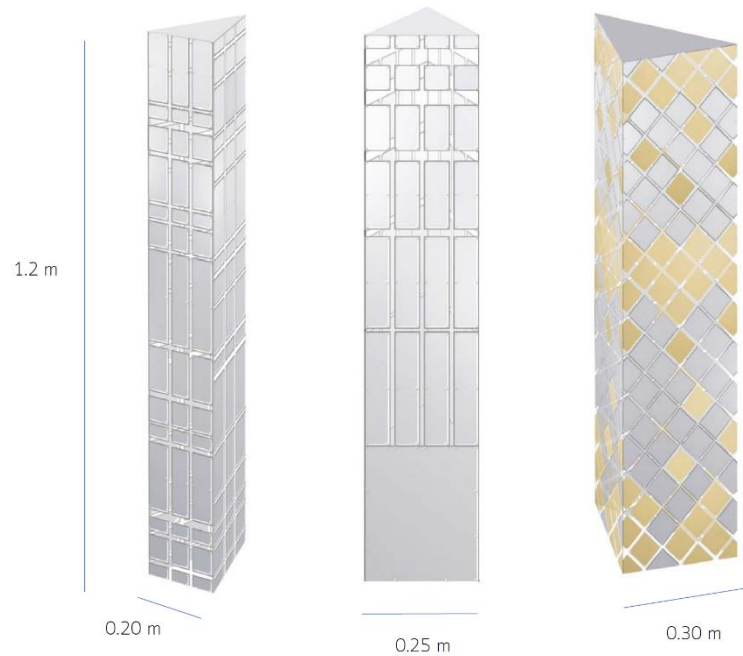
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 94 แสดงถึงวัสดุที่ใช้ในการทำโครงและระดับความสูงเทียบกับมนุษย์

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

การตั้งคำถามกับขนาดหน้ากว้างแต่ละด้าน ทำไมต้องมีหน้ากว้าง 3 ขนาด?

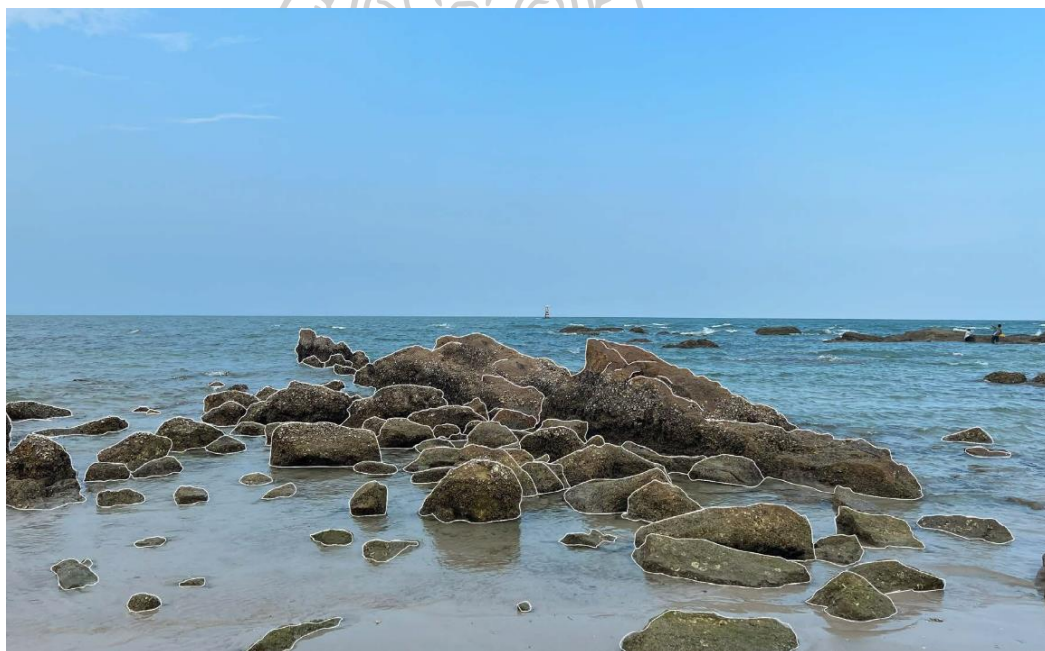

ภาพที่ 95 แสดงภาพของผลงาน หน้ากว้างที่ต่างกัน

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบผลงานให้มีหน้ากว้างหลายขนาด เพื่อสร้างความหลากหลายของการสร้างภาพสะท้อนทดแทนในภาพ โดยกำหนดให้มีขนาดของหน้ากว้างดังนี้ 0.20 เมตร, 0.25 เมตร และ 0.30 เมตร ทั้งปัจจัยทางกายภาพของพื้นที่ ด้วยระยะห่างของก้อนหินแต่ละก้อนที่แตกต่างกัน หากผลงานมีเพียงรูปแบบเดียวอาจจะทำให้จำกัดการติดตั้งผลงานได้เฉพาะบางพื้นที่เท่านั้น แต่ถ้าผลงานมีหลายขนาดทำให้มีความยืดหยุ่นในการติดตั้งได้มากขึ้น และปัจจัยด้านความงามทางสุนทรียศาสตร์ การออกแบบผลงานให้มีหน้ากว้างหลายขนาด ทำให้เกิดมิติของมุมมองที่แตกต่างกัน และทำให้ผลงานดูน่าสนใจมากขึ้น อีกทั้งรูปแบบของผลงานก็มีความหมายที่แตกต่างกันและมีการสื่อสารเฉพาะของตัวเอง

การตั้งคำถามกับจำนวน ทำไมต้อง 6 แห่ง?

ภาพที่ 96 แสดงพื้นที่ติดตั้งผลงาน

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ผู้วิจัยได้พิจารณาจากความเหมาะสมตามระยะที่ผลงานมาวางทดแทนภาพ โดยการทดลองร่างแบบของผลงานมาวางในแต่ละจุดบนพื้นที่ติดตั้งผลงาน โดยเริ่มจากจำนวน 4 – 9 แห่ง มีข้อสังเกตว่าจัดวางผลงานที่มีจำนวนน้อยเกินไป อาจจะไม่สามารถสื่อสารกับผู้ชมได้มากพอและจำนวนมากกว่า 6 แห่ง ทำให้ระยะการมองภาพนั้นถูกแย่งความสนใจกันเกินไปและดูกระจัดกระจาย

การตั้งคำถามกับการเปลี่ยนวัตถุให้กลายเป็นภาพ มีกระบวนการอย่างไร?

จากการที่ผู้วิจัยได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของพื้นที่ชายหาดหัวหิน จึงได้เลือกเป็นสถานที่ในการติดตั้งผลงาน ด้วยบรรยากาศที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ ทำให้เกิดแนวความคิดที่จะสร้างผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ ซึ่งสะท้อนถึงความงามและปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนชายหาดหัวหิน โดยไม่ให้เป็นวัตถุที่บดบังหรือเป็นสิ่งแปลกปลอมของพื้นที่ แต่เป็นแนวความคิดการออกแบบที่สร้างความกลมกลืน จากการสะท้อน การ blend ของขอบและช่องว่างระหว่างแผ่นที่เกิดจากลวดลายการจัดวางแผ่น การสลายภาพให้กลืนกับภาพพื้นหลัง (บริบท ท้องฟ้า) Anti-object การสลายวัตถุ ด้วยการเว้นว่างอากาศ

ภาพที่ 97 ภาพผลงานทดลอง

(ที่มา : พรรณีตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 98 แบบจำลองผลงาน

(ที่มา : พรรณีตร อุไรรัตน์, 2566)

3.6.5 การสร้างแรงบันดาลใจ

จากองค์ความรู้ไทยและบริบทแวดล้อมที่เฉพาะ (Inspiration)

รูปแบบของการออกแบบลวดลาย (Pattern)

- รูปแบบที่ 1 การออกแบบลวดลายการผสมผสาน (Random)

ผู้วิจัยได้แรงบันดาลใจการออกแบบลวดลายมาจากการที่ลงพื้นที่และสังเกตสิ่งที่ถูกน้ำทะเลพัดเข้าหาฝั่งพบเศษเปลือกหอยหลากหลายชนิด มีขนาดที่แตกต่างกันไป กระจัดกระจายอยู่หลายรูปแบบ จึงนำรูปแบบของการผสมผสานกันมาออกแบบแผ่นอะคริลิกให้มีขนาดที่แตกต่างกัน ออกแบบให้จัดเรียงสลับกันไป-มา ไม่มีรูปแบบตายตัว

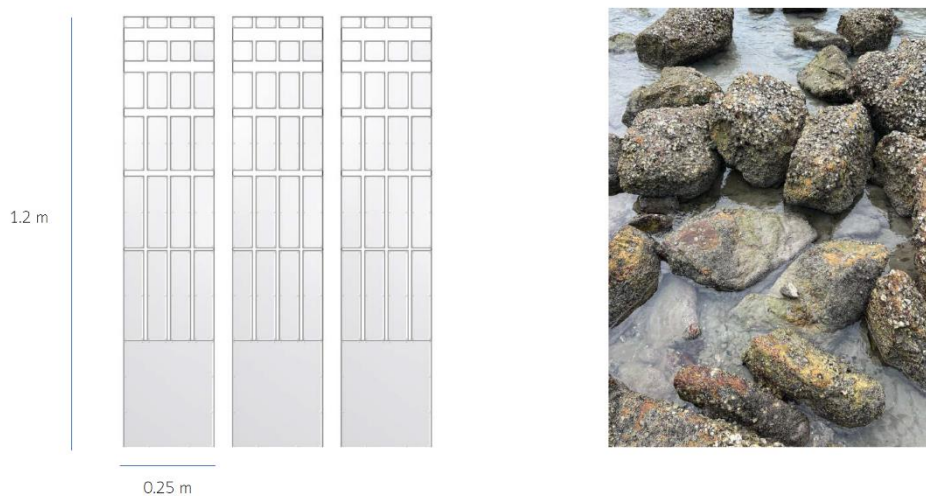
ภาพที่ 99 การออกแบบลวดลายการผสมผสาน (Random)

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

- รูปแบบที่ 2 การออกแบบลวดลายการเปลี่ยนแปลง (Fade)

แนวความคิดการออกแบบจากปริบทของพื้นที่ เต็มไปด้วยโขดหินที่กระจายอยู่มากมาย และระหว่างก้อนหินแต่ละก้อนมีช่องว่างให้น้ำได้ไหลผ่าน จึงออกแบบให้แผ่นที่อยู่ด้านล่างสุด มีขนาดใหญ่ และกว้างพอที่จะเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างก้อนหิน ช่องว่างและน้ำที่ไหลผ่านแผ่นกระจกส่องให้เห็นถึงความสวยงามที่ไม่สมบูรณ์แบบของก้อนหินแต่ละก้อนและการจัดเรียงที่ค่อยๆกระจายตัว ห่างกันออกไปทำให้สามารถมองเห็นบรรยากาศโดยรอบ แสดงถึงการกลืนหายไป ไม่จีรังของสรรพสิ่ง

2

ภาพที่ 100 การออกแบบลวดลายการเปลี่ยนแปลง (Fade)

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

- รูปแบบที่ 3 การออกแบบลวดลายความมงคล (Malai)

การค้นหาและการคิดสรรรูปแบบที่สร้างแรงบันดาลใจจากวัฒนธรรมไทย ลายมาลัย เป็นการใช้ลวดลาย รูปแบบจากวัฒนธรรม ความเชื่อ, การผูกแผ่นตามองค์ความรู้วัฒนธรรมชาวเล โดยการเลือกใช้แผ่นอะคริลิกกระจกและอะคริลิกสีทอง ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการแกะแผ่นทอง บริเวณหัวเรือของชาวประมง เพื่อเป็นการเคารพ บูชาแม่ย่านางเรือ

ภาพที่ 101 การออกแบบลวดลายความมงคล (Malai)

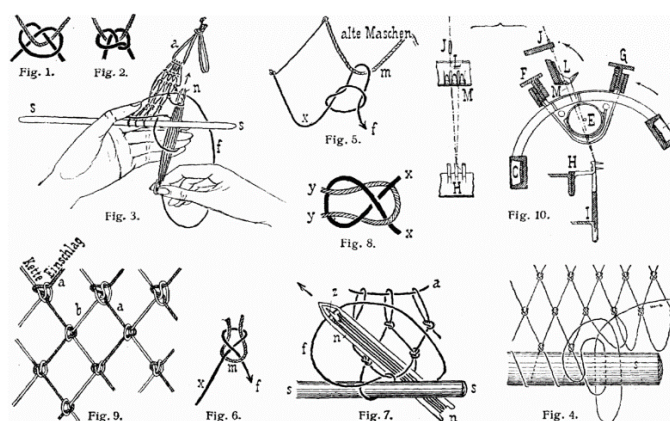
(ที่มา : พรรณีตร อุไรรัตน์, 2566)

การประยุกต์จากภูมิปัญญาชาวเล

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ พูดคุยและสัมภาษณ์กับชาวประมงพื้นบ้านที่หมู่บ้านชาวประมงหัวหิน ผลการศึกษาพบว่าเครื่องมือประมงที่พบมีทั้งประเภทลอบ โพงพาง และ อวน แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาของชาวประมงพื้นบ้าน ซึ่งมีความสัมพันธ์ สอดคล้องกับธรรมชาติของทะเล อีกทั้งปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อวิถีประมงพื้นบ้าน พบว่า ปัจจัยทางธรรมชาติ ได้แก่ ฤดูกาล น้ำขึ้น-น้ำลง กระแสลม คลื่นทะเล และสภาพอากาศ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยเดียวกันกับงานวิจัย เนื่องจากการจัดวางผลงานบริเวณชายหาดหัวหิน เป็นสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ จึงต้องมีการวางแผนเป็นอย่างดีและกระบวนการออกแบบที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ผู้วิจัยจึงนำการรายละเอียดเครื่องใช้ ส่วนของโครงอุปกรณ์ดักปลาและการผูกอวนมา วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ในกระบวนการออกแบบผลงาน

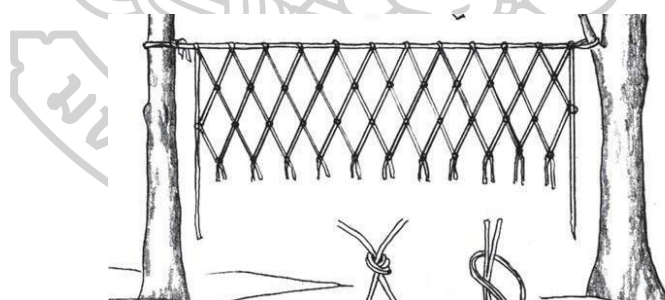
การประยุกต์รายละเอียดเครื่องใช้ของชาวเล โครงการปลูกอวน

การผูกอวน เรียก "สานอวน" หรือ "ถักตาอวน" ด้วยเข็มที่เรียก ชุนหรือกิม อวนเป็นเครื่องมือที่ชาวประมงนิยมใช้กันมาก มีหลากหลายชนิด แตกต่างกันไปตามการใช้งานทั้งแบบแนวตรงวางขวางทางสัตว์น้ำและแบบล้อมสัตว์น้ำ มีแบบอวนเอ็น และแบบอวนไนลอน ส่วนใหญ่นิยมใช้แบบอวนเอ็น ซึ่งมีทั้งแบบที่ทำการประมงบริเวณพื้นทะเลและแบบที่ทำการประมงบริเวณผิวน้ำ (KANYARAT, 2012)

ภาพที่ 102 วิธีการถักอวนของชาวประมง

(ที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/อวน>, 2566)

ภาพที่ 103 รูปแบบการถักอวนของชาวประมง

(ที่มา : <https://th.garynevillegasm.com>, 2566)

ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะและวิธีการผูกอวนของชาวประมงพื้นบ้าน และนำมาประยุกต์ใช้กับผลงาน โดยการใช้เอ็นไนล่อน ขนาด 0.4 และ 0.5 มาใช้ในการผูกเชื่อมแผ่นอะคริลิคแต่ละแผ่น รวมถึงรูปแบบของการผูกอวนการเว้นช่องว่างเพื่อให้น้ำได้ไหลผ่าน สามารถล่องลอยตามกระแสน้ำและลมได้

ลอบ

เป็นเครื่องมือใช้ดักปลาหรือกุ้งที่ว่ายทวนน้ำ ลอบทุกชนิดมีรูปร่างลักษณะเหมือนกัน คือ มีรูปทรงกระบอก ปากตัด ปลายตัดที่ปลายด้านบนงอนขึ้นเล็กน้อย โครงลอบทำจากวัสดุประเภทไม้ซี่ ทำจากไม้ไผ่เหลาเป็นเส้นเท่าๆ กัน กิ่งไม้ หรือเหล็กเส้น แล้วนำมาผูกติดกับโครงไม้รูปวงกลม เรียกปลอก แบ่งเป็นช่วง ตามความยาวระหว่างปลอกจะใช้เชือกมัดรัด ยึดซี่แต่ละซี่เพื่อจัดช่องระยะความห่างให้เท่ากัน และช่วยให้เกิดความแข็งแรง ที่มีลักษณะเป็นโครงรูปทรงต่าง ๆ เช่น รูปกล่องสี่เหลี่ยม หรือทรงกระบอกผ่าครึ่ง รูปทรงของลอบและความถี่ห่างของซี่ลอบจะต่างกันไปตามประเภทของปลาที่ต้องการดัก ผนังลอบทำจากอวนหรือลวดกรงไก่อหุ้มมีส่วนที่เรียกว่า งาม เป็นช่องทางเข้าของสัตว์น้ำ โดยอาจทำเป็นช่องรูปวงกลม รูปวงรี ช่องเปิดแนวตั้ง หรือช่องเปิดแนวนอน มีหลายแบบทั้งลอบนอน ลอบยืน และลอบตั้งแล้วแต่ชนิดของสัตว์น้ำ การวางลอบไปพื้นที่ท้องทะเล โดยปล่อยลอบเป็นใบเดี่ยว หรือปล่อยเป็นราวลอบก็ได้ โดยอาจใช้เหยื่อหรือไม่ใช้เหยื่อขึ้นอยู่กับประเภทของสัตว์น้ำเป้าหมาย โดยจะปล่อยให้สัตว์น้ำว่ายน้ำเข้าลอบ

ภาพที่ 104 รูปแบบของลอบดักปลา

(ที่มา : <https://www.sac.or.th/databases/traditional-objects>, 2566)

ผู้วิจัยได้สนใจเกี่ยวกับลักษณะของโครงสร้างของลอบ ที่มีการใช้งานในรูปแบบของการดักจับปลา ทำให้มีลักษณะนอนแอบนิ่งเพื่อรอคอยสัตว์น้ำที่หลงเข้ามาภายใน การที่อุปกรณ์ประมงสามารถอยู่นิ่งในน้ำได้เป็นเวลานาน เนื่องจากออกแบบให้มีลักษณะเป็นโครงมีความโปร่ง ไม่ต้านกระแสน้ำและลม ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้นำลักษณะที่เป็นโครงมาประยุกต์ใช้ในงานออกแบบ

3.7 ขั้นตอนและกระบวนการ

3.7.1 ขั้นตอนการเตรียมผลงาน

1. กระบวนการผลิตผลงาน ผู้วิจัยได้จากการสำรวจ การลงพื้นที่ การวิเคราะห์พื้นที่โดยการสร้างกระบวนการวิเคราะห์ที่ตั้ง (Site Analysis) อย่างละเอียดถี่ถ้วนในขอบเขตของการวิจัย ในการออกแบบ เพื่อให้ภาพที่ปรากฏขึ้นสะท้อนคุณค่าในการมองเห็นเรื่องราว วิถีชีวิต วิธีการท่องเที่ยวผ่านการรับรู้ การตีความจากงานศิลปะที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้สังเกตและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การทำให้วัตถุ (งานศิลปะ) กลายเป็นเสมือนภาพหนึ่งในหลากหลายภาพและมุมมองท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่กลืนเข้าหากันอย่างกลมกลืนไร้สิ่งแปลกปลอมทางทัศนวิสัย

2. ออกแบบผลงานจากกระบวนการออกแบบ ร่างแบบในกระดาษและผ่านการเขียนแบบโดยโปรแกรม AutoCAD ในส่วนของโครงสร้างและลวดลาย ส่งต่อให้ร้านเลเซอร์แผ่นอะคริลิก ด้วยวิธี Laser cut ตามแบบที่ได้เขียนไว้

3. ทำการออกแบบให้ชิ้นงานที่เข้าไปติดตั้งมีความยืดหยุ่นมากที่สุดทั้งในระบบของการแยกชิ้นประกอบและติดตั้ง ไม่ว่าจะเป็นโครงขาที่ต้องยึดลงบนพื้นที่ทรายด้วยความลึกในระดับที่สามารถสร้างความแข็งแรงรับคลื่นลม น้ำขึ้น-ลงของทะเลได้ ความมั่นคงของโครงสร้างฐาน โครงรับการติดตั้งแผ่นรับการสะท้อนภาพ

4. มีการทำงานร่วมกันของผู้วิจัยผู้คนในท้องที่ ช่างและสถาปนิกในท้องถิ่น เพื่อให้มองเห็นแนวทางในการทำงาน ข้อจำกัดในการทำงาน การขึ้นรูปโครง การออกแบบติดตั้งผลงาน การลงพื้นที่เพื่อวิเคราะห์ตำแหน่งที่สามารถเจาะยึดโครงสร้างฐานโดยไม่สร้างความเสียหายให้กับสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ

โดยได้ออกแบบโครงสร้างและกำหนดวัสดุที่ใช้ ดังนี้

- โครงเหล็กแบน หน้ากว้าง 11.5 มิลลิเมตร หนา 3.5 มิลลิเมตร เจาะรูขนาด 2 มิลลิเมตรทุก ๆ 10 เซนติเมตร เพื่อใช้ในการผูกเอ็นกับแผ่นอะคริลิก

- เหล็กข้ออ้อย DB 20 มิลลิเมตร ยาว 1.6 เมตร ขนาด 4 หุนและ 6 หุน ตัดแหลมหนึ่งด้านเพื่อต่อกลางทราย

- ท่อเหล็กกลม วงนอก 27.2 มิลลิเมตร หนา 1.6 เมตร ยาว 80 เมตร เชื่อมปิดหัวหนึ่งด้าน เป็นแกนยึดกับโครงด้านบน

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของผลงานเป็น 3 ขนาด คือ ความกว้าง 20 เซนติเมตร , 25 เซนติเมตร และ 30 เซนติเมตร ความสูงที่พ้นจากทรายอยู่ที่ 1.5 เมตร โดยแต่ละขนาดจะทำโครงเหล็กจำนวน 2 แห่ง

ดังนั้น ผลงานจัดแสดงจึงมีจำนวนโครงเหล็กทั้งหมด 6 แห่ง โดยนำแนวความคิดของ ลอบดักสัตว์น้ำ มาประยุกต์และออกแบบให้มีลักษณะเป็นโครงเหล็กที่มีความโปร่ง ไม่ต้านกระแสน้ำและลม อีกทั้งยังสามารถถอดประกอบได้ทุกแห่ง

ภาพที่ 105 โครงสร้างของผลงาน

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

5. เมื่อโครงสร้างของผลสร้างเสร็จแล้ว จึงนำไปพ่นสีเพื่อความเรียบร้อยและความสวยงาม อีกทั้งผลงานจะนำไปจัดวางบริเวณชายหาดจึงจำเป็นต้องมีการทาเคลือบผิวเพื่อกันสนิมและการผุกร่อน ผู้วิจัยได้เลือกเฉดสีเทา เพื่อให้มีความกลมกลืนกับพื้นผิวของแผ่นอะคริลิคและบริบทของสภาพแวดล้อม

ภาพที่ 106 โครงเหล็กที่ทาสีแล้ว

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

6. เตรียมอุปกรณ์ในการทำผลงาน

- แผ่นอะคริลิกที่เลเซอร์แล้ว และ โครงเหล็กขนาดต่าง ๆ
- เส้นเอ็นไนล่อน ขนาด 0.4 และ 0.5, เคเบิลไทร์
- กรรไกรและคัทเตอร์
- อุปกรณ์ guideline ขนาดต่าง ๆ ที่ตรงกับขนาดช่องว่างของการผูกเอ็น เพื่อให้มีระยะที่เท่ากัน
- ตลับเมตร
- เทปใส

ภาพที่ 107 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผลงาน

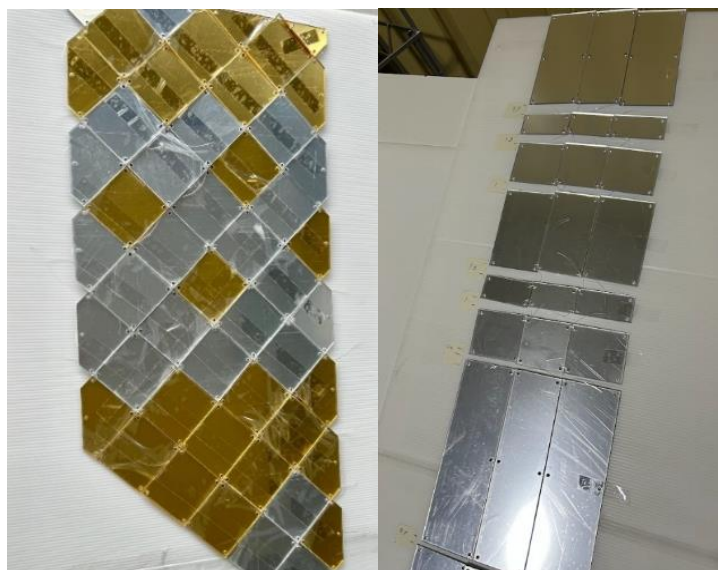
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

7. เมื่อได้แผ่นอะคริลิกที่เลเซอร์แล้ว นำมาจัดเรียงเป็นกลุ่ม ตามจำนวนและลวดลายที่ออกแบบไว้เพื่อให้สะดวกกับการทำงานและลวดลายที่ถูกต้อง

ภาพที่ 108 ขั้นตอนการจัดเรียงแผ่นอะคริลิก 1

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 110 ขั้นตอนการจัดเรียงแผ่นอะคริลิก 3
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

9. การใช้ภูมิปัญญาของการผูกยึดวัตถุเครื่องใช้ในการประมงเรือเล็กที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของคนดั้งเดิมในพื้นที่ มีการประยุกต์รายละเอียดเครื่องใช้ของชาวประมงพื้นบ้าน เกี่ยวกับรูปแบบของการผูกอวน เลือกใช้เอ็นขนาด 0.4 และ 0.5 สามารถผูกเป็นปมที่แน่นและให้ตัวได้

ภาพที่ 111 การนำการผูกอวนมาประยุกต์ใช้

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

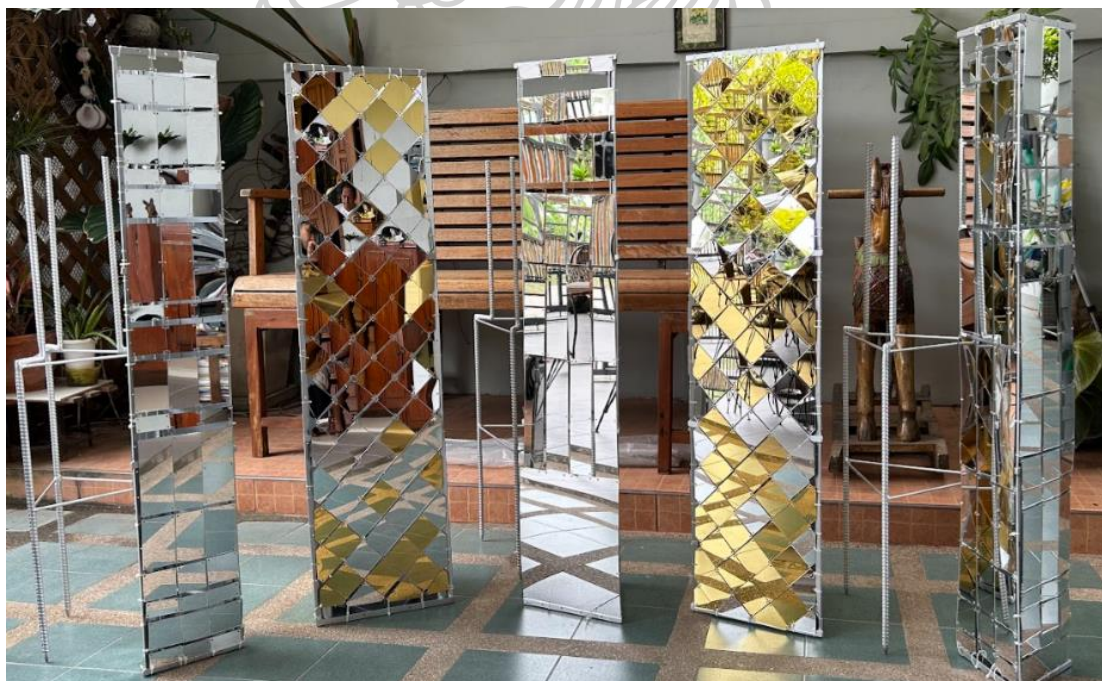
10. การผูกเอ็นกับแผ่นอะคริลิกแต่ละแผ่นนั้น จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ guideline จึงนำอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่อยู่รอบตัว ที่มีขนาดตามที่กำหนด มาคั่นในการผูกเอ็น เพื่อให้ระยะการผูกนั้นเท่ากันทุก ๆ แผ่น

ภาพที่ 112 เทคนิคการผูกเอ็นกับแผ่นอะคริลิก

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

11. เมื่อผูกเอ็นกับแผ่นอะคริลิกเสร็จแล้วทั้ง 3 หน้า นำไปติดตั้งกับโครงเหล็กตามขนาดที่ได้ออกแบบ

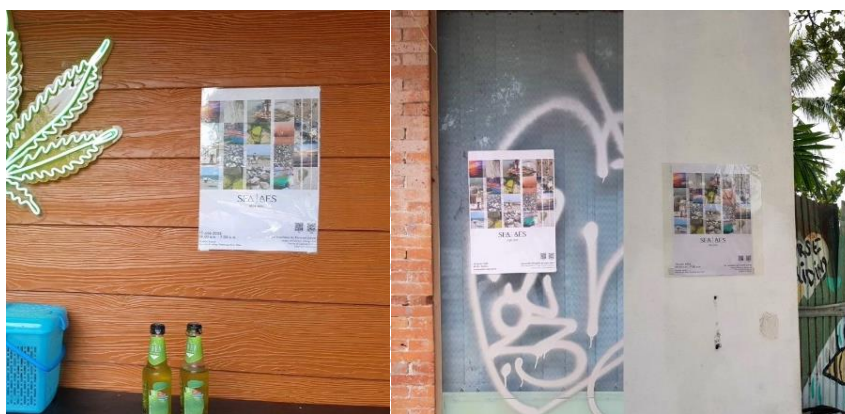

ภาพที่ 113 แผ่นอะคริลิกแต่ละหน้ามาติดตั้งบนโครงเหล็ก

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

3.7.2 ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ก่อนวันจัดแสดงผลงาน

- ออกแบบโปสเตอร์ ป้ายไวเนลและแผ่นพับ ที่แสดงรายละเอียดของวัน เวลา และสถานที่จัดแสดงผลงาน รวมถึงบรรยายลักษณะของนิทรรศการ ประเภทของผลงานที่จะจัดแสดงและข้อมูลของศิลปิน ทั้งในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยนำโปสเตอร์ติดไว้ตามสถานที่สาธารณะ (ได้รับอนุญาต) ได้แก่ บริเวณทางลงชายหาดหัวหิน ร้านอาหารและบอร์ดของทางเทศบาลหัวหิน เพื่อประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้คนในชุมชนและนักท่องเที่ยวได้ทราบ

ภาพที่ 114 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ติดตามสถานที่สาธารณะ

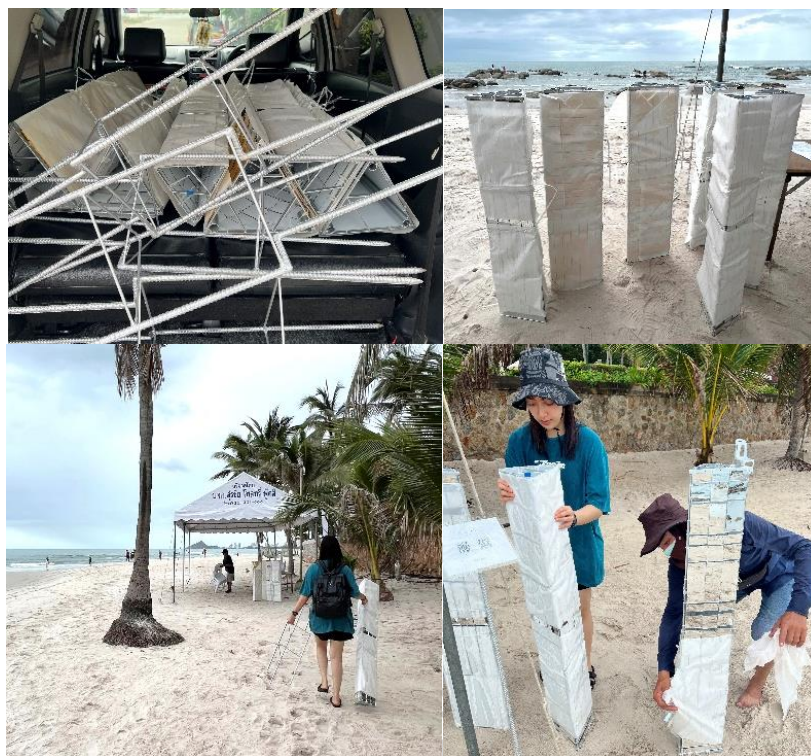
(ที่มา : พรรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

- การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ควบคู่กับการทำข้อมูลประกอบงาน QR CODE ที่มีข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และประสานงานกับประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่จัดแสดงผลงาน เช่น นักท่องเที่ยว โรงแรม ร้านค้า ร้านอาหารและคนเลี้ยงม้าบริเวณชายหาดหัวหิน

- นัดหมายการเตรียมการขนส่งผลงานกับช่างในพื้นที่และกำหนดเวลาการติดตั้งผลงาน
- ติดต่อทางเทศบาลเมืองหัวหิน เพื่อขอความอนุเคราะห์ยืมเต็นท์ และโต๊ะ เก้าอี้
- จัดเตรียมน้ำดื่มและของว่าง ให้แก่ผู้เยี่ยมชมงาน
- สั่งช่อดอกไม้ติดเสื้อสำหรับแขกผู้มีเกียรติ

3.7.3 ขั้นตอนการติดตั้งผลงานกับสถานที่จริง

- การจัดเก็บผลงานและห่อผลงานเพื่อขนย้ายไปจัดแสดง โดยเป็นผลงานที่สามารถถอดประกอบได้ และผลงานทุกชิ้นจะถูกห่อด้วยกระดาษ เพื่อลดอุบัติเหตุจากการจัดเก็บ ขนส่ง การยก หรือการกระแทก เนื่องจากการเข้าถึงจุดติดตั้งผลงาน ไม่สามารถนำรถยนต์เข้าได้โดยตรงมีระยะทางประมาณ 200 เมตร จำเป็นต้องยกและขนย้ายผลงานและอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง

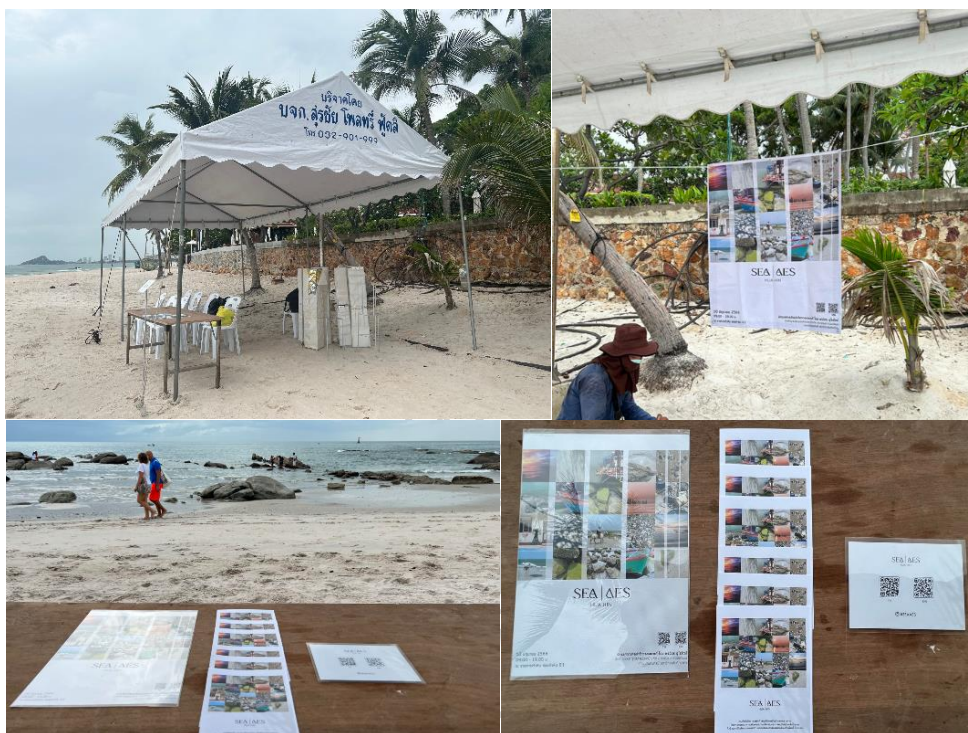

ภาพที่ 115 ขั้นตอนการขนย้ายและเตรียมผลงานก่อนติดตั้ง
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

- ตรวจสอบผลงานและเตรียมพื้นที่การจัดแสดงผลงาน

เนื่องจากจัดแสดงผลงานบริเวณชายหาดหัวหิน เป็นสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ ทั้งสภาพอากาศและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในวันจัดแสดง ได้แก่ น้ำขึ้น-น้ำลง ก้อนหินที่อยู่ใต้พื้นทราย เนื่องจากผู้วิจัยไม่ต้องการให้ผลงานส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติหรือให้มีผลน้อยที่สุด

- จัดเตรียมในส่วนของเต็นท์ และ โตะ แก้ว ติดตั้งป้ายไวน์ลและแผ่นพับให้ข้อมูล

ภาพที่ 116 ขั้นตอนการจัดเตรียมภายในเต็นท์

(ที่มา : พรรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

- ขั้นตอนการติดตั้งผลงาน เทคนิคและปัญหาที่พบ

ผู้วิจัยได้กำหนดวันติดตั้งผลงานวันที่ 10 มิถุนายน 2566 ช่วงเช้าเวลา 8.30 น. ซึ่งกำลังเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้พื้นที่ติดตั้งนั้นมีสภาพอากาศมีด ครึ้ม มีฝนตกหนักเป็นเวลาประมาณ 20 นาทีและทะเลมีน้ำขึ้นสูงประมาณ 0.6 – 0.7 เมตร ค่อยๆ ลดลงตามช่วงเวลา และเมื่อฝนหยุดตกแล้วระดับน้ำทะเลลดลงเหลือประมาณ 0.3 เมตร ผู้วิจัยจึงเข้าติดตั้งผลงานต่อได้

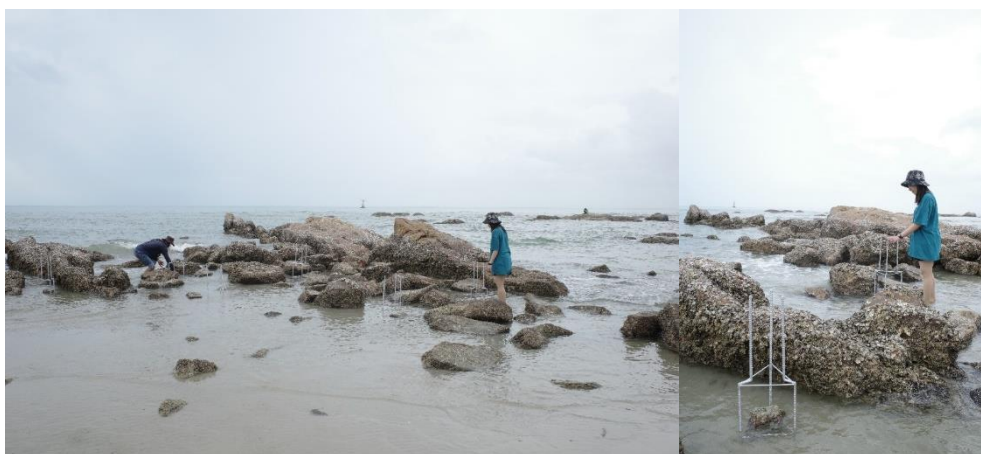
ภาพที่ 117 ภาพจุดติดตั้งผลงานเวลา 8.30 น. น้ำทะเลขึ้นสูงอยู่ที่ 0.6-0.7 เมตร
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 118 สภาพอากาศของจุดติดตั้งผลงานเวลา 8.30 น. ช่วงที่มีฝนตกหนัก
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

- ผู้วิจัยได้เข้าไปติดตั้งผลงานในช่วงที่ระดับน้ำอยู่ที่ 0.3 เมตร และได้ทำการเลือกจุดในการติดตั้งผลงานให้ใกล้เคียงกับภาพจำลองผลงานมากที่สุด โดยเลือกติดตั้งในบริเวณที่เป็นส่วนของหาดทรายเท่านั้น เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อก้อนหินในบริเวณนั้น

- หลังจากที่กำหนดจุดติดตั้งงานเรียบร้อยแล้ว นำส่วนที่เป็นโครงเหล็กตอกลงในทราย โดยให้ลงไปประมาณ 30 เซนติเมตร เพื่อให้โครงของผลงานยึดอยู่ในทรายได้อย่างมั่นคง และมีส่วนที่พื้นทรายขึ้นมา ประมาณ 30-40 เซนติเมตร เพื่อให้ผลงานไม่โดนก้อนหินรอบข้าง
- เมื่อนำโครงเหล็กติดตั้งแล้ว จึงยกในส่วนของแท่งผลงานแผ่นอะคริลิกแต่ละรูปแบบ มาวางประกอบ โดยได้มีการทำรอยบากบนโครงเหล็กไว้เพื่อให้ประกอบได้อย่างถูกต้อง

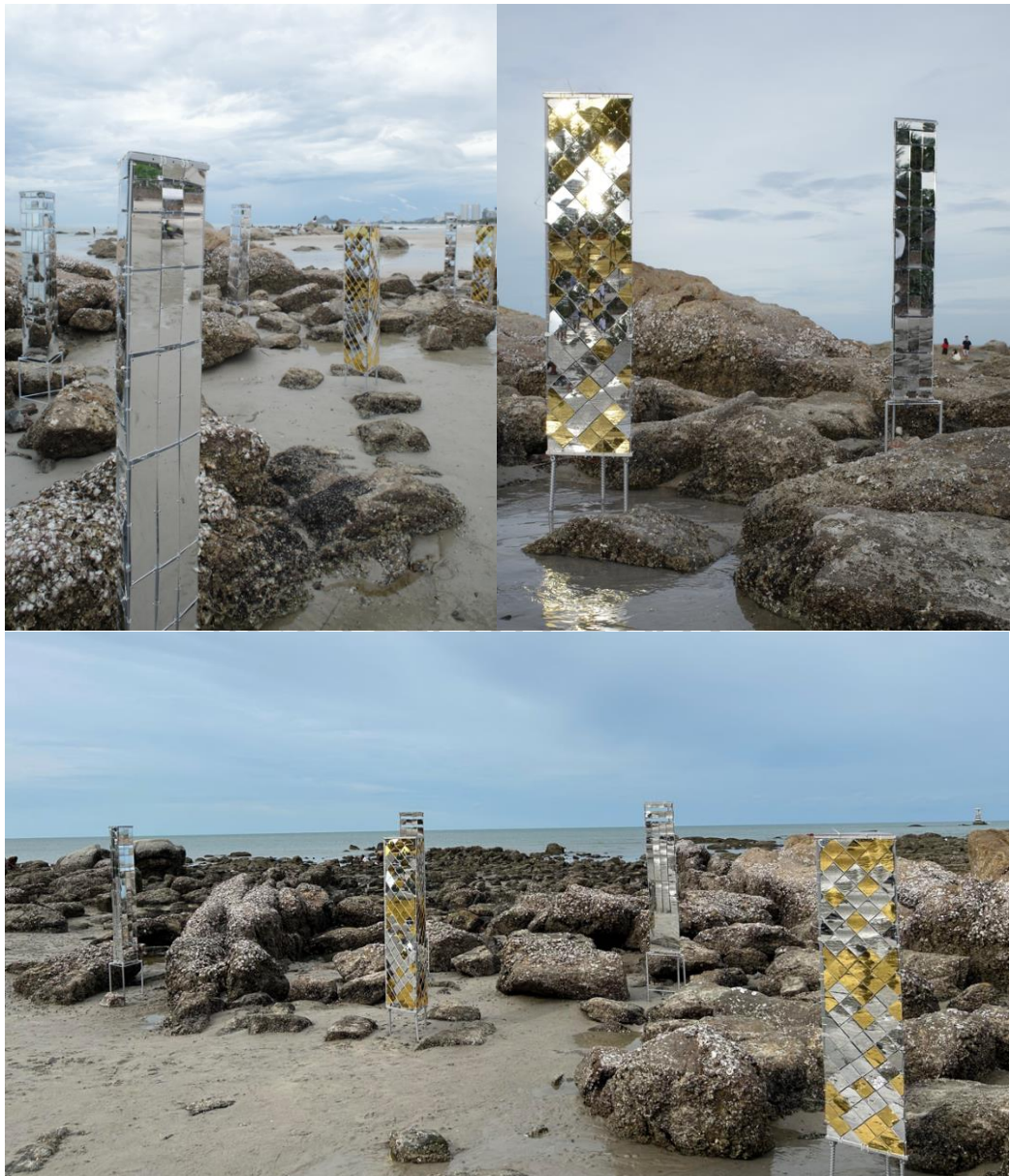

ภาพที่ 119 ขั้นตอนการกำหนดจุดติดตั้งผลงาน
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

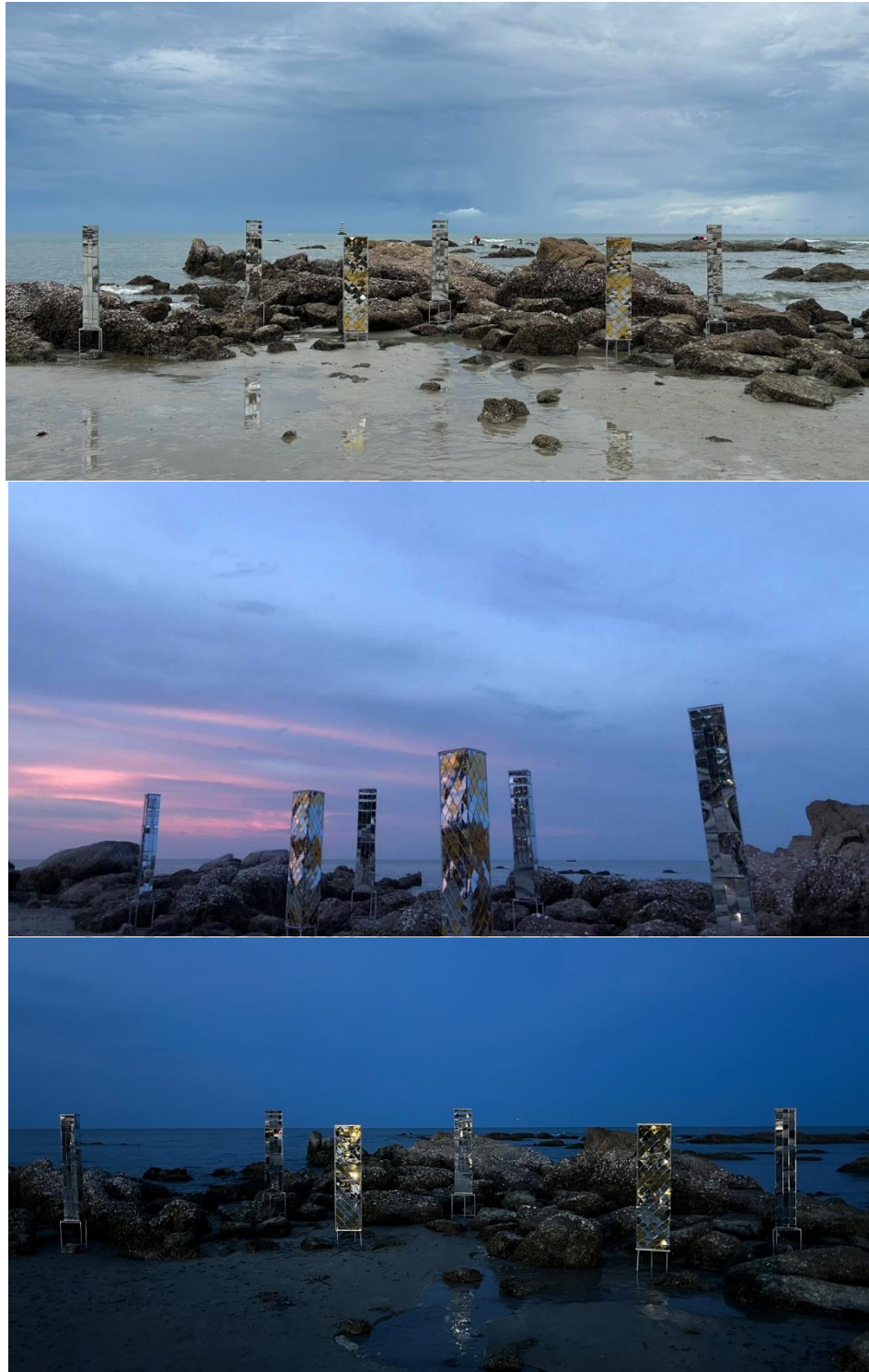

ภาพที่ 120 ขั้นตอนการติดตั้งผลงาน
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

- เมื่อติดตั้งผลงานเสร็จแล้ว ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะให้สภาพแวดล้อมโดยรอบจุดติดตั้งผลงาน ได้เป็นไปอย่างธรรมชาติ รวมถึงผู้คนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมตามปัจจัยที่เกิดขึ้นจริง เช่น กลุ่มคนที่มาเก็บหอยบริเวณโขดหิน และ สิ่งที่ถูกคลื่นพัดเขามาบนหาดทรายและโขดหิน

ภาพที่ 121 ภาพผลงานที่ติดตั้งเสร็จแล้ว 1
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 122 ภาพผลงานที่ติดตั้งเสร็จแล้ว 2
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัยและสรุปผล

งานวิจัยนี้เป็นการสร้างกระบวนการออกแบบงานศิลปะในรูปแบบของศิลปะจัดวางเฉพาะที่บริเวณชายหาดหัวหิน มีวัตถุประสงค์ในการตั้งคำถามและตีความงานศิลปะจัดวางถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวงานกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสามารถสร้างมุมมองใหม่ๆ ให้กับผู้มาเยือนชายหาดได้อย่างไรบ้าง ? เพื่อให้ผลงานเป็นตัวแทนภาพสะท้อนการเห็นความงามจากการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งซึ่งแสดงความไม่จริงยั่งยืนของการมีอยู่ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและเพื่อสำรวจความสัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้คน ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลที่นำมาใช้ออกแบบ โดยการสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูลจากสังเกตและการสัมภาษณ์ รวมถึงการนำผลงานติดตั้งบนพื้นที่จริง ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกผลและเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ และนำมาวิเคราะห์

โดยเรียบเรียงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.1 สรุปผลการทดลองหลังการติดตั้งผลงาน

4.1.1 การรับรู้ถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

- การมองเห็นและระยะภาพ
- การสะท้อนของภาพโดยตรงที่คาดเดาผลได้
- การสะท้อนของภาพไม่สามารถคาดเดาผลได้
- ภาพที่สร้างความต่อเนื่อง ในความไม่ต่อเนื่อง

4.1.2 สรุปผลการมีส่วนร่วมของผู้คนบริเวณชายหาดหัวหิน

4.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะติดตั้งเฉพาะที่

4.2 ผลงานออกแบบ Event : SEA AES (Hua Hin)

4.2.1 แนวคิดของชื่อ Event: SEA AES (Hua Hin)

4.2.2 การออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโปสเตอร์

4.2.3 สรุปผลการวิเคราะห์จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะติดตั้งเฉพาะที่

4.2.4 ผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่

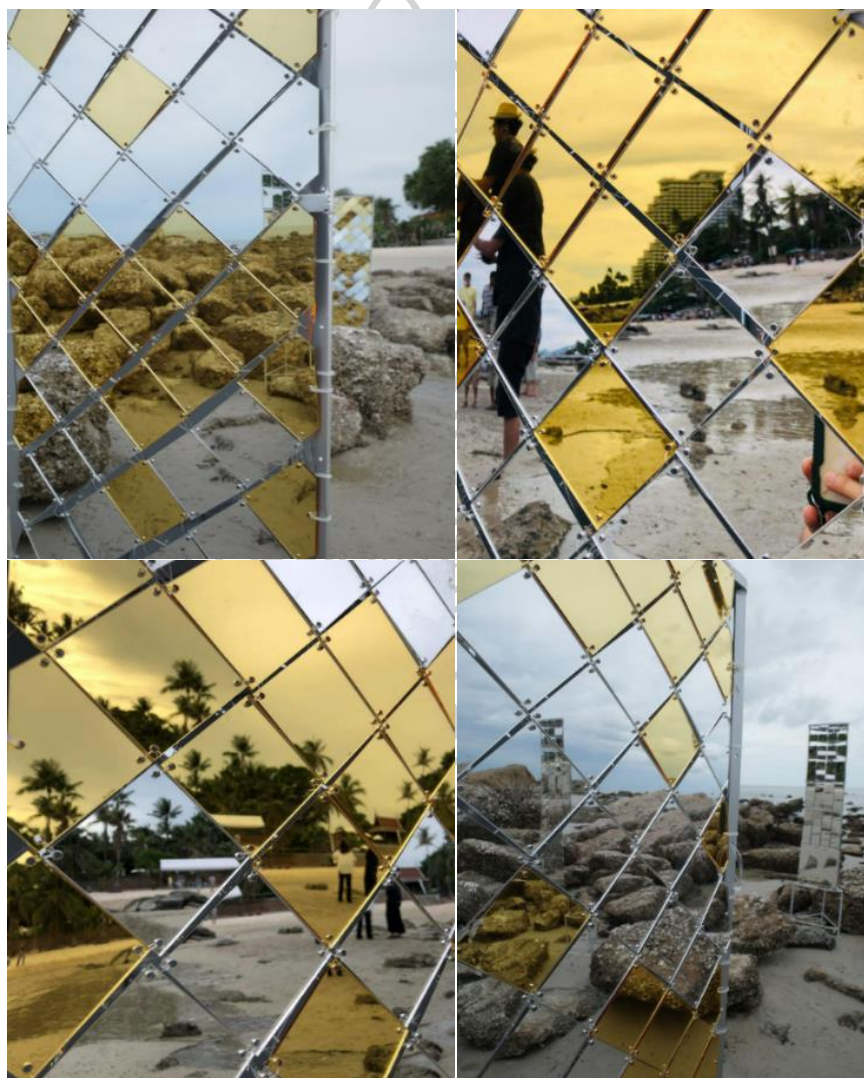
4.3 สรุปผลการดำเนินการวิจัย

4.1 สรุปการทดลองหลังการติดตั้งผลงาน

4.1.1 การรับรู้ถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

- การมองเห็นและระยะภาพ

ภาพระยะใกล้ การถ่ายภาพรายละเอียดของการสะท้อน การผูกเอ็น ลวดลายและเอฟเฟกต์ (effect) ที่เกิดขึ้น ภาพระยะใกล้ทำให้เห็นภาพที่สะท้อนได้อย่างตรงไปตรงมาและแผ่นอะคริลิกสีเงินรองรับการสะท้อนสีสนของท้องฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลาได้เป็นอย่างดี และรูปแบบ “Malai” ที่มีแผ่นอะคริลิกสีทองทำให้ได้เห็นสีสนของบรรยากาศโดยรอบในมุมมองที่ต่างไปจากเดิม

ภาพที่ 123 ภาพระยะใกล้ของผลงาน รูปแบบ “Malai”

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 124 ภาพระยะใกล้ของผลงาน รูปแบบ “Random”
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 125 ภาพระยะใกล้ของผลงาน รูปแบบ “Fade”
 (ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

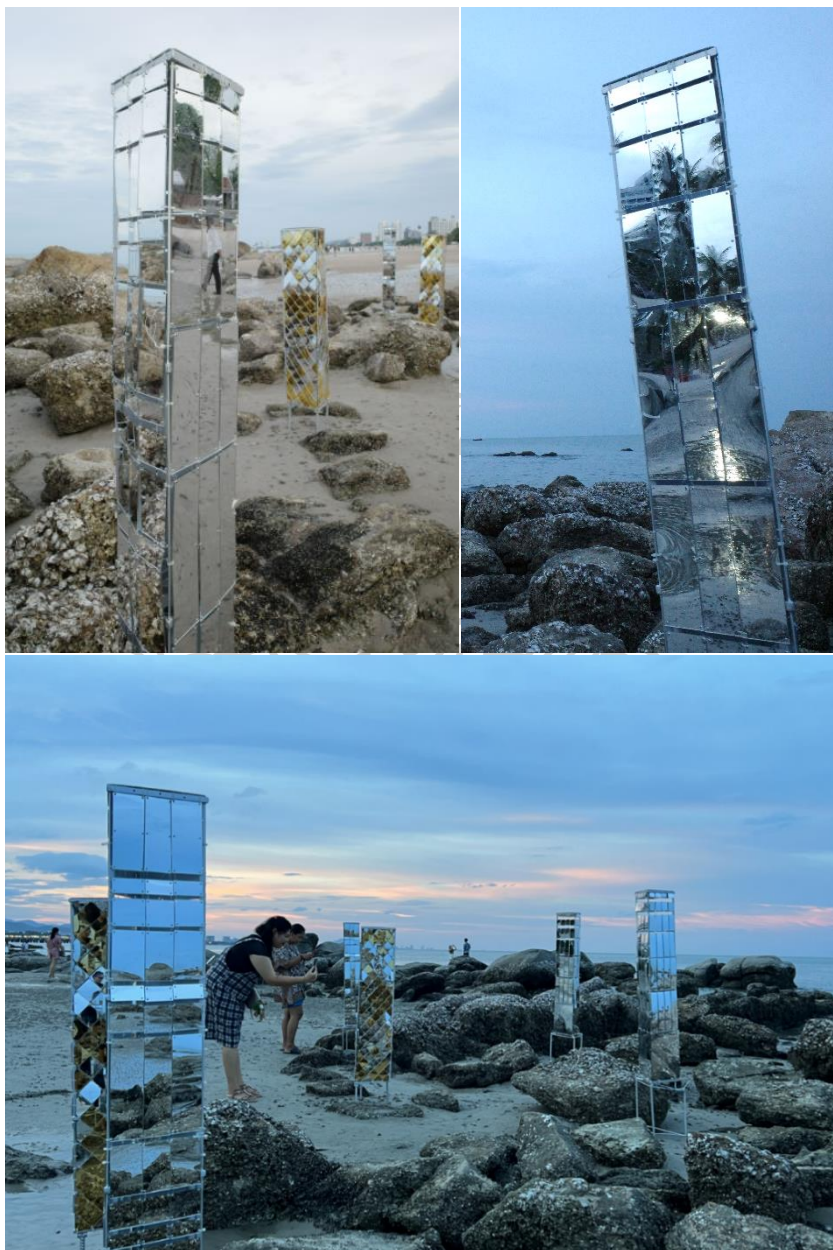
ภาพระยะกลาง เป็นการถ่ายภาพสะท้อนของผลงานกับบริบทรอบข้าง เช่น ก้อนหิน ท้องฟ้า หาดทราย ผู้คน สร้างภาพที่ต่อเนื่อง ภาพลวงตา มุมมองรูปแบบอื่น ๆ เป็นต้น จะเห็นว่า ตำแหน่งที่จัดวางมีผลกับการมองเห็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่จัดแสดงงาน เพราะจัดวาง สลับเยื้องกัน

อะคริลิคสีทองของ “Malai” ทำงานกับแสงประดิษฐ์ได้มากกว่าสีเงิน ช่วงที่น้ำขึ้นจะเห็น การสะท้อนบนผิวน้ำได้ชัดเจนมากที่สุดและช่วงค่ำ สีทองของมาลัยทำงานกับแสงประดิษฐ์ได้มากกว่า

ภาพที่ 126 ภาพระยะกลางของผลงาน รูปแบบ “Malai”
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

รูปแบบ “Random” เมื่อมองในระยะกลางจะเห็นภาพปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบริเวณจัดแสดง มีการผสมผสานกันทั้งภาพขนาดเล็กและใหญ่ เนื่องจากออกแบบให้แผ่นอะคริลิกมีขนาดที่แตกต่างกัน วางสลับกันโดยไม่มีแบบแผน ทำให้รอยต่อของแต่ละต่อเนื่องกันน้อยกว่ารูปแบบอื่นแต่จะเห็นทั้งภาพบรรยากาศจริงและภาพที่มีมิติลวงตา

ภาพที่ 127 ภาพระยะกลางของผลงาน รูปแบบ “Random”

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

รูปแบบ “Fade” ออกแบบให้มีระยะช่องว่างที่ไม่เท่ากัน โดยไล่ตั้งแต่ระยะช่องว่างที่ด้านล่างแคบและกว้างขึ้นในด้านบน ทำให้ภาพสะท้อนที่เกิดขึ้นค่อย ๆ กลืนหายไปกับภาพบรรยากาศโดยรอบ เมื่อมองกระจกแผ่นใหญ่ด้านล่างจะให้ภาพที่ต่อเนื่องกับสภาพแวดล้อมและสะท้อนผลงานรูปแบบอื่นได้

ภาพที่ 128 ภาพระยะกลางของผลงาน รูปแบบ “Fade”

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพระยะไกล

ภาพถ่ายจากโดรน เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ในมุมมองกว้างและภาพรวมของผลงานกับบริบทสิ่งแวดล้อม จากแนวคิดการเปลี่ยนวัตถุให้กลายเป็นภาพ ทำให้ผลงานกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อม

ภาพที่ 129 ภาพถ่ายจากโดรน บริเวณจุดติดตั้งผลงาน

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

- การสะท้อนของภาพโดยตรงที่คาดเดาผลได้

ผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกภาพของผลงานที่ได้จัดแสดงบริเวณชายหาดหัวหิน มุมมองที่แตกต่างกันและในแต่ละช่วงเวลาพบว่า ภาพสะท้อนที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนและคาดเดาได้ ส่วนใหญ่เกิดจากการที่แผ่นอะคริลิกและวัตถุที่สะท้อนอยู่ในระนาบที่ตรงกัน มีการบิดหรือเอียงน้อย จึงทำให้เห็นถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นโดยรอบบริเวณผลงาน ภาพของสีท้องฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไป ภาพของน้ำทะเลที่ซัดเข้าหาฝั่ง รวมถึงความเป็นธรรมชาติของพื้นที่ พบเห็นผู้คนมาเก็บหอยบริเวณชายหาด

ภาพที่ 130 ภาพการสะท้อนของภาพโดยตรงที่คาดเดาผลได้

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

- การสะท้อนของภาพไม่สามารถคาดเดาผลได้

ผู้วิจัยสังเกตและได้ทำการบันทึกภาพผลงาน มุมมองที่แตกต่างกันและในแต่ละช่วงเวลา พบว่ามีรูปแบบของการสะท้อนที่ไม่สามารถคาดเดาได้ ผลงานสามารถสะท้อนซึ่งกันและกันได้ หรือ การมองเห็นจำนวนของวัตถุที่สะท้อนเพิ่มขึ้นมาจากความเป็นจริงได้อีกด้วย ภาพที่เห็นถึงก้อนหินที่เรียงรายกันไม่รู้จบภาพที่เห็นท้องฟ้าและน้ำทะเลกลายเป็นภาพเดียวกัน ภาพเหล่านี้สามารถเกิดได้จากมุมมองการมองเห็นและการเคลื่อนไหวของแผ่นอะคริลิก ทำให้เกิดภาพสะท้อนที่มีความซ้อนทับกันและมีมิติ

ภาพที่ 131 ภาพการสะท้อนของภาพไม่สามารถคาดเดาผลได้

(ที่มา : พรรณีตร อุไรรัตน์, 2566)

- ภาพที่สร้างความต่อเนื่อง ในความไม่ต่อเนื่อง

ผู้วิจัยพบว่าภาพสะท้อนที่เกิดขึ้นบนผลงานในรูปแบบของ ภาพที่สร้างความต่อเนื่อง ในความไม่ต่อเนื่อง ทำให้ภาพบางภาพที่เกิดขึ้นดูมีความต่อเนื่องกันกับบริบทโดยรอบโดยบังเอิญ ยกตัวอย่าง เช่น

ภาพสะท้อนของก้อนหินที่อยู่ด้านหน้าของผลงาน ดูมีความต่อเนื่องกันกับก้อนหินที่อยู่รอบข้างของผลงาน ซึ่งในความเป็นจริงนั้นเป็นก้อนหินคนละก้อนและอยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน เกิดจากบริบทของพื้นที่จัดวางผลงานที่มีสภาพแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์ คือ ก้อนหินที่เรียงรายกันเป็นจำนวนมาก จึงเกิดภาพที่สะท้อนต่อเนื่องกัน

ภาพของน้ำทะเลและท้องฟ้าที่ต่อเนื่องกันไม่รู้จบและไม่สามารถแยกออกกว่าคือท้องฟ้าหรือน้ำทะเลภาพสะท้อนของคลื่นทะเลที่ซัดเข้ามาจากอีกฝั่งทั้งที่ในบริเวณที่ยืนมองผลงานเป็นเพียงพื้นทรายและโขดหิน ทำให้ภาพในบริเวณนั้นดูเหมือนน้ำขึ้น

ภาพที่ 132 ภาพที่สร้างความต่อเนื่อง ในความไม่ต่อเนื่อง

(ที่มา : พรรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

- ภาพเคลื่อนไหว

ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกภาพเคลื่อนไหวในแต่ละช่วงเวลา ในรูปแบบของวิดีโอ รูปแบบธรรมดาและวิดีโอไทม์แลปส์ (Time-lapse) เพื่อให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมของสถานที่จัดวาง

ภาพของปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง สีของท้องฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไป การเคลื่อนไหวของต้นไม้ที่เกิดจากแรงลมในบริเวณรอบผลงาน รวมถึงขั้นตอนการจัดเตรียมพื้นที่ ติดตั้งผลงานและรวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้คนกับผลงาน

ภาพที่ 133 ภาพวิดีโอไทม์แลปส์ (Time-lapse) แสดงขั้นตอนการติดตั้งผลงาน

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

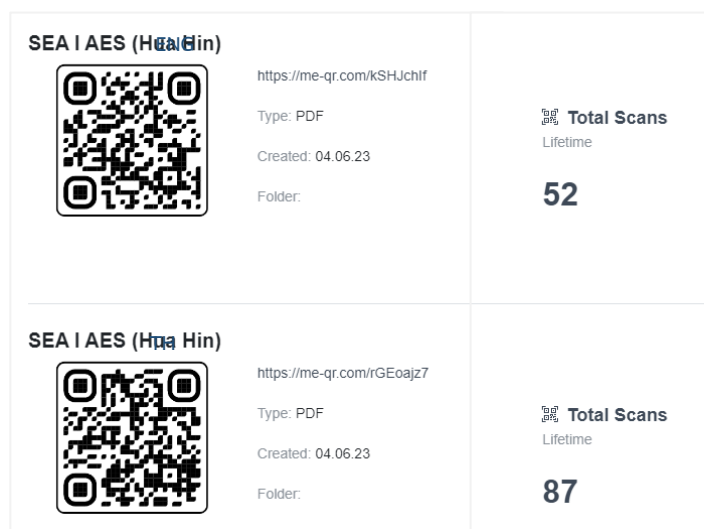

ภาพที่ 134 ภาพวิดีโอไทม์แลปส์ (Time-lapse) แสดงการพลวัติกรรมของผู้ชมผลงาน

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

4.1.2 สรุปผลการมีส่วนร่วมของผู้คนบริเวณชายหาดหัวหิน

ผลการสแกน QR CODE จากสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโปสเตอร์ ช่องทางโซเชียลมีเดีย และบริเวณด้านหน้าจุดติดตั้งผลงาน เพื่อให้ข้อมูลและคำอธิบายมากขึ้น โดยมีการจัดทำในรูปแบบของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พบว่า QR code ภาษาไทยมีผู้สแกน 87 คน และภาษาอังกฤษมีผู้สแกน 52 คน สรุป จำนวนของผู้ที่สแกนทั้งหมด 139 คน และในวันที่จัดแสดงผลงานวันที่ 10 มิถุนายน 2566 ช่วงเวลาที่ได้รับความสนใจมากที่สุดคือ ช่วงเย็น เวลา 17.00 - 18.00 น.

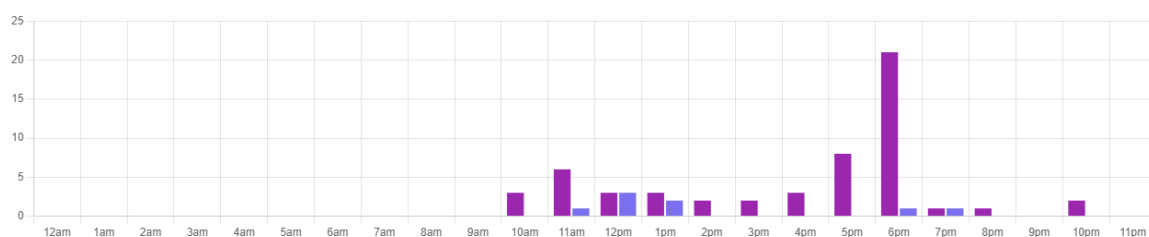

ภาพที่ 135 ข้อมูลสถิติของผู้ที่สแกน QR CODE

(ที่มา : ข้อมูลจาก ME-QR 2566)

Scans By Daytime

Distribution of scans by time of day

ภาพที่ 136 ข้อมูลสถิติของผู้ที่สแกน QR CODE ในแต่ละช่วงเวลา

(ที่มา : ข้อมูลจาก ME-QR, 2566)

4.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะติดตั้งเฉพาะที่

ผลตอบรับในสื่อและโซเชียลมีเดีย

จากการที่ผู้วิจัยได้ติดต่อขอใช้สถานที่จัดวางผลงานกับทางเทศบาลเมืองหัวหิน นายกเทศมนตรีได้มีความสนใจเกี่ยวกับการจัดแสดงผลงานและได้ร่วมชมผลงานในวันที่ 10 มิถุนายน 2566 มีการพูดคุยถึงแนวคิดและให้ความคิดเห็นว่าการจัดแสดงผลงานศิลปะบริเวณชายหาดหัวหิน ในรูปแบบนี้มีความแปลกใหม่อีกทั้งยังไม่เคยมีการจัดแสดงผลงานศิลปะบริเวณนี้ ซึ่งเป็นจุดท่องเที่ยวที่เอกลักษณ์และได้รับความนิยมเป็นอย่างมากของอำเภอหัวหิน ทำให้มีการมองเห็นที่แตกต่างออกไป รวมถึงช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวและได้เสนอว่าควรมานำมาจัดแสดงในช่วง High season อีกด้วย

เพจ Facebook ของเทศบาลเมืองหัวหิน

เทศบาลเมืองหัวหิน ได้เพิ่มรูปภาพใหม่ 11 ภาพลงในอัลบั้ม: **ข่าวกิจกรรมเดือน มิถุนายน** ... 2566
6 วัน · 🌐

#ร่วมเป็นเกียรติงานศิลปะ SEA | AES HUA HIN
10 มิ.ย. 66 นายพร วุฒิกุล นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน ร่วมเป็นเกียรติในงานศิลปะ SEA | AES HUA HIN ซึ่งออกแบบและสร้างสรรค์โดย นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์ นักศึกษาลัทธิศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาศิลปะการออกแบบ คณะนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ ชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61 อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

โอกาสนี้ นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน ได้ร่วมชมผลงาน พร้อมสอบถามข้อมูลการจัดแสดงผลงานและกล่าวชื่นชมแนวคิด การจัดแสดงผลศิลปะบนชายหาดบริเวณทะเลหัวหิน โดยตั้งงานศิลปะผสมผสานบนหาดสลับกับก้อนหินน้อยใหญ่ มีความแปลกใหม่ และตีแนวคิดไม่เหมือนใคร โอกาสนี้ยังได้ร่วมบันทึกภาพความสวยงามของงานศิลปะชุดดังกล่าว ซึ่งจะจัดแสดงจนถึงช่วงค่ำวันนั้นเวลาประมาณ 19.00 น. นักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถชมชมงานศิลปะดังกล่าวได้ฟรี

ทั้งนี้ นางสาวพรฉัตร ได้อธิบายความหมายของงานศิลปะ SEA | AES HUA HIN ไว้ว่า งานศิลปะจัดวางเฉพาะที่แสดงถึงการรับรู้ทะเลและชายหาดโดยถ่ายทอดแนวความคิดการสะท้อนไป-กลับของภาพปริศมตั้งคลื่นในทะเล ทั้งยังบอกเป็นนัยยะของการจัดวางตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปโดยรอบ

การศึกษาร่วมกันที่กระบวนการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางสุนทรียศาสตร์หรือจิตวิทยาหาดหัวหินผ่านศิลปะจัดวางเฉพาะที่ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการตั้งคำถามและตีความงานศิลปะจัดวางตั้งสัมพันธ์ระหว่างตัวงานกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสามารถสร้างมุมมองใหม่ๆ ให้กับผู้มาเยือนเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสำรวจความสัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม วิธีการวิจัยที่ใช้สถานที่ชายหาดหัวหินเป็นกรณีศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าการสังเกต การสัมภาษณ์ผู้มาเยี่ยมชมชายหาด การศึกษาวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบทางศิลปะของงานจัดวางเฉพาะที่ เช่น พื้นผิว สีเส้นและรูปทรงที่สะท้อนโดยมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

สรุปการศึกษา โครงการวิจัย ออกแบบสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนี้เป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอมุมมองที่แตกต่างออกไป ทั้งภาพและนัยยะที่เกี่ยวกับการตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานศิลปะ การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและผู้คน ทั้งยังช่วยยกระดับเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและกระตุ้นวิสาหกิจชุมชนโดยผลการวิจัยและกรออกแบบจะเป็นประโยชน์กับผู้มาเยี่ยมชม นักท่องเที่ยว ผู้ชมงานศิลปะ และบุคคลที่ต้องการทำความเข้าใจจุดดีระหว่างศิลปะกับการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ

👍 96 คน · 🗨️ 6 ครั้ง

ภาพที่ 137 เพจ Facebook ของเทศบาลเมืองหัวหิน

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

เพจ Facebook ของนายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน

นพพร วุฒิกุล
10 มิถุนายน เวลา 14:39 น. · 🌐

ร่วมเป็นเกียรติในงานศิลปะ SEA | AES HUA HIN ซึ่งออกแบบและสร้างสรรค์โดย นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์ นักศึกษาลัทธิศิลปกรรมมหาบัณฑิต สาขาศิลปะการออกแบบ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ ชายหาดหัวหิน ชอยหัวหิน 61 อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

โอกาสนี้ ผลได้ร่วมชมผลงาน พร้อมสอบถามข้อมูลการจัดแสดงผลงานและกล่าวชื่นชมแนวคิด การจัดแสดงศิลปะบนชายหาดริมทะเลหัวหิน โดยตั้งงานศิลปะผสมผสานบนหาดสลับกับก้อนหินน้อยใหญ่ มีความแปลกใหม่ และมีแนวคิดไม่เหมือนใคร โอกาสนี้ยังได้ร่วมกันศึกษาทัศนียภาพความสวยงามของงานศิลปะขุดกลาว ซึ่งจะจัดแสดงจนถึงช่วงค่ำวันนี้เวลาประมาณ 19.00 น. นักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถชมงานศิลปะดังกล่าวได้ฟรี

ทั้งนี้ นางสาวพรฉัตร ได้อธิบายความหมายของงานศิลปะ SEA | AES HUA HIN ไว้ว่า งานศิลปะจัดวางเฉพาะที่แสดงถึงการรับรู้ทะเลและชายหาดโดยถ่ายทอดแนวความคิดการสะท้อนไป-กลับของภาพเปรียบดังคลื่นในทะเล ทั้งยังบอกเป็นนัยยะของการจัดวางตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปโดยรอบ

การศึกษามุ่งเน้นที่กระบวนการสำรวจการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางสุนทรียศาสตร์บริเวณชายหาดหัวหินผ่านศิลปะจัดวางเฉพาะที่ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการตั้งคำถามและตีความงานศิลปะจัดวางที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวงานกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสามารถสร้างมุมมองใหม่ๆ ให้กับผู้มาเยี่ยมชมเที่ยวชมชายหาดได้อย่างไรบ้าง? และเพื่อเป็นสื่อกลางของการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งเพื่อแสดงความไม่จีรังของการดำรงอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสำรวจความสัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม วิธีการวิจัยโดยใช้สถานที่ชายหาดหัวหินเป็นกรณีศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าการสังเกต การสัมภาษณ์ผู้มาเยี่ยมชมชายหาด การศึกษาวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบทางศิลปะของงานจัดวางเฉพาะที่ เช่น พื้นผิว สีเส้นและรูปทรงที่สะท้อนโดยมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

สรุปว่าการศึกษา โครงการวิจัย ออกแบบสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนี้เป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอมุมมองที่แตกต่างออกไป ทั้งภาพและนัยยะที่เกี่ยวกับการตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานศิลปะ การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและผู้คน ทั้งยังช่วยยกระดับเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมโดยผลการวิจัยและกรออกแบบนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้มาเยี่ยมชม นักท่องเที่ยว ผู้ชมงานศิลปะ และบุคคลที่ต้องการทำความเข้าใจจุดตัดระหว่างศิลปะกับการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ

👍❤️ 450

ความคิดเห็น 33 รายการ แชร์ 12 ครั้ง

ภาพที่ 138 เพจ Facebook ของนายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หัวหินสาร ฉบับที่ 1989 วันศุกร์ที่ 16 มิถุนายน 2566

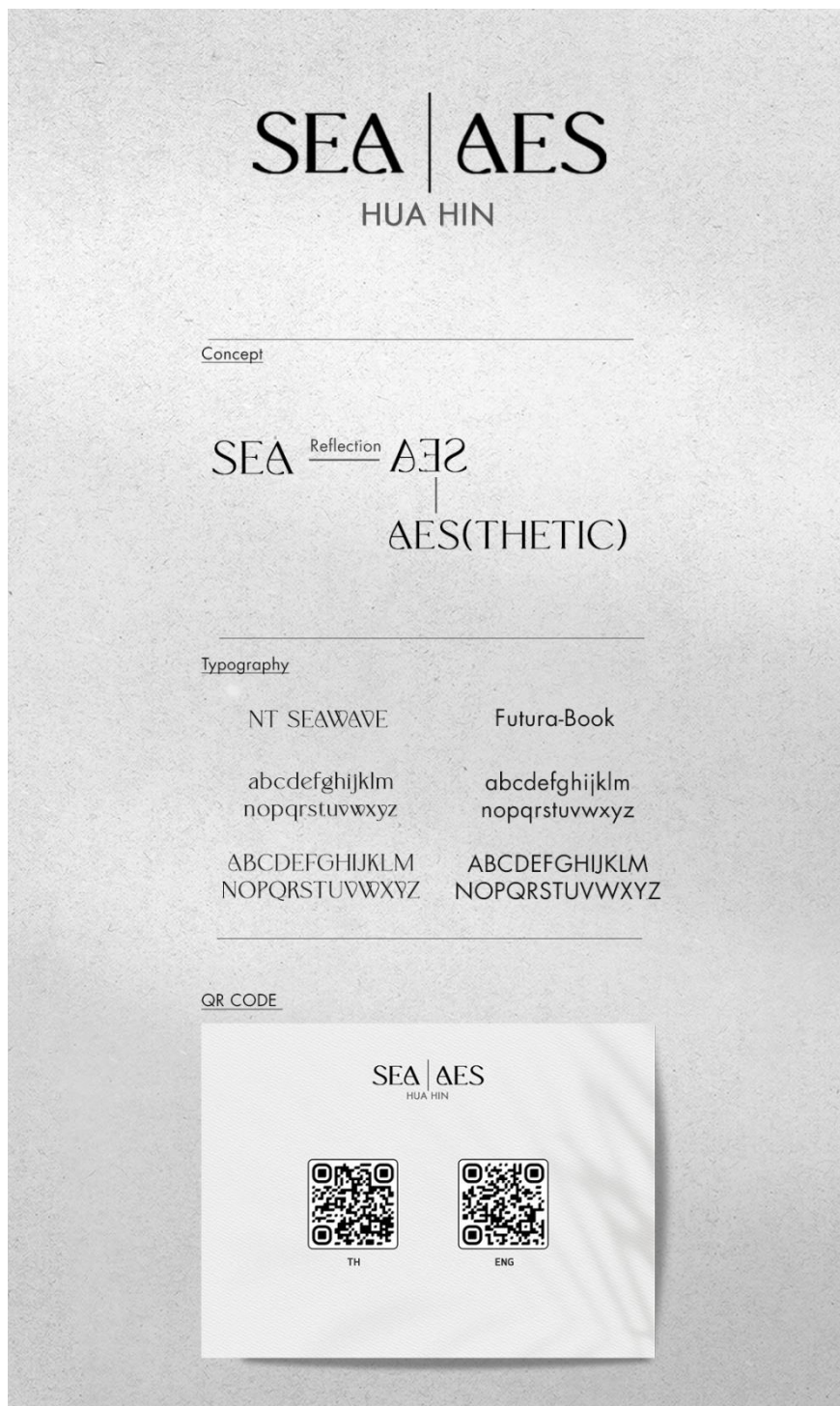
ภาพที่ 139 หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หัวหินสาร ฉบับที่ 1989 วันศุกร์ที่ 16 มิถุนายน 2566

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

4.2 ผลงานออกแบบ ชื่อ Event : SEA AES (Hua Hin)

4.2.1 แนวคิดของชื่อ Event : SEA AES (Hua Hin)

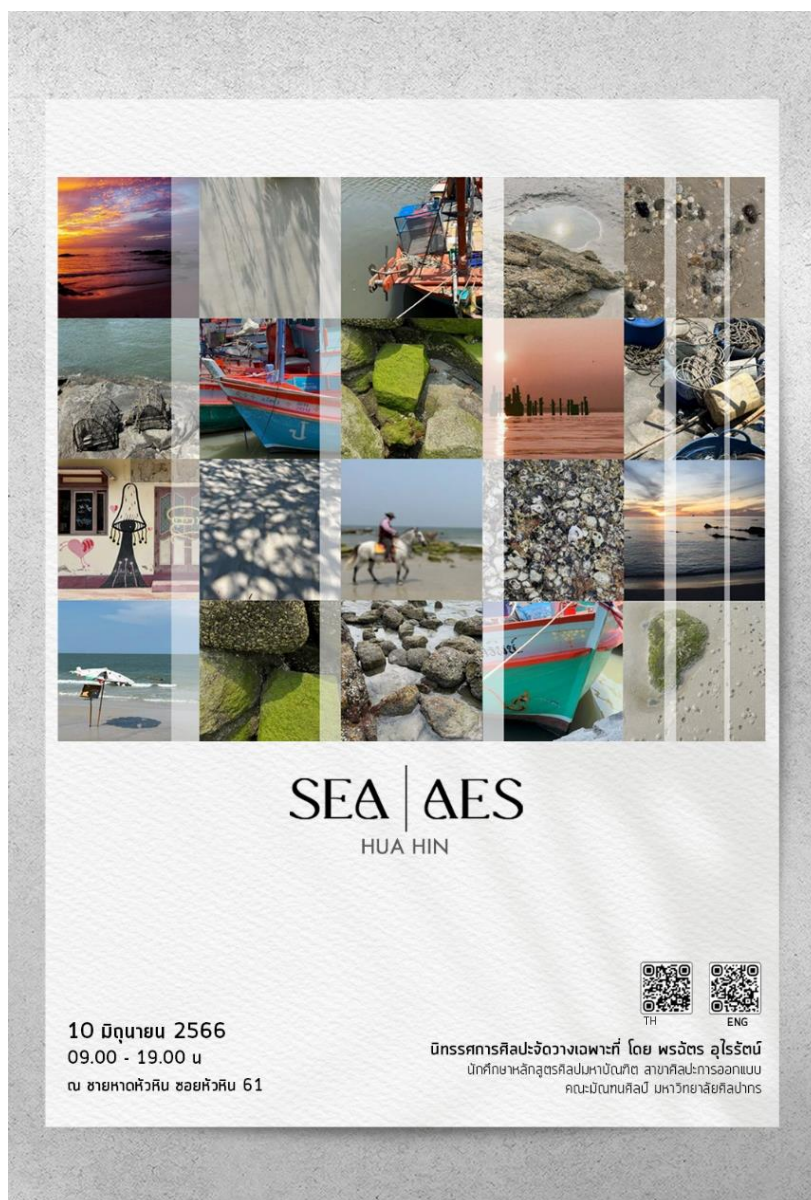
ผู้วิจัยได้ทำการนิยามชื่อเรียกโครงการจัดแสดงผลงานศิลปะชั่วคราวนี้ โดยพยายามสื่อสารแนวความคิดการสะท้อนของภาพเป็นผลรวมที่เกิดจากการรับรู้สภาพแวดล้อมในหลากหลายมุมในการมองต่อหนึ่งด้าน โดยชื่อโครงการ SEA AES (Hua Hin) ด้วยการให้ผลลัพธ์ของการสะท้อนตัวหนังสือคำว่า SEA กับ AES อย่างตรงไปตรงมา และจากคำว่า AES (THETIC) ที่เน้นย้ำการสะท้อนสุนทรียศาสตร์ในระบบนิเวศน์ริมทะเล และสามารถต่อยอดการทำ Corporate Identity หรือการสื่อสารเรื่องราวหรือภาพลักษณ์ได้อย่างสร้างสรรค์ต่อไป

ภาพที่ 140 ภาพแนวคิดของชื่อ Event : SEA AES (Hua Hin)
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

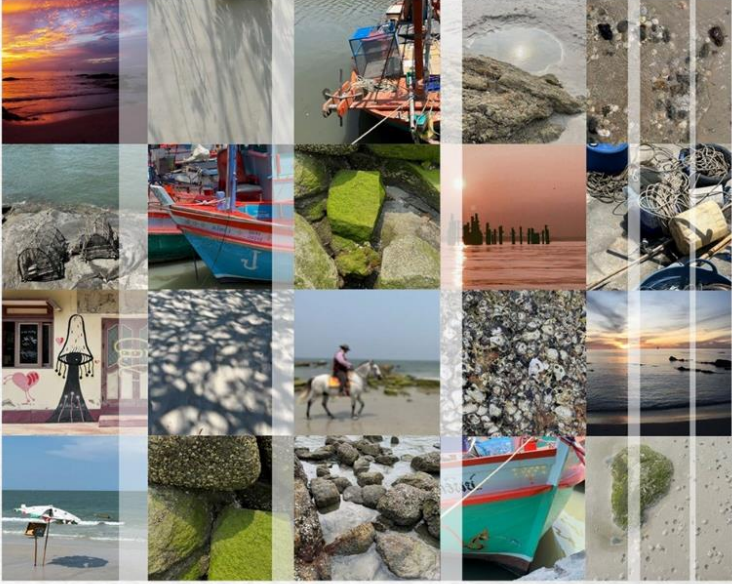
4.2.2 การออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโปสเตอร์

ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบโปสเตอร์ทั้งรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยมีข้อมูลประเภทของผลงาน วันและเวลาในการจัดแสดงผลงาน และข้อมูลของศิลปิน

ภาพที่ 141 ภาพโปสเตอร์รูปแบบภาษาไทย

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

SEA | AES
HUA HIN

10 June 2023
09.00 a.m. - 7.00 p.m.
HuaHin beach ,
Hua Hin 61 Alley, Prachuap Khiri Khan

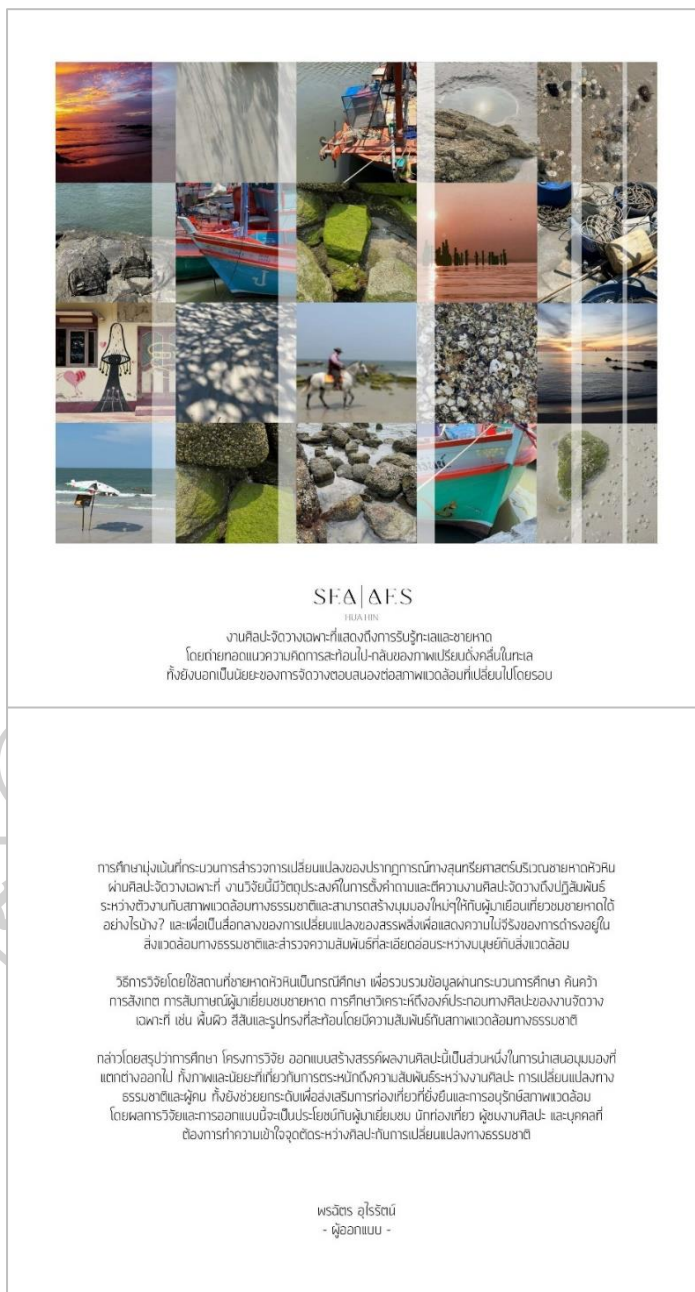

Art Installation by Pronchat Urairat
Master of Fine Arts (Design Art)
Faculty of Decorative Arts
Silpakorn University

ภาพที่ 142 ภาพโปสเตอร์รูปแบบภาษาอังกฤษ
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

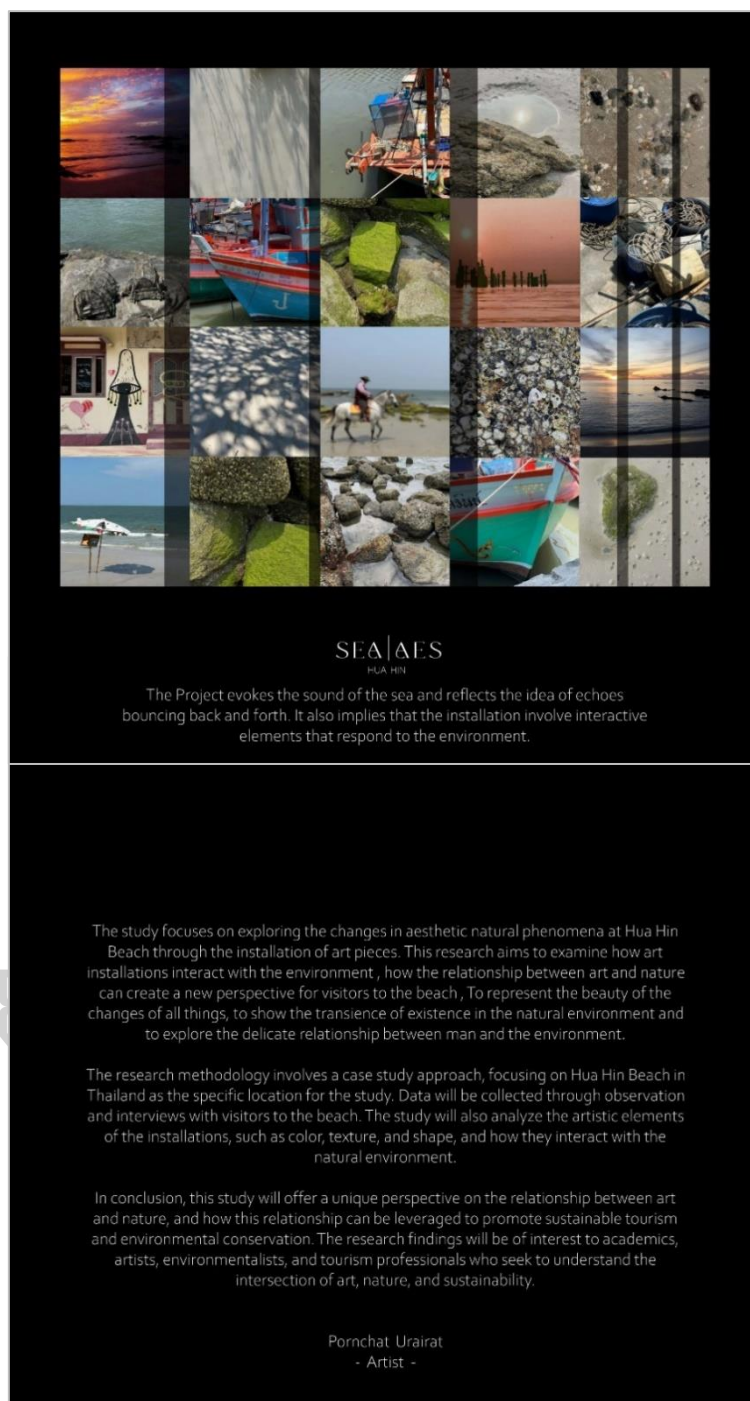
4.2.3 สื่อประชาสัมพันธ์เชิงชุมชนและสื่อข้อมูลเพื่อเผยแพร่ใน QR Code

ภาพประกอบของสื่อข้อมูลผู้วิจัยจะมีการจัดทำทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

ภาพที่ 143 ภาพประกอบของสื่อข้อมูลเพื่อเผยแพร่ใน QR Code-TH

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 144 ภาพประกอบของสื่อข้อมูลเพื่อเผยแพร่ใน QR Code-ENG

(ที่มา : พรรณิตรี อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 145 ภาพประกอบของสื่อประชาสัมพันธ์ใบเชิญชวน / Invitation Card)

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

4.2.4 ผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่

จากการติดตั้งผลงาน ผู้วิจัยสังเกตและได้ทำการบันทึกภาพกิจกรรมที่เกิดขึ้น ทำให้ได้เห็นความสัมพันธ์ของผลงานกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีผลทำให้มุมมองของการมองเห็นและตีความเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา รวมถึงพฤติกรรมของผู้คนที่อยู่บริเวณชายหาดหัวหิน และการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้คนกับผลงานที่ความแตกต่างกันออกไป

ภาพของผลงานในแต่ละช่วงเวลา

ช่วงเช้า

เป็นช่วงเวลาที่น้ำขึ้นและมีฝนตกหนักในช่วงที่ติดตั้งผลงาน ทำให้มีน้ำขังอยู่โดยรอบผลงานเมื่อฝนหยุดตกและแดดออก ทำให้เห็นภาพของผลงานที่สะท้อนอยู่บนน้ำได้อย่างชัดเจนและเห็นรายละเอียดที่เสมือนจริง ดูเหมือนมีผลงานจัดวางหลายแห่ง และเนื่องจากเป็นช่วงน้ำขึ้น ทำให้ภาพด้านหลังของผลงานจะเห็นน้ำทะเลและท้องฟ้าที่เป็นเหมือนฉากพื้นหลังของผลงานมีสีสันที่ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไป ก้อนเมฆที่ปกคลุมอย่างหนาแน่นมีการกระจายตัวออกไป รวมถึงโขดหินขนาดใหญ่ที่อยู่ด้านหลังผลงาน ช่วยชะลอความแรงของคลื่นทะเลได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 146 ภาพของผลงานทั้งหมดในช่วงเช้า

(ที่มา : พรรณีตร อุไรรัตน์, 2566)

ช่วงบ่าย

เป็นช่วงที่ท้องฟ้าเริ่มสว่างขึ้น มีแสงแดดอ่อน ๆ และระดับน้ำทะเลค่อย ๆ ลดลง ทำให้เห็นหาดทรายขาวละเอียดและก้อนหินจำนวนมากนับไม่ถ้วนได้ปรากฏขึ้นโดยรอบผลงาน มีหลายขนาด และรูปแบบที่แตกต่างกันทั้งเป็นโขดหินขนาดใหญ่ ก้อนหินขนาดเล็ก มีพื้นผิวเรียบ พื้นผิวที่มีหย่อมเกาะโดยทั่วและพื้นผิวที่เป็นตะไคร่น้ำสีเขียว เป็นช่วงเวลาที่ผลงานกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อมมากที่สุด

ข้อสังเกต คือ บริเวณด้านหน้าผลงาน มีธารน้ำขนาดเล็กไหลผ่านหาดทรายและก้อนหินที่กระจายตัวอยู่ ผลงานรูปแบบ “Malai” ทำให้เมื่อแสงอาทิตย์สะท้อนลงบนแผ่นอะคริลิกสีทองและตกกระทบลงบนผิวน้ำ เกิดเป็นเอฟเฟกต์ (effect) คล้ายแสงไฟที่ส่องสว่าง และภาพที่เกิดขึ้นบนแผ่นอะคริลิกสีทอง บางมุมมองจะเห็นแสงที่เป็นประกาย โดดเด่นกว่าแผ่นอะคริลิกสีเงิน

ผลงานรูปแบบ “Fade” สีของท้องฟ้าที่อ่อนลงและมีแสงแดดที่ไม่แรงมาก ทำให้ภาพสะท้อนที่เกิดขึ้นบนผลงานค่อย ๆ กลืนหายไปกับฉากหลังที่เป็นท้องฟ้าและพื้นน้ำ

ผลงานรูปแบบ “Random” ที่ออกแบบให้แผ่นอะคริลิกสีเงิน มีขนาดที่แตกต่างกัน จัดเรียงสลับกันแบบไม่มีแบบแผน มีช่องว่างระหว่างแผ่นน้อย ทำให้เห็นภาพสะท้อนที่ต่อเนื่องและมีมิติแปลกตา

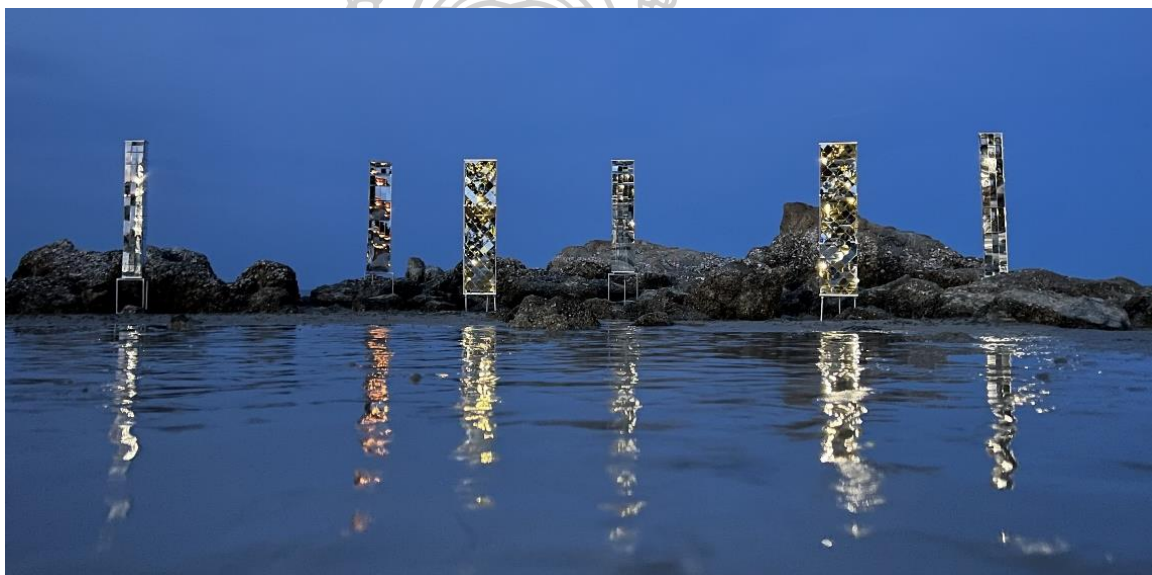
ภาพที่ 147 ภาพของผลงานทั้งหมดในช่วงบ่าย

(ที่มา : พรรณีตร อุไรรัตน์, 2566)

ช่วงเย็น - ช่วงค่ำ

ในช่วงเย็น ดวงอาทิตย์ได้เคลื่อนที่ลดต่ำลง ทำให้แสงส่องมาที่ผลงานในระนาบเดียวกัน และค่อย ๆ ลดระดับลงจนสุดขอบฟ้า เป็นช่วงเวลาที่แสงของดวงอาทิตย์สะท้อนบนผิวน้ำด้านหน้า บริเวณจัดแสดงและผลงาน สามารถเห็นได้อย่างชัดเจนที่สุด

ในช่วงค่ำรอบข้างทั้งโรงแรมและร้านอาหารเริ่มมีการเปิดไฟ ทำให้ผลงานแต่ละรูปแบบสามารถสะท้อนกับแสงประดิษฐ์ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะแผ่นอะคริลิกสีทองของรูปแบบ “Malai” ด้วยการสะท้อนของไฟประดิษฐ์หลากสีและหลากหลายขนาด ทำให้ตัวงานมีเอฟเฟกต์ (effect) ดูระยิบระยับ มีมิติที่สวยงาม ท่ามกลางบรรยากาศ สีของท้องฟ้าและน้ำทะเลที่ค่อย ๆ มืดลง สามารถดึงดูดสายตาของผู้คนที่อยู่บริเวณชายหาดให้เดินเข้ามาดูอย่างไม่ลังเล ซึ่งต่างกับในเวลากลางวันที่หากไม่ได้สังเกต ผลงานจะกลืนไปกับบริบทรอบข้าง เสมือนเป็นภาพไม่ชัด

ภาพที่ 148 ภาพของผลงานทั้งหมดในช่วงค่ำ

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ทำให้ในแต่ละช่วงเวลามีประสบการณ์การรับรู้ถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้น บริเวณชายหาดหัวหินนั้น มีความแตกต่างกันและให้ความรู้สึกที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับมุมมอง การรับรู้ของผู้ชมผลงานแต่ละคน

ภาพที่ 149 ภาพของผลงานที่มุมมองจากทะเลเข้าหาชายหาด ในช่วงค่ำ
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้คนกับผลงาน

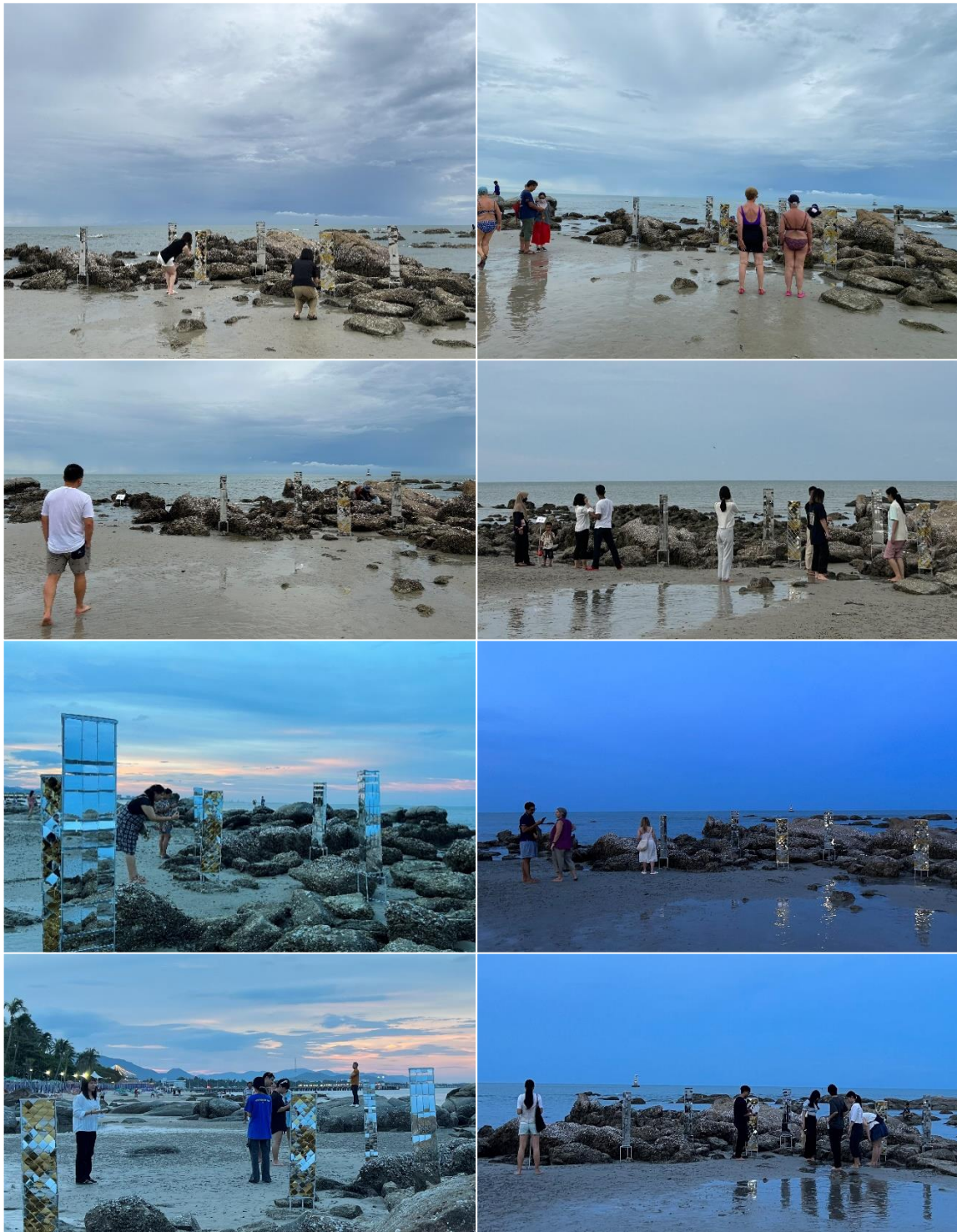
ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกภาพการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้คนและผลงาน โดยแบ่งกลุ่มของผู้เข้าชม ดังนี้ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและคนในพื้นที่ ซึ่งแต่ละคนมีปฏิกริยาและพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป โดยมีข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

- ผู้ชมที่อยู่บริเวณชายหาดหัวหิน บางส่วนเดินผ่านไปโดยไม่สังเกตเห็นผลงาน ซึ่งตรงกับจุดประสงค์ที่เปลี่ยนวัตถุให้เป็นภาพ สร้างความกลมกลืนกับบริบทโดยรอบ
- ผู้ชมที่เดินผ่านมาและสังเกตเห็นจึงเดินเข้ามาดูใกล้ ๆ และเดินออกไป หรือทำการสแกน QR code เพื่ออ่านข้อมูลของแนวความคิด
- ผู้ชมที่เห็นผลงานและตั้งใจเดินเข้ามาชม ใช้เวลาในการยืนพิจารณาและสังเกตภาพสะท้อนที่เกิดขึ้นบนผลงานแต่ละรูปแบบ อีกทั้งสแกน QR code เพื่ออ่านข้อมูลของผลงานและผู้วิจัยได้พูดคุยให้ข้อมูลด้วยตนเอง
- ผู้ชมที่เดินเข้ามาชมและถ่ายรูปกับผลงาน
- ผู้ชมที่มาจากได้รับข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์และสนใจผลงาน
- นอกจากนี้ยังมีกลุ่มคนเก็บหอย เมื่อเห็นว่ามีการจัดวางผลงานจึงไม่มาเก็บในบริเวณนี้ ผู้วิจัยจึงเชิญให้มาเก็บ เนื่องจากอยากให้คงความเป็นธรรมชาติของพื้นที่ไว้

- นอกจากผู้คน ยังมีม้าที่ให้เช่าขี่บริเวณชายหาดหัวหิน ได้ร้องด้วยเสียงประหลาดและมีท่าที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่กล้าเดินผ่านในบริเวณจัดวางผลงาน โดยทางผู้วิจัยได้สอบถามคนเลี้ยงม้า ได้อธิบายว่า ม้าเห็นภาพในมิติที่ไม่เคยเห็น จึงมีพฤติกรรมที่แปลกไป แต่พอได้เดินมาดูใกล้ ๆ ไม่เห็นถึงความอันตรายจึงกลับมาเป็นปกติ

ภาพที่ 150 ภาพปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและผลงาน 1
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 151 ภาพปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและผลงาน 2
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 152 ภาพปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและผลงาน 3
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

4.3 สรุปผลการดำเนินการวิจัย

จากแนวทางที่ผู้วิจัยได้กำหนดประเภทงานวิจัย : การวิจัยเชิงคุณภาพ (แบ่งตาม Creswell, 1998) มีการใช้คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเป็นข้อมูลและมีลักษณะการบรรยาย แปลความหมาย หรือทำความเข้าใจ ตามการศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenological study) เป็นการศึกษาประสบการณ์ของมนุษย์ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ประสบการณ์ และปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับงานศิลปะและเป็นการทำงานที่มีกระบวนการขั้นตอนที่วางแผนไว้ชัดเจนอย่างรัดกุม ประกอบกับการทำงานลักษณะต้นสด (improvisatory Process) แต่ยังคงเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพที่สร้างขอบเขตการวิจัย กระบวนการทำงานออกแบบและสร้างผลลัพธ์จากข้อมูลปฐมภูมิ ชุดข้อมูลภาคสนามจากการลงพื้นที่ชายหาดหัวหิน ชายหาดหัวหิน 61 การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องและข้อมูลทุติยภูมิ เช่น ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่ติดตั้งผลงาน ข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ มิติของคน วัฒนธรรม ประเพณี งานศิลปะ วิถีของคนในชุมชน

จากการที่ผู้วิจัยมีพื้นที่อาศัยอยู่ในเมืองหัวหินตั้งแต่เด็กพบว่า พื้นที่รอยต่อระหว่างน้ำทะเลกับชายหาดหัวหินมีความน่าสนใจในประเด็นของเรื่องราวจากทะเล การมองเห็น การรับรู้และการสร้างประสบการณ์ร่วมกับการเปลี่ยนแปลงทางปรากฏการณ์เชิงสุนทรียศาสตร์กับบริบททางธรรมชาติและบริบททางวัฒนธรรมชุมชนผ่านงานออกแบบศิลปะจัดวางเฉพาะที่ โดยการสร้างกระบวนการทดลองออกแบบงานศิลปะในครั้งนี้ ได้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยทั้ง 3 ข้อ รายละเอียดดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะความงามทางกายภาพ ความหมายและการอุปมาอุปไมยของวัตถุและสิ่งแวดล้อมเชิงสุนทรียภาพ โดยผ่านการสร้างกระบวนการออกแบบงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ โดยจากการบันทึกผลลัพธ์การวิจัย ทั้งการบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวในมุมต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจการสร้างสื่อหรือตัวกลางที่ทำหน้าที่สะท้อนภาพ เพื่อให้เกิดการรับรู้ในแต่ละมิติมากขึ้น ทำให้ผู้วิจัยและผู้ชมได้มีประสบการณ์ร่วมในการมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ตามกายภาพที่เป็น กับกระบวนการตีความส่วนบุคคล (Personal Interpretation Process) ในสิ่งที่เห็น สร้างกระบวนการตอบสนองการอุปมาอุปไมยของวัตถุและสิ่งแวดล้อมเชิงสุนทรียภาพ

2. เพื่อสร้างประสบการณ์ในการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติบนพื้นที่ชายหาดหัวหิน โดยเน้นย้ำความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ผ่านกระบวนการออกแบบ ทดลองการสร้างสรรคงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ทำงานร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติในหลากหลายประเด็น เช่น การทำงานกับปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง ตามหลักสถิติข้อมูลจากดาวเทียม การทำงานกับมุมมองและระยะต่าง ๆ ที่คาดเดาว่าจะเกิดขึ้นจากบริบทที่อยู่หนึ่ง เช่น สถานที่และตัวแปรที่เคลื่อนที่ได้ เช่น ผู้คน ม้า นก เป็นต้น การทำงานร่วมกับก้อนหินและพื้นทรายที่มีความนิ่งในเชิงตำแหน่งแต่มีความหลากหลายทางชีวภาพตอบรับกับการขึ้นลงของน้ำ

ทะเล การทำงานร่วมกับท้องฟ้าที่เปลี่ยนสีและความเข้ม ความสว่าง ความมืดในแต่ละเวลา การทำงานระหว่างงานศิลปะและมนุษย์ ซึ่งส่งผลโดยตรงถึงความสัมพันธ์อย่างละเอียดอ่อนของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

3. เพื่อสร้างแบบทดลองและผลงานศิลปะที่เป็นตัวแทนภาพสะท้อนการเห็นความงามจากการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งซึ่งแสดงความจริงยั่งยืนของการมีอยู่ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

โดยงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอมุมมองที่แตกต่างออกไป ทั้งภาพและนัยยะที่เกี่ยวกับการตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานศิลปะ การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและผู้คน ทั้งยังช่วยยกระดับเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมโดยผลการวิจัยและการออกแบบนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้มาเยี่ยมชม นักท่องเที่ยว ผู้ชมงานศิลปะ และบุคคลที่ต้องการทำความเข้าใจเนื้อหาและการแสดงออกของงานศิลปะ

โดยนอกจากผู้วิจัยได้ระบุถึงข้อสรุปผลการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพดังหัวข้อต่าง ๆ ที่กล่าวถึงด้านบน ทางผู้วิจัยยังได้ทำการบันทึกข้อสรุปในการวิจัยกระบวนการออกแบบเชิงสุนทรียศาสตร์ ได้ดังนี้

- จุดพบกันระหว่างของความจริงและจินตนาการ
- จุดพบกันระหว่างการมองเห็นกับการตีความ
- จุดพบกันระหว่างศิลปะและธรรมชาติ
- จุดพบกันระหว่างภาพจริงและภาพสะท้อน
- จุดพบกันระหว่างชายหาดและท้องทะเล (มุมมอง top view)
- จุดพบกันระหว่างชายหาดและท้องฟ้า (มุมมอง Elevation)
- จุดพบกันระหว่าง Human Made และ Natural Made
- จุดพบกันระหว่างเวลากับศักยภาพของวัสดุ
- จุดพบกันระหว่างการไป-กลับ (คลื่นและการสะท้อน)
- จุดพบกันระหว่างการปรากฏกับปรากฏการณ์
- จุดพบกันระหว่างสถานที่และฤดูกาล
- จุดพบกันระหว่างปัจจุบันและอดีต

ทำไมต้องทำวิจัยเรื่องนี้ ?

งานวิจัยแต่ละเรื่องมีความจำเป็นที่จะตอบคำถามนี้ไม่เหมือนกัน สาเหตุจุดเริ่มต้นของงานและประโยชน์ที่จะได้รับแตกต่างกันไปตามหัวข้อ โดยงานวิจัยชิ้นนี้ในภาคสรุปได้ตอบสาเหตุของการวิจัยในรายละเอียดดังนี้

- เพื่อบันทึก รวบรวมข้อมูล แสดงให้เห็นชัดเจนผ่านงานทดลองจริงและเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น ในประเด็นของผู้วิจัยได้ทำการเริ่มประเด็นจากรื่องราวจากท้องทะเล ไม่ว่าจะเป็นวัตถุจากทะเลชนิดต่าง ๆ ทางผู้วิจัยได้ทำการคัดสรร และระบุแรงบันดาลใจที่ค้นพบเกิดจากคุณสมบัติความสะท้อนด้านในของเศษหอย หรือความแวววาวที่กระจัดกระจายบนพื้นทรายที่ถูกคลื่นทะเลพัดเข้าหาฝั่ง ในเชิงของคุณสมบัติวัสดุที่ค้นพบ ผสมรวมกับประเด็นการรับรู้ของมนุษย์ในฐานะการสร้างปฏิสัมพันธ์กับงาน เพื่อสร้างการรับรู้ในมุมมองใหม่ที่แตกต่างผ่านการสะท้อนภาพ และตอบรับกับเนื้อหาของ การเปลี่ยนแปลงทางปรากฏการณ์ทางธรรมชาติในเวลาต่าง ๆ ซึ่งผลลัพธ์แสดงผ่านการบันทึกผลการจัดวางผลงานในสถานที่จริง แสดงความหลากหลายในการมีปฏิสัมพันธ์กับงานผ่านกลุ่มประชากรหลายรูปแบบ ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ ได้ใช้กระบวนการวิจัยเสมือนการทดลอง มีการใช้กระบวนการที่เชื่อถือได้ มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับทฤษฎีต่าง ๆ และต่อยอดงานวิจัยในอดีตโดยสามารถระบุบริบททางองค์ความรู้ได้ เป็นไปตามลักษณะงานวิจัย สามารถนำหลักการโครงสร้างแนวการทดลองนำไปทำซ้ำได้ มีการระบุขั้นตอนที่เข้มงวดตัวแปรได้อย่างเที่ยง (reliability) และตรง (Validity) ทดสอบและพิสูจน์ได้ เช่น รายละเอียดของวัสดุที่เลือกใช้กับผลลัพธ์ที่ได้ ขนาด สัดส่วน ความสูง ของงานตอบรับกับระยะการมองเห็นและสัดส่วนของมนุษย์ การปรากฏตัวของชิ้นงานที่สร้างความกลมกลืนกับบริบท ต้องสังเกตจากบางมุมมองที่กำหนดเท่านั้น หรือผลลัพธ์จากภาพสะท้อนตอบสนองโดยตรงและตอบสนองกับการตีความส่วนบุคคล เป็นต้น และที่สำคัญตรงต่อประเด็นกับสิ่งที่ต้องการศึกษา ตามเป้าหมายที่ต้องการทราบในแต่ละประเด็น โดยสามารถนำไปต่อยอดเพื่อสร้างประโยชน์ได้ในอีกหลากหลายประเด็นในอนาคต

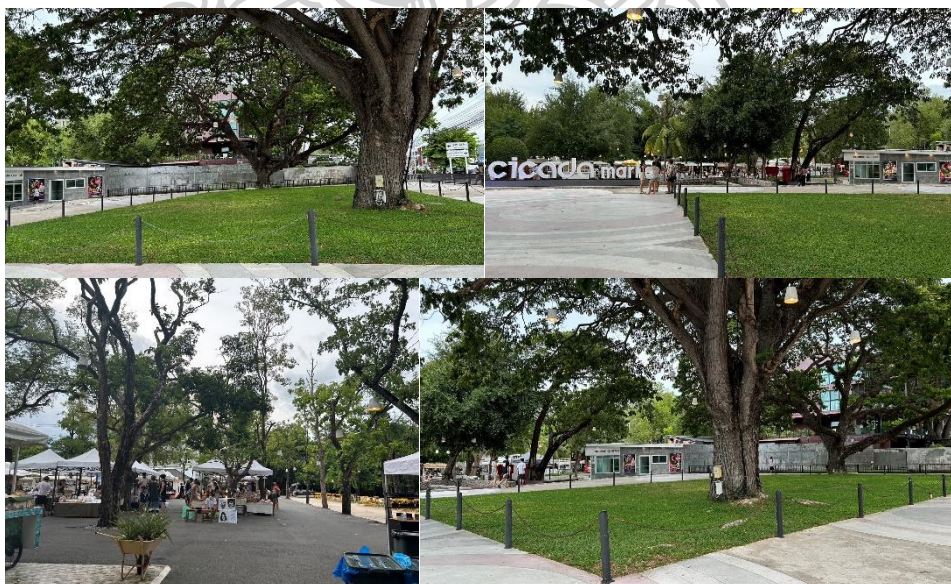
บทที่ 5

การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 การเปรียบเทียบข้อค้นพบจากการทำวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1.1 การเปรียบเทียบทดลองตัวแปรที่แตกต่างกันในประเด็นสถานที่จัดวาง

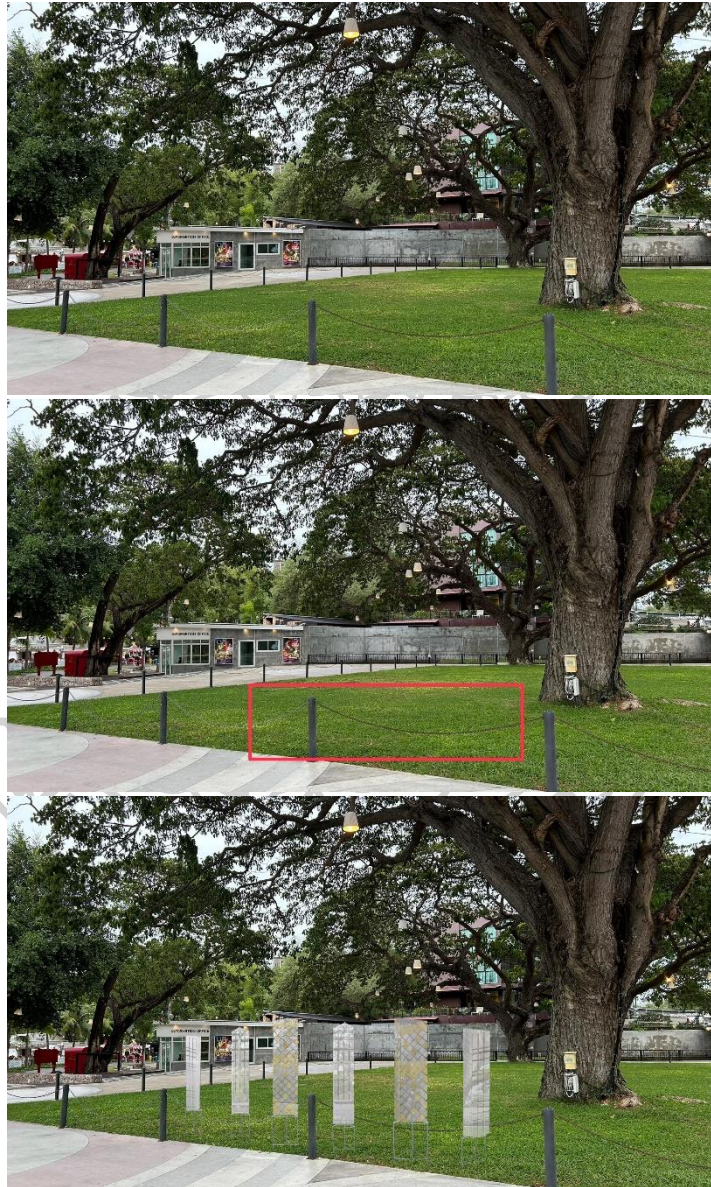
สืบเนื่องจากการออกแบบจัดวางผลงานบริเวณชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61 ซึ่งเป็นสถานที่หลักในการศึกษาและทดลองในวิทยานิพนธ์ชั้นนี้แล้ว หลังจากนั้นทางผู้วิจัยได้รับโอกาสนำผลงานทดลองจัดวางที่ตลาดซิเคด้า หัวหิน จากสื่อทางโซเชียลมีเดียที่ได้เผยแพร่ผลงานออกไป โดยทางผู้วิจัยได้ทำการเตรียมผลงาน เพื่อพร้อมสำหรับการจัดแสดงที่พื้นที่ใหม่ ในบริเวณพื้นที่ส่วนหนึ่งของตลาดซิเคด้า หัวหิน โดยเริ่มจากการลงสำรวจพื้นที่จัดวางล่วงหน้าก่อนวันติดตั้งผลงาน 1 วัน ผู้วิจัยได้ทำการเลือกพื้นที่สนามหญ้าด้านหน้าโครงการซึ่งเป็นพื้นที่โล่งได้ต้นไม้ใหญ่ ด้านข้างเป็นป้ายโครงการหลัก จากการสำรวจพื้นที่ต่าง ๆ ในโครงการพบว่ามีการใช้พื้นที่หลากหลาย เช่น พื้นที่เวทีการแสดง พื้นที่ขายของ พื้นที่ร้านอาหาร นั่งทานอาหาร เป็นต้น โดยพบว่ากิจกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นมีความเป็นตลาดนัดเฉพาะวันศุกร์ เสาร์และอาทิตย์ ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นพื้นที่ ที่เป็นไปได้ในการจัดวางเป็นพื้นที่สนามหญ้าด้านหน้าโครงการดังกล่าวข้างต้น

ภาพที่ 153 ภาพบรรยากาศตลาดซิเคด้า หัวหิน

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

โดยทางผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการทดลองในครั้งนี้ โดยเน้นย้ำประเด็นหลักเรื่องภาพสะท้อนซึ่งเป็นเครื่องมือหลักในการทดลอง จากคุณสมบัติของวัสดุที่นำมาเลือกใช้ซึ่งเป็นตัวแปรคงที่แบบเดียวกับที่ได้จัดวางบริเวณริมชายหาดหัวหิน ซอยหัวหิน 61 แต่มีความแตกต่างในประเด็นสถานที่จัดวาง สภาพแวดล้อมโดยรอบ บริบทผู้คนและกิจกรรม

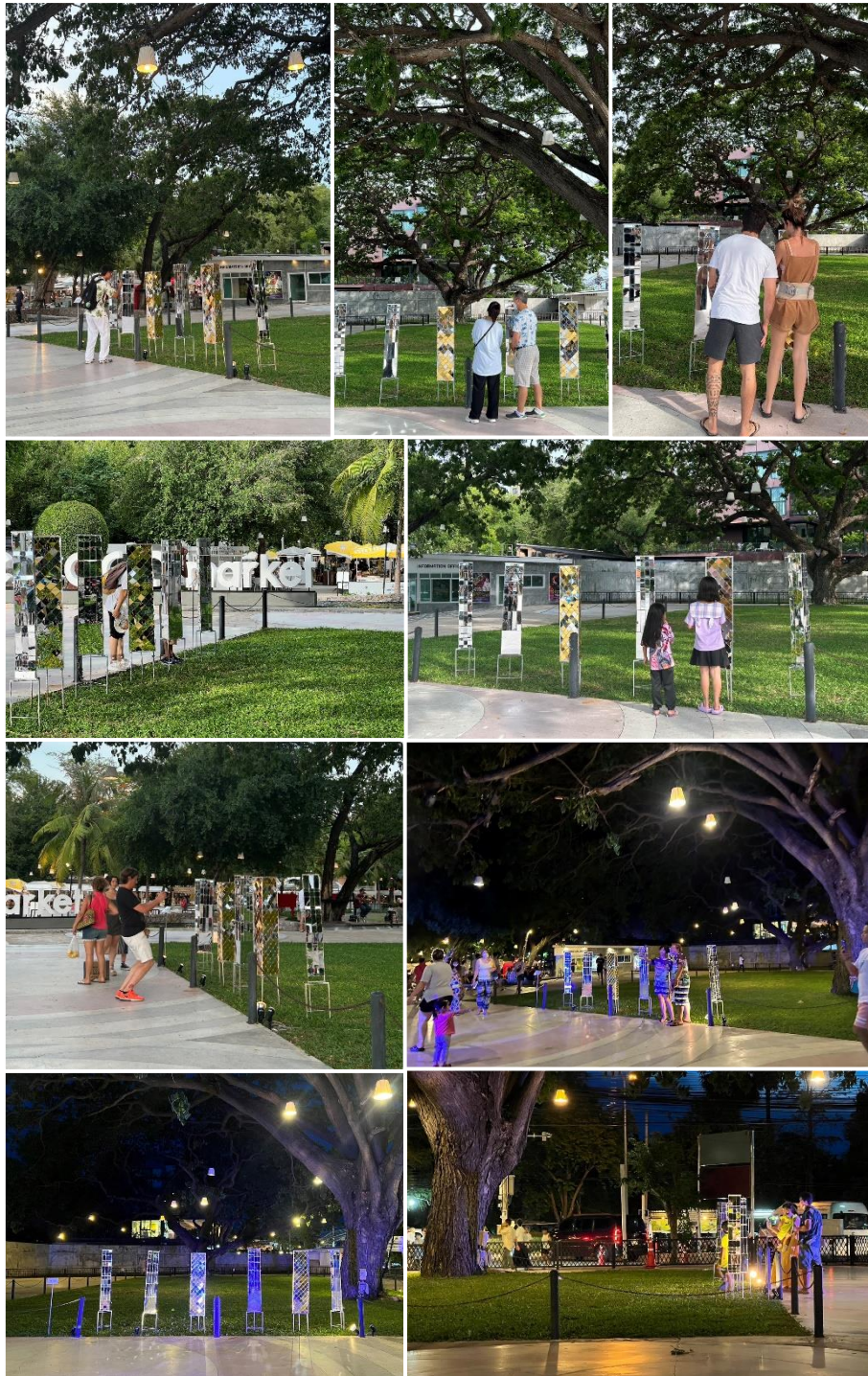
ภาพที่ 154 ภาพแสดงตำแหน่งและตัวอย่างการจัดวาง
(ที่มา : พรรณีตร อุไรรัตน์, 2566)

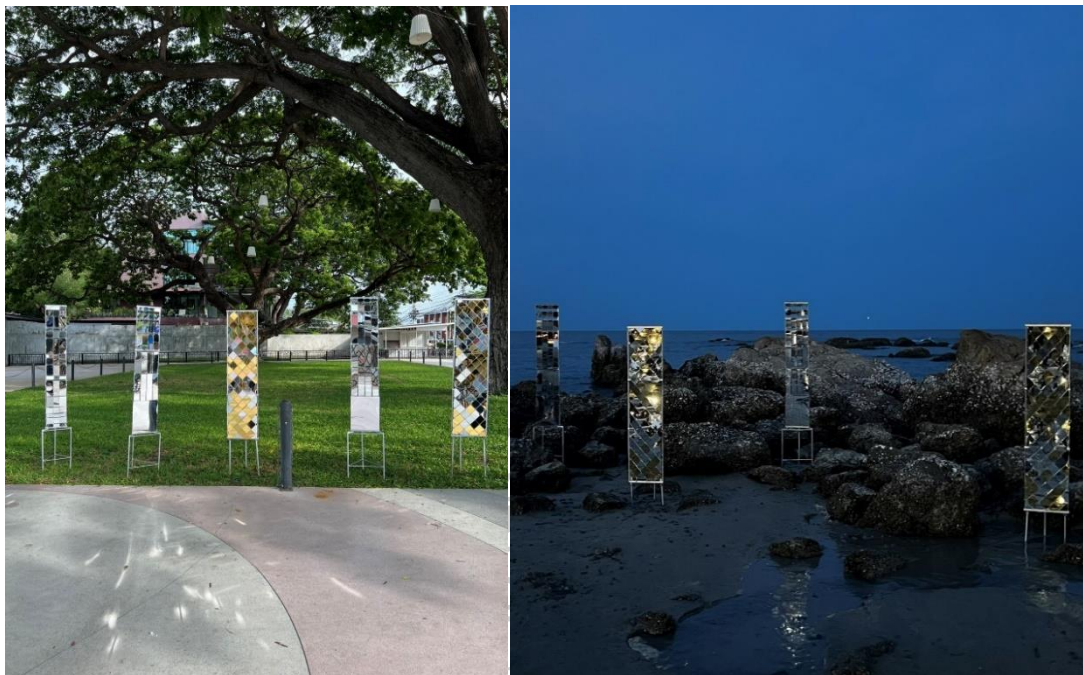
ภาพที่ 155 ภาพแสดงการจัดวางผลงาน

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบการจัดวางเบื้องต้นเป็นแนวทางจากภาพสามมิติ ก่อนการจัดวางในพื้นที่จริงเพื่อสร้างการจัดวาง ตำแหน่ง ระยะ การหันหน้าของแต่ละด้าน การออกแบบการสะท้อน พบว่าทางโครงการไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงพื้นที่สนามหญ้า ทำให้เกิดเงื่อนไขในการปฏิสัมพันธ์กับผลงาน โดยพื้นที่สนามหญ้าด้านหน้าโครงการ ซึ่งเป็นพื้นที่หลักในการจัดวางจึงต้องมีการขยับปรับเปลี่ยนตำแหน่ง ระนาบในการมองเห็นให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่จริงอย่างเหมาะสมที่สุด เช่น แนวขนานระหว่างพื้นที่สนามหญ้างับพื้นที่คนยืนสังเกต ทางผู้ออกแบบได้ทำการจัดวางตำแหน่งผลงานให้เหลื่อมกันอย่างอิสระมากขึ้น และปรับระยะในการมองเห็นการปฏิสัมพันธ์งานให้มีระยะที่เหมาะสมมากขึ้นด้วย

ภาพที่ 156 ภาพแสดงบรรยากาศ
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 157 ภาพเปรียบเทียบตัวแปรสถานที่

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ข้อสรุปจากการทดลองจัดวางผลงานที่โครงการซิเคด้า หัวหิน ผู้วิจัยพบว่าจากการที่ได้กำหนดตัวแปรคงที่ในประเด็นเรื่องการสะท้อนภาพจากวัสดุและรูปแบบของแผ่นภาพสะท้อนเดียวกันที่เลือกใช้ทั้งสองพื้นที่ ที่ได้จัดวางผลงาน ภาพสะท้อนที่เกิดจากการจัดวางผลงานเป็นไปตามภาพบริบทโดยรอบของผู้คนและกิจกรรมเฉพาะที่ แต่ในกรณีของพื้นที่สนามหญ้าหน้าโครงการซิเคด้า หัวหินทางผู้วิจัยค้นพบข้อสรุปที่ว่า วัสดุที่สร้างภาพสะท้อนได้ตามคุณสมบัติเหมือนกันแต่ไม่สามารถสร้างเนื้อหาที่แสดงประเด็นหลักของงานได้เท่ากัน จากการสังเกตและพูดคุยพบว่าการติดตั้งบริเวณสนามหญ้าทำให้งานที่จัดวางเป็นเสมือนหนึ่งชิ้นงานตกแต่งทั่วไปของโครงการซิเคด้า หัวหิน โดยไม่สามารถสะท้อนหรือแสดงถึงที่มาที่ไปและคาดเดาถึงกระบวนการออกแบบเฉพาะที่ได้ ซึ่งจากการทดลองเปรียบเทียบการจัดวางงานคนละสถานที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปถึงคุณสมบัติ กระบวนการคิดและสร้างงานที่ละเอียดอ่อนที่เกิดขึ้นเปรียบเสมือนบทสนทนาที่สร้างความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออกระหว่างงานศิลปะกับสภาพแวดล้อม

5.1.2 ข้อค้นพบจากการทำวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยในขั้นตอนของการทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) รวมถึงการสร้างกระบวนการออกแบบผลงานวิจัยนี้ พบว่าการกล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วม (Participatory Process) ไม่ว่าจะ เป็นขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลหรือในกระบวนการทดลองออกแบบ ให้คนในชุมชนหรือบริบทแวดล้อมที่มีส่วนร่วมมาประสานงานกัน ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งเป็นกระบวนการเริ่มต้นและในระหว่างการสร้างสรรคที่ดี แต่จากการเปรียบเทียบข้อค้นพบกับงานวิจัยต่าง ๆ ก่อนหน้านี้ พบว่าโดยเฉพะงานศิลปะจัดวางเฉพะที่ นอกจากการมีส่วนร่วมของผู้คนในแนวทางและขั้นตอนต่าง ๆ ความสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้วิจัยได้นำมาเป็นช่องว่างงานวิจัย (Research Gap) คือ การบันทึกผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการจัดวางในสถานที่นั้น ๆ รายละเอียดการบันทึกที่กล่าวถึงการเข้ามามีส่วนร่วมกับงานของผู้ชมในลักษณะต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา โดยแยกตามชนิดกลุ่มประชากรและผลบันทึกการมีปฏิสัมพันธ์กับงานตามการเปลี่ยนแปลงของเวลา ฉะนั้นการกล่าวถึงหรือระบุผลลัพธ์จากกระบวนการออกแบบ นอกจากกำหนดสถานที่ในการจัดวางซึ่งมีความสำคัญที่สุด ยังควรต้องเน้นย้ำลักษณะการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับงานในส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพมากกว่าการให้สถิติเชิงปริมาณหรือไม่เอ่ยถึงเลย

5.1.3 การอภิปรายและข้อสรุป

ในกระบวนการนี้จะกล่าวถึงการตีความและอภิปรายผลลัพธ์ในบริบทของคำถามการวิจัย ระบุความหมาย และข้อจำกัดที่เกิดขึ้น โดยในการตั้งคำถามงานวิจัยเบื้องต้นในประเด็นเรื่องการเมืองเห็น เช่น เราสามารถสร้างการรับรู้จากมุมมองเดียวโดยมองเห็นการซ้อนทับมุมมองอื่นได้อย่างไร? หรือ เราจะออกแบบการทดลองในการเปลี่ยนวัตถุให้เป็นภาพได้อย่างไร? หรือ เราจะสามารถสร้างความกลมกลืนของภาพที่สะท้อนสภาพแวดล้อมได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุดได้อย่างไร? เป็นต้น ซึ่งในกระบวนการออกแบบการทดลองในบทที่ 3 และบทที่ 4 อย่างเข้มข้นในแต่ละลำดับขั้นตอน

ทำให้ผู้วิจัยได้อภิปรายถึงความหมายและขอบเขตของงานวิจัย ใน 10 ข้อดังนี้

1. ไม่ได้เป็นงานประติมากรรมแต่เป็นงานศิลปะจัดวาง (เฉพะที่)

จากประเด็นเรื่องการทำงานกับรูปร่างรูปทรงทางสามมิติทำให้ต้องมีการทำความเข้าใจในเรื่องนี้ให้ชัดเจน ถึงข้อแตกต่างในคุณสมบัติ ลักษณะ การสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์กับงานให้สามารถแยกกันได้ชัดเจน เพื่อให้เกิดจุดเริ่มต้นการศึกษาในทางที่ถูกต้องและชัดเจน และเนื่องจากการให้ประสบการณ์ร่วมที่แตกต่างกัน นำไปสู่การวิพากษ์งานที่แตกต่างกัน จุดเริ่มต้นการทำความเข้าใจงานวิจัยชิ้นนี้จึงต้องชัดเจนในประเด็นนี้ก่อน

2. ไม่ได้สร้างงานให้โดดเด่น แต่เจตนาทำให้กลมกลืนแบบสร้างมิติมุมมองใหม่

ในประเด็นนี้กล่าวถึงเจตนาในการออกแบบงานวิจัยชิ้นนี้ โดยผู้วิจัยมองว่างานศิลปะมีเน้นหาที่จะนำเสนอแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับศิลปินผู้สร้างสรรค์มอและต้องการสื่อสารในรูปแบบ ลักษณะอย่างไร? งานวิจัยชิ้นนี้ ถูกออกแบบให้สร้างความกลมกลืนของภาพมากกว่าสร้างความโดดเด่น สืบเนื่องจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น มีผู้ผ่านไปมาไม่น้อยที่ ถ้าเดินผ่านอย่างไม่สังเกตก็จะไม่เตะตาให้เห็น แต่ในทางกลับกันผู้ชมบางคนก็เห็นในระยะไกลที่สังเกตความผิดปกติของการแทนที่ภาพก็จะเดินตรงเข้ามาหาทันที โดยเฉพาะชาวต่างชาติ

อีกทั้งยังมีม้าที่ให้เข้าชื่บริเวณชายหาดได้ร้องด้วยเสียงประหลาด โดยทางผู้วิจัยได้สอบถามคนเลี้ยงม้าพบว่า คำอธิบายคือ ม้าเห็นภาพในมิติที่ไม่เคยเห็นเลยร้องทักเมื่อได้เดินผ่าน เป็นต้น

3. ไม่ได้เอาไปจัดวางที่ไหนก็ได้ แต่เป็นงานจัดวางเฉพาะที่

ประเด็นนี้เป็นหนึ่งในหัวข้อพิจารณาที่สำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่กำหนดเป็นกรณีศึกษา ในระเบียบการวิจัยและเนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการสร้างเกณฑ์ในการเลือกที่ชัดเจน ด้วยเหตุผลเชิงสุนทรียศาสตร์ ความสำคัญเชิงประวัติศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนากองทัพเรือหัวหิน และตามความเหมาะสมในประเด็นการเชื่อมโยงการมองเห็นกับภาพสะท้อน ดังนั้นการจัดวางเฉพาะที่ได้สร้างสถานที่ ที่เป็นจุดเริ่มต้นของงานวิจัยทั้งหมด โดยถ้าพิจารณาเป็นลำดับขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กันในทุกองค์ประกอบของการวิจัยอย่างแยกไม่ออก

4. ไม่ได้เน้นที่ขนาด เน้นที่คุณภาพของประสบการณ์ร่วม

ในประเด็นเรื่องขนาด (Scale) มีผลกับการรับรู้งานศิลปะโดยตรง เรื่องของจำนวนก็เช่นกัน โดยที่งานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการประเมินขนาดของชิ้นงาน หน้ากว้าง และความสูงในกระบวนการออกแบบทดลองให้สัมพันธ์โดยตรงกับการมีประสบการณ์ร่วมกับงานของผู้ชมในมุมมองและระยะต่าง ๆ เริ่มจากระดับสายตาและสัดส่วนของมนุษย์ (Human Scale) ให้มีความเข้มข้นของการมองในระยะต่าง ๆ และการที่สามารถเดินชมได้รอบในขณะที่นั่งทะเลาะ โดยสรุปเป็นการสร้างประเด็นขนาดที่สัมพันธ์กับคนและเชื่อมโยงการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยรอบ เช่น การเปลี่ยนแปลงปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ

5. ไม่ได้วางบนแท่นวางงาน แต่วางบนพื้นโลก

เนื่องจากเป็นงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ โดยงานวิจัยชิ้นนี้ มุ่งเน้นสถานที่จัดวางให้เห็นผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงปรากฏการณ์การณ์ทางธรรมชาติให้ชัดเจนที่สุด พื้นที่รอยต่อของชายหาดและน้ำทะเลจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับงานวิจัยมากที่สุด โดยส่งผลกระทบต่อกระบวนการเตรียมงาน การลงพื้นที่ การยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่คาดไม่ถึง และการเตรียมการจัดนิทรรศการในพื้นที่จริง มีผู้ชมจริง การเตรียมงาน รายละเอียดต่าง ๆ ถูกคิดและสร้างขึ้นตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ในการนำมาเขียน ต่อยอดในการออกแบบและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนศิลปะหัวหินต่อไป

6. ไม่ได้วางนิ่งๆ รอมาชม แต่วางแล้วชมการเปลี่ยนแปลง

เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ ตัวแปรหลักที่ไม่สามารถควบคุมได้คือการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติในหลากหลายประเด็น เช่น การเปลี่ยนแปลงน้ำขึ้น-น้ำลง ส่งผลโดยตรงกับพื้นที่ชมงาน ประสบการณ์ร่วมกับงานที่เข้าต้องแช่น้ำ และส่งผลกับงานโดยที่สร้างภาพสะท้อนด้านล้างโดยตรง เป็นต้น

ทำให้ทางผู้วิจัยมองความหลากหลายที่น่าสนใจนี้เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของการทำวิจัยชิ้นนี้ ตรงที่งานศิลปะจัดวางเฉพาะที่นี้ ให้ประสบการณ์ที่ความหลากหลายตามกายภาพที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการยอมรับและเชื่อมโยงตัวเองภายใต้ธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งมองเป็นข้อคิดเชิงสุนทรียศาสตร์อย่างหนึ่งของการมีชีวิต

7. ไม่ได้มีตัวแปรรูปทรงจากธรรมชาติ แต่งานแปรตามวิถีธรรมชาติ

ประเด็นนี้กล่าวถึงการไม่ได้มีตัวแปรเชิงรูปร่าง รูปทรงจากธรรมชาติ เช่น ปลา กุ้ง หอย เป็นต้น โดยผู้วิจัยได้เน้นย้ำในทุกขั้นตอนว่าเนื้อหาของงานไม่ได้อยู่ที่รูปร่าง รูปทรงเป็นหลัก แต่เนื้อหาใจความหลักคือ ภาพและการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ โดยสร้างแรงบันดาลใจมาจากวิถีธรรมชาติ เช่น มิติความสวยงามของการสะท้อน การเข้าใจการอยู่ร่วมกับการเปลี่ยนแปลงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ และการชื่นชมความไม่แน่นอนในโลก

8. ไม่ได้ดูแล้วเห็นว่าเป็นอะไรหรือมาจากรูปอะไร แต่เป็นการตีความภาพ

จากผลลัพธ์ที่ได้เก็บบันทึกข้อมูลการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับงาน พบว่าผู้ชมเข้ามาชมมิติของภาพที่สะท้อนสิ่งต่าง ๆ เข้ามาถ่ายภาพร่วมกับงาน เข้ามาสอบถามพูดคุย ทำให้ผู้วิจัยมองว่าทิศทางการงานมีความชัดเจนที่สร้างการมองเห็นและการตีความภาพสะท้อนตามจินตนาการ โดยที่เนื้อหาของงานไม่ได้อยู่ที่รูปร่าง รูปทรง เพราะสิ่งที่ปรากฏ คือ รูปร่าง รูปทรงที่เป็นรายละเอียดของธรรมชาติ ก้อนหิน วัตถุทางทะเลต่าง ๆ ส่วนงานออกแบบเป็นเพียงภาพที่ซ้อนในหน้าที่ของภาพใหญ่และภาพ

สะท้อนในหน้าที่ของภาพเล็ก ๆ กระตุ้นให้เกิดการตีความอย่างอิสระ ซึ่งตอบตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

9. ไม่ได้ Sketch งานจากรูปร่าง รูปทรง แต่ Sketch งานจากบริบท

ในกระบวนการเริ่มต้นการออกแบบ การเริ่มขีดเขียนงาน เริ่มจากบริบทที่วางงานเป็นหลัก เขียนให้สอดคล้องกับตัวแปรองค์ประกอบที่อยู่รอบ ๆ เช่น ก้อนหินบริเวณที่ 1,2,3,4 เป็นต้น รายละเอียดเชิงตำแหน่ง ทิศทางการวาง การสะท้อนถูกขีดเขียนจากบริบททั้งสิ้น เนื่องจากตัวแปรต่าง ๆ ได้ส่งต่อเงื่อนไขในการออกแบบชิ้นงานและรายละเอียดการจัดวางทั้งหมด แตกต่างกับงานซึ่งแสดงเจตนาเริ่มต้นจากการเขียนรูปร่าง รูปทรง

10. ไม่ใช่งานเป็นตัวตั้งต้น แต่ธรรมชาติตั้งต้น

ไม่มีเงื่อนไขตั้งต้นจากตัวแปรต่าง ๆ ทางธรรมชาติ ก็ไม่เกิดงานวิจัยขึ้นนี้ขึ้นมา ฉะนั้นผู้วิจัยมองว่าการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติเริ่มต้นให้ข้อมูล งานวิจัยขึ้นนี้เป็นสื่อกลาง การออกแบบเป็นการขยายการมองเห็นความงามที่เปลี่ยนไปตามธรรมชาติ

5.1.4 ข้อเสนอแนะและทิศทางการวิจัยในอนาคต

- การทำงานร่วมกับตัวแปรที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้

ในการทำงานร่วมกับตัวแปรที่ควบคุมไม่ได้ ทำให้ต้องมีการเตรียมงานรองรับหลายขั้นตอน เช่น กรณีฝนตกตอนติดตั้งผลงาน ต้องเผื่อสถานที่ชั่วคราวในการพักและสังเกตการณ์ หรือเวลาที่เริ่มติดตั้งผลงานระดับน้ำขึ้นสูงทำให้ต้องมีการกำหนดจุดปักธงงานที่ชัดเจนล่วงหน้า เป็นต้น การคาดการณ์และการเตรียมตัวการจัดวางผลงานล่วงหน้าจึงเป็นประเด็นที่ต้องทำอย่างมีระบบระเบียบ และถูกวางแผนเตรียมการณไว้เป็นอย่างดี ในกรณีจัดนิทรรศการศิลปะจัดวางเฉพาะที่ ที่อยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ

- การทำงานลักษณะต้นสด (improvisatory Process)

เนื่องจากการทำงานร่วมกับการเปลี่ยนแปลงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ผู้วิจัยได้ค้นพบการทำงานลักษณะต้นสดแต่อยู่ในกรอบขอบเขตการทำงานที่วางไว้ การออกแบบงานวิจัยไปตามขั้นตอนและกระบวนการ บางครั้งการได้มีโอกาสเข้าไปในพื้นที่ที่เลือกพิจารณาจัดวางผลงานบ่อยครั้ง เราจะมองแต่พื้นที่นั้น หากเราลองมองเปรียบเทียบประเด็นที่เราออกแบบกับพื้นที่อื่น ๆ วิเคราะห์กลับไป-มา แล้วทำให้เราค้นพบความชัดเจนของงานจัดวางในพื้นที่พิจารณาอย่างไม่น่าเชื่อ เพราะเราจะพบ

เหตุผลว่าทำไมต้องตั้งตรงนี้? แล้วตั้งตรงนี้ให้ประโยชน์อะไร? อย่างไร? กับใคร? เมื่อไร? แล้วสามารถต่อยอด มองหาความน่าจะเป็นอื่นได้อย่างไรบ้าง? กระบวนการสังเกต การเปรียบเทียบตัวแปรที่คงที่ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปบวกรวมกับการทำงานในลักษณะต้นสด สามารถสร้างแรงบันดาลใจทำให้ค้นพบประเด็นที่น่าสนใจ เช่น การค้นพบการประยุกต์วิธีการประกอบเครื่องมือใช้งานของชาวเล การประยุกต์ลดทอนของการนำมาต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ได้มากขึ้น

- เพิ่มเติมแนวทางที่หลากหลายในการสร้างสรรค์งานที่หัวหิน

สืบเนื่องจากเมืองหัวหิน เป็นบริบททางพื้นที่ในกรอบการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นทิศทางการแสดงออกทางศิลปะที่ใช้สื่ออื่น ๆ เช่น วัสดุสะท้อนภาพที่ได้แรงบันดาลใจมาจากความมั่นใจของวัตถุที่มาจากทะเล เป็นหนึ่งในตัวเลือกที่เป็นสื่อในการแสดงออกที่แตกต่างออกไป หรืออาจจะต่อยอดในแนวทางของงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่อื่น ๆ ที่บ่งบอกถึงหัวหินในบริบทความหมายที่ต่างออกไป เช่น เนื้อหาของพื้นที่บนภูเขาที่มองเห็นทะเล

- สร้างความสากลและการกระจายข้อมูลด้วยการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์

การดำเนินการวิจัยในส่วนกระบวนการทดลองโดยการจัดแสดงนิทรรศการจริงบนพื้นที่จริงแทนการสร้างภาพเสมือนในคอมพิวเตอร์ ซึ่งการทดลองจัดวางงานจริงให้ประสบการณ์แก่ผู้วิจัยได้เรียนรู้เป็นอย่างมาก ทางผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญและรายละเอียดของการส่งต่อข้อมูลระหว่างผู้วิจัยและผู้ชม เช่น การทำแบบสอบถาม Online การแชร์ใน Social Network เพื่อเชิญชวน และสื่อสารเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสแกนเพื่ออ่านข้อมูล ของ QR Code Online การบันทึกผลลัพธ์เป็นภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวของการทดลองผ่านระยะและมุมมอง โดยสรุปเป็นคลิปถ่ายทอดใน Social Network เป็นต้น หรือการต่อยอดในการสร้าง VR (Virtual Reality) หรือเทคโนโลยีที่สร้างสิ่งแวดล้อมเสมือน (Virtual Environment) ที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนตัวเองอยู่ในโลกอีกหนึ่งที่ไม่ใช่โลกความเป็นจริง ผู้ชมสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น โดยต่อยอดจากแนวคิดจากการทดลองนี้ ซึ่งจะมีรายละเอียดที่ปรับเปลี่ยนและต่อยอดอีกมาก ในการหาความน่าจะเป็นใหม่ๆ ของกระบวนการทำงานออกแบบ + การสร้างสรรค์งานศิลปะ

- การผนวกรวมหรือการผสมผสานความรู้และแนวทางจากงานศิลปะแขนงอื่น ๆ

การร่วมกระบวนการคิด การทดลองและแสดงงานร่วมกับศิลปะแขนงอื่น ๆ เช่น การทำงานร่วมกับศิลปะการแสดง (Performance art) หรือการแสดงร่วมกับดนตรี ประกอบการร่ายรำพื้นบ้าน เพื่อขับเน้นประสบการณ์ร่วมของผู้ชมต่อการรับรู้บริบททางธรรมชาติของพื้นที่จัดแสดงงาน เป็นต้น

- ประเด็นความละเอียดอ่อนในการจัดวางและร้อยถองงานในบริบทธรรมชาติ

เป็นประเด็นที่มีเนื้อหาละเอียดอ่อนที่สุด หนึ่งในหลักการที่สำคัญที่สุด คือ ในทุกขั้นตอนของกระบวนการทดลองต้องสร้างการรบกวนและสร้างความเสียหายให้กับบริบทสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพทางทะเลและบริบทผู้คนในท้องถิ่นให้น้อยที่สุด โดยต้องมีการวางแผนให้รอบคอบเพื่อสร้างความยืดหยุ่นตามเงื่อนไขของบริบทที่จัดวางงาน

- การปล่อยให้เป็นที่ของการตีความอย่างสมบูรณ์แบบ

“เมื่อศิลปินทำงานเสร็จและนำออกสู่สาธารณะแล้ว พวกเขาที่ไม่มีอำนาจที่จะควบคุมหรือบงการการรับรู้ของผู้ชมได้อีกต่อไป เพราะคนแต่ละคนก็จะมีความรู้และความเข้าใจต่อผลงานชิ้นนั้นๆในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป”

กล่าวโดย โซล เลวิตต์ (Sol LeWitt) ‘Paragraphs on Conceptual Art’ 1967

5.2 ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ

บันทึกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ (IP1) วันที่ 5 สิงหาคม 2566

- แก้ววัตถุประสงคืให้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัย
- ผลงานเป็นศิลปะจัดวางเฉพาะที่ประเภทใด
- อธิบายเหตุผลในการเลือกใช้วัสดุแทนภาพสะท้อน
- เพิ่มเติมในส่วน เหตุผลของการใช้เหล็กข้อยเป็นโครงสร้างของผลงาน
- การตั้งคำถามเชิงจำนวน : ทำไมต้องจำนวน 6 แท่ง
- รายละเอียดการสะท้อน มุมมองที่เห็น ภาพที่เกิดขึ้น ระยะเวลาต่าง ๆ , ในแต่ละช่วงเวลา
- ข้อค้นพบและองค์ความรู้ใหม่ คืออะไร

ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการมาวิเคราะห์ หากำตอบในแต่ละประเด็นโดยมีการจัดกลุ่ม ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลและออกแบบกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่เพื่อสื่อสารลักษณะทางกายภาพ ความหมาย การอุปมาอุปไมยของวัตถุและสิ่งแวดล้อมเชิงสุนทรียภาพ โดยผ่านกระบวนการรับรู้เชิงประสบการณ์ของมนุษย์

2. สร้างสื่อกลางซึ่งแสดงออกถึงกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะผ่านแรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นจากพื้นที่ โดยการทดลองสร้างวัตถุให้เป็นภาพ ผ่านกระบวนการประยุกต์สร้างสรรครูปแบบ (Pattern) การมองเห็นในมิติที่แตกต่าง เพื่อสร้างประสบการณ์ในการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติบนพื้นที่โดยเน้นย้ำความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

3. ศึกษาการออกแบบและประยุกต์การสร้างภาพสะท้อน (Reflection) โดยขยายความเชิงคุณค่าผ่านกระบวนการสร้างแบบทดลองและผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่เป็นตัวแทนภาพสะท้อนการรับรู้ความงามจากการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของพื้นที่ผ่านมิติของเวลา

ประเภทของงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่

1. จัดวางเฉพาะที่ : บุกรุกแทรกแซง (Site Specific Installation : Interventions)

เป็นการสร้างศิลปะ เพื่อเป็นการแสดงเนื้อหาที่แปลกแยก การสร้างศิลปะจัดวางในลักษณะนี้อาจติดตั้งในพื้นที่ที่มีเนื้อหา เรื่องราว บริบท หรือพื้นที่ที่มีความสำคัญ แต่มักเป็นตำแหน่งที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์โดยตัวผลงานมักจะทำเสนอตามความเป็นจริง หรือนำเสนอสภาพแวดล้อมนั้น ๆ นอกจากนี้ผู้ชมที่มีส่วนร่วมในการรับชมอาจได้รับผลกระทบต่อพฤติกรรม หรือการเคลื่อนไหวไปตามสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ด้วย

2. จัดวางเฉพาะที่ : สัมผัสถกถามกลับ (Site Specific Installation : Rapprochements)

เป็นการทำให้กลมกลืนโดยศิลปินจะต้องหยั่งรู้ หรือรู้จักธรรมชาติของผู้ชมเป็นอย่างดี เข้าใจลักษณะของคนที่เข้าชมงาน การสร้างงานจะเป็นเหมือนการสกดผู้เข้าชมให้คล้อยตามไปกับผลงานของศิลปิน โดยศิลปินจะต้องเข้าถึงอัตถิยาศัยของคนที่อยู่ในพื้นที่นั้น ๆ โดยคุณสมบัติของงานประเภทนี้มีการเจาะจงพื้นที่อย่างมาก และทั่วไปผลงานจะติดตั้งรวมเข้ากับสถานที่อย่างแนบเนียนจนแทบจะกลืนหายไปกับสถานที่

อุษิน โฉมอุสร. (2563). การจำแนกประเภทศิลปะจัดวางในไทยโดยกฤตย์ทองนารถ. *วารสารศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 13(1), 148-152.
<https://so02.ict.hajiro.org/index.php/ศิลปวัฒนธรรม/article/download/240673/168640/>

ภาพที่ 158 วัตถุประสงค์และประเภทของงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

Reflective materials.

This table compares aspects of different types of reflecting materials.

Material	Reflectivity	Weight	Internet price quote	Advantages	Disadvantages
Polished Anodized Aluminum	~95%	Light	~\$7/square foot	Reflective, lightweight, can be salvaged, structurally durable, easily flexed and shaped	Easily scratched, not super cheap
Mylar	>98%	Super light	\$30 for a 4'x50' roll	Super reflective, super light, super cheap	Not good at standing up to the elements, forms 'bubbles' if glue starts to give, requires a rigid backing
Aluminum Foil	88% on bright side	Super light	\$3.29 for 1.5'x70' roll	Extremely cheap and widely available	Not so reflective, corrodes when mixed with acidic juices, structurally weak, would only last one or 2 sessions
Can lids	70-80% (my estimate)	Light	FREE	Widely Available, effective, salvageable, did I mention free?!	Not super reflective, non-uniform shape is labor intensive to use
Acrylic Mirror	99%	Medium	\$78 for 1'x4' plane	Very reflective, nearly unbreakable	Comes in plane, likely very difficult to fit to parabola and still maintain reflectivity
Glass Mirror	99%	Very heavy	At least \$100/square foot	Super reflective, widespread-meaning it could be salvaged	Very expensive new, comes in rigid plane- could be broken to fit paraboloid in mosaic in exchange for a precise focus
Astro-foil	76%	Light	\$37 for 1'x50' roll	Relatively strong	Not so reflective

Investigation of Reflective Materials for the Solar Cooker
John Harrison, Florida Solar Energy Center
24 December 2001
https://www.appropedia.org/Reflective_materials

Structural Material : Foundation

เหตุผลของการใช้เหล็กข้ออ้อย (DEFORMED BARS) ที่พื้นผิวเป็นเหลี่ยม

- เป็นเหล็กที่มีครีบและนั้งที่ผิวเหล็ก ทำให้ช่วยยึดเกาะได้ดี เป็นเหล็กที่มีแรงยึดเกาะที่ผิวสูง
- เหล็กข้ออ้อยจะสามารถรับน้ำหนักและแรงเสียดทานได้ดีกว่าเหล็กเส้นกลม
- เหล็กข้ออ้อยจะมีหลายขนาดและหลายความสามารถในการรับแรง ซึ่งเหมาะกับการใช้งานแตกต่างกัน

ผลงานใช้เป็น 4 หุนและ 6 หุน

เหล็ก 6 หุน เท่ากับ 20 มิลลิเมตร หรือ 3/4 นิ้ว ใช้กับรูปแบบ 3 ขาเดี่ยว

เหล็ก 4 หุน เท่ากับ 12 มิลลิเมตร หรือ 1/2 นิ้ว ใช้กับรูปแบบ 3 ขาที่มีการเชื่อม เพิ่มความแข็งแรง

* ช่วยในการยึดเกาะพื้นทราย ป้องกันการสไลด์ของคลื่นและลมทะเล โดยมีการเลือกใช้สีของพื้นผิวเป็นสีเทาเงิน เพื่อให้เกิดความกลมกลืนกับบริบททางขึ้นและสอดคล้องใกล้เคียงกับคุณสมบัติการสะท้อนของแผ่นอะคริลิกมิราลอร์

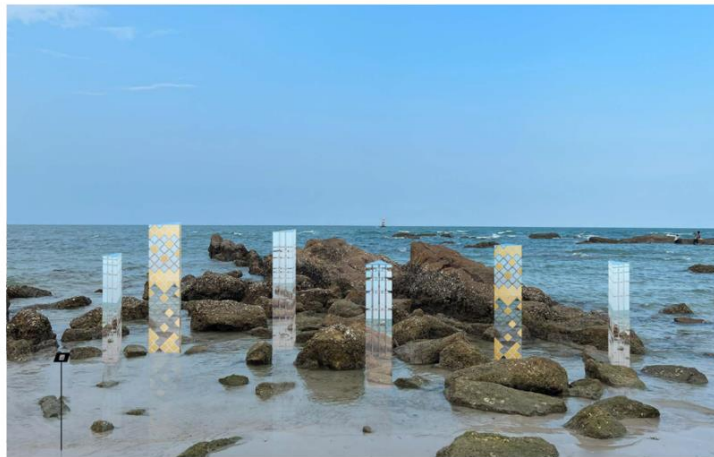
ภาพที่ 159 ข้อมูลด้านวัสดุที่ใช้แทนภาพสะท้อนโลหะวัสดุโครงสร้าง

(ที่มา : พรรณิตรี อุไรรัตน์, 2566)

การตั้งคำถามเชิงจำนวน : ทำไม้ตองจำนวน 6 แท่ง

ภาพจำลองการจัดวางผลงานจำนวน 3 แท่ง

ภาพจำลองการจัดวางผลงานจำนวน 6 แท่ง

ภาพจำลองการจัดวางผลงานจำนวน 9 แท่ง

ภาพที่ 160 ภาพจำลองการตั้งคำถามเชิงจำนวน

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 161 การจำลองภาพสะท้อนของน้ำที่เกิดขึ้นจากภาพถ่ายจริง

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

ข้อค้นพบ ลำดับที่ 1

เป็นการเปลี่ยนวัตถุให้กลายเป็นภาพ ตามสมมุติฐานในการทดลอง และภาพจริงที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลาเข้าถึงบ่าย ทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผลงานกับแสงธรรมชาติและปรากฏการณ์น้ำขึ้น-น้ำลง

ข้อค้นพบ ลำดับที่ 2

ผู้วิจัยได้จำลองภาพที่สร้างขึ้นจากภาพถ่ายผลงานจริง ประมาณช่วงเวลาค่ำ ค้นพบว่าน้ำทะเลที่เริ่มสูงขึ้นตามเวลาที่เปลี่ยน ทำให้เกิดปรากฏการณ์ของการสร้างภาพสะท้อน ในกรณีนี้ สมมติว่าน้ำนิ่ง จะให้ภาพที่เกิดขึ้น เสมือนแผ่นกระจกขนาดใหญ่สะท้อนภาพของผลงาน

ข้อค้นพบ ลำดับที่ 3

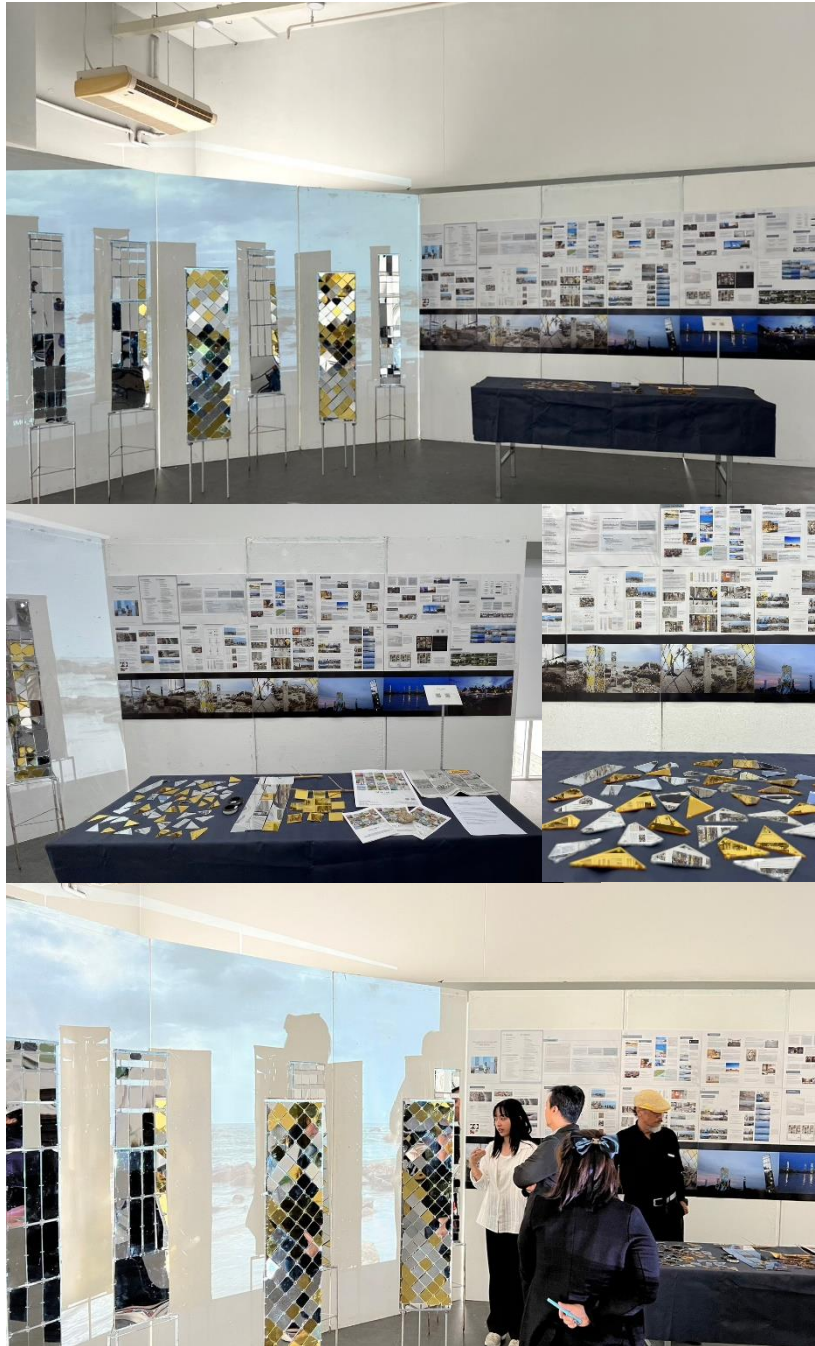
ภาพที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเป็นภาพเดียวกัน มีตัวแปรทางธรรมชาติที่ให้เกิดคลื่นบนผิวน้ำ Effect ทำให้เกิดเงาสะท้อนภาพเคลื่อนไหว คล้ายเปลวเทียน

ข้อค้นพบ ลำดับที่ 4

แสงไฟจากบริบท ทางชายฝั่งจากโรงแรมและร้านอาหารได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการฉายให้เกิด effect การสะท้อนแสงและสี

กล่าวโดยสรุป ผลงานเป็นสื่อกลางของแสงและสี เฉพาะเวลากลางคืน แทนการสะท้อนภาพในเวลากลางวัน (การเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ตามปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและเวลา)

บรรยากาศของการนำเสนอ IP1

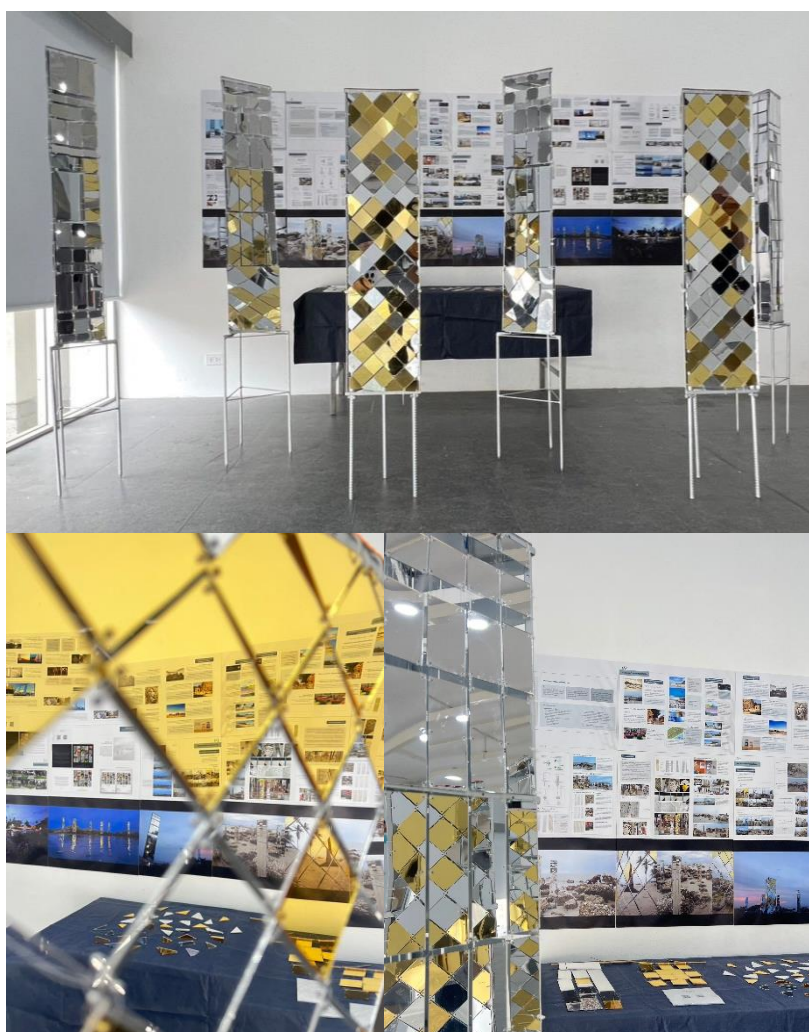
ภาพที่ 162 บรรยากาศของการนำเสนอ IP1

(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

บันทึกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ (สอบกลับกรอง) วันที่ 3 กันยายน 2566

- แนะนำให้มีการปรับคำในส่วนของวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- ต่อยอดและพัฒนาในด้านของวัสดุที่ใช้

บรรยากาศของการนำเสนอ สอบกลับกรอง

ภาพที่ 163 บรรยากาศของการสอบกลับกรอง
(ที่มา : พรรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

5.3 ความคิดเห็นและสิ่งที่ชุมชนสะท้อนกลับสู่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยได้มีการพูดคุยและสัมภาษณ์ผู้ชมผลงานถึงความคิดเห็นที่มีต่อการจัดแสดงผลงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ ชั่วคราว บริเวณชายหาดหัวหิน ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกและรวบรวมข้อมูลทั้งหมด ได้ข้อสรุปดังต่อไปนี้

- ผู้เข้าชมผลงานและผู้ที่มีสนใจเข้าร่วม ได้แสดงความคิดเห็นว่า ระยะเวลาในการจัดแสดงผลงานน้อยเกินไป ควรมีการจัดแสดงผลงานมากกว่า 1 วัน

- นายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองหัวหิน ได้ให้ความเห็นว่า ควรจัดแสดงผลงานช่วงเดือนนักท่องเที่ยวหนาแน่นมาเที่ยว (ช่วง High season) เพื่อช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอหัวหิน

- เพิ่มเติมในส่วนของการประชาสัมพันธ์ ให้มีช่องทางที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ผู้คนได้รับรู้และเข้าถึงงานอีเว้นท์ที่จะเกิดขึ้น

5.4 ผู้วิจัยได้เข้าร่วมจัดแสดงนิทรรศการ CODA THESIS EXHIBITION 2023

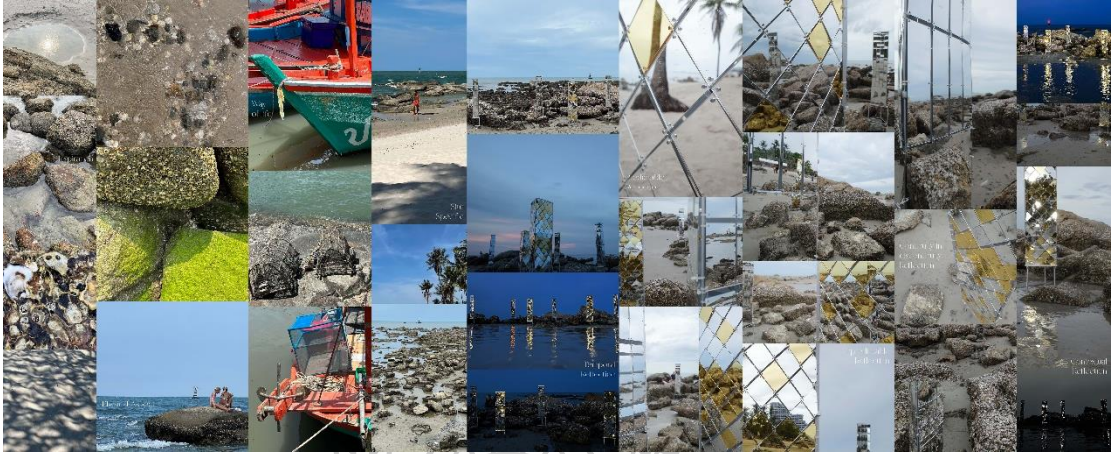
การออกแบบพื้นที่จัดแสดงผลงาน ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบการจัดนิทรรศการในรูปแบบสื่อผสม (Mix media) เพื่อให้ประสบการณ์ที่ต่างออกไปจากการติดตั้งสถานที่จริง ใช้บรรยากาศภาพและภาพสะท้อนที่ได้จากผลงานในการเล่าเรื่องราว รวมถึงเอฟเฟกต์ (effect) ที่เกิดขึ้นจากวัสดุและแสงไฟในหอศิลป์ มืองค์ประกอบ ดังนี้

1. ผลงาน 3 มิติ

2. เพลทบรรยากาศภาพ 2 มิติ

ผู้วิจัยออกแบบเพลทให้เป็นแนวตั้ง ขนาดเท่ากับชั้นงาน และหน้าตัดมีจำนวน 3 ขนาดเท่ากับผลงาน รวมถึงได้เรียบเรียงบรรยากาศภาพเป็นหัวข้อต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

- 1) Inspiration
- 2) Physical Aspect
- 3) Way of life
- 4) Site Specific
- 5) Temporal Reflection
- 6) Predictable Reflection
- 7) Unpredictable Reflection
- 8) Continuity in Discontinuity Reflection
- 9) Contextual Reflection

ภาพที่ 164 ภาพรวมทั้งหมดของเพลทบรยากาศภาพ 2 มิติ
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 165 จำลองการออกแบบนิทรรศการรูปแบบ 3 มิติ
(ที่มา : พรรณิตร อุไรรัตน์, 2566)

3. เฟลท QR code แสดงข้อมูล

- ข้อมูลเกี่ยวกับผลงาน (About SEA AES)
- งานนำเสนอ Power Point (Presentation)
- วิดีโอ (Video Documentary)
- การแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าชม (Comment & Feedback)

ภาพที่ 166 เฟลท QR code แสดงข้อมูล
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

บันทึกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ (สอบจบ) วันที่ 8 พฤศจิกายน 2566

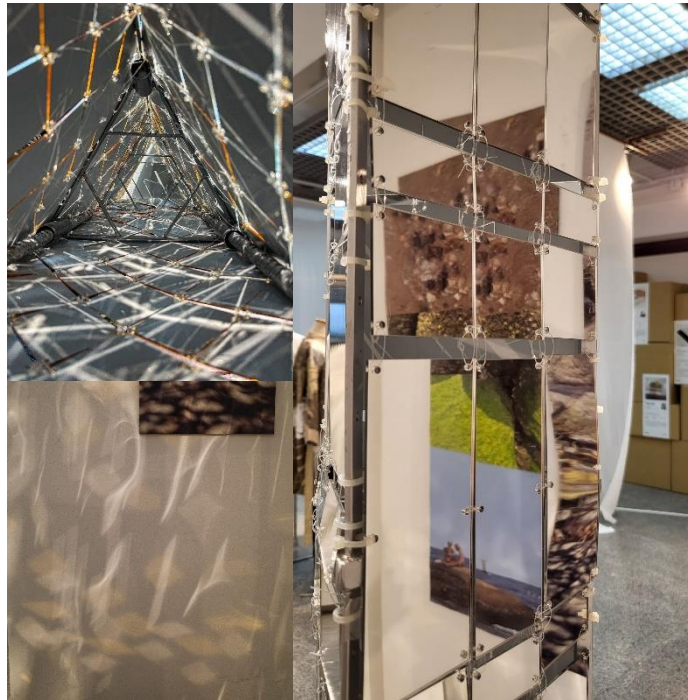
- การต่อยอดผลงานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอหัวหินในอนาคต
- การสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลงาน โดยการเลือกใช้วัสดุชนิดอื่นให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น
- การสร้างสรรค์แนวคิดเกี่ยวกับขนาดของผลงาน หากมีขนาดเล็กหรือใหญ่กว่านี้ จะสร้างประสบการณ์ในการรับรู้ที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

บรรยากาศของการนำเสนอ สอบจบ

ภาพที่ 167 ภาพการจัดแสดงนิทรรศการ CODA THESIS EXHIBITION 2023

(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 168 เอฟเฟกต์เกิดขึ้นจากวัสดุและแสงไฟในหอศิลป์
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

ภาพที่ 169 ภาพคณะกรรมการและผู้วิจัย
(ที่มา : พรฉัตร อุไรรัตน์, 2566)

งานรักกิจกรรมคอม ส.ป.
COM

งานรัก 7 ชม
เลขที่ 191
วันที่ 15 พ.ค. 2566
เวลา 15.30 ชม.

สำนักงานเทศบาลเมืองหัวหิน
เลขที่รับ 3985/66
วันที่ 15 พ.ค. 2566
เวลา 15:10

๖/๖๓ ซอยหัวหิน ๒๘
ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าใช้สถานที่จัดวางผลงาน
เรียน นายกเทศมนตรี เมืองหัวหิน
สิ่งที่แนบมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือคำร้องบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒. สำเนาวិทยานิพนธ์
๓. ตัวอย่างผลงาน

ข้าพเจ้านางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาศิลปะและการออกแบบ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๐๔๒๐๐๑๔ เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน ๑๗๖๙๔๐๐๕๐๓๘๑๕ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน เพื่อนำเสนอผลงานจบการศึกษาต่อคณาจารย์

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์จากทางเทศบาลเมืองหัวหิน ใช้สถานที่จัดวางผลงานศิลปะ บริเวณชายหาดหัวหิน (ซอยหัวหิน ๖๑) ซึ่งเป็นการจัดวางผลงานเป็นการชั่วคราว ในระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.

นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ด้วยจะเป็นพระคุณยิ่งมายนพร (ตุลิกุล) เป็น นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน
เรียน ปลัดเทศบาล นายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน
-เพื่อโปรดทราบ 16 พ.ค. 2566 -เพื่อโปรดพิจารณา

นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ขอแสดงความนับถือ
P. Urairat

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์)

095-7795547

นักศึกษาคณะมัณฑนศิลป์

พันจ่าเอก (อิสสระ หิรัญคำ)

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป รักษาการแทน
หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล
1๕ พค ๖๕๖๖

๑/๑
(นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

นายจิรวุฒิ พรหมณี
ปลัดเทศบาล
๑๕ พค ๖๕๖๖

ที่ อว 8610 / 2583

คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
31 วังท่าพระ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

13 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขออนุญาตเข้าสำรวจพื้นที่ เก็บข้อมูล และให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์
เรียน นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหัวหิน

ด้วย นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์ รหัสประจำตัว 640420014 นักศึกษาหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปการออกแบบ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษา การเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาด หัวหิน

ในการนี้ คณะมัณฑนศิลป์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ ให้นักศึกษาเข้ารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิทยานิพนธ์ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาในผลงาน ณ บริเวณชายหาดหัวหิน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ 77110 ซึ่งจะมีการบันทึกวีดีโอ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์บุคคลในพื้นที่ ดังกล่าว ตามความเหมาะสม หรือเท่าที่สามารถเปิดเผยข้อมูลสำหรับงานวิจัยได้ เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นองค์ประกอบ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และผลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างสูงสามารถเผยแพร่ ในเชิงวิชาการต่อไป หมายเลขโทรศัพท์ของนักศึกษาผู้ขอข้อมูล โทร. 0957795547

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ธนาทร เจียรกุล)
คณบดีคณะมัณฑนศิลป์

สำนักงานคณบดีคณะมัณฑนศิลป์

โทร. 034 - 275031

โทรสาร 034 - 275030

แบบสอบถาม

เรื่อง การจัดแสดงงานศิลปะชั่วคราวบริเวณชายหาดหัวหิน
แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิง
สุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน” โดยนางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์
หลักสูตรศิลปะการออกแบบ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยระดับปริญญาโทฉบับนี้ หลักสูตรศิลปะการออกแบบ
คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เรื่อง “การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิง
สุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่ กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน” โดย นางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์
(โทร 095-7795547)

แบบสอบถามนี้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดแสดงงาน
ศิลปะชั่วคราว บริเวณชายหาดหัวหิน เพื่อนำผลสรุปมาเป็นตัวกำหนดทิศทางการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานที่มี
ประสิทธิภาพและสามารถสร้างประโยชน์ต่อชุมชน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อทางลบประการใดต่อการ
เข้าร่วมวิจัย ทั้งนี้จะไม่มีการสอบถามข้อมูลส่วนตัวที่สามารถระบุตัวตนได้ เช่น ชื่อ ที่อยู่ และช่องทางการติดต่อ

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากผู้ร่วมการวิจัยทุกท่าน โปรดสละเวลาอันมีค่าร่วมแสดงความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะในแบบสอบถามชุดนี้ และขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วยชุดคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล เป็นลักษณะคำถามปลายปิด จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ช่วงอายุ วุฒิ
การศึกษา อาชีพ และระดับความผูกพันกับชายหาดหัวหิน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านเอกลักษณ์ของพื้นที่และประสบการณ์ที่ได้รับจากชายหาดหัวหิน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อความสำคัญในการจัดแสดงศิลปะบริเวณชายหาดหัวหิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ช่วงอายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

21-30 ปี

31-40 ปี

41-50 ปี

51-60 ปี

60 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัทเอกชน

ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย

นักเรียน/นักศึกษา

เกษตรกร/ประมง

รับจ้างทั่วไป

นักออกแบบ/ช่างฝีมือ

อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ระดับความผูกพันกับชายหาดหัวหิน

มีภูมิลำเนา อาศัยและประกอบอาชีพอยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (เกิดและเติบโต)

มีภูมิลำเนาแต่ไม่ได้อยู่อาศัยและประกอบอาชีพอยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (บ้านเกิด)

มีภูมิลำเนาอยู่ที่อื่น แต่อาศัยและประกอบอาชีพ อยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านเอกลักษณ์ของพื้นที่และประสบการณ์ที่ได้รับจากชายหาดหัวหิน

คำชี้แจง : กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่าน

(สามารถเลือกได้มากที่สุด 2 ข้อ)

1. ท่านนึกถึงสิ่งใดเป็นสิ่งแรก เมื่อพูดถึงชายหาดหัวหิน

☐ บ้านพักตากอากาศ	☐ โขดหินเรียงราย	☐ หาดทรายกว้าง
☐ น้ำทะเลใส	☐ การขี่ม้าเลียบหาด	☐ กีฬาทางน้ำ

2. ท่านนิยมเที่ยวชายหาดหัวหินช่วงเดือนใด

☐ มกราคม	☐ กรกฎาคม
☐ กุมภาพันธ์	☐ สิงหาคม
☐ มีนาคม	☐ กันยายน
☐ เมษายน	☐ ตุลาคม
☐ พฤษภาคม	☐ พฤศจิกายน
☐ มิถุนายน	☐ ธันวาคม

3. ท่านนิยมเที่ยวชายหาดหัวหินช่วงเวลาใด

☐ ช่วงเช้า	☐ ช่วงสาย	☐ ช่วงบ่าย
☐ ช่วงเย็น	☐ ช่วงค่ำ	

4. กิจกรรมที่ท่านทำ เมื่อมาเที่ยวชายหาดหัวหิน

☐ ถ่ายภาพ	☐ พักผ่อนบริเวณหาดทราย	☐ พักผ่อนบริเวณโขดหิน
☐ ขี่ม้าเลียบหาด	☐ นั่งร้านอาหาร	☐ เข้าร่วมกิจกรรม (Event)
☐ เล่นน้ำทะเล	☐ เดินเล่นชมหาด	☐ เล่นกีฬาทางน้ำ

5. ระยะเวลาโดยประมาณที่ท่านใช้เวลาเที่ยวชายหาดหัวหินในแต่ละครั้ง

☐ น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	☐ 1 - 2 ชั่วโมง	☐ 2 - 3 ชั่วโมง	☐ 3 ชั่วโมงขึ้นไป

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อความสำคัญในการจัดวางศิลปะบริเวณชายหาดหัวหิน

คำชี้แจง : กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านมีความสนใจเกี่ยวกับงานศิลปะ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
2. ท่านคิดว่าปัจจุบันมีการจัดแสดงงานศิลปะในอำเภอหัวหิน มีจำนวนมาก-น้อยเพียงใด

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
3. ท่านคิดว่าการนำผลงานศิลปะมาจัดแสดงชั่วคราวในพื้นที่ชายหาดหัวหิน มีความน่าสนใจ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
4. ท่านคิดว่าการจัดแสดงงานศิลปะบริเวณชายหาดหัวหินจะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
5. หากมีการจัดแสดงผลงานศิลปะชั่วคราวบริเวณชายหาดหัวหิน ท่านสนใจที่จะเข้าร่วม

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

SEA | AES

HUA HIN

Art Exhibition
by Pornchat Urairat

10 June 2023
10.00 am - 6.00 pm.

Huahin beach ,Hua Hin 61 Alley,
Prachuap Khiri Khan

แบบสอบถาม เรื่อง **ความคิดเห็น**หลังจากการเข้าร่วมงาน **Event : SEA | AES**

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง

“การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเชิงสุนทรียภาพผ่านงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่กรณีศึกษา ชายหาดหัวหิน” โดยนางสาวพรฉัตร อุไรรัตน์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เพื่อสอบถามความคิดเห็นหลังการเข้าร่วมงาน Event : SEA | AES

วันเสาร์ที่ 10 มิถุนายน 2566 เวลา 09.00 - 19.00 น.

pc.mmaya41@gmail.com [Switch account](#)

Not shared

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

1. เพศ

ชาย

หญิง

ไม่ต้องการระบุ

Clear selection

2. ช่วงอายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

21 - 30 ปี

31 - 40 ปี

☐ 21 - 30 ปี
☒ 31 - 40 ปี
☐ 41 - 50 ปี
☐ 51 - 60 ปี
☐ 60 ปีขึ้นไป
Clear selection

3. อาชีพ
☐ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงานบริษัทเอกชน
☒ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
☐ เกษตรกร/ประมง
☐ นักออกแบบ/ช่างฝีมือ
☐ รับจ้างทั่วไป
☐ นักเรียน/นักศึกษา
☐ Other: _____
Clear selection

4 ระดับความผูกพันกับชายหาดหัวหิน
☒ มีภูมิลำเนา อาศัยและประกอบอาชีพอยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (เกิดและเติบโต)
☐ มีภูมิลำเนาแต่มีได้อยู่อาศัยและประกอบอาชีพอยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (บ้านเกิด)
☐ มีภูมิลำเนาอยู่ที่อื่น แต่อาศัยและประกอบอาชีพ อยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
☐ นักท่องเที่ยว
Clear selection

Next	Clear form
------	------------

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นหลังจากการเข้าร่วมงาน Event : SEA I AES

ความสะดวก ในการเข้าถึงสถานที่จัดแสดง

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

ความเหมาะสม ในการเลือกสถานที่จัดแสดงงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่บริเวณชายหาดหัวหิน

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

ประสบการณ์ที่ได้รับ จากการเข้าชมงานศิลปะจัดวางเฉพาะที่บริเวณชายหาดหัวหิน

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

Your answer _____

รายการอ้างอิง

- BBCNEWS. (2021). Obsidian mirror. Retrieved from <https://www.bbc.com/thai/features-58861785>
- CHAUNGTAISONG, H. (1990). *The impact of social / environmental changes on the Fisherman's living Cycle*. (Bachelor degree). Silpakorn University, Retrieved from <https://sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/2895>
- DAN, F. (1964). "monument" 1 for V. Tatlin. In.
- DONALD, J. (1969). Untitled. In. United States (Object made in).
- JOSEPH, K. (1965). One and Three Chairs. In. The Museum of Modern Art, New York, 1999.
- KANYARAT, S. (2012). *Impacts of the oil price change on the fishing entrepreneurs in Samut Songkhram Province*. Chiang Mai University, Retrieved from <http://search.lib.cmu.ac.th/search/?searchtype=&searcharg=b1521358>
- NANCY, H. (1973—1976). SUN TUNNELS. In. Great Basin Desert, Utah.
- OLAFUR, E. (2014). Riverbed. In. Louisiana Museum of modern art, 2014.
- Organisation), P. M. C. S. A. C. P. (2021). Traditional Objects of Everyday Use. Retrieved from https://www.sac.or.th/databases/traditional-objects/th/equipment-detail.php?ob_id=55
- PABLO, P. (1910). Girl with Mandolin. In. Paris, late spring 1910.
- POR, P. (2018). Wabi-Sabi. Retrieved from <https://themomentum.co/wabi-sabi/>
- RISC. (2021). Happiness Science. Retrieved from <https://risc.in.th/th/knowledge/>
- ROBERT, M. (1965-1967). (Untitled) L-Beams. In. The Jewish Museum, New York.
- ROBERT, S. (1970). SPIRAL JETTY. In. Great Salt Lake, Utah.
- SINGHANAT, S. (2020). Sense of Place. Retrieved from <https://sangsehanat-s.medium.com/>
- SODAMAK, C., & KUNAVICHAYANONT, S. (2022). *Innovative media learning Installation art in Thailand*. Silpakorn University,
- SUNANTA, P. (2019). The state of Suffering (Mental Therapy). *Humanities and Social Sciences Journal, Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 10, 42-57.
- teamLab. (2019). Forest of Resonating Lamps - One Stroke, Cherry Blossoms. In.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

พรฉัตร อุไรรัตน์

วุฒิการศึกษา

พ.ศ. 2563 สำเร็จการศึกษาศิลปบัณฑิต

สาขาออกแบบภายใน คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

